

Budget 2026

Budgetoverslag 2027-2029

NOTAT

Økonomiudvalgets forslag til budget 2025

Indledning

Økonomiudvalget har på deres seminar den 11. august udarbejdet et forslag til budget for 2026 og overslagsårene 2027 - 2029. Budgetforslaget danner grundlag for de videre budgetforhandlinger.

Overholdelse af den økonomiske politik

Budgetforslaget har taget udgangspunkt i Billund Kommunes økonomiske politik som et centralt omdrejningspunkt. Økonomiudvalget fremlægger et budgetforslag, som overholder de centralt fastsatte rammer for service- og anlægsudgifter samt fastholder Billund Kommunes position som gældfri.

Den økonomiske politik tilsiger, at sigtepunktet for den gennemsnitlige likviditet på tidspunktet for budgetlægningen minimum skal være på 180 mio. kr. Dette overholdes i det fremlagte budgetforslag i budgetåret og de første overslagsår. Der er en opmærksomhed på likviditeten i det sidste overslagsår. Der skal i vurderingen heraf tages forbehold for, at indtægtssiden i overslagsårene er behæftet med en vis usikkerhed ikke mindst på selskabsskatterne. Hertil kommer, at likviditeten er faldende igennem perioden, hvilket fortsat er et fokus for Økonomiudvalget mhp. at sikre langsigtet balance i kommunens økonomi.

Budgetforslaget indeholder følgende nøgletal:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Serviceudgifter	1.616,7	1.621,6	1.619,3	1.629,1
Bruttoanlægsudgifter	114,7	116,1	111,5	105,9
Gennemsnitlig likviditet	307	283	199	85
Langfristet fæld	0,0	0,0	0,0	0,0

KL's vejledende ramme for serviceudgifter for 2026 er 1.617,7 mio. kr. Den vejledende ramme for anlæg i 2026 er 116,1 mio. kr. Budgetforslaget lever således op til de aftalte rammer i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2026, og efterlader 'luft' på 1,0 mio. kr. på servicerammen samt 1,4 mio. kr. på anlægsrammen.

Den samlede hovedoversigt og bevillingsoversigt er optrykt i budgetmappen.

Dato: 15-08-2028

Forvaltning

Økonomi & Digitalisering

Sagsnr.:
24/11287

Sagsbehandler:
Tommy Abildgaard

Årets budgetproces

Kommunalbestyrelsen vedtog den 4. februar 2025, at årets budgetproces består af følgende elementer:

- Udgangspunkt i et basisbudget udarbejdet efter nærmere fastsatte spille-regler
- Politiske udvidelsesønsker og omprioriteringsforslag udarbejdet af udval-gene inden for egen ramme
- Budgetudfordringer samt prognosenotater
- Tilpasset skattefinansieret anlægsbudget udarbejdet af Økonomiudvalget på 90 mio. kr. i 2026 og 75 mio. kr. i overslagsårene, idet det i overslag-sårene er forudsat, at der er råderum på 15 mio. kr. til nye investeringer

I det følgende er de enkelte elementer i budgetforslaget nærmere beskrevet:

Basisbudgettet

Kommunalbestyrelsen vedtog den 4. februar 2026, at basisbudgettet udarbejdes med udgangspunkt i overslagsårene for budget 2025, hvor 2029 udarbejdes som en kopi af 2028. Herudover korrigeres der efter de spilleregler, kommunalbestyrelsen har besluttet i forbindelse med vedtagelsen af budgetproceduren.

Budget til jordforsyning og anlægsbudget er tilpasset efter de politiske beslutnin-ger truffet efter seneste budgetvedtagelse. Der henvises til afsnittet omkring an-læg for en uddybende beskrivelse heraf.

Basisbudgettet er præsenteret som en hovedoversigt herunder:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Skatter og tilskud	-2.383,9	-2.410,8	-2.428,7	-2.524,6
Serviceudgifter	1.602,1	1.605,3	1.601,5	1.607,9
Overførselsudgifter	676,1	684,9	693,8	702,9
Renter	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Løn- og prisstigninger	0,0	73,4	149,9	230,5
Resultat ordinær drift	-106,3	-47,7	16,0	16,2
Afdrag vedr. ældreboliger	5,6	5,6	5,6	5,6
Anlæg	85,6	91,5	61,2	48,4
Jordforsyning - udgifter	11,4	20,9	26,0	5,5
Jordforsyning - indtægter	-19,6	-19,6	-19,6	-19,6
Løn- og prisstigninger	0,0	2,0	3,0	2,3
Resultat skattefinansieret område	-23,3	52,7	92,2	58,4
Brugerfinansieret område	0,9	0,9	0,9	0,9
Løn- og prisstigninger	0,0	0,0	0,1	0,1
Resultat i alt	-22,4	53,6	93,1	59,4

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Serviceramme	1.617,7			
Anlægsramme	116,1			
Gennemsnitlig likviditet	323	323	265	204
Skattefinansieret gæld	0	0	0	0

Finansieringssiden er nærmere beskrevet i afsnittet "Generelle bemærkninger til budget 2026" i budgetmappen.

De tekniske ændringer (inkl. DUT) på driften kan sammenfattes som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Serviceudgifter	-1,0	-0,3	-0,7	5,7
Overførselsudgifter	-8,4	-8,5	-8,6	0,4
Forsyningsområdet	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Ændringer i alt	-9,5	-9,0	-9,5	5,9

De væsentligste årsager til ændringerne af serviceudgifterne er ændret demografi, konsekvenserne af ændret lovgivning, og tidligere politiske beslutninger.

For overførselsudgifterne er budgettet korrigeret i forhold til de nyeste forventninger til udviklingen i 2026. For overslagsårene er der budgetlagt med KL's forventninger til den fremadrettede udvikling. Budgettet er i 2026 i alt nedjusteret med 8,4 mio. kr. i forhold til sidste års budgetlægning af 2026.

De tekniske ændringer på driften er nærmere beskrevet i afsnittet "Tekniske ændringer" i budgetmappen.

Budgetforslagets indhold: Serviceudgifter

Basisbudgettet er udgangspunkt for de politiske forhandlinger. Årets økonomiaftale indeholdt en videreførelse af sidste års sporskifte med et markant løft af servicerammen på 3,2 mia. kr. Sammenholdt med en solid kommunal økonomi, gav i årets basisbudget luft på den vejledende serviceramme for 15,6 mio. kr. Økonomiudvalget har i sit budgetforslag både disponeret af råderummet for at imødegå udgiftspreset på en række områder, men også anbefalet en forslag til at øge råderummet. Forslagene gennemgås individuelt nedenfor.

Prognosenotater

I forbindelse med sidste års budgetlægning vedtog forligsparterne, at der fremadrettet skulle udarbejdes årlige prognosenotater på en række udvalgte områder i den kommunale økonomi. Dette omfatter i særlig grad det specialiserede socialområde for både voksen- og familieområdet.

Årets prognosenotater blev behandlet på de relevante fagudvalg på juni-møderne og viste et markant stigende pres på det specialiserede socialområde på både kort og lang sigt, mest udpræget på Handicap og Psykiatri. Det samlede forventede merforbrug på det specialiserede socialområde var for tidspunktet for prognosenotaternes aflevering 10,3 mio. kr. i 2026 stigende til 19,1 mio. kr. i 2029. Prognoserne er behæftede med en markant usikkerhed, da den økonomien på området er meget volatil og få, dyre sager kan flytte større millionbeløb.

Økonomiudvalget valgte på sit seminar at indarbejde prognoserne i sit fulde omfang med 10,3 mio. kr. i 2026, 12,4 mio. kr. i 2027, 15,7 mio. kr. i 2028 og 19,1 mio. kr. i 2029 for at understøtte området økonomisk i en periode med støt stigende udgifter. Økonomiudvalget ønsker med årets bevilling, at der sættes et vedvarende politisk fokus på området, og anbefaler den nye Kommunalbestyrelse, at der tidligt i den kommende valgperiode iværksættes tiltag for at imødekomme det skitserede udgiftspres.

Forslaget er nærmere beskrevet i afsnittet 'Budgettemaer' i budgetmappen.

Mødestedet

I 2023 blev der gennemført en strukturanalyse på plejecenterområdet. Analysen viste, at der var ledig kapacitet på plejehjemspladser på tværs af Billund Kommune samt at efterspørgslen på plejehjemspladser forventeligt vil være dalende i de kommende år. Forligsparterne besluttede på den baggrund med budget 2024, at plejehjemmet Mødestedet skulle lukke for at frigøre ressourcer til bedre velfærd i ældreplejen for samlet set 10 mio. kr., som skulle blive på området.

Forligsparterne vedtog med beslutningen, at nedlæggelsen af Mødestedet skulle ske med mindst mulig gene for beboerne, og der vil derfor i en overgangsperiode være ekstra udgifter forbundet med nedlukningen frem til at midlerne frigøres fuldstændigt. For at disse overgangsudgifter ikke skulle resultere i velfærdsforringelser, afsatte forligsparterne 5 mio. kr. årligt i 2024 og 2025. Disse midler udløber med udgangen af indeværende budgetår, og har bl.a. været brugt til at investere i plejehjem i egen bolig samt etablering af daghjemmet Hedelyng med 6 pladser.

Forvaltningen har opgjort status på udgifterne forbundet med nedlæggelsen af Mødestedet og har fundet, at der på nuværende tidspunkt er frigjort 2 mio. kr. i personaleressourcer. Ydermere anslår forvaltningen, at man – hvis man vil fastholde det nuværende serviceniveau, herunder investeringen i plejehjem i egen bolig samt de 6 nuværende pladser på daghjemmet Hedelyng, skal der afsættes 2,2 mio. kr. i 2026 og 1,8 mio. kr. i 2027. Forvaltningen anbefaler, at behovet genvurderes i forbindelse med budgetlægningen 2028.

I den oprindelige budgetbeslutning fra budget 2024 blev det aftalt, at daghjemmet Hedelyng potentielt kunne udvides fra 6 til 12 pladser på et senere tidspunkt. En udvidelse af daghjemmet vil øge det beskrevne finansieringsbehov skitseret oven for med 0,750 mio. kr. i hvert år.

Økonomiudvalget har med sit forslag ønsket at fastholde det eksisterende serviceniveau og derfor afsat 2,2 mio. kr. i 2026 og 1,8 mio. kr. 2027 og aftalt, at omkostningen genforhandles på i forbindelse med budgetlægningen for 2028. Ydermere har Økonomiudvalget med forslaget lagt op til, at drøftelsen vedrørende en eventuel udvidelse af daghjemmet Hedelyng forhandles yderligere i de kommende budgetforhandlinger.

Forslaget er nærmere beskrevet i afsnittet 'Budgettemaer' i budgetmappen.

Billund Idrætscenter

Med budgettet for 2025 åbnede forligsparterne for en mulighed for, at Billund Idrætscenter skulle overgå fra en kommunal til en selvejende institution. Ønsket herom skulle være forankret hos repræsentanter fra byens foreninger.

På baggrund af tilbagemeldinger igennem 2025 har forligsparterne ønsket at arbejde videre med tiltaget. For at realisere projektet, afsættes der et ét-årigt anlægstilskud på 0,500 mio. kr. til etableringsomkostninger og et fast årligt

driftstilskud på 0,876 mio. kr. for at sidestille Billund Idrætscenter med de øvrige selvejende haller i Billund Kommune.

Økonomiudvalget har ydermere drøftet de forskellige scenarier for overlevering af grunde og bygninger til Billund Idrætscenter i den nye ejerform. Økonomiudvalget lægger med sit forslag op til, at dette fastlægges nærmere i de kommende budgetforhandlinger.

Forslaget er nærmere beskrevet i afsnittet 'Budgettemaer' i budgetmappen.

Indarbejdelse af administrative besparelser

På tilsvarende vis som ved den seneste budgetlægning, er kommunerne som en del af årets økonomiaftale med Regeringen forpligtet på at nedbringe sine administrative udgifter med henblik på at frigøre plads til investeringer i den borgernære velfærd. Billund Kommunes andel af årets reduktion er 1,2 mio. kr.

Økonomiudvalget har i sit forslag lagt op til, at reduktionen udmøntes igennem tre følgende redskaber:

- Digitalisering af administrationen: 0,300 mio. kr. (stigende til 0,700 mio. kr. fra 2027 og fremefter)
- Reduktion i abonnementer og kontingenter: 0,200 mio. kr.
- Afbureaukratisering i beregningen af merudgiftsydelse: 0,200 mio. kr.
- Rammebesparelse på lønbudgettet: 0,500 mio. kr.

Med ovenstående forslag implementeret, har Økonomiudvalget overholdt intentionerne i årets Økonomiaftale mellem Regeringen og KL, ligesom man har lagt sporene til at håndtere de kommende års administrative besparelser.

Forslaget og fordelingsnøglen er nærmere beskrevet i afsnittet 'Budgettemaer' i budgetmappen.

Udvidelsesønsker og omprioriteringsforslag

I årets budgetproces har udvalgene i maj og juni haft mulighed for at fremsætte udvidelsesønsker og omprioriteringsforslag med henblik på finansiering inden for eget område. Økonomiudvalget har indarbejdet udvidelsesønsker og omprioriteringsforslag for samlet set 2,3 mio. kr.

Økonomiudvalget foreslår følgende udvidelser:

- En forøgelse af puljen til sommersjov med 0,015 mio. kr. Forøgelsen finansieres af et omprioriteringsforslag om at reducere i puljen til fritidsfaciliteter for et tilsvarende beløb
- Stillingen som foreningskonsulent gøres permanent til en værdi af 0,650 mio. kr. Stillingen finansieres igennem en reduktion i lokaletilskudskontoen med 0,400 mio. kr., puljen til folkeoplysende voksenundervisning for 0,100 mio. kr. og puljen til fritidsfaciliteter for 0,150 mio. kr.
- Udvidelse af ordningen med kommunale småjobs for 1,000 mio. kr.
- Ansættelse af to faglige koordinatore i ældreplejen for 1,340 mio. kr.

For en uddybning af ovenstående, henvises der til afsnittet 'Udvidelsesønsker, omprioriteringsforslag m.v. indarbejdet' i budgetmappen.

Tilbageværende elementer i budgetlægningen

I forslaget til budget 2026 er der fortsat luft på servicerammen for 1,0 mio. kr. efter Økonomiudvalgets disponeringer. Det resterende politiske råderum indgår som en del af de forestående politiske forhandlinger, hvor der fortsat udestår enkelte opmærksomhedspunkter, der skal tages stilling. En kort opridsning er:

- Eventuel udvidelse af daghjemmet Hedelyng
- Overdragelse af grunde og bygninger til Billund Idrætscenter
- Eksterne ønsker
- Øvrige forslag som forhandlingsparterne ønsker at drøfte

For en uddybning af de ovenstående opmærksomhedspunkter for den resterende budgetlægning, henvises der til afsnittene 'Budgettemaer' og 'Ønsker fra eksterne' i budgetmappen.

Budgetforslagets indhold: Anlæg

Økonomiudvalget har fremsat forslag til et samlet anlægsbudget for 2026-2029.

Følgende nye anlægsønsker er indarbejdet i budgetforslaget:

- Helhedsplan for BillundSkolen
- Etablering af vuggestuepladser i Hejnsvig
- Udvidelse af kapacitet i Sommerfuglene
- Forøgelse af cykestipuljen
- Saneringspulje
- Beredskabspulje
- Kunstgræsbane i Billund
- Renovering af Grindsted Svømmehal
- Opretholdelse af vejkapital
- Energitiltag
- Forprojektering på Kløvermarken
- Etableringstilskud til Billund Idrætscenter

Samlet set er der indarbejdet nye anlægsønsker for 19,4 mio. kr. i 2026, 4,3 mio. kr. i 2027, 19,4 mio. kr. i 2028 og 32,0 mio. kr. i 2029. Der er i budgetforslaget ikke indarbejdet reduktioner i det eksisterende anlægsbudget, men der gøres opmærksom på, at bufferen på 15 mio. kr. i 2026 er forudsat udmøntet med indarbejdelsen af de nye anlæg.

For nærmere beskrivelse af de enkelte anlægsudvidelser og et samlet overblik over Økonomiudvalgets forslag til anlægsbudgettet, henvises der til afsnittet 'Anlægsoversigt'. Endvidere bliver de ikke-indarbejdede anlægsønsker optrykt i afsnittet 'Anlægsønsker ikke indarbejdet'.

Jordforsyning

Økonomiudvalget har i budgetforslaget indarbejdet forslag til revideret jordforsyningsbudget tilpasset efter den aktuelle efterspørgsel på køb og salg af grunde med 20 mio. kr. til erhvervsområder i perioden 2026-2027, samt nye byggemodninger i Sdr. Omme for 1,4 mio. kr., Hejnsvig for 1,5 mio. kr. samt Billund Syd for 18,5 mio. kr. Bufferen på 5 mio. kr. i 2026 er opjusteret til 12 mio. kr. for at imødegå akutte behov i det kommende budgetår. For øvrig information henvises der til anlægsafsnittet i budgetmappen.

Den videre budgetproces

Ifølge den politisk tidsplan for budgetlægningen offentliggøres budgetforslaget den 15. august 2025. Den videre budgetproces består herefter af følgende aktiviteter:

Dato	Begivenhed
15. august	Offentliggørelse af Økonomiudvalgets budgetforslag
20. august	Borgermøde omkring Økonomiudvalgets budgetforslag
29. august	Frist for høringssvar
2. september	Fællesmøde mellem Økonomiudvalget og MED-Hovedudvalget
2. / 9. september	1. behandling af budgetforslaget i Økonomiudvalget/ Kommunalbestyrelsen
3. september	Budgetseminar III og opstart på budgetforhandlinger
23. / 30. september	2. behandling af budgettet i Økonomiudvalget/ Kommunalbestyrelsen

Som det fremgår af tidsplanen, er budgetforslaget i høring frem til den 29. august. Høringssvar kan indsendes på budget@billund.dk

Økonomiudvalgets budgetforslag

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Skatter og tilskud	-2.383,9	-2.415,3	-2.434,1	-2.530,3
Serviceudgifter	1.616,7	1.621,6	1.619,3	1.629,1
Overførselsudgifter	676,1	684,9	693,8	702,9
Renter	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Løn- og prisstigninger	0,0	73,9	151,0	232,4
Resultat ordinær drift	-91,7	-35,4	29,5	33,6
Afdrag vedr. ældreboliger	5,6	5,6	5,6	5,6
Anlæg	90,0	90,3	85,5	80,5
Jordforsyning - udgifter	24,7	25,8	26,0	25,5
Jordforsyning - indtægter	-19,6	-19,6	-19,6	-19,6
Løn- og prisstigninger	0,0	2,1	4,1	5,8
Resultat skattefinansieret område	9,0	68,7	131,0	131,3
Brugerfinansieret område	0,9	0,9	0,9	0,9
Løn- og prisstigninger	0,0	0,0	0,1	0,1
Resultat i alt	9,9	69,6	132,0	132,3

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Serviceramme	1.617,7			
Anlægsramme	116,1			
Gennemsnitlig likviditet	307	283	199	85
Skattefinansieret gæld	0	0	0	0

Ændringer på serviceområderne i Økonomiudvalgets forslag

2026-priser, i 1.000 kr.	B2026	B2027	B2028	B2029
Social og Sundhed - Børn	4.000	8.400	8.400	8.400
Social og Sundhed - Unge	3.100	-2.200	-2.200	-2.200
Eksterne tilbud voksen handicap	3.200	6.200	9.500	12.900
Nedlukning af Mødestedet - Daghjem m. 6 pladser	2.200	1.800		
Billund Idrætscenter	876	876	876	876
Udmøntning af administrativt sparekrav	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
Kommunale småjobs	1.000	1.000	1.000	1.000
Faglige koordinatore på ældreområdet	1.340	1.340	1.340	1.340
Øget pulje til Sommersjov	0	0	0	0
Foreningskonsulent permanentgøres	0	0	0	0
Afledt drift vuggestuepladser Hejnsvig	37	37	37	37
Afledt drift kapacitet Sommerfuglene	45	45	45	45
Ændringer på service i alt	14.598	16.298	17.798	21.198

Bevillingsoversigt - drift

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Skattefinansieret - drift				
Kommunal medfinansiering	128.632	128.632	128.632	128.632
Politisk Organisation	37.233	36.488	36.130	37.866
Administrativ Organisation	221.377	222.187	221.684	221.684
Budgetværn	15.367	15.367	15.367	15.367
Forsikring	12.061	12.061	12.061	12.061
I alt Økonomiudvalget	414.670	414.736	413.874	415.610
Dagtilbud	142.496	144.967	140.283	143.491
Folkeskole	315.662	315.273	315.977	315.977
Social og Sundhed - Børn	108.272	112.893	112.962	112.960
I alt Børne- og Familieudvalget	566.429	573.132	569.222	572.428
Uddannelse og beskæftigelse - Unge	38.012	38.205	42.699	42.699
Social og Sundhed - Unge	54.305	48.973	48.971	48.971
Arbejdsmarked	551.834	560.502	564.898	573.923
I alt Unge-, Udd.- og Beskæftigelsesudvalget	644.151	647.681	656.569	665.593
Ældre og Sundhed	317.823	319.098	318.580	320.237
Handicap og Psykiatri	171.853	174.767	178.064	181.464
I alt Voksenudvalget	489.676	493.865	496.644	501.701
Natur, Park og Vej	63.722	62.956	62.984	62.820
Kollektiv trafik	10.437	10.437	10.437	10.437
Kommunale Ejendomme	35.688	35.685	35.363	35.363
Kultur og Fritid	68.014	68.013	68.013	68.013
I alt Teknik-, Plan og Kulturudvalget	177.861	177.092	176.796	176.633
Brugerfinansieret - drift:				
Forsyningsområdet	874	875	875	875
I alt Forsyningsområdet	874	875	875	875
I alt - skattefinansieret - drift	2.292.787	2.306.506	2.313.105	2.331.964
I alt - brugerfinansieret - drift	874	875	875	875
Total Billund Kommune - drift	2.293.662	2.307.381	2.313.980	2.332.839

Bevillingsoversigt - anlæg

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Skattefinansieret - anlæg				
Politisk Organisation	1.356	16.356	16.356	16.356
Administrativ Organisation	7.840	7.840	7.840	7.840
Køb og salg af jord	-19.589	-19.589	-19.589	-19.589
I alt Økonomiudvalget	-10.393	4.606	4.607	4.607
Dagtilbud	21.818	35.350	0	0
Folkeskole	24.426	0	15.126	17.476
Social og Sundhed - Børn	286	0	0	0
I alt Børne- og Familieudvalget	46.530	35.350	15.126	17.476
Ungdomsuddannelser	0	0	0	0
Social og Sundhed - Unge	0	0	0	0
Arbejdsmarked	0	0	0	0
I alt Unge-, Udd- og Beskæftigelsesudvalget	0	0	0	0
Voksenstøtte	0	0	5.519	0
I alt Voksenudvalget	0	0	5.519	0
By og Plan	5.655	5.173	7.493	5.173
Natur, Park og Vej	45.994	47.371	49.269	56.845
Kommunale Ejendomme	2.000	2.719	2.800	2.300
Kultur og Fritid	5.300	1.278	7.100	0
I alt Teknik- Plan- og Kulturudvalget	58.950	56.540	66.662	64.318
I alt skattefinansieret anlæg og jordforsyning	95.086	96.496	91.913	86.400
Brugerfinansieret - anlæg:				
Forsyningsområdet	0	0	0	0
I alt Forsyningsområdet	0	0	0	0
I alt - skattefinansieret - anlæg	95.086	96.496	91.913	86.400
I alt - brugerfinansieret - anlæg	0	0	0	0
Total Billund Kommune - anlæg	95.086	96.496	91.913	86.400

Generelle bemærkninger til budget 2026 samt budgetoverslagsårene 2027-2029

Nedenfor sammenfattes forudsætningerne bag budgettet i følgende afsnit:

1. Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2026
2. Beregning af nettoprovenu ved henholdsvis statsgaranti og selvbudgettering for 2026
3. Finansiering: Skatter, tilskud og udligning
4. Pris- og lønskøn

1. Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2026

Regeringen og KL har den 27. maj 2025 indgået *Aftale om kommunernes økonomi for 2026*.

Aftalens centrale punkter er:

- Fortsættelse af sporskifte fra sidste års aftale gennem investering i velfærden, hvor servicerammen løftes med 3,5 mia. kr. under forudsætning af, at administrationsudgifterne samtidigt skal nedbringes med 250 mio. kr. som aftalt
- Løft af anlægsrammen med 2 mia. kr. til 22,3 mia. kr., hvoraf 0,6 mia. kr. er egenfinansiering.
- Mere forudsigelighed i kommunernes økonomi gennem videreførelse af ekstraordinær finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. i 2026 og stabile rammer for ejendomsskatterne.
- Øget fokus på cybersikkerhed ved samling af kommunernes basale it-drift i 4-5 fælleskommunale enheder.
- Der er fortsat stop for at kommunerne under ét kan hæve indkomstskatteprocenten. Det kræver således, at andre kommuner samtidigt sænker skatten

Servicerammen

Regeringen og KL er enige om, at en væsentlig forudsætning for aftalesystemet er, at kommunerne lever op til de aftalte rammer. I den sammenhæng er der muligheder for sanktioner, hvis kommunerne under ét ikke overholder servicerammen. 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er således betinget af aftaleoverholdelse.

Servicerammen er løftet med netto 3,5 mia. kr. ift. sidste års aftale til dækning af den demografiske udvikling og give mulighed for investering i velfærden. Der kan dog ikke trækkes direkte sammenligninger mellem årets løft og de seneste års udgiftsstigninger på bl.a. det specialiserede socialområde. Da øvrige merudgifter dækkes af kommunerne selv, vil der givetvis være behov for at lave prioriteringer af opgaveløsningen og økonomien i den enkelte kommune. Regeringen og KL er i den sammenhæng enige om, at kommunerne skal fortsætte arbejde med at nedbringe deres udgifter til administration, hvor udgifterne skal nedbringes med 250 mio. kr. i 2026.

Anlægsrammen

I økonomiaftalen sættes fokus på, at de seneste års overskridelse af de aftalte anlægsramme har svækket troværdigheden om aftalesystemet og styringen af økonomien, hvorfor det pointeres, at det er vigtigt at rammerne overholdes i budgetterne og regnskaberne. Rammen er opjusteret fra 20,3 mia. kr. i 2025 til 22,3 mia. kr., hvoraf 0,7 mia. kr. vedrører en særlig lånepulje til udvidelse af kapaciteten på de kommunale botilbud. Herudover er der i årets ramme en kommunal selvfinansiering på 0,6 mia. kr. Dette stiller ligesom ved servicerammen krav om omprioriteringer i den kommunale økonomi, således at det ikke medfører sanktioner på de 1 mia. kr. af bloktilskuddet, der er gjort betinget af overholdelse af anlægsrammen.

2. Beregning af nettoprovenu ved hhv. garanti og selvbudgettering for 2026

Indenrigs- og Boligministeriet har i starten af juli 2025 udmeldt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og garantiprocenten for kommunerne i 2026. Statsgarantien for 2026 beregnes med udgangspunkt i den endelige afregning for indkomståret 2023 korrigeret for større lovændringer. Garantiprocenten opgøres som væksten fra det korrigerede udskrivningsgrundlag i 2023 til det skønnede niveau i 2026. Der garanteres en vækst på 17,0 pct. fra 2023 til 2026.

Den enkelte kommune kan frit vælge mellem selvbudgettering og statsgaranti. Regeringen og KL indgik i starten af 2025 en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen, som ændrer forudsætningerne væsentligt fra budget 2026. Dette gør som udgangspunkt ordningen mest relevant for vækstkommuner, mens den øger budgetsikkerheden for de øvrige. Det er således fremover mere væksten i egen kommune, der skal ligge til grund for beslutningen mellem de to ordninger, mens udviklingen på landsplan har mindre relevans.

Indholdet af de to budgetteringsmetoder på indtægtssiden er grundlæggende følgende:

- Selvbudgettering baseres på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal m.v. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger.
- Statsgarantibudgettering baseres på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og dertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb. Det vil sige, at det statsgaranterede udskrivningsgrundlag ikke alene giver sikkerhed vedrørende skatteindtægterne i budgetåret, men også vedrørende udligningen.

Når kommunen skal vælge mellem at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget eller anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, er der en lang række faktorer, som spiller ind. De væsentligste er:

1. Tilskuds- og udligningsbeløbene, som er afhængige af udviklingen i skattegrundlaget i Billund Kommune og i hele landet
2. Udviklingen i indbyggertallene i Billund Kommune
3. Nettodrifts- og anlægsudgifterne i hele landet
4. Risiko for økonomisk tab ved selvbudgettering relateret til den økonomiske konjunktursituation

KL's tilskudsmodel beregner automatisk konsekvensen ved valg af garanti eller selvbudgettering ud fra de data, som Billund Kommune indberetter. Det er derfor muligt at opstille forskellige scenarier og beregne konsekvenserne ved disse. Det er f.eks. muligt at beregne konsekvenserne af et større folketal end det, der var forudsat i statsgarantien mv. Ved at opstille forskellige beregningseksempler opnås en viden om usikkerheden i beregningerne.

I overvejelserne om valget mellem selvbudgettering eller statsgaranti for 2026 skal kommunen være opmærksom på, at selvbudgettering kan udløse en positiv eller negativ efterregulering af skat og tilskud/udligning i år 2029. En sådan efterregulering vil ikke finde sted for kommuner, der vælger statsgaranti. Hvis statsgarantiberegningen væsentligt overstiger kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget – det vil eksempelvis være tilfældet for lavvækstkommuner og kommuner med faldende antal skatteydere – bør kommunen vælge garantien og få løftet udskrivningsgrundlaget til det garanterede niveau.

For en lang række kommuner vil der imidlertid ikke være sikre indikatorer på, om kommunen skal vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag eller det selvbudgetterede for 2026. Det gælder for kommuner hvor:

- Væksten som udgangspunkt er høj, men på vej ned mod gennemsnittet.
- Væksten som udgangspunkt er lav, men på vej op mod gennemsnittet.

Billund Kommune må her vurdere, om kommunens vækst i skattepligtige indkomster vil svare til den landsgennemsnitlige vækst fra 2025 til 2026, eller om der i kommunen forventes en anderledes udvikling. Det vil være forvaltningens anbefaling, at de lokale vækstskøn skal være markant højere end landsgennemsnittet for at kunne retfærdiggøre den påtagede risici forbundet med selvbudgettering.

Det er her forudsat, at der vælges statsgaranti for budgetåret 2026 i Billund Kommune. Dette valg skyldes primært, at der på nuværende tidspunkt ikke er nogle indikatorer for økonomisk vækst lokalt i Billund Kommune, der substantielt overstiger det fastlagte vækstskøn i statsgarantien. Valg af selvbudgettering vil derfor udgøre betydelige risici og begrænsede gevinster på nuværende tidspunkt. Valget imellem statsgaranti og selvbudgettering foretages ifm. 2. behandlingen af budgettet. På dette tidspunkt vil kommunerne også være i besiddelse af opdaterede vækstskøn.

3. Finansiering: Skatter, tilskud og udligning

Budgettet for 2026 er udregnet med baggrund i den udmeldte statsgaranti for 2026, der vedrører såvel skatter som generelle tilskud. Prognosen for indtægterne i overslagsårene er baseret på prognose af den 28. juli 2025.

Der forventes en samlet indtægt på 2,384 mia. kr. i 2026. I overslagsårene forventes en stigning i indtægterne i 2027 på 31 mio. kr., som efterfølges af forventede stigninger på 19 mio. kr. i 2028 og 96 mio. kr. i 2029. Den samlede stigning i indtægtsniveauet over årene skal ses i lyset af, at der er en stigning i udgiftsniveauet som følge af almindelige pris- og lønreguleringer. Hertil kommer en forventet stigning i befolkningstallet.

Indtægter samlet 1.000 kr. (- = indtægt)	2026	2027	2028	2029
Skatter	-2.085.838	-2.186.825	-2.083.103	-2.149.995
Tilskud og udligning	-298.104	-228.524	-351.019	-380.313
I alt	-2.383.942	-2.415.349	-2.434.122	-2.530.308

Finansiering	2026	2027	2028	2029
Folketal	27.297	27.445	27.572	27.672
Udskrivningsgrundlag, 1.000 kr.	5.983.804	6.258.314	6.479.804	6.752.092
Udskrivningsprocent	24,0	24,0	24,0	24,0
Fremskrivningsprocent, grundværdier	0	0	0	0
Grundværdier inkl. produktionsjord, 1.000 kr.	5.011.358	5.207.600	5.371.302	5.490.130
Grundskyldspromille	7,20	7,20	7,20	7,20
Grundskyldspromille, produktionsjord	3,68	3,68	3,68	3,68
Dækningsafgift andre offentlige ejendomme, promille	9,24	9,24	9,24	9,24

Skatter

Med baggrund i ovenstående forudsætninger er skatteindtægterne for budget 2025 vurderet til:

Skatter (i 1.000 kr. - = indtægt)	2026	2027	2028	2029
Kommunal indkomstskat	-1.436.113	-1.501.995	-1.555.153	-1.620.502
Selskabsskat	-576.642	-608.786	-449.500	-449.500
Grundskyld	-67.451	-70.412	-72.818	-74.361
Forskerskat	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Anden skat på fast ejendom	-1.132	-1.132	-1.132	-1.132
I alt	-2.085.838	-2.186.825	-2.083.103	-2.149.995

Indkomstskat

De kommunale indkomstskatter er budgetteret med baggrund i uændret udskrivningsprocent på 24,0 og er i 2027-2029 baseret på kommunens egen befolkningsprognose og antagelserne i KL's prognosemodel. Budgettet for 2026 er derimod baseret på statsgarantien og er derfor den faktiske indtægt.

Grundskyld

Den 30. maj 2023 blev en række love vedtaget, der har til formål at udmønte størstedelen af boligskatteforliget fra maj 2017 samt efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020. Dette betyder blandt andet, at beskatningen fra 2024 er blevet omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til at ske direkte på grundværdien for ejendomssejere. I den sammenhæng blev de kommunale grundskyldspromiller fastsat ved lov, så provenuet fra grundskylden i hver kommune i 2024 svarer til, hvad grundskylden i 2024 ville udgøre med en stigningsbegrænsning på 2,8 pct. fra 2023 til 2024. For Billund Kommune betød det, at grundskyldspromillen blev reduceret fra 18,48 til 7,20.

Herudover har lovændringen haft følgende betydning:

- Nye vurderinger af ejendomsværdierne bliver løbende udarbejdet og udsendt til boligejere som grundlag for kommunens grundskyldsprovenu
- Staten har fra 2024 overtaget opkrævningsopgaven fra kommunerne, således at både ejendomsværdiskat og grundskyld opkræves over skatten

Ovenstående betyder, at der i de kommende år vil være væsentlig usikkerhed omkring indtægterne fra grundskyld. Der er i perioden 2021-2023 aftalt en fuld neutralisering af både effekterne fra den faldende grundskyld, men også de udligningsmæssige konsekvenser af ændringerne. Fra 2024-2028 er der alene tale om en byrdemæssig neutralisering, der vil forsøge at udjævne forskelle i de enkelte kommunernes grundskyldsprovenu – men ikke de udligningsmæssige konsekvenser.

Grundskyldspromillen for produktionsjord er fastsat til 3,68 promille, mens promillen for dækningsafgift for andre offentlige ejendomme er 9,24 promille.

Selskabsskatter

Kommunerne modtager selskabsskatteindtægter med tre års "forsinkelse". Skøn over virksomhedernes skattebetalinger er mere usikre end for andre skattekilder, idet resultatet er påvirket af flere forhold. Der vil ske ændringer som følge af nye virksomhedsaktiviteter, frasalg af aktiviteter, ændringer i lovgivningen mv., ligesom kommunens indtægter også er afhængige af udviklingen i selskabsskatteindtægter på landsplan. En væsentlig usikkerhedsfaktor er desuden størrelsen af afregninger vedr. tidligere indkomstår. Skønnet for overslagsårene er derfor samlet behæftet med betydelig usikkerhed.

Selskabsskatten for 2026 er baseret på skatteår 2023 og er dermed kendt, da regnskabsårene bliver endeligt opgjort 2,5 år efter dets afslutning. For 2027 er der foretaget et skøn baseret på virksomhedernes resultater i 2024, som først bliver endeligt offentliggjort af Skattestyrelsen i maj 2026. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at dette er et skøn og derfor er usikkert, da det ikke er muligt at aflæse den faktiske skatteindtægt til Billund Kommune ud af virksomhedernes regnskaber. Forventningen er, at indtægterne fra selskabsskat vil stige fra 577 mio. kr. i 2026 til 609 mio. kr. i 2027. I 2028 og 2029 forventes der en stabilisering på et mere normalt niveau med et resultat på 450 mio. kr., som dog er opjusteret fra tidligere års normforventning på 420 mio. kr. Forventningen til 2028 og 2029 bygger på et budgetprincip om en gennemsnitsbetragtning over de 10 seneste års provenu på selskabsskatten som rettesnor. Som nævnt er skønnene for overslagsårene 2027-2029 meget usikre og kan svinge med mange millioner.

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligningsordning for selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet pr. indbygger udlignes. Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Omvendt skal de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betale et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Nedenstående tabel viser udviklingen i Billund Kommunes indtægter fra selskabsskat fra 2007.

År	Selskabsskat (- = indtægt)	Udligning af selskabsskat	Nettoindtægt selskabsskat	Ekstraordinære indtægter
R2007	-18.804	-2.136	-20.940	-
R2008	-21.272	-3.252	-24.524	-
R2009	-28.973	-1.116	-30.089	-
R2010	-88.165	29.448	-58.717	-28.717
R2011	-22.501	684	-21.817	-
R2012	-126.074	53.244	-72.830	-53.158
R2013	-192.599	85.980	-106.619	-86.015
R2014	-159.773	68.436	-91.337	-68.587
R2015	-288.872	130.738	-158.134	-130.821
R2016	-346.915	158.580	-188.335	-158.570
R2017	-392.735	180.960	-211.775	-180.953
B2018	-488.400	227.172	-261.228	-227.177
B2019	-491.857	225.084	-266.773	-225.211
B2020	-434.569	192.048	-242.521	-192.445
B2021	-296.264	130.832	-165.432	-130.999
B2022	-497.279	224.796	-272.483	-224.635
B2023	-359.664	156.420	-203.244	-156.422
B2024	-651.594	292.860	-358.734	-292.851
B2025	-306.001	123.708	-182.293	-123.357
B2026	-576.642	253.404	-323.238	-252.864
BO2027	-608.786	267.000	-341.786	-266.786
BO2028	-449.500	187.250	-262.250	-187.250
BO2029	-449.500	187.250	-262.250	-187.250

Indtægterne fra selskabsskat i Billund Kommune for 2026 er som nævnt budgetteret til brutto 576,6 mio. kr. Beløbet er højt målt i forhold til andre kommuner, hvor kun fire andre kommuner modtager et større provenu. Som følge af det store provenu fra selskabsskatter skal Billund Kommune bidrage til udligningsordningen for selskabsskatter med 253,4 mio. kr. i 2026, jf. tabellen ovenfor. Udligningsbeløbet er som nævnt fastsat som halvdelen af selskabsskatteindtægten over landsgennemsnittet - opgjort pr. indbygger.

Tabellen viser desuden merindtægter fra ekstraordinære selskabsskatter. Tallet svarer til den merindtægt, Billund Kommune modtager, i forhold til en gennemsnitskommune af samme størrelse. En sådan kommune ville i 2026 få 70,4 mio. kr. Billund Kommune modtager ekstraordinære indtægter på ca. 253 mio. kr. i 2026.

Kommende reform af tilskuds- og udligningssystemet

Et flertal i Folketinget har vedtaget, at der skal implementeres en ny udligningsreform fra 2029. Reformen vil forventeligt (jf. kommissoriet) være en gennemgribende omkalfatring af det eksisterende tilskuds- og udligningssystem og skal bl.a. tage hånd omkring de stigende selskabsskatter på landsplan og disses indvirkning i den samlede udligning.

Ydermere har Regeringen og KL i årets økonomiaftale aftalt, at der skal findes en midlertidig løsning på selskabsskatteudligningen allerede fra 2027, og at der fremsættes løsningsforslag hertil primo 2026. Forvaltningen har på nuværende tidspunkt intet begreb omkring konsekvenserne af ovenstående ændringer eller mulige håndteringsmuligheder, hvorfor årets indtægtsbudget er udarbejdet efter de samme principper som tidligere år. Dette indebærer dog også, at betydelige usikkerheder om indtægterne i de kommende år.

Tilskud og Udligning

Tabellen nedenfor viser tilskuds- og udligningsbeløbene inklusiv de betingede tilskud. Her fremgår det, at der er en samlet indtægt fra tilskud og udligning på 298,1 mio. kr. i 2026.

Tilskud og udligning (i 1.000 kr. - = indtægt)	2026	2027	2028	2029
Kommunal udligning – Udligning af beskatningsgrundlag	-75.160	-83.987	-98.005	-104.744
Kommunal udligning – Overudligning	1.372	1.379	1.462	1.536
Kommunal udligning – Udligning af udgiftsbehov	-47.952	-40.948	-40.112	-40.162
Kommunal udligning – Særlig kompensation	6.252	6.252	6.252	6.252
Statstilskud – Ordinært tilskud	-354.674	-311.793	-339.252	-360.010
Statstilskud – Betinget balancetilskud vedr. anlæg	-4.527	-4.575	-4.583	-4.587
Statstilskud – Betinget balancetilskud vedr. service	-13.581	-13.725	-13.749	-13.762
Udligning af selskabsskat	253.404	264.905	183.626	182.485
Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme	-276	-285	-286	-286
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	-4.128	-4.079	-4.177	-4.293
Kommunale udviklingsbidrag til regionerne	3.516	3.654	3.788	3.923
Særlige tilskud Tilskud til bedre dagtilbud	-2.976	-3.071	-3.170	-3.271
Særlige tilskud Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-4.392	-4.533	-4.678	-4.828
Særlige tilskud Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-5.880	-6.074	-6.268	-6.469
Særlige tilskud Finansieringstilskud	-24.672	-24.672	-24.672	-24.672
Særlige tilskud Tilskud til værdig ældrepleje	-6.168	-6.365	-6.569	-6.779
Særlige tilskud Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-588	-607	-626	-646
Kompensation vedr. nettotab sfa. ændring af dækningsafgift	-3.348	0	0	0
Ekstra finansieringstilskud	-14.328	0	0	0
I alt	-298.104	-228.524	-351.019	-380.313

Af de samlede tilskud er 13,6 mio. kr. et betinget tilskud vedr. serviceudgifterne, og 4,5 mio. kr. et betinget tilskud vedr. anlægsudgifterne, som kan blive tilbageholdt, hvis kommunerne under ét ikke overholder aftalen om kommunernes økonomi. Budget og regnskab 2026 forudsætter således, at aftalen overholdes af kommunerne. I modsat fald har staten sanktionsmuligheder vedr. aftalebrud i 2026.

Konsekvenser af sundhedsreformen

Regeringen har sammen med en række aftalepartier indgået en aftale omkring en reform af Danmarks samlede sundhedsvæsen. Reformen indebærer bl.a. opgaveflytning af en lang række sundhedsopgaver til primært regionen.

Opgaveflytningen skal træde i kraft fra 2027 og indebærer også væsentlige ændringer i det kommunale tilskud, herunder også sløjfning af den kommunale medfinansiering (KMF), der i en del år har været fastfrosset. De konkrete økonomiske konsekvenser er ikke endeligt forhandlet på plads på tidspunktet for dette års budgetlægning, hvorfor dette ikke er indarbejdet på hverken indtægt- eller udgiftssiden.

Området er uddybet yderligere i afsnittet "Bemærkninger til indtægter" i det trykte budget.

4. Pris- og lønskøn

Budgetforslaget tager udgangspunkt i KL's skøn over udviklingen i priser og lønninger. KL's forventning til stigningen i priser og lønninger, er samlet set vurderet til 3,1 % fra 2025 til 2026.

Tekniske ændringer

Beskrivelse af tekniske ændringer

Det følgende afsnit omhandler tekniske ændringer, som foreslås indarbejdet i forbindelse med vedtagelse af budget 2026. De tekniske ændringer indgår som en del af basisbudgettet og dermed også Økonomiudvalgets forslag til budget 2026.

Budgetprocessen definerer fem typer af tekniske ændringer: Budgetomplaceringer, Lov og Cirkulære, Politiske beslutninger, Tildelingsmodeller og Konkret udgiftsberegning.

- Budgetomplaceringer vedrører reguleringer mellem forskellige politikområdet eller mellem service og overførselsområdet. Omplaceringerne er finansielle nulløsninger og dermed udgiftsneutrale.
- Lov og Cirkulære vedrører økonomiske konsekvenser af lovændringer mv. udmeldt via Økonomiaftalen mellem regeringen og KL og gives som DUT-regulering i forbindelse med budgettet. Kommunen bliver således kompenseret økonomisk for disse ændringer. Beskrivelser af de enkelte DUT-reguleringer fremgår af det detaljerede bilag for Lov og Cirkulæreprogrammet (DUT) - og som én samlet sum, for de enkelte udvalg i oversigten over de tekniske ændringer.
- Politiske beslutninger vedrører beslutninger med effekt på økonomien, som er truffet i Kommunalbestyrelsen eller Økonomiudvalget siden seneste budgetvedtagelse.
- Tildelingsmodeller vedrører reguleringer for kommunens tildelings-, ressource- og demografimodeller. Der findes tildelingsmodeller for en række områder: Folkeskolerne, dagtilbud, ældreområdet, sundhedsplejen, tandplejen samt haller og stadions. Tildelingsmodellerne regulerer budgettet på baggrund af mængden af ændringer.
- Konkret udgiftsberegning vedrører udelukkende budgetregulering for overførselsområdet samt refusion af særligt dyre enkeltsager, som beregnes særskilt.

Derudover kan der være steder, hvor det er hensigtsmæssigt at lave en teknisk ændring, som ikke falder ind under ovenstående kategorier. De er beskrevet i vedlagte notater og kategoriseret som særlige forhold.

- Særlige forhold som ikke er indeholdt i overstående, og hvor ændringen beskrives særskilt.

Økonomisk overblik

I tabellen herunder ses en oversigt over de budgetændringer, de tekniske ændringer medfører for hvert udvalg og samlet for Billund Kommune, hvilket er uddybet i oversigten på næste side.

<i>i hele kr. (2026-priser)</i>	2026	2027	2028	2029
Tekniske budgetændringer				
Økonomiudvalget	1.899.863	3.185.326	2.329.427	4.065.374
Børne- og Familieudvalget	489.470	389.569	-429.779	2.775.994
Unge-, Udd.- og Beskæft.udvalget	-12.387.934	-12.493.291	-12.590.452	-3.566.027
Voksenudvalget	439.082	298.996	1.539.775	3.196.439
Teknik-, Plan-, og Kulturudvalget	219.880	-157.944	-157.944	-321.327
Samlet budgetændring	-9.339.639	-8.777.344	-9.308.973	6.150.453

Tekniske ændringer til budget 2026 og overslagsår 2027-2029

Bilagsnr.	Politikområde	Art	Beskrivelse	Type	Økonomisk effekt i hele kr. (2026-priser)			
					2026	2027	2028	2029
		Service	DUT - Lovregulering mm. Detaljerne fremgår af oversigt	Effekt af Lov- og Cirkulæreprogram	-1.110.648	-57.288	-555.786	-555.786
T01	Forsikringer	Service	Tilpasning af arbejdsskadeområdet ftf. aktuarrapport	Politisk beslutning (KB 21-06-2022)	429.797	429.797	429.797	429.797
T02	Forsikringer	Service	Tilpasning af bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring	Særlige forhold	-40.781	-40.781	-40.781	-40.781
T03	Politisk Organisation	Service	Tilpasning af bidrag til TrekantBrand	Politisk beslutning (KB 26-08-2025 (forventet))	254.333	254.333	254.333	254.333
T04	Politisk Organisation	Service	Studietur ny kommunalbestyrelse 1. og 2. år	Særlige forhold	357.401	357.401		
T05	Politisk Organisation	Service	Europaparlaments- og Kommunalvalg	Særlige forhold				1.429.603
T06	Politisk Organisation	Service	IT-udstyr til ny kommunalbestyrelse	Særlige forhold				306.344
T07	Administrativ Organisation	Service	Jordflytningsgebyr flyttes fra service til brugerfinansieret	Budgetomplacering	209.443	209.443	209.443	209.443
T08	Administrativ Organisation	Service	Lettiggængelige tilbud (flytning vedr. DUT B2025)	Budgetomplacering	136.313	136.313	136.313	136.313
T09	Administrativ Organisation	Service	Udvikling af teknologi til bedre hjemmebehandling (flytning vedr. DUT B2025)	Budgetomplacering	-232.106			
T10	Administrativ Organisation	Service	Adm. gebyr skadedyrskompens. til Billund Vand & Energi	Særlige forhold	-92.747	-92.747	-92.747	-92.747
T11	Administrativ Organisation	Service	Tjenestemandspension, Sdr. Omme Skole	Budgetomplacering	-177.462	-177.462	-177.462	-177.462
T12	Administrativ Organisation	Service	Tjenestemandspension, Lyngsø	Budgetomplacering	-40.597	-40.597	-40.597	-40.597
T13	Administrativ Organisation	Service	Barnets Lov (flytning vedr. DUT B2024)	Budgetomplacering	2.004.848	2.004.848	2.004.848	2.004.848
T40	Generel	Service	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfrenskrivning	Særlige forhold	202.069	202.066	202.066	202.066
Økonomiudvalget samlet					1.899.863	3.165.326	2.329.427	4.065.374
		Service	DUT - Lovregulering mm. Detaljerne fremgår af oversigt	Effekt af Lov- og Cirkulæreprogram	1.298.220	1.545.852	2.573.340	2.573.340
T14	Dagtilbud	Service	Tidlingsmodel Dagtilbud	Tidlingsmodel	1.903.509	351.614	-1.311.292	1.896.384
T15	Dagtilbud	Service	Tidlingsmodel Dagtilbud (Søskende- og fripladstilskud)	Tidlingsmodel	-384.984	-384.984	-384.984	-384.984
T16	Dagtilbud	Overførsel	Regulering for særligt dyre enkeltsager	Konkret udgiftsberegning	-29.882	-29.882	-29.882	-29.882
T17	Dagtilbud	Service	Sommerfugle, daglig tilfrakørsel (flytning fra service til overførsel)	Særlige forhold	-158.791	-158.791	-158.791	-158.791
T18	Dagtilbud	Service	Tidlingsmodel USFO	Budgetomplacering	-584.730	-584.730	-584.730	-584.730
T18	Folkeskole	Service	Tidlingsmodel USFO	Budgetomplacering	584.731	584.731	584.731	584.731
T19	Folkeskole	Service	Tidlingsmodel Folkeskoler	Tidlingsmodel	-735.284	571.887	408.491	408.491
T14	Folkeskole	Service	Tidlingsmodel Dagtilbud (effekt for USFO)	Tidlingsmodel	-380.189	-380.189	-380.189	-380.189
T11	Folkeskole	Service	Tjenestemandspension Sdr. Omme Skole	Budgetomplacering	177.462	177.462	177.462	177.462
T08	Social og Sundhed - Børn	Service	Lettiggængelige tilbud (flytning vedr. DUT B2025)	Budgetomplacering	-136.313	-136.313	-136.313	-136.313
T13	Social og Sundhed - Børn	Service	Barnets Lov (flytning vedr. DUT B2024)	Budgetomplacering	-2.004.848	-2.004.848	-2.004.848	-2.004.848
T20	Social og Sundhed - Børn	Service	Tidlingsmodel Tandpleje	Tidlingsmodel	-19.399	-55.633	-78.792	-92.050
T21	Social og Sundhed - Børn	Service	Tidlingsmodel Sundhedspleje	Tidlingsmodel	-132.117	-198.692	-196.067	-184.712

Bilagsnr.	Politikområde	Art	Beskrivelse	Type	Økonomisk effekt i hele kr. (2026-priser)			
					2026	2027	2028	2029
T16	Social og Sundhed - Børn	Overførsel	Regulering for særligt dyre enkeltsager	Konkret udgiftsberegning	-504.660	-504.660	-504.660	-504.660
T17	Social og Sundhed - Børn	Overførsel	Sommerfugle, daglig tilfrakørsel (flytning fra service til overførsel)	Særlige forhold	129.142	129.142	129.142	129.142
T22	Social og Sundhed - Børn	Overførsel	Teknisk tilpasning af overførselsområdet	Konkret udgiftsberegning	2.935.208	2.935.208	2.935.208	2.935.208
T22	Social og Sundhed - Børn	Overførsel	Teknisk tilpasning af overførselsområdet	Konkret udgiftsberegning	-1.467.604	-1.467.604	-1.467.604	-1.467.604
T40	Generel	Service	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfrenskrivning	Særlige forhold	-1	-1	-1	-1
Børne- og Familieudvalget samlet					489.470	389.569	-429.779	2.775.994
		Service	DUT - Lovregulering mm. Detaljerne fremgår af oversigt	Effekt af Lov- og Cirkulæreprogram	-747.978	-747.978	-747.978	-747.978
T22	Udd. og Beskæftigelse - Unge	Overførsel	Tilpasning af overførselsområdet	Konkret udgiftsberegning	-1.608.402	-1.467.604	-1.467.604	-1.467.604
T22	Arbejdsmarked	Overførsel	Tilpasning af overførselsområdet	Konkret udgiftsberegning	-5.620.129	-5.849.212	-5.937.767	3.086.658
T16	Social og Sundhed - Unge	Overførsel	Regulering for særligt dyre enkeltsager	Konkret udgiftsberegning	-4.427.000	-4.427.000	-4.427.000	-4.427.000
T40	Generel	Overførsel	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfrenskrivning	Særlige forhold	-89.665	-106.738	-115.344	-115.344
T40	Generel	Service	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfrenskrivning	Særlige forhold	105.240	105.241	105.241	105.241
Unge-, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget samlet					-12.387.934	-12.493.291	-12.590.452	-3.566.027
		Service	DUT - Lovregulering mm. Detaljerne fremgår af oversigt	Effekt af Lov- og Cirkulæreprogram	62.370	26.796	26.796	26.796
T23	Handicap og Psykiatri	Service	Afledt drift til anlæg vedr. Housing First stopper i 2028	Særlige forhold				-105.498
T24	Handicap og Psykiatri	Service	Rengøring af Caféen (KB 08-04-2025)	Budgetomplacering	-25.480	-25.480	-25.480	-25.480
T25	Handicap og Psykiatri	Service	Afledt drift til anlæg vedr. Bo-Lindegården	Politisk beslutning (KB 13-05-2025)	127.400	127.400	127.400	127.400
T26	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af trepartsmidler 2023-2024 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	633.393	633.393	633.393	633.393
T26	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af trepartsmidler 2024-2026 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	2.636.545	2.636.545	2.636.545	2.636.545
T27	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af budget til Fasanhuset (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	338.676	338.676	338.676	338.676
T28	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af budget til Team Tværs (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	1.186.958	1.187.058	1.187.058	1.187.058
T32	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af budget til Enkeltmandsprojekt (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	900.644	900.644	900.644	900.644
T29	Handicap og Psykiatri	Service	Fordeling af § 83, baseret på borgere +/- 60 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	6.932.917	6.932.917	6.932.917	6.932.917
T12	Handicap og Psykiatri	Service	Tjenestemandspension, Lyngsø	Budgetomplacering	40.597	40.597	40.597	40.597
T30	Handicap og Psykiatri	Service	ABA-anlæg til Huset/Caféen	Politisk beslutning (KB 30-09-2025 (forventet))	12.230	12.230	12.230	12.230
T16	Handicap og Psykiatri	Overførsel	Regulering for særligt dyre enkeltsager	Konkret udgiftsberegning	233.921	233.921	233.921	233.921
T31	Ældre og Sundhed	Service	Tildelingsmodel Ældreområdet	Tildelingsmodel	144.037	271.631	1.512.410	3.274.572
T41	Ældre og Sundhed	Service	Visiteret flextrafik jf. budgetforslag fra Sydtrafik	Politisk beslutning (KB 26-08-2025 (forventet))	73.000	73.000	73.000	73.000
T41	Ældre og Sundhed	Service	Handicap kørsel jf. budgetforslag fra Sydtrafik	Politisk beslutning (KB 26-08-2025 (forventet))	-271.000	-271.000	-271.000	-271.000
T26	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af trepartsmidler 2023-2024 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-633.393	-633.393	-633.393	-633.393
T26	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af trepartsmidler 2024-2026 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-2.636.545	-2.636.545	-2.636.545	-2.636.545

Bilagsnr.	Politikområde	Art	Beskrivelse	Type	Økonomisk effekt i hele kr. (2026-priser)			
					2026	2027	2028	2029
T27	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af budget til Fasanhuset (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-338.676	-338.676	-338.676	-338.676
T28	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af budget til Team Tværs (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-1.186.958	-1.187.058	-1.187.058	-1.187.058
T32	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af budget til Enkelmandsprojekt (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-900.644	-900.644	-900.644	-900.644
T29	Ældre og Sundhed	Service	Fordeling af § 83, baseret på borgere +/- 60 (ny udvalgsstruktur)	Budgetomplacering	-6.932.917	-6.932.917	-6.932.917	-6.932.917
T09	Ældre og Sundhed	Service	Udvikling af teknologi til bedre hjemmehandling (flytning vedr. DUT B2025)	Budgetomplacering	232.106			
T33	Ældre og Sundhed	Service	Rengøring af Daghjemmet Hedelyng (KB 08-04-2025)	Budgetomplacering	-51.245	-51.245	-51.245	-51.245
T34	Ældre og Sundhed	Service	Tomgangshusleje flyttes fra service til overførsel	Budgetomplacering	-1.987.539	-1.987.539	-1.987.539	-1.987.539
T34	Ældre og Sundhed	Overførsel	Tomgangshusleje flyttes fra service til overførsel	Budgetomplacering	1.987.539	1.987.539	1.987.539	1.987.539
T16	Ældre og Sundhed	Overførsel	Regulering for særligt dyre enkeltsager	Konkret udgiftsberegning	78.734	78.734	78.734	78.734
T40	Generel	Service	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfremskrivning	Særlige forhold	-217.588	-217.588	-217.588	-217.588
Voksenudvalget samlet					439.082	298.996	1.539.775	3.196.439
		Service	DUT - Lovregulering mm. Detaljerne frengår af oversigt	Effekt af Lov- og Cirkulæreprogram	-147.840	-147.840	-147.840	-147.840
T35	Kultur og Fritid	Service	Afledt drift Museumsnagasin	Politisk beslutning (KB 08-04-2025)	120.877	120.877	120.877	120.877
T36	Kultur og Fritid	Service	Tildelingsmodel for haller og stadions (kommunale haller)	Tildelingsmodel	-23.178	-23.178	-23.178	-23.178
T36	Kultur og Fritid	Service	Tildelingsmodel for haller og stadions (lokaletilskudskonto)	Tildelingsmodel	23.178	23.178	23.178	23.178
T37	Kultur og Fritid	Service	Afledt drift Viadukthalen Filskov	Politisk beslutning (KB 01-10-2024)	30.505	30.505	30.505	30.505
T38	Kultur og Fritid	Service	Afledt drift Udeområder ved Billund Centret	Politisk beslutning (KB 17-06-2025)	31.655	31.655	31.655	31.655
T39	Kultur og Fritid	Service	Afledt drift Nyt Kontorbyggeri på Museet	Politisk beslutning (KB 17-06-2025)	138.853	138.853	138.853	138.853
T39	Kultur og Fritid	Service	Afledt drift Magasin - Konserveringscenter Vejle	Politisk beslutning (KB 17-06-2025)	57.184	57.184	57.184	57.184
T41	Kollektiv Trafik	Service	Busdrift jf. budgetforslag fra Sydtrafik	Politisk beslutning (KB 26-08-2025 (forventet))	-1.090.000	-1.090.000	-1.090.000	-1.090.000
T42	Kommunale Ejendomme	Service	Forhøjet forpagtningsindtægt jf. nyt udbud (jordleje)	Politisk beslutning (KB 12-11-2024)	-154.457	-154.457	-154.457	-154.457
T24	Kommunale Ejendomme	Service	Rengøring af Caféen (KB 08-04-2025)	Budgetomplacering	25.480	25.480	25.480	25.480
T33	Kommunale Ejendomme	Service	Rengøring af Daghjemmet Hedelyng (KB 08-04-2025)	Budgetomplacering	51.245	51.245	51.245	51.245
T43	Kommunale Ejendomme	Service	Afledt drift Vesterbrogade 5 - grundskyld og renovation	Politisk beslutning (budgetopfølgning, KB 17-06-2025)	30.660	30.660	30.660	30.660
T44	Natur, Park og Vej	Service	Afledt drift Den Skæve Bane	Politisk beslutning (KB 17-06-2025)	102.199	102.199	102.199	102.199
T45	Natur, Park og Vej	Service	Afledt drift Dobbeltrættet fællesti Lindegården Søndre Ringvej	Politisk beslutning (KB 11-03-2025)	23.273	23.273	23.273	23.273
T46	Natur, Park og Vej	Service	Grøn Trepark med særlig fordelingsnøgle	Særlige forhold	1.000.722	622.898	622.898	459.515
T40	Generel	Service	Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfremskrivning	Særlige forhold	-476	-476	-476	-476
Teknik-, Plan-, og Kulturudvalget samlet					219.880	-157.944	-157.944	-321.327
Billund Kommune samlet (ekskl. brugerfinansiering)					-9.339.639	-8.777.344	-8.308.973	6.150.453
- heraf service					-956.841	-289.188	-723.656	5.711.345
- heraf overførsel					-8.382.798	-8.488.156	-8.585.317	439.108

Bilagsnr.	Politikområde	Art	Beskrivelse	Type	Økonomisk effekt i hele kr. (2026-priser)			
					2026	2027	2028	2029
T07	Brugerfinansieret	Brugerfinan.	Jordflytningsgebyr flyttes fra service til brugerfinansieret	Budgetomplacering	-209.443	-209.443	-209.443	-209.443
Brugerfinansiering samlet					-209.443	-209.443	-209.443	-209.443
Billund Kommune samlet (inkl. brugerfinansiering)					-9.549.062	-8.986.787	-9.518.416	5.941.010

Detaljeret oversigt over ændringer sfa. Lov- og cirkulæreprogrammet (DUT) for budget 2026 og overslagsår

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
ØK	Service	Forslag til lov om foranstaltninger til sikring af et højt cybersikkerhedsniveau	Cybersikkerhed: Sikring af højt cybersikkerhedsniveau.	714.714	714.714	714.714	714.714
ØK	Service	Fastlæggelse af regulering for 2028 vedr. Barnets lov nr. 721 af 13. juni 2023 1)	Barnets Lov: Kompensationen for indholdet af Barnets Lov har en stigende profil. Det endelige udgiftsniveau nås i 2028.			-19.866	-19.866
ØK	Service	Ændring af børneloven, adoptionsloven og forskellige andre love (Børns ret til deres forældre ved surrogataftaler, medfaderskab som retligt forældreskab, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.)	Ændring af Barselslov: Ændring af barselsloven som betyder flere barselsaftaler.	15.708	15.708	15.708	15.708
ØK	Service	Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven, danskuddannelsesloven og ligningsloven (En ny arbejdspligt til borgere som ikke opfylder opholdskravet og beskæftigelseskravet i kontanthjælpsystemet)	Arbejdspligt: Indebærer i alt 37 timers ugentligt indsats i fx nyttejob, virksomhedspraktik mm. Denne del angår den administrative opgave.	308.616	307.692	307.692	307.692

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
ØK	Service	Lov om ændring af lov om sygedagpenge, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen (Fleksibel brug og sammensætning af rehabiliteringsteams, forenkling af visitationskategorier, færre krav til sygemeldte fra beskæftigelse mv.)	Lov ændring sygedagpenge: Afskaffelse af generelt krav til lægeattester og færre krav til til sygemeldte fra beskæftigelse samt mere fleksibel brug af rehabiliteringsteams	-427.812	-427.812	-427.812	-427.812
ØK	Service	Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpsystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.).	Kontanthjælpsreform: Udgifter til IT, indplaceringer samt orientering til borgere	51.744	1.848	-462	-462
ØK	Service	Lovændring og bekendtgørelser vedr. drikkevandsdirektivet	Ændring i drikkevandsdirektiv: Øget tilsyn med drikkevand og drikkevandsforsyninger.	25.410	14.322	14.322	14.322
ØK	Service	Ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)	Indsamling af batterier: Ændret producentansvar vedr. batteriindsamling.	-87.780	-87.780	-87.780	-87.780

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
ØK	Service	Ændring af lov om miljøbeskyttelse (Styrket affaldstilsyn og håndhævelse af forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter mv.) og bekendtgørelser vedr. affald, affaldstilsyn og biomasseaffald samt vejledning herom	Styrket affaldstilsyn: Udgiften til styrket affaldstilsyn bliver fremadrettet gebyrfinansieret jf. KB 11.3.2025	-135.828	-135.828	-135.828	-135.828
ØK	Service	Efterregulering af Indsatsplaner efter vandforsyningsloven - LCP 20/21 pkt. 290.	Efterregulering indsatsplaner: Indsatsplanlægning for grundvandet.	82.698			
ØK	Service	Styrkelse af de kommunale ældreråd	Styrkelse af Ældreråd: Muliggør fastholdelse af driftsbidrag til Danske Ældreråd.	11.550	11.550	11.550	11.550
ØK	Service	Skønnede administrative økonomiske konsekvenser i 2026 som følge af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen	Ny beskæftigelsesrapport: Administrative besparelser i forbindelse med den nye beskæftigelsesreform	-1.669.668			
ØK	Service	Nedjustering af den kommunale beskæftigelsesindsats som følge af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen	Ny beskæftigelsesrapport: Uspecifikke besparelser		-471.702	-948.024	-948.024
ØK	Service			-1.110.648	-57.288	-555.786	-555.786

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
BFU	Service	Ændring af lov om folkeskolen, lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love (Folkeskolens kvalitetsprogram m.v.)	Folkeskolens kvalitetsprogram: Udgifter vedr. ca. 33 initiativer herunder bl.a. styrket indsats i dansk og matematik, flere praktiske fag, øget aktivitet i fritidstilbud, juniormesterlære og erhvervspraktik.	1.286.208	1.533.840	2.561.328	2.561.328
BFU	Service	Ændring af lov om folkeskolen (Midlertidig fratagelse af en forældres rettigheder efter lov om folkeskolen ved en elevs ophold på krisecenter)	Forældres rettigheder: Midlertidig fratagelse af en forældres rettigheder efter lov om folkeskolen ved en elevs ophold på krisecenter	12.012	12.012	12.012	12.012
BFU	Service			1.298.220	1.545.852	2.573.340	2.573.340
UUBU	Service	Ændring af lov om forberedende grunduddannelse og lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (Udmøntning af aftaler om løft af forberedende grunduddannelse)	Løft af FGU: Den kommunale medfinansiering af FGU ændres fra 65% til 45%	-747.978	-747.978	-747.978	-747.978
UUBU	Service			-747.978	-747.978	-747.978	-747.978

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
VU	Service	LOV nr. 1651 af 30. december 2024 - Ældrelov	Ældreloven: Kompesation for udvidelse af fritvalgsområdet til også at omfatte helhedspleje samt krav om årlig efterregulering og evt. efterbetaling	14.784	12.936	12.936	12.936
VU	Service	Kommunal medfinansiering af MedCom-løsninger i den fælles it-infrastruktur på sundhedsområdet	MedCom: Kommunerne skal bidrage til vedligeholdelse og drift af sundhedsdatanettet. Behandles som tidligere år.	-63.294			
VU	Service	Tilbageførsel af VEU-opsparing	VEU-opsparing: Opsparede VEU-midler (Voksen- og Efteruddannelse) tilbageføres til kommunerne, som følge af at der over en årrække har været ubalance mellem arbejdsgivernes indbetaling til VEU og de faktiske udbetalinger af VEU-godtgørelse.	97.020			
VU	Service	Specialiseringsforløb i demens og psykiatri for SOSU-assisterter	SOSU-forløb: Midler til efteruddannelse	13.860	13.860	13.860	13.860
VU	Service			62.370	26.796	26.796	26.796

Udvalg	Type	Bekendtgørelse/Lov	Beskrivelse	Økonomisk effekt i kr. (2026-priser)			
				2026	2027	2028	2029
TPKU	Service	Bekendtgørelse nr 904 af 28/06/2024 om udvidet producentansvar på visse engangsplastprodukter	Udvidet producentansvar ift. cigaretskod: Udgiften afholdes fremadrettet hos Billund Vand .	-164.472	-164.472	-164.472	-164.472
TPKU	Service	Basistilskud til deltagelse i lokal trepart	Lokal trepart: Basistilskud til lokal andel af grøn trepart	16.632	16.632	16.632	16.632
TPKU	Service			-147.840	-147.840	-147.840	-147.840
BK	I alt			-645.876	619.542	1.148.532	1.148.532
BK	Service			-645.876	619.542	1.148.532	1.148.532
BK	Overførsel			0	0	0	0
BK	Brugerfinansieret			0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tilpasning af arbejdsskadeområdet ift. aktuarrapport

Område: Økonomiudvalget – Forsikringer

Baggrund

Kommunalbestyrelsen besluttede den 21. juni 2022, at budgettet til arbejdsmarkedsområdet tilpasses årligt til den nyeste aktuarberegning i forbindelse med basisbudgettet.

I den seneste aktuarrapport fra WTW pr. 21. januar 2025 forventes en årlig likviditetspåvirkning i 2026 fra erstatningsudgifter samt diverse bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) og Ankestyrelsen (AST) på 4.648.000 kr. i 2026-priser. I tallet er medregnet lovændringerne for selvforsikrede arbejdsgivere som trådte i kraft 1. juli 2024 og forventes at føre til stigninger i hensættelsen på 3,5 pct. årligt samt voldsskadeforsikringen på 4,3 pct. årligt, som trådte i kraft fra 1. januar 2025.

Der er budgetteret med 4.079.500 kr. i 2025-priser svarende til 4.218.203 kr. i 2026-priser ved fremskrivning af den senest oplyste skøn for prisudviklingen fra KL i marts på 3,4 pct. Dette medfører en korrektion på 429.797 kr.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning af arbejdsskadeområdet	429.797	429.797	429.797	429.797
Samlet budgetændring	429.797	429.797	429.797	429.797

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tilpasning af bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Område: Økonomiudvalget – Forsikringer

Baggrund

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), som hører under ATP, behandler arbejdsskadesager og træffer afgørelser om erstatning i tilfælde, hvor en medarbejder er kommet til skade eller er blevet syg af deres arbejde. Som arbejdsgiver er kommunen forpligtet til at betale bidrag til AES bestående af et såkaldt AES-bidrag og en arbejdsskadeafgift. Satserne beregnes så de dækker udgifterne til skader og administration på landsplan. Dermed skal AES-ordningen ikke give et økonomisk overskud.

Satserne, som kommunerne bliver opkrævet efter, er over en periode fra 2020 til 2023 steget med mere end 50 pct. Over den samme periode er budgetterne kun fremskrevet med 7,5 pct. ud fra KLs udmeldte fremskrivningsprocenter. Det betyder, at forbruget er vokset væsentlig mere end budgetterne er fremskrevet.

I budget 2025 blev der foretaget en større justering af budgettet. Fremover vil budgettet årligt tilpasses til det aktuelle niveau i forbindelse med budgetlægningen. Nedenstående tabel viser de kvartalsvise udgifter det seneste år.

	1. kv. 2024	2. kv. 2024	3. kv. 2024	4. kv. 2024	I alt
AES-bidrag	721.445	727.489	703.517	720.553	2.873.003

Omregnet til 2026-priser svarer det til et forbrug på 3.072.283 kr. Da budgettet i dag er 3.113.064 kr. i 2026-priser, foretages en tilpasning på -40.781 kr.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning af AES-bidrag	-40.781	-40.781	-40.781	-40.781
Samlet budgetændring	-40.781	-40.781	-40.781	-40.781

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tilpasning af bidrag til TrekantBrand

Område: Økonomiudvalget – Politisk Organisation

Baggrund

I forbindelse med Billund Kommunes samarbejde omkring TrekantBrand er der udmeldt et budget for 2026. Her fremgår det at Billund Kommunes bidrag er 8.765.000 kr.

For at tilpasse budgettet til det udmeldte beløb foretages en opjustering på 254.333 kr. i 2026 og frem.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning af bidrag	254.333	254.333	254.333	254.333
Samlet budgetændring	254.333	254.333	254.333	254.333

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Studietur ny kommunalbestyrelse 1. og 2. år

Område: Økonomiudvalget – Politisk Organisation

Baggrund

Den nye kommunalbestyrelse har mulighed for at tage på studietur i enten år 1 eller 2 i valgperioden.

Der afsættes 350.000 kr. til studieture i både 1 og 2 valgår.

Økonomi

(2026-priser i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Studietur ny kommunalbestyrelse 1. og 2. år	357.401	357.401		
Samlet budgetændring	357.401	357.401		

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Europaparlaments- og Kommunalvalg

Område: Økonomiudvalget – Politisk Organisation

Baggrund

Der afholdes henholdsvis Kommunalvalg senest hvert 4. år og Europaparlamentsvalg hvert 5. år, som begge falder i år 2029.

Der afsættes 1,4 mio. kr. samlet set til Europaparlaments- og Kommunalvalg.

Økonomi

(2026-priser i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Europaparlaments- og Kommunalvalg				1.429.603
Samlet budgetændring				1.429.603

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: IT-udstyr til ny kommunalbestyrelse

Område: Økonomiudvalget – Politisk Organisation

Baggrund

Hvert fjerde år, når der afholdes kommunalvalg, afsættes der penge til køb af nyt it-udstyr til den nye kommunalbestyrelse.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
IT-udstyr til ny kommunalbestyrelse	0	0	0	306.344
Samlet budgetændring	0	0	0	306.344

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Jordflytningsgebyr flyttes fra service til brugerfinansieret

Område: Økonomiudvalget – Adm. Organisation og Brugerfinansieret område

Baggrund

Forvaltningen er blevet gjort opmærksom på, at indtægter fra jordflytningsgebyr skal konteres på funktion 1.38.66 Øvrige ordninger og anlæg under det brugerfinansierede område. Budgettet flyttes derfor fra den nuværende placering på serviceområdet Administrativ Organisation.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Budget fra Adm. Organisation	209.443	209.443	209.443	209.443
Budget til brugerfinansieret område	-209.443	-209.443	-209.443	-209.443
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Lettilgængelige tilbud (flytning vedr. DUT B2025)

Område: Børne- og Familieudvalget – Social og Sundhed - Børn samt Økonomiudvalget – Administrativ Organisation

Baggrund

I forbindelse med budgetlægningen for 2025 blev budgettet for Social og Sundhed – Børn løftet med 1,3 mio. kr. i forbindelse med DUT-sagen vedr. lettilgængelige tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel. Efterfølgende har det vist sig, at en andel af disse midler burde være placeret under Administrativ Organisation, hvilket der også er blevet justeret for i 2025 i forbindelse med budgetopfølgningen godkendt den 8. april 2025.

Budgetterne for 2026 og frem skal justeres med 136.313 kr.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Administrativ Organisation	136.313	136.313	136.313	136.313
Korrektion af budget Social og Sundhed - Børn	-136.313	-136.313	-136.313	-136.313
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Udvikling af teknologi til bedre hjemmebehandling (flytning vedr. DUT B2025)

Område: Voksenudvalget – Ældre og Sundhed samt Økonomiudvalget – Administrativ Organisation

Baggrund

I forbindelse med budgetlægningen for 2025 blev budgettet for Administrativ Organisation løftet med 0,2 mio. kr. i forbindelse med DUT-sagen vedr. teknologi til behandling i eget hjem. Efterfølgende har det vist sig, at disse midler burde være placeret under Ældre og Sundhed.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Administrativ Organisation	-232.106	0	0	0
Korrektion af budget Ældre og Sundhed	232.106	0	0	0
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Adm. gebyr skadedyrsbekæmpelse til Billund Vand & Energi

Område: Økonomiudvalget – Administrativ Organisation

Baggrund

I forbindelse med selskabsgørelse af affaldsområdet 1. januar 2025 blev administrationsgebyret vedr. skadedyrsbekæmpelse ved en fejl nulstillet.

Der er lavet ny beregning på de administrative omkostninger i forbindelse med varetagelse af opgaven med skadedyrsbekæmpelse.

Økonomi

(2026-priser i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Adm. gebyr skadedyrsbekæmpelse	-92.747	-92.747	-92.747	-92.747
Samlet budgetændring	-92.747	-92.747	-92.747	-92.747

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tjenestemandspension, Sdr. Omme Skole

Område: Børne- og Familieudvalget – Folkeskole og Økonomiudvalget – Administrativ Organisation

Baggrund

Som følge af at en tjenstemandsansat erstattes af en kontraktansat flyttes budget fra Administrativ Organisation til Folkeskole. Dette skyldes, at når en tjenestemand stopper og bliver erstattet af en kontraktansat, så skal institutionen selv afholde udgiften til pensionen.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Merudgift til pension, Lyngsø	177.462	177.462	177.462	177.462
Mindreudgift til tjenestemandspension, Administrativ Organisation	-177.462	-177.462	-177.462	-177.462
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tjenestemandspension, Lyngsø

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri og Økonomiudvalget – Administrativ Organisation

Baggrund

Som følge af at en tjenestemandsansat erstattes af en kontraktansat flyttes budget fra Administrativ Organisation til Handicap og Psykiatri. Dette skyldes, at når en tjenestemand stopper og bliver erstattet af en kontraktansat, så skal institutionen selv afholde udgiften til pensionen.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Merudgift til pension, Lyngsø	40.597	40.597	40.597	40.597
Mindreudgift til tjenestemandspension, Administrativ Organisation	-40.597	-40.597	-40.597	-40.597
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Barnets Lov (flytning vedr. DUT B2024)

Område: Administrativ Organisation og Social og Sundhed - Børn

Baggrund

I første budgetopfølgning 2025 blev det godkendt at rette op på en fejl, hvor DUT midler i 2024 vedrørende 2025 og frem blev placeret forkert.

I forbindelse med budgetlægningen for 2024 blev budgettet for Social og Sundhed – Børn løftet med 1,6 mio. kr. stigende til 2,4 i 2027 i forbindelse med DUT-sagen vedr. Barnets lov. Efterfølgende har det vist sig, at en andel af disse midler burde være placeret under Administrativ Organisation, hvilket der også er blevet justeret for i 2025 i forbindelse med budgetopfølgningen godkendt den 8. april 2025.

Budgetterne for 2026 og frem skal justeres med 2.004.848 kr.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Administrativ Organisation	2.004.848	2.004.848	2.004.848	2.004.848
Korrektion af budget Social og Sundhed - Børn	-2.004.848	-2.004.848	-2.004.848	-2.004.848
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Dagtilbud

Område: Børne- og Familieudvalget – Dagtilbud

Baggrund

Hvert år opgøres der hvor mange børn, der forventes at være i de forskellige dagtilbud i Billund Kommune, og budgettet justeres i forhold hertil.

Det forventes, at børnene fordeles således i budget 2026:

	Forventet antal 0-2 årige	Forventet antal 3-5 årige
Dagpleje	280	
Vuggestue	207	
Private børnepassere	38	
Private institutioner	10	175
Børnehave		635
Specialinstitution		14
Tilskud til privat pasning	20	
Ikke fordelt	22	
I alt	577	824

Forældrene til børnene i daginstitutionerne i Billund Kommune vælger mindre moduler end tidligere, hvilket betyder at budgettet til institutionerne bliver mindre. Dette skyldes, at institutionerne får budget pr. time, og det forventes, at et barn skal passes i færre timer i snit. Der er til gengæld lagt lønstigning som følge af trepart ind. Dette giver et større budget, men dækker kun lønstigninger.

Daginstitutioner

De kommunale børnehaver forventes sammenlagt at have 20 børn flere end i 2025-budgettet, mens der forventes at komme 26 børn flere i vuggestuerne. I de private institutioner bliver der budgetteret med 10 flere end budgetteret i 2025. Der er derfor et øget budget til tilskud til de private. I tabellen nedenfor er de budgetændringer, der laves på daginstitutionsområdet på baggrund af modellen angivet.

Daginstitutioner	I hele kroner
Vuggestuer og børnehaver	8.285.103 kr.
USFO	-380.189 kr.
Forældrebetaling	-1.780.158 kr.
Driftstilskud til private	1.132.374 kr.
Pasning af egne børn	401.142 kr.
Mellemkommunale betalinger	-988.609 kr.
I alt	6.669.663 kr.

Dagpleje

Der budgetteres med 280 børn i kommunal dagpleje mod 295 i budgettet for 2025. Grunden til faldet er dels antallet af fødsler de seneste år, og fordi der er kommet flere vuggestuepladser. Fordi der er færre børn i dagplejen, er der også mindre forældrebetaling, og der forventes også færre børn end tidligere hos de private børnepassere og derfor lavere tilskud til private.

I tabellen nedenfor er de budgetændringer, der laves på dagplejeområdet, opgjort.

Dagplejen	I hele kroner
Dagplejen	-1.998.974 kr.
Tilskud til private	-1.010.503 kr.
Forældrebetaling	548.309 kr.
Pulje af børn der ikke er fordelt på tilbud	850.574 kr.
I alt	-1.610.594 kr.

Den samlede effekt af justeringen på daginstitutioner på 6,7 mio. kr. og dagplejen på -1,6 mio. kr. giver således en samlet tilpasning i 2026 på 5,1 mio. kr.

Til budget 2024 blev der lagt ekstra budget ind i overslagsårene med en forventet stigning i antallet af børn i alderen 0-5 år. Budgettet i overslagsårene er beregnet ved nettobudgettet i budgetåret gange med den forventede procentvise udvikling i antallet af 0-5-årige børn. Budgettet korrigeres i forhold til tidligere års fremskrivning.

	2026	2027	2028	2029
Tildelingsmodellerne	5.059.069	5.059.069	5.059.069	5.059.069
Fremskrivning		735.477	-1.279.564	1.882.313
Trepartsmidler				
Tidligere fremskrivning	833.122	3.131.131	2.749.811	2.749.811
Budgetændring	4.225.947	2.663.415	1.029.694	4.191.572

Forskellen i budgettet der er i tabellen ovenfor og den samlede budgetændring i tabellen nedenfor skyldes midler til trepart på 2,7 mio. kr. som tidligere blev lagt på en central konto under Dagtilbud fra 2026 og frem, men som nu er en del af modellen.

Økonomi

<i>(2026-priser, i hele kroner)</i>	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Dagtilbud	1.903.509	351.614	-1.311.292	1.896.384
Korrektion af budget USFO	-380.189	-380.189	-380.189	-380.189
Samlet budgetændring	1.523.320	-28.575	-1.691.481	1.516.195

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Dagtilbud (Søskende- og fripladstilskud)

Område: Børne- og Familieudvalget – Dagtilbud

Baggrund

Som en del af justeringen af tildelingsmodellen på dagtilbudsområdet foretages årligt en tilpasning af budgettet til søskende- og fripladstilskud.

De tekniske korrektioner er beregnet ved at tage et gennemsnit af de sidste tre års forbrug pr. barn, samt det forventede forbrug i indeværende år per barn og gange dette med det forventede antal børn i 2026. Det beløb som fremkommer af ovenstående udregning sammenholdes med det eksisterende budget.

	2026-priser, i hele kr.
Fripladser - økonomiske – dagplejen	-278.778
Fripladser - pædagogiske – dagplejen	-20.577
Fripladser - økonomiske - daginstitution	-32.385
Fripladser - pædagogiske - daginstitution	-63.177
Søskendetilskud, kommunale institutioner	-65.415
Søskendetilskud, private institutioner	75.348
I alt	-384.984

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Dagtilbud	-384.984	-384.984	-384.984	-384.984
Samlet budgetændring	-384.984	-384.984	-384.984	-384.984

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Regulering for særligt dyre enkeltsager

Område: Tværgående

Baggrund

Kommunerne modtager refusion for særligt dyre enkeltsager, der dækker en andel af de udgifter, der er til sager, der overstiger en given beløbsgrænse. For at sikre at budgetterne svarer til de forventede refusionsindtægter foretages der i forbindelse med budgetlægningen en regulering. Reguleringen, som fordeler sig på fem politikområder, opskrifter de forventede indtægter med 4.727.621 kr., så de samlede forventede refusionsindtægter for særligt dyre enkeltsager i 2026 og frem er 23,7 mio. kr. Grunden til det større indtægtsbudget er, at forventningen til udgifterne er stigende.

Bemærk, at selvom udgifterne afholdes som serviceudgifter, modtages refusionen under overførselsområdet. Justeringen påvirker således ikke serviceområdet.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Dagtilbud	-29.882	-29.882	-29.882	-29.882
Social og Sundhed - Børn	-504.660	-504.660	-504.660	-504.660
Social og Sundhed - Unge	-4.427.000	-4.427.000	-4.427.000	-4.427.000
Handicap og Psykiatri	233.921	233.921	233.921	233.921
Ældre og Sundhed	78.734	78.734	78.734	78.734
Samlet budgetændring	-4.648.887	-4.648.887	-4.648.887	-4.648.887

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Sommerfugle, daglig til-frakørsel (flytning fra service til overførsel)

Område: Børne- og familieudvalget – Dagtilbud og Social og Sundhed - Børn

Baggrund

Budgettet til kørselsudgifter vedrørende børn i specialbørnehaven Sommerfuglene flyttes fra Dagtilbud (service) til Social og Sundhed – Børn (overførsel) for at leve op til den korrekte kontering. Da dette samtidigt medfører, at kommunen kan få refusion for en andel af udgifterne fremover, medfører dette at 29.649 kr. tilgår kommunekassen.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Dagtilbud	-158.791	-158.791	-158.791	-158.791
Korrektion af budget Social og Sundhed - Børn	129.142	129.142	129.142	129.142
Samlet budgetændring	-29.649	-29.649	-29.649	-29.649

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel USFO b2025

Område: Børne- og familieudvalget – Dagtilbud og folkeskole

Baggrund

Tildelingsmodellen til Dagtilbud indeholder også USFO'en i Stenderup som er under Folkeskole. Ved sidste års tekniske ændringer blev budgettet til USFO'en lagt på Dagtilbud. Det rettes der hermed op på.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Korrektion af budget Dagtilbud	-584.730	-584.730	-584.730	-584.730
Korrektion af budget Folkeskole	584.731	584.731	584.731	584.731
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Folkeskoler

Område: Børne- og familieudvalget – Folkeskole

Baggrund

Til budget 2026 bruges en demografimodel på folkeskoleområdet, hvor budgettet fastlægges ved antal børn i alderen 6-16 år gange med en takst per barn på 79.713 kr. Derudover er der en del af budgettet, som anses for værende fast fordi en marginal ændring i elevtal ikke ændrer på behovet for dette budget. Dette er primært el, vand, varme og pedalarbejde.

År	Antal 6-16 år jf. budget 2025	Antal 6-16 år jf. befolkningsprognose	Ændring i antal børn	Budgetændring
2025	3.486	3.486		
2026	3.501	3.492	-9	-717.415
2027	3.473	3.480	7	557.989
2028	3.471	3.476	5	398.564
2029	3.471	3.476	5	398.564

Fordi der forventes 9 færre børn i aldersgruppen 6-16 år i 2026 end tidligere forventet, reduceres budgettet med 717.415 kr. (9 x 79.713 kr.) i budgetåret 2026. Budgettet for 2027-2029 korrigeres ligeledes i forhold til forventningerne ved budgetlægningen sidste år for budget 2025 og overslagsår.

I skemaet nedenfor er ændringerne fremskrevet til 2026-priser.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning til demografimodellen	-735.284	571.887	408.491	408.491
Samlet budgetændring	-735.284	571.887	408.491	408.491

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Tandpleje

Område: Børne- og Familieudvalget – Social og Sundhed - Børn

Baggrund

Ressourcetildelingsmodellen for tandplejen trådte i kraft fra og med budgetår 2016. Modellen regulerer hvert år tandplejens budget efter børnetal og omsorgs- og specialtandplejepatienter, så det sikres, at der er sammenhæng mellem antallet af børn/borgere med behov for omsorgs- eller specialtandpleje i Billund Kommune og de ressourcer, der afsættes til løsning af tandplejens opgaver. I ressourcetildelingsmodellen er der et fast beløb til lønudgifter til en leder og en deltidssekretær. Resten af budgettet afhænger af børnetal og antallet af omsorgs- og specialtandplejepatienter.

Børnetallet er baseret på Billund Kommunes befolkningsprognose, som er opgjort pr. 1. januar. Det forventes, at antallet af 0-17-årige er nogenlunde stabil med 5.458 i 2025 og 5.476 i 2026, hvilket er en smule mindre end antaget ved budgetlægningen for 2025.

Modellen baseres på følgende takster, som er ens for alle 0-17-årige (2025-priser):

Lønsum:	1.638 kr. pr. barn
Øvrig drift:	405 kr. pr. barn

Derudover har Tandplejen en grundnormering til omsorgspatienter, som dækker de første 62 patienter. Herefter bliver der tildelt ekstra midler. En lignende ordning gælder for specialtandplejepatienter, hvor der gives et basisbudget til at dække de første 42 patienter. Antallet af patienter opgøres pr. 1. januar. Taksterne for dette område er følgende (2025-priser):

Omsorgstandpleje:	5.549 kr. pr. person
Specialtandpleje:	9.249 kr. pr. person

Det forventes, at antallet af borgere i omsorgstandpleje (udover 62, der er dækket af den faste tildeling) er 46. Herudover forventes det, at antallet af borgere i specialtandpleje (udover 42, der er dækket af den faste tildeling) er 68, hvilket i begge tilfælde er en lille smule højere end niveauet fra sidste år. Derfor medfører det kun en mindre regulering.

Den faste tildeling er 1.712.888 kr., hvilket inkluderer løn til leder og sekretær samt den faste tildeling til special- og omsorgstandpleje.

Tandplejens budget nedjusteres som følge af den mindre nedjustering i antal 0-17-årige i 2026 med -18.928 kr. i 2025-priser, hvilket er stigende i overslagsårene, som det fremgår nedenfor. Beløbet fremskrives til -19.399 kr. i 2026-priser.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning af Tandplejen	-19.399	-55.633	-78.792	-92.050
Samlet budgetændring	-19.399	-55.633	-78.792	-92.050

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Sundhedspleje

Område: Børne- og Familieudvalget – Social og Sundhed - Børn

Baggrund

Ressourcetildelingsmodellen for sundhedsplejen blev godkendt i 2010. Hvert år reguleres sundhedsplejens budget efter børnetal, så det sikres, at der er sammenhæng mellem antallet af børn i Billund Kommune og de ressourcer, der afsættes til sundhedsplejeformål. I ressourcefordelingsmodellen er der et fast beløb til øvrig drift og lønudgifter til en leder og en sekretær. Resten af budgettet afhænger af børnetal.

Taksterne er følgende (2025-priser):

Variabel tildeling til løn:	1.669 kr. pr. barn.
Variabel tildeling til øvrig drift:	62 kr. pr. barn.
Fast tildeling til løn:	366.304 kr.

Ressourcetildelingsmodellen er indrettet, så den tager højde for den varierende tyngde, der er i sundhedsplejeopgaven ved forskellige alderstrin. Modellen indeholder fire alderstrin, hvor hvert alderstrin udløser forskellige takster pr. barn. De fire alderstrin er: 0-årige, 1-årige, 2-5-årige og 6-15-årige. For at regulere for forskelle i tyngden af de forskellige alderskategorier ganges taksterne med følgende vægtning i de forskellige aldersgrupper:

0-årige:	5,30
1-årige:	0,20
2-5-årige:	0,05
6-15-årige (elever 0.-9. klasse):	0,30

Taksterne er baseret på sundhedsplejens skønnede timeforbrug fordelt på alderstrinnene. Sundhedsplejen bruger størstedelen af deres tid på de 0-årige, og en ændring i antallet vil derfor give størst udslag på de tildelte ressourcer. Det er samtidigt en aldersgruppe, der er meget svær at spå om størrelsen på. For at imødekomme større udsving er antallet af 0-årige et gennemsnit over de sidste tre år, mens de andre alderstrin er de faktiske tal. Børnetallet er baseret på Billund Kommunes befolkningsprognose, som er opgjort pr. 1. januar.

Nedenfor fremgår en oversigt over det forventede antal børn i 2026 ved den nyeste befolkningsprognose sammenlignet med antagelsen ved sidste års budgetlægning. Tabellen viser, at der forventes 25 færre børn end antaget ved sidste års budgetlægning.

	Forventet antal børn i 2026 (marts 2025)	Forventet antal børn i 2026 (marts 2024)	Difference
0-årige (gennemsnit)	246	259	-13
1-årige	256	275	-19
2-5-årige	1.129	1.132	-3
6-15-årige	3.161	3.151	10
I alt	4.791	4.817	-25

Justeringen i antallet af børn i målgruppen, herunder især i de 0-årige, medfører en nedjustering af budgettet på 128.906 kr. i 2026 (2025-priser). I overslagsårene går nedjusteringerne fra -193.863 kr. i 2027 til -180.223 kr. i 2029 (2025-priser). Bemærk, at selvom der i alle årene foretages nedjusteringer af budgettet er dette ikke ensbetydende med at der forventes faldende børnetal. Faktisk forventes en stigning fra 4.791 børn i 2026 til 4.833 i 2029. Nedjusteringen er blot et udtryk for, at de forventede stigninger, der blev lagt til grund for budgetlægningen sidste år, nu vurderes at stige med en lavere takt.

I tabellen nedenfor er tallene omregnet til 2026-priser.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning af Sundhedsplejen	-132.117	-198.692	-196.067	-184.712
Samlet budgetændring	-132.117	-198.692	-196.067	-184.712

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Teknisk tilpasning af overførselsesområdet

Område: Unge, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalg – Arbejdsmarked, Unge, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalg – Uddannelse og Beskæftigelse – Unge samt Børne- og Ungeudvalget – Social og Sundhed - Børn

Baggrund

Forventningerne til udgiftsniveauet for kontanthjælp, sygedagpenge mv. for 2026-2029 beregnes på baggrund af de nyeste oplysninger om antal borgere på de enkelte ydelser, refusionsprocenter, satser, forventet udvikling i konjunkturerne, lovændringer, og reformer. Dette resulterer i de såkaldte tekniske budgetkorrektioner for overførselsesområdet, hvor budgettet foreslås hævet eller sænket i forhold til det vedtagne budget for 2025. Der budgetteres således ikke én-til-én med den udmeldte finansiering fra budgetgaranti¹, DUT², mv., men der tages højde for kommunalpolitiske beslutninger og øvrige forhold.

Tilretningen af overførselsesområdet kan opsummeres til følgende. Bemærk, at ændringerne fordeler sig på tre politikområder.

Tabel 1: Tilretning af overførselsesområdet (2026-priser, i mio. kr.)

(2025-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning for Arbejdsmarked	-5,6	-5,8	-5,9	3,1
Tilpasning for Social og Sundhed - Børn	1,5	1,5	1,5	1,5
Tilpasning for Udd. og Beskæftigelse - Unge	-1,6	-1,5	-1,5	-1,5
Samlet budgetændring	-5,8	-5,8	-5,9	3,1

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Bemærk, at ændringerne er i forhold til det vedtagne budget for 2025 fremskrevet til 2026-priser. En nedjustering af et budget er ikke nødvendigvis udtryk for, at der forventes en nedgang i antal modtagere af en given ydelse, da der oprindeligt kan være budgetlagt med en stigende tendens.

Kommentarer til de største korrektioner:

Seniorpension: Antallet af personer, som kommer på ydelsen, har været støt stigende. Denne udvikling ser ud til at fortsætte de næste år. Det bør dog nævnes at en del af de borgere, der kommer over på ydelsen, typisk kommer fra en anden ydelse.

Førtidspension: Antallet af modtagere af førtidspensioner har været støt stigende, også mere end den tendens som har været lagt ind. Tendens med at flere tildeles førtidspension ses også på landsplan.

Fleksjob: Antallet af personer på fleksjob er højere end landsgennemsnittet, dette forventes også i de kommende år.

I overslagsårene bygger prognosen på KL's skøn, for den forventede procentvise udvikling indenfor overførselsesområdet.

¹ Via budgetgarantien kompenseres kommunerne under ét for ændringer i udgifterne på de konjunkturfølsomme områder.

Kompensationen sker ved at det kommunale bloktilskud årligt reguleres i forhold til ændringen i de forventede udgifter på landsplan.

² DUT står for Det Udvidede Totalbalanceprincip og betyder, at staten kompenserer kommunens udgifter for opgaver, som overtages af kommunen. Tilsvarende afgives der midler i tilfælde af færre opgaver.

Udviklingen i udgiftsbehovet på overførselsområdet medfører en én-til-én tilpasning af finansieringen på landsplan. Denne finansiering fordeles herefter til kommunerne ud fra indbyggertal. Pga. kommunernes forskellige forhold og sammensætning vil der være en forskel mellem finansiering og udgiftsniveau for hver ydelse. KL udarbejder derfor en prognose for de enkelte ydelser, der tager højde for kommunespecifikke forhold.

Som det fremgår af tabel 2, forventer KL, at Billund Kommune skal bruge 576 mio. kr. i 2026 på områderne, der er omfattet af budgetgarantien og øvrige overførsler. På baggrund af forvaltningens gennemgang forventes et forbrug på 578,3 mio. kr. Forvaltningen forventer altså at bruge flere penge end KL's forventning. Forventningen er ligesom KLs baseret på en række antagelser og usikkerheder. Da forvaltningens gennemgang er mere detaljeret og bygger på nyere data, tilpasses budgettet til denne. Billund Kommune får i 2026 finansiering på 529,8 mio. kr. fra økonomiaftalen til overførselsudgifter. Der forventes et merforbrug på 48,6 mio. kr. i 2026 i forhold til finansieringen.

Tabel 2: Afstemning af KLs forventning med Billund Kommunes forventning (2026-priser, i mio. kr.)

	KLs forventning	Billund Kommunes forventning	Budget 2026 vedtaget i B2025	Teknisk ændring inkl. DUT
Forventede nettoudgifter i 2026	576	578,3	584,1	-5,8

Budgettet for 2026 (vedtaget i budget 2025-2028) er på 584,1 mio. kr. Der skal derfor foretages en teknisk tilretning af budgettet på -5,8 mio. kr

Tabel 3: Opgørelse af den tekniske ændring (2026-priser, i mio. kr.)

	B2026	B2027	B2028	B2029
Billund Kommunes opr. budget på budgetgaranti mm.	584,1	593,0	602,0	602,0
Billund Kommunes nye forventning	578,3	587,2	596,1	605,1
Teknisk ændring	-5,8	-5,8	-5,9	3,1

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tilpasning for Arbejdsmarked	-5.620.129	-5.849.212	-5.937.767	3.086.658
Tilpasning for Social og Sundhed børn	1.467.604	1.467.604	1.467.604	1.467.604
Tilpasning for Udd. og Beskæftigelse - Unge	-1.608.402	-1.467.604	-1.467.604	-1.467.604
Samlet budgetændring	-5.760.927	-5.849.212	-5.937.767	3.086.658

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Afledt drift til anlæg vedr. Housing First stopper i 2028

Område: Voksenudvalget – Handicap og psykiatri

Baggrund

I budgetforliget for 2024 blev der afsat midler til et anlægsprojekt vedr. Housing First-ombygningen på Engvej, der oprindeligt var tiltænkt i 2024 og 2025. I den sammenhæng blev der budgetteret med afledte driftsudgifter på 100.000 kr. (2024-priser) i 2024 og 2025, til genhusning af beboerne i denne periode. I forbindelse med budgetforliget for 2025 blev beslutningen justeret således at genhusning først finder sted i 2027 og 2028, hvilket medførte at budgettet blev flyttet hertil.

I forbindelse med budgetlægning vil sidste overslagsår (her 2028) altid danne grundlaget for sidste overslagsår i næstkommende budgetlægning (nu 2029). Med andre ord er 2029 som udgangspunkt en kopi af 2028, hvilket betyder at budgettet til Housing First fortsætter ud i årene. Derfor foretages der en nulstilling af budgettet på nu 105.498 kr. (2026-priser), således at budgettet kun er tildelt i 2027 og 2028.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Fjernelse af afledt drift i 2029	0	0	0	-105.498
Samlet budgetændring	0	0	0	-105.498

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Rengøring af Caféen (KB 08-04-2025)

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri og Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kommunale Ejendomme

Baggrund

Som følge af øgede udgifter til rengøring flyttes budgettet fra Handicap og Psykiatri til Kommunale Ejendomme, som varetager driften og økonomien for Billund Kommunes rengøring.

Beløbet udgør 25.480 kr. årligt.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Reduktion ved Caféen	-25.480	-25.480	-25.480	-25.480
Kommunale Ejendomme, rengøring	25.480	25.480	25.480	25.480
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Afledt drift til anlæg vedr. Bo-Lindegården

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri

Baggrund

Voksenudvalget er løbende blevet orienteret omkring om- og nybygning af Bo-Lindegården. Senest på mødet den 26. februar 2025, hvor udvalget, på baggrund af forvaltningens forslag til idéoplæg og finansieringsmodel, drøftede perspektiverne for byggeriet på Bo-Lindegården. Formålet med om- og nybygningen af Bo-Lindegården er at sikre tidssvarende boliger til borgerne, som understøtter deres trivsel og udvikling, og som samtidig sikrer et godt og sikkert arbejdsmiljø for medarbejderne.

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 13. maj 2025 sagen vedrørende "Godkendelse af videre byggeproces på Bo-Lindegården".

Når ny- og ombygningen på Bo-Lindegården er gennemført, vil det medføre en række afledte driftsomkostninger.

For det første vil beboernes egenbetaling bortfalde og delvist omlægges til huslejeindtægter, hvilket medfører, at driftsudgifter til visse dele af hovedhuset ikke længere modsvares af indtægter fra egenbetalingen. Dette vurderes at medføre nettoudgifter i underkanten 100.000 kr. årligt i 2025-priser.

For det andet vil anlæggelse af udearealerne medføre øgede driftsomkostninger til snerydning, vedligeholdelse af beplantning, græsslåning mv. på ca. 25.000 kr. årligt i 2025-priser.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Afledt drift til anlæg vedr. Bo-Lindegården	127.400	127.400	127.400	127.400
Samlet budgetændring	127.400	127.400	127.400	127.400

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Fordeling af trepartsmidler 2023-2026 (ny udvalgsstruktur)

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri samt Ældre og Sundhed

Baggrund

I forbindelse med opsplitningen af politikområdet Voksenstøtte til de to nye områder Ældre og Sundhed samt Handicap og Psykiatri blev løftet til trepart ikke fordelt. Derfor skal Handicap og Psykiatris andel af budgettet omfordes fra Ældre og Sundhed i de tekniske ændringer fra 2026-2029.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Trepartsmidler 2023-2024 (fra Ældre og Sund.)	-633.393	-633.393	-633.393	-633.393
Trepartsmidler 2023-2024 (til Handicap og Psy.)	633.393	633.393	633.393	633.393
Trepartsmidler 2024-2026 (fra Ældre og Sund.)	-2.636.545	-2.636.545	-2.636.545	-2.636.545
Trepartsmidler 2024-2026 (til Handicap og Psy.)	2.636.545	2.636.545	2.636.545	2.636.545
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Fordeling af budget til Fasanhuset (ny udvalgsstruktur)

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri samt Ældre og Sundhed

Baggrund

I forbindelse med opsplitningen af politikområdet Voksenstøtte til de to nye områder Ældre og Sundhed samt Handicap og Psykiatri blev budgettet til det administrative personale til Fasanhuset ikke flyttet til Handicap og Psykiatri. Derfor skal dette flyttes i de tekniske ændringer fra 2026-2029 fra Ældre og Sundhed, hvor institutionen tidligere var placeret.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Fasanhuset (fra Ældre og Sundhed)	-338.676	-338.676	-338.676	-338.676
Fasanhuset (til Handicap og Psykiatri)	338.676	338.676	338.676	338.676
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Fordeling af budget til Team Tværs (ny udvalgsstruktur)

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri samt Ældre og Sundhed

Baggrund

Team Tværs har tidligere hørt under ældreområdet, mens politikområdet stadig hed Voksenstøtte. Ældreområdet og Handicap og Psykiatri har historisk haft hver deres budgetmodel, hvorfra der årligt er blevet tildelt budgetter til de enkelte områder. Da Team Tværs nu er flyttet til Handicap og Psykiatri samtidigt med at Voksenstøtte er opdelt i to politikområder, er der behov for at flytte budget fra ældreområdets budgetmodel til Handicap og Psykiatri. I forbindelse med budgetlægningen for 2025 blev Team Tværs budget løftet til det korrekte niveau, men udelukkende for året 2025. Der er derfor behov for at foretage dette løft for 2026 og frem også.

Budget 2025: 1.162.800 kr.

Korrekt budget 2026 og frem i 2026-priser: 1.192.568 kr.

Nuværende budget 2026 i 2026-priser: 5.610 kr.

Justering af budget 2026 i 2026-priser: 1.186.958 kr.

Heraf er 110.690 kr. til administrativt personale.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Team Tværs (fra Ældre og Sundhed)	-1.186.958	-1.187.058	-1.187.058	-1.187.058
Team Tværs (til Handicap og Psykiatri)	1.186.958	1.187.058	1.187.058	1.187.058
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Fordeling af § 83, baseret på borgere +/- 60 (ny udvalgsstruktur)

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri samt Ældre og Sundhed

Baggrund

I forbindelse med opsplitningen af politikområdet Voksenstøtte til de to nye områder Ældre og Sundhed samt Handicap og Psykiatri blev § 83 ikke splittet op. Budgettet skal flyttes fra ældres bestillerkasse til Handicap og psykiatri. Derfor skal Handicap og Psykiatris andel af budgettet omfordes fra Ældre og Sundhed i de tekniske ændringer fra 2026-2029. Opdeling er baseret borgernes alder, +/- 60 år. Planen er at finjustere opdeling, når der foreligger mere data, og den fremtidige opdeling skal baseret på baggrund af service-/ældreloven.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Fordeling af § 83 (fra Ældre og Sundhed)	-6.932.917	-6.932.917	-6.932.917	-6.932.917
Fordeling af § 83 (til Handicap og Psykiatri)	6.932.917	6.932.917	6.932.917	6.932.917
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: ABA-anlæg til Huset/Caféen (KB 30-09-2025 (forventet))

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri

Baggrund

Der er etableret et nyt ABA-anlæg (automatisk brandalarmanlæg) på Sydtoften 8, Huset/Cafeen i forbindelse med ombygning af institutionen. Der opkræves fremadrettet et årligt abonnement ved Trekant Brand på cirka 12.000 kroner.

Udgiften er ikke en del af den oprindelige kontrakt med Trekant Brand og er derfor ikke omfattet af den centrale pulje. Ansøgning om tillægsbevillingen for 2025 er planlagt til behandling på Kommunalbestyrelsen den 30. september 2025. For at sikre at det også medtages i budgettet for 2026 og frem er den indregnet som en teknisk ændring.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
ABA-anlæg til Huset/Caféen	12.230	12.230	12.230	12.230
Samlet budgetændring	12.230	12.230	12.230	12.230

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel Ældreområdet

Område: Voksenudvalget – Ældre og Sundhed

Baggrund

I forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2020, blev det besluttet, at de fremtidige budgetter på ældreområdet reguleres via en demografimodel.

Demografimodellens formål er at synliggøre, hvilke budgetreguleringer der skal til for at fastholde et uændret udgiftsmæssigt serviceniveau i (dele af) Billund Kommunes ældrepleje, når antallet af ældre ændrer sig. Der vil hvert år ske en regulering af budgettet baseret på, hvad Billund Kommunes seneste befolkningsprognose viser, mod hvad den viste for et år siden.

Borgerne inddeles i fem aldersgrupper, og hver aldersgruppe har en differentieret takst pr. borger. Dette skyldes, at det antages at jo ældre borgeren er jo mere hjælp, skal borgeren have. Ydermere antages det også, at jo ældre borgeren er jo mere sygeplejefaglig hjælp skal borgeren have, hvilket også påvirker taksten. Taksten pr. borger pr. aldersgruppe fremskrives hvert år og ser således ud for 2025.

Aldersgruppe	Takst pr. borger pr. år
67-74 år	2.479 kr.
75-79 år	5.468 kr.
80-84 år	10.232 kr.
85-89 år	20.439 kr.
90 år og derover	28.826 kr.

Som det ses i nedenstående tabel, forventes en stigning i den demografiske udvikling i 2026-2029 i forhold til forventningen i sidste års befolkningsprognose. Budgetteknisk vil det sidste år i budgetlægningen som udgangspunkt altid være en kopi af året før. Dermed er der ikke indarbejdet en stigning fra 2028 til 2029, hvilket medfører at der altid, på et område med stigninger, vil være en større tilpasning af budgettet i periodens sidste år. Der foretages dog også en justering for 2028, da dette princip ikke var indarbejdet i sidste års budgetlægning.

Regulering af budgettildeling	2026	2027	2028	2029
Antal borgere jf. budgetmodel	5.507	5.611	5.621	5.621
Antal borgere jf. befolkningsprognosen	5.521	5.628	5.754	5.849
Ændringer i antal borgere	15	17	133	228
Budgetændringer i hele kr.	140.537	265.030	1.475.655	3.194.993

Økonomi

I nedenstående tabel er tallene fremskrevet til 2026-priser.

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tildelingsmodel på ældreområdet	144.037	271.631	1.512.410	3.274.572
Samlet budgetændring	144.037	271.631	1.512.410	3.274.572

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Fordeling af budget til Enkeltmandsprojektet

Område: Voksenudvalget – Handicap og Psykiatri samt Ældre og Sundhed

Baggrund

Enkeltmandsprojektet på Sydtoften har tidligere hørt under ældreområdet, mens politikområdet stadig hed Voksenstøtte. Ældreområdet og Handicap og Psykiatri har historisk haft hver deres budgetmodel, hvorfra der årligt er blevet tildelt budgetter til de enkelte områder. Da Enkeltmandsprojektet nu er flyttet til Handicap og Psykiatri samtidigt med at Voksenstøtte er opdelt i to politikområder, er der behov for at flytte budget fra ældreområdets budgetmodel til Handicap og Psykiatri. I forbindelse med budgetlægningen for 2025 blev Enkeltmandsprojektets budget løftet til det korrekte niveau, men udelukkende for året 2025. Der er derfor behov for at foretage dette løft for 2026 og frem også.

Budget 2025: 2.600.000 kr.

Korrekt budget 2026 og frem i 2026-priser: 2.666.560 kr.

Nuværende budget 2026 i 2026-priser: 1.765.916 kr.

Justering af budget 2026 i 2026-priser: 900.644 kr.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Fordeling til Enkeltmandsprojekt (fra Ældre og Sundhed)	-900.644	-900.542	-900.542	-900.542
Fordeling til Enkeltmandsprojekt (til Handicap og Psykiatri)	900.644	900.542	900.542	900.542
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Rengøring af Daghemmet Hedelyng (KB 08-04-2025)

Område: Voksenudvalget – Ældre og Sundhed og Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kommunale Ejendomme

Baggrund

I forbindelse med etablering af daghemmet Hedelyng flyttes budgettet til rengøring fra Ældre og Sundhed til Kommunale Ejendomme, som varetager driften og økonomien for Billund Kommunes rengøring.

Beløbet udgør 51.245 kr. årligt.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Reduktion ved daghemmet Hedelyng	-51.245	-51.245	-51.245	-51.245
Kommunale ejendomme, rengøring	51.245	51.245	51.245	51.245
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tomgangshusleje flyttes fra service til overførsel

Område: Voksenudvalget – Ældre og Sundhed

Baggrund

Billund Kommune har anvisningsretten til en række ældre- og plejeboliger rundt om i kommunen, som er ejet og drevet af et eksternt boligselskab. Med anvisningsretten kommer også en forpligtelse til at betale husleje i de tilfælde, hvor der ikke kan fyldes op på alle pladserne og dermed opstår tomgang, i daglig tale kendt som tomgangshusleje.

I forbindelse med revideringen af regnskab 2024 blev forvaltningen af kommunens eksterne revision gjort opmærksom på, at udgifterne til tomgangshusleje skal ses som en udgift forbundet med ældreboliger, og derfor (som også gør sig gældende for ældreboliger i generel forstand) ikke skal betragtes som en serviceudgift, hvilket Billund Kommune historisk har gjort.

Dette rettes der nu op på, så budgettet til tomgangshusleje flyttes fra serviceudgifter til overførselsudgifter. På den måde belaster udgifterne heller ikke servicerammen. Det samme er gjort i indeværende år i forbindelse med 2. budgetopfølgning.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tomgangshusleje, service	-1.987.539	-1.987.539	-1.987.539	-1.987.539
Tomgangshusleje, overførsler	1.987.539	1.987.539	1.987.539	1.987.539
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Afledt drift Museumsmagasin

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kultur og Fritid

Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af anlægsprojektet om nyt museumsmagasin blev det vurderet, at man kunne effektivisere driften fra budget 2024 og frem. Da der efterfølgende er truffet beslutning om ikke at bygge nyt, søges den indarbejdede besparelse nu tilbageført, hvilket er godkendt for 2025 ved budgetopfølgningen behandlet på Kommunalbestyrelsen 8. april 2025. Tilsvarende rettes budgettet for 2026 og frem i forbindelse med budgetlægningen.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Afledt drift Museumsmagasin	120.877	120.877	120.877	120.877
Samlet budgetændring	120.877	120.877	120.877	120.877

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Tildelingsmodel for haller og stadions

Område: Teknik-, Plan-, og Kulturudvalget – Kultur og Fritid

Baggrund

En ny ressourcefordelingsmodel for haller og stadions blev godkendt af det tidligere byråd den 19. december 2017. Modellen trådte i kraft 1. januar 2019 og medførte en ny fordeling af økonomien for de kommunale og selvejende haller og stadions. Formålet med modellen var, at den skulle skabe ensartethed og gennemsigtighed i fordelingen af ressourcerne og samtidigt prioritere lokale forhold samt sikre økonomisk overlevelse for den enkelte institution.

Der forventes kun mindre tilpasninger, når modellen skal reguleres årligt, da der skal ske store ændringer, som eksempelvis haludvidelser og ændringer i skolernes brug, for at påvirke modellen. Dog vil Vorbasse Fritidscenter få reguleret deres tilskud i forhold til stigende eller faldende foreningsaktivitet. Der vil i forbindelse med reguleringerne skulle tages hensyn til principperne om at sikre økonomisk overlevelse og respekt for de lokale forhold.

Økonomi

Modellen sammenholder niveauet for foreningsaktivitet i Vorbasse Fritidscenter i regnskab 2024 med tallene for 2023.

På baggrund af bookinger i foreningssystemet Fritidsliv er gebyrindtægter, der kan henføres til de to kommunale haller, opgjort. Herefter er gebyrindtægterne omregnet til den samlede indtægt hallerne ville have modtaget, hvis de var en selvejende institution, dvs. 16 pct. gebyrindtægt og 84 pct. lokaletilskud. Aktiviteterne i og omkring idrætscentret medfører en række forskelligartede gebyrindtægter. For at følge afgrænsningen i forbindelse med harmoniseringen af modellen for haller og stadions er det dog kun gebyrindtægter relateret til halleje, der indgår i opgørelsen. Vorbasse Fritidscenter opgøres således eksklusiv aktiviteter i svømmehallen.

Tabel 1: Tilpasning af budget 2026 på baggrund gebyrindtægterne (i hele kr., 2025-priser)

Gebyrindtægter omregnet til samlet indtægt	2023	2024	Ændring
Vorbasse Fritidscenter	744.603	721.905	-22.698
I alt	744.603	721.905	-22.698

Som tabellen viser skal der foretages en negativ regulering af budgettet for Vorbasse Fritidscenter på -22.698 kr. i 2026 og frem. Ændringerne modposteres på lokaletilskudskontoen, som ligger indenfor Kultur og Fritids budget.

Beløbet er opgjort til -23.178 kr. i 2026-priser.

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Tildelingsmodel for haller og stadions (kommunale haller)	-23.178	-23.178	-23.178	-23.178
Tildelingsmodel for haller og stadions (lokaletilskudskonto)	23.178	23.178	23.178	23.178
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

O - Ansøgning om frigivelse af anlægsbevilling Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus

Sagsnr.: 24/8531

Anledning

På investeringsoversigten for 2022 – 2025 blev der afsat et rådighedsbeløb i 2025 på 1 mio. kr. til renovering og udbygning af Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus. Herudover blev der på investeringsoversigten for 2024 – 2027 yderligere afsat et rådighedsbeløb i 2024 på 1,4 mio. kr. Med fremskrivninger af det samlede beløb svarer det i 2024-tal til i alt 2,5 mio.kr.

Det samlede rådighedsbeløb søges frigivet.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan og Kultur indstiller:

1. At det i investeringsoversigten for Budget 2024 og 2025 afsatte rådighedsbeløb på samlet 2,5 mio. kr. frigives via en anlægsbevilling til renovering og udbygning af Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus
2. At forvaltningen bemyndiges til at udbetale tilskuddet jf. investeringsoversigten, når der er indgivet byggeansøgning, og når den fulde finansiering er på plads
3. At den afledte drift, på 29.657 kr. pr. år, indregnes som en budgetteknisk korrektion fra Budget 2026 og frem

Beskrivelse af sagen

Kommunalbestyrelsen godkendte den 3. oktober 2023 budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027 og herunder investeringsoversigten for samme periode. På investeringsoversigten er der afsat en bevilling på henholdsvis 1,4 mio. kr. i 2024 og 1,1 mio. kr. i 2025 i alt 2,5 mio. kr. til om- og udbygning af Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus.

Udbygningsprojektet og finansieringsoversigt fremgår af bilag til sagen.

Beløbet søges frigivet, idet midlerne udbetales til Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus, når forvaltningen vurderer, at der er sikkerhed for, at projektet gennemføres.

Den afledte drift er estimeret til 29.657 kr. årligt og vedrører forventede udgifter til foreninger i form af lokale-tilskud.

Økonomi

På investeringsoversigten er der afsat en bevilling på henholdsvis 1,4 mio. kr. i 2024 og 1,1 mio. kr. i 2025 i alt 2,5 mio. kr. til om- og udbygning af Viadukthallen Filskov Kultur- og Aktivitetshus.

Afledt drift fra 1. januar 2026 udgør 29.657 kr. om året.

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 17-09-2024

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 24-09-2024

Anbefales godkendt.

Fraværende:

Ann Charlotte Gaardsvig Vilstrup

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 01-10-2024

Godkendt.

Fraværende:

Rie Køppen

BILAG:

1 - 2719325	Åben	Projektbeskrivelse - Fremtidens Viadukthal	(86312/24)	(H)
-------------	------	--	------------	-----

O - Teknisk budgetkorrektio

Sagsnr.: 17/15015

Anledning

I forbindelse med ombygningen af Billund Centret er der opstået en afledt drift af udeområderne.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan og Kultur indstiller:

1. At den afledte drift af udearealerne indregnes som en teknisk budgetkorrektio i forbindelse med Budget 2026

Beskrivelse af sagen

I forbindelse med ombygningen af Billund Centret er udeområderne blevet ændret, hvilket har medført et øget behov for økonomi til drift og vedligehold.

Da de afledte årlige omkostninger af ombygningen af Billund Centret blev beregnet, blev der ikke medregnet eventuelle afledte udgifter til udearealerne. Det anbefales derfor, at der i forbindelse med Budget 2026 indregnes en teknisk budgetkorrektio på 31.000 kr. årligt til drift og vedligehold af udenomsarealerne.

Økonomi

Billund Centret skal tilføres 31.000 kr. årligt til vedligeholde af udearealer ved Billund Centret.

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 03-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 10-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 17-06-2025

Godkendt.

BILAG:

O - Teknisk budgetkorrektio

Sagsnr.: 22/2825

Anledning

Den 31. august 2021 godkendte det daværende Byråd, at der skulle opføres en tilbygning til kontorfaciliteter, og at en stor del af museets genstande skulle flytte til Fællesmagasinet i Vejle.

Begge projekter har medført en afledt drift, som ikke var kendt og hermed beregnet i forbindelse med beslutningen.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan og Kultur indstiller:

1. At den afledte drift af kontorbygningen på 136.800 kr. årligt indregnes som en teknisk budgetkorrektio
2. At den afledte drift af magasin på 56.000 kr. årligt indregnes som en teknisk budgetkorrektio

Beskrivelse af sagen

Beslutningerne medførte nogle afledte effekter, som ikke blev søgt om i forbindelse med anlægssagen.

I forbindelse med tilbygningen af de nye kontorfaciliteter blev der ikke søgt om afledt drift til at drifte kontorfaciliteterne. Det foreslås, at der foretages en teknisk budgetkorrektio i forbindelse med Budget 2026, hvor de afledte driftsomkostninger indregnes i budgettet fremadrettet. Projekt og Ejendomme har beregnet den afledte drift af bygningen til 136.800 kr. årligt.

I sagen fra den 31. august 2021 blev der bevilget penge til husleje for opbevaring i Fællesmagasinet i Vejle. Udover huslejen er der yderligere 56.000 kr. i årlige driftsomkostninger, som er en driftsudgift for at drive magasinet. Det foreslås, at der laves en teknisk budgetkorrektio i forbindelse med Budget 2026, hvor de afledte driftsomkostninger indregnes i budgettet fremadrettet.

Økonomi

Afledt drift af kontorbygning: 136.800 kr. årligt.

Afledt drift af Magasin: 56.000 kr. årligt.

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 03-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 10-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 17-06-2025

Godkendt.

BILAG:

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Mindre reguleringer som følge af pris- og lønfremskrivning

Område: Tværgående

Baggrund

I forbindelse med arbejdet med de tekniske ændringer kan der forekomme en række mindre reguleringer som følge af pris- og lønfremskrivninger fra 2025- til 2026-priser. Dette skyldes, at der flyttes mellem artskonti, der har forskellige fremskrivningsprocenter.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Regulering sfa. pris- og lønfremskrivning (service)	89.244	89.242	89.242	89.242
Regulering sfa. pris- og lønfremskrivning (overførsel)	-89.665	-106.738	-115.344	-115.344
Samlet budgetændring	-421	-17.496	-26.102	-26.102

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Busdrift jf. budgetforslag fra Sydtrafik

Område: Teknik-, Plan og Kulturudvalget/Voksenudvalget – Kollektiv Trafik, Flextrafik, Handicapkørsel

Baggrund

Sydtrafik har fremsendt budgetforslag 2026 som behandles på Kommunalbestyrelsens møde den 26. august 2025.

Budgettet til den kollektive trafik udgør 10,39 mio. kr. i 2026, hvilket betyder en tilpasning på -1,09 mio. kr. Dog er der fortsat store usikkerheder omkring Sydtrafiks budgetforslag.

Budgettet til kommunal visiteret flextrafik udgør 1,241 mio. kr. i 2026 og budgettet til handicapkørsel udgør 0,924 mio. kr., hvilket betyder en tilpasning på henholdsvis 0,073 mio. kr. og -0,271 mio. kr.

Budgetterne til visiteret flextrafik og handicapkørsel ligger under Ældre og Sundhed på Voksenudvalget.

Økonomi

(2026-priser i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Kollektiv trafik jf. Sydtrafiks budgetforslag	-1.090.000	-1.090.000	-1.090.000	-1.090.000
Visiteret flextrafik jf. Sydtrafiks budgetforslag	73.000	73.000	73.000	73.000
Handicapkørsel jf. Sydtrafiks budgetforslag	-271.000	-271.000	-271.000	-271.000
Samlet budgetændring	-1.288.000	-1.288.000	-1.288.000	-1.288.000

Note: Positiv budgetændring er en udgift

D - Orientering om udbud af forpagtning

Sagsnr.: 24/6829

Anledning

Forvaltningen har i efteråret 2024 udbudt kommunal landbrugsjord til bortforpagtning. Der orienteres om resultatet af udbuddet.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Kommunaldirektøren indstiller:

1. At orienteringen tages til efterretning
2. At den øgede forpagtningsindtægt på 150.000 kr. årligt indarbejdes i første politiske budgetopfølgning i 2025 og desuden som en teknisk korrektion til budget 2026 og frem

Beskrivelse af sagen

Ca. 260 ha landbrugsjord har være udbudt til forpagtning for en ny femårig periode fra 1. januar 2025 – 31. december 2029. Efter udbud har Billund Kommune indgået aftaler om bortforpagtning af jorden med undtagelse af forpagtning nr. 7 - 1,43 ha landbrugsjord på Købmandsvej i Skjoldbjerg. Der er indgået i alt 19 forpagtningsaftaler fordelt på 9 forpagtere.

Forvaltningen vil fortsat søge at bortforpagte arealet på Købmandsvej i Skjoldbjerg (forpagtning 7), ligesom fremtidige arealer, der opkøbes med henblik på byudvikling, vil søges bortforpagtet, indtil jorden skal bruges.

Økonomi

Det netop afholdte udbud vil medføre en forventet indtægt på ca. 5.000.000 kr. over de næste fem år mod 2.747.806,57 kr. for den seneste femårige udbudsperiode. Indtægter tilgår forpagtningskontoen under Kommunale ejendomme.

Der vil være en fremtidig udgift til at pløje og så jorden med kløvergræs på arealet på Købmandsvej i Skjoldbjerg (forpagtning nr. 7), idet arealet ikke blev bortforpagtet i første omgang. Udgiften hertil forventes at udgøre mellem 5.-10.000 kr., som finansieres via forpagtningskontoen. Herudover forekommer yderligere udgiftsposter på forpagtningskontoen til grundskyld, eller hvis der fx skal ændres i arealer og dermed udbetales afgrødetabserstatning.

Årlig indtægt jfr. udbud	1.000.000 kr.
Årlig indtægt jfr. budget 2025	700.000 kr.
Difference på udbud og budget	300.000 kr.
Årlig udgift (anslået)	-150.000 kr.
Årlig øget forpagtningsindtægt	150.000 kr.

Indtægter og udgifter i hele forpagtningsperioden kan variere, alt efter om Billund Kommune hjemtager arealer til byfornyelse, tilkøber ny jord, eller arealerne er bortforpagtet i den fulde periode.

Beslutning Økonomiudvalget den 05-11-2024

Ad 1) Taget til efterretning

Ad 2) anbefales godkendt

Fraværende:

Robert Terkelsen

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 12-11-2024

Ad 1) Taget til efterretning.

Ad 2) Godkendt.

Kommunalbestyrelsen 12-11-2024

Fraværende:

Mette Roed

Allan Munk Nielsen

BILAG:

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Afledt drift Vesterbrogade 5 - grundskyld og renovation

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kommunale Ejendomme

Baggrund

Billund Kommune købte erhvervsejendommen Vesterbrogade 5 med overtagelse den 1. november 2022. Der blev i den forbindelse ikke afsat budget til grundskyld og renovation. Justeringen for 2025 blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i forbindelse den politiske budgetopfølgning den 17. juni 2025 og konsekvensrettes her i 2026 og frem.

Den samlede udgift beløber sig til 30.660 kr. årligt i 2026-priser.

Økonomi

(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Grundskyld og renovation	30.660	30.660	30.660	30.660
Samlet budgetændring	30.660	30.660	30.660	30.660

Note: Positiv budgetændring er en udgift

O - Teknisk budgetkorrektio

Sagsnr.:

23/13725

Anledning

I forbindelse med overtagelsen af Den Skæve Bane fra Bane Danmark er det blevet tydeligt, at der er en række rørunderføringer, grøfter og bygværker, ud over broerne, som også påkalder sig drift og vedligehold.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan og Kultur indstiller:

1. At den afledte drift af rørunderføringer, grøfter, bygværker og broer indregnes som en teknisk budgetkorrektio i forbindelse med Budget 2026

Beskrivelse af sagen

I forbindelse med overtagelsen af Den Skæve Bane fra Bane Danmark er det blevet tydeligt, at specielt grøfter, rørunderføringer og bygværker ikke har været vedligeholdt og driftet i mange år. Samtidig gør de ændrede klimaforhold med hyppigere og kraftigere regnskyl, at afvandingsforholdene bliver udfordret. Således har der været henvendelser fra borgere med tilstødende haver, som har henvendt sig med vandproblemer, ligesom tilstødende marker er udfordret af manglende afvanding.

Desuden betyder den tiltagende tilgroning af det gamle banetracé og omkringliggende arealer. Dette påvirker naboer, og fremkommeligheden for øvrigt vedligehold af banen rørunderføringer, og bygværker.

Det anbefales derfor, at der i forbindelse med Budget 2026 indregnes en teknisk budgetkorrektio på 100.000 kr. årligt til drift og vedligehold.

Økonomi

Park og Vej Drift skal tilføres 100.000 kr. årligt til drift og vedligehold af rørunderføringer, grøfter, bygværker og broer på Den Skæve Bane.

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 03-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 10-06-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 17-06-2025

Godkendt.

BILAG:

O - Frigivelse af rådighedsbeløb til anlæg af Dobbeltrettet fællessti Lindegården Søndre Ringvej

Sagsnr.: 24/9017

Anledning

Teknik-, Plan- og Kulturudvalget har udvalgt stiprojekter til realisering for en nedsat pulje til fortove og cykelstier på baggrund af stiplanen.

På møder den 22. februar 2022 samt den 21. februar 2023 i Teknik-, Plan- og Kulturudvalget blev det besluttet, i hvilken prioriteret rækkefølge stianlæggene skulle realiseres, hvilken andel af puljen der skulle anvendes til fortovsrenovering samt hvilke projekter der skulle søges tilskud til fra Cykelstipuljen 2023.

Dobbeltrettet fællessti til Lindegården blev prioriteret at skulle realiseres som projekt nr. 1. Kommunalbestyrelsen besluttede med baggrund i ovenstående at afsætte 3,56 mio. kr. til etablering af den dobbeltrettede fællessti.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 3. oktober 2023 at igangsætte projektering og udbud for Dobbeltrettet fællessti Lindegården Søndre Ringvej. I denne forbindelse blev der afsat og frigivet et rådighedsbeløb på 0,6 mio. kr.

Der ansøges om frigivelse af anlægsbevilling med tilhørende rådighedsbeløb til etablering af den dobbeltrettede fællessti.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan & Kultur indstiller:

1. At der frigives restbevilling på 2,96 mio. kr. til anlæg af den dobbeltrettede fællessti. Midlerne frigives fra "Pulje til cykelstier og fortove" afsat i anlægsbudget 2023
2. At afledt drift på 17.501,65 kr. årligt indarbejdes som teknisk korrektion i budgettet for Park & Vej, Drift
3. At afledt drift på 5.270 kr. årligt indarbejdes som teknisk korrektion i budgettet for Park & Vej, Drift vintertjeneste

Beskrivelse af sagen

På baggrund af den eksisterende stiplan for Billund Kommune prioriterede Teknik-, Plan- og Kulturudvalget på møde den 22. februar 2022 rækkefølgen for realisering af stierne de næste år.

Prioriteringen er på baggrund heraf følgende:

1. Projekt 05 Lindegården Søndre Ringvej
2. Projekt 08 Kirkevej
3. Projekt 07 Hejnsvig – Egebjerg landevej øst
4. Projekt 02 Løvlundvej
5. Projekt 06 Egebjerg Landevej Vest
6. Projekt 01 Engdraget
7. Projekt 09 Slausvej
8. Projekt 18 Billund – Grindsted
9. Projekt 10 Kløvervej
10. Projekt 03 Havremarken
11. Projekt 04 Koldingvej – Østerbyvej
12. Projekt 13 Brunbjergvej-Kobjergvej
13. Projekt 11 Trolldhestien
14. Projekt 15 Grindsted Landevej
15. Projekt 16 Ansager Landevej
16. Projekt 14 Herningvej
17. Projekt 12 Bredsten Landevej
18. Projekt 17 Tarm Landevej

For de afsatte midler i 2023 forventes det at kunne gennemføre projekt nr. 05 Lindegården Landevej Vest og Projekt nr. 08 Kirkevej. Som følge heraf søges om frigivelse af midler til anlægsbevillingen.

Projekt nr. 05

Lindegården udføres som en dobbeltrettet fællessti med asfaltbelægning og 3,0 meters bredde. Stien placeres langs eksisterende natursti syd for Søndre Ringvej og mellem beskyttet hedeareal og boldbanerne nord for Søndre Ringvej.

Stien krydser Søndre Ringvej. Krydsningen etableres med et krydsningsanlæg i form af en støttehelle.

Den samlede strækning er på ca. 960 m.

Der søges om frigivelse af 2,96 mio.kr. til anlæg udover de 0,6 mio. kr. til projektering.

Stistrækningerne anlægges fra foråret 2025 til sommer 2025.

Økonomi

Der er samlet afsat 3,56 mio. kr. til etablering af cykelsti.

Der er tidligere frigivet 0,6 mio. kr. til projektering og udbud.

Der ansøges om frigivelse af den resterende samlede anlægsbevilling på 2,96 mio. kr. til etablering af dobbeltrettet fællessti Lindegården Søndre Ringvej.

Etablering af den dobbeltrettede fællessti vil medføre en øget driftsudgift på 17.501,65 kr. årligt samt 5.270 kr. årligt til vintertjeneste.

Lovgrundlag

Lov om offentlig vej.

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 25-02-2025

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 04-03-2025

Anbefales godkendt.

Fraværende:
Birthe Nielsen

BILAG:

1 - 2786000

Åben

Bilag 1 - Afledt drift

(8163/25)

(H)

Afledt drift af anlæg fra 2025 og frem

Asfaltstier - anlæg af nye asfaltstier og ophør af gamle asfaltstier

Afledt drift til:

Dobbeltrettet fællessti Lindegården Søndre Ringvej

Beskrivelse:

Lindegården udføres som en dobbeltrettet fællessti med asfaltbelægning og 3,0 meters bredde. Stien placeres langs eksisterende natursti syd for Søndre Ringvej og mellem beskyttet hedeareal og boldbanerne nord for Søndre Ringvej.

Dato: 22.01.2025

	Antal nye stk./m²/lbm.	Afståede stk./m²/lbm.	Mængde enhed	Bemærkning	Slutdato for anlæg dd-mm- åååå	Budgetvirkning 2025	Budgetvirkning 2026	Budgetvirkning 2027	Budgetvirkning 2028	Budgetvirkning 2029
Udgifter i alt						5.580.00	5.580.00	5.580.00	5.580.00	5.580.00
Slidlag asfaltsti	3.100.00		m²			1.300.00	1.300.00	1.300.00	1.300.00	1.300.00
Rabatgræs	2.000.00		m²			6.200.00	6.200.00	6.200.00	6.200.00	6.200.00
Fejning asfaltsti	3.100.00		m²			1.275.00	1.275.00	1.275.00	1.275.00	1.275.00
Skilte asfaltsti	17.00		stk.			2.947.65	2.947.65	2.947.65	2.947.65	2.947.65
Striber asfaltsti	2.285.00		lbm.			5.270.00	5.270.00	5.270.00	5.270.00	5.270.00
Vintertjeneste asfaltsti	3.100.00		m²			100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
OB	35.00		m²			99.00	99.00	99.00	99.00	99.00
Kantsten	45.00		lbm.			-	-	-	-	-
						-	-	-	-	-
						-	-	-	-	-
						-	-	-	-	-
Total		-				22.771.65	22.771.65	22.771.65	22.771.65	22.771.65

Teknisk ændring vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Ændring: Grøn Trepert med særlig fordelingsnøgle

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Natur, Park og Vej

Baggrund

Der er indgået rammeaftale mellem KL og Ministeriet for Grøn Trepert om fordeling af midler til kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen.

Der er lavet en særskilt fordelingsnøgle baseret på kommunernes kvælstofindsatsbehov og potentialet for udtagning af lavbundsgrunde i en 60/40 procent fordeling.

Billund Kommunes andel udgør samlet set ca. 2,7 mio. kr. i perioden 2026-2029.

Økonomi

(2026-priser i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Grøn Trepert	1.000.722	622.898	622.898	459.515
Samlet budgetændring	1.000.722	622.898	622.898	459.515

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Udvidelsesønsker og omprioriteringsbidrag mv. indarbejdet i Økonomiudvalgets forslag

Udvidelsesønsker og omprioriteringsbidrag

Udvalgene har i foråret 2025 arbejdet med udvidelsesønsker, som samtidigt finansieres med omprioriteringsforslag inden for udvalgets egen ramme. Dette indebærer, at udvalgene selv er ansvarlige for at pege på finansiering til eventuelle nye tiltag. Disse er videresendt til budgetforhandlingerne.

Dette afsnit indeholder de forslag, der er indarbejdet i Økonomiudvalgets forslag til budget 2026.

Omprioriteringsforslag vedr. budget 2026

Forslag: Sommersjov

Område: Teknik, Plan og Kulturudvalget – Kultur, Fritid og Branding

Baggrund

Sommersjov er en årligt tilbagevendende begivenhed, hvor Billund Kommune koordinerer et katalog af aktiviteter for kommunens børn og unge. Aktiviteterne foregår i de første to uger af sommerferien.

Der er 39.600 kr. afsat til arrangementet, men efterhånden er priser på tryk og opsætning af materiale steget så meget, at der ikke længere er mulighed for at yde små tilskud til de foreninger mv., der byder ind med aktiviteter.

Formål og konsekvenser

Formålet er hermed at der omprioriteres nogle ekstra midler til Sommersjov, så det giver bedre forudsætninger for gennemførelse af projektet.

Det foreslås at der omprioriteres yderligere 15.000 kr. fra Fritidsfaciliteter, hvilket ikke giver konsekvenser.

Økonomi

(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Sommersjov	15.000	15.000	15.000	15.000
Fritidsfaciliteter	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Omprioriteringsforslag vedr. Budget 2026

Forslag: Foreningskonsulentstilling

Område: Teknik, Plan og Kulturudvalget – Kultur, Fritid og Branding

Baggrund

Teknik, Plan og Kulturudvalget godkendte i februar 2023 et strategisk koncept for arbejdet med leg, fokus på kvalitet i fritidslivet, foreningsudvikling og frivillighed. Konceptet fungerer som et overordnet rammekoncept, der understøtter de mange initiativer der er igangsat på fritidsområdet og skal samtidig ses som en katalysator for indgåelse af nye og forskellige former for partnerskaber, som understøtter og udbygger det strategiske fokus. Med godkendelsen af konceptet er der besluttet en omprioritering af midler fra Kultur og Fritids centrale konto på 500.000 kr. årligt i 2023-2028 til bl.a. ansættelse af en foreningskonsulent.

Formål og konsekvenser

Formålet med omprioriteringsforslaget er at permanentgøre stillingen som foreningskonsulent.

Det strategiske fokus på leg, fokus på kvalitet i fritidslivet, foreningsudvikling og frivillighed understøtter et målrettet arbejde med at løfte fritidsområdet med henblik på, at

- øge deltagelsen i foreningslivet
- øge fokus på sundhed, trivsel og bevægelse
- øge den frivillige deltagelse samt
- eksperimentere med at gøre foreningstilbuddene mere legende.

Konceptet er ledet af en foreningskonsulent, som dels har ansvaret for de allerede indgåede strategiske partnerskaber og projektpartnerskaber med; DGI, DBU, KFUM Idrætsforbund, Idræt for sindet og UC Syd.

Foreningskonsulentens arbejdsfunktioner står på to ben:

Strategisk koncept

Strategiske partnerskaber med eksterne organisationer

Arbejde strategisk med udvikling af fritidsområdet

Overlap med eksterne organisationer ønsker og drømme

Projektpartnerskaber

Foreningskonsulent

Playmaker

Indgang til Billund Kommune for foreningslivet

Tættere dialog med foreninger og faciliteter

Brobygning mellem kommunale institutioner og foreningslivet

Skabe koblinger internt på tværs af forvaltningsområder

Selvom konceptet løber indtil 2028, foreslås det allerede nu at permanentgøre ordningen ved at omprioritere 650.000 kr. årligt.

Det foreslås at forslaget finansieres via omplacering af midler inden for Kultur og Fritids eget budget med 400.000 kr. fra Lokaletilskud, 100.000 kr. fra Folkeoplysende voksenundervisning samt 150.000 kr. fra Fritidsfaciliteter.

Konsekvenserne af omprioriteringerne vil være

- at Lokaletilskudskontoen bliver mindre, og hermed bufferen, hvilket kan give udfordringer hvis aktivitetsniveauet i Billund Kommune fortsætter med at stige.
- at puljen til at støtte af aftenskolerne bliver mindre. Dette, dog uden konsekvenser pt. da aftenskolerne ikke anvender alle afsatte midler pga. lavt og faldende aktivitetsniveau
- at råderummet til fritidsfaciliteter bliver begrænset og hermed færre midler til bl.a. vedligehold.

Økonomi

(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Foreningskonsulent	650.000	650.000	650.000	650.000
Lokaletilskud	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Folkeoplysende voksenundervisning	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Fritidsfaciliteter	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Samlet budgetændring	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Udvidelsesønske vedr. budget 2026

Titel: Midler til ledelsesunderstøttelse– 2 faglige koordinators

Område: Voksenudvalget

Beskrivelse af forslaget

Undersøgelser viser, at der er en tæt sammenhæng mellem ledelsesspænd i kommunerne og kvaliteten af løsningen af kerneopgaven. De faglige personaleledere skal være tæt på medarbejderne, når det faglige niveau skal sikres, bl.a. gennem sparring og dialog mellem leder og medarbejder. Ældreformen med frisættelse af medarbejderne, og kravet om, at løsninger udvikles i samspil med borgere og pårørende, stiller øgede krav til medarbejderne og øger dermed deres behov for faglig sparring hos deres leder.

Generelt er det en forudsætning for god ledelse, at lederen har mulighed for at være tæt på sine medarbejdere – altså ledelsesspændets størrelse. Det gælder f.eks. ift. håndtering af sygefravær, trivsel, fastholdelse og rekruttering, kompetenceudvikling og faglig sparring.

Der er ikke noget facit på et godt ledelsesspænd. Det afhænger af mange forskellige forhold; f.eks. medarbejdernes kompetencer, uddannelsesniveau og stabilitet, opgavens kompleksitet og understøttelse af lederne. Ledelseskommisionens undersøgelse i 2018 viste, at det gennemsnitlige ledelsesspænd for offentlige ledere var 21 medarbejdere, men at det dækkede over (meget) stor variation.

Formål og konsekvenser

Ledelsesspændet på ældreområdet i Billund Kommune er generelt stort; særligt hos de ledere, der er ansvarlige for den udekørende hjemmepleje i Grindsted, Billund og Sdr. Omme. Lederne har her ansvaret for fra 41-53 faste medarbejdere, som dækker vagter døgnet rundt.

Da der i forbindelse med udviklingen af de samstyrende teams er sket rokader ift. inddeling af områder og teams anbefales det, at der ikke sker en ny omorganisering, men at der i stedet afsættes midler til 2 faglige koordinators, som kan understøtte de ledere, der har størst ledelsesspænd.

Økonomi

(i hele kroner, 2026-priser)	2026	2027	2028	2029
2 faglige koordinators	1.340.000	1.340.000	1.340.000	1.340.000
Samlet budgetændring	1.340.000	1.340.000	1.340.000	1.340.000
- heraf udgifter til personale	1.340.000	1.340.000	1.340.000	1.340.000

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Udvidelsesønske vedr. budget 2026

Forslag: Kommunale småjobs

Område: Unge-, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget

Baggrund

De seneste års forskning på beskæftigelsesområdet har vist, at det har stor værdi for borgere på kanten af arbejdsmarkedet, når deres praktikforløb i private og offentlige virksomheder kombineres med udbetaling af løn for det arbejde, de udfører. Det gavner både borgerens mulighed for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked og på sigt et godt arbejdsliv.

Forligspartierne bag budget 2025 var derfor enige om, at forvaltningen til budget 2026 skulle udarbejde et forslag til en model for, hvordan Billund Kommune styrker muligheden for, at praktikpladser kan kombineres med lønnede timer i de kommunale institutioner i Billund Kommune. Derigennem vil Billund Kommune også tage sin del af det sociale ansvar og understøtte muligheden for på sigt fortsat, at kunne rekruttere den nødvendige arbejdskraft.

Endelig er der også en gevinst for den enkelte institution – og dermed Billund Kommune – idet der vil blive udført ekstra arbejde på de kommunale institutioner. Derfor vil beboere og brugere på institutionen opleve, at serviceniveauet er højnet

Formål og konsekvenser

Forslag til model:

Det foreslås, at der tages udgangspunkt i en central pulje, hvor lønudgiften til småjobs i kommunale institutioner finansieres fra. Dette vil give de kommunale institutioner økonomisk mulighed for at ansætte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og andre borgere på kanten af arbejdsmarkedet i småjobs kombineret med et opkvalificerende praktikforløb. På sigt forventes det at kunne nedbringe antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Forløb

De enkelte forløb for borgerne er på 26 uger. Arbejdsmarkedsafdelingen afsætter inden for egen ramme ressourcer til at koordinere og følge op på forløbene.

Ansættelsen

En borger ansættes i fem ordinære timer om ugen kombineret med et opkvalificerende praktikforløb. Praktikforløbet skal give borgeren mulighed for at udvikle nye færdigheder og opnå yderligere praktisk erfaring. Institutionen får tildelt mentorstøtte til borgeren, der bliver vurderet individuelt efter borgerens behov.

Senest efter 13 uger vurderer jobcentret og ansættelsesstedet sammen med borgeren, om det muligt at ansætte borgeren i mere end ti timer pr. uge. Institutionen betaler selv det timetal, der overstiger ti timer. Efter de 13 uger fortsætter mentorstøtten til institutionen, hvis der er behov for dette.

Forløbet slutter efter 26 uger med en vurdering af, om det er muligt at ansætte borgeren på ordinære vilkår efter de normale ansættelsesretlige regler. Alternativt vil borgerne med støtte fra jobcentret blive vejledt omkring, hvordan de nyerhvervede kompetencer og erfaringer kan komme i spil andre steder på arbejdsmarkedet.

Modellen vil løbende blive evalueret og resultaterne heraf blive præsenteret for Unge-, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget årligt.

Økonomisk ramme

I nedenstående er skitseret et udgiftsniveau for lønudgifterne på ca. 1 mio. kr. i serviceudgifter i form af aflønning af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, der kommer i et småjob. Der er taget udgangspunkt i 14 borgere med helårseffekt med en ansættelse på gennemsnitligt 7,5 timer ugentligt. Udgiftsniveauet vil kunne op- eller nedjusteres afhængigt af antallet af borgere, der forventes omfattet af ordningen samt det forudsatte ugentlige timeantal. Beregningen i tabel 1 er baseret på overenskomsten mellem KL og FOA. Den viser, at ved øgede serviceudgifter på ca. 1 million kr. vil Billund Kommune kunne oprette 14 stillinger á 7,5 timer i ugen for 14 personer i forskellige kommunale institutioner.

Det forventes, at op mod 28 borgere årligt vil kunne blive omfattet af modellen.

Tabel 1: Udgifter til afholdelse af lønnede timer i kommunale institutioner

Udgifter i forbindelse med oprettelse af pulje til lønnede timer i kommunale institutioner 2024 priser						
Sektor	Timeløn inkl. pension og feriepenge	Timer pr. uge (*)	Udgift pr. borger pr. uge	Udgift pr. år	Antal borgere	Udgift i alt
Ufaglært sundhedspersonale (løntrin 11)	174	7,5	1.305	67.860	4	271.440
Pædagogmedhjælper (ufaglært) løntrin 13	183	7,5	1.373	71.370	4	285.480
Køkken (løntrin 14)	186	7,5	1.395	72.540	2	145.080
Hus- og rengøringsassistenter (løntrin 14)	186	7,5	1.395	72.540	4	290.160
Alt i alt						992.160

(*) 7,5 timer er et gennemsnit på henholdsvis 5 timers lønnede timer de første 13 uger og 10 timers lønnede timer fra uge 14 til uge 26.

De aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere modtager i forvejen en beskæftigelsesrettet indsats fra jobcentret, hvorfor udgifterne til administration af puljen, organisering af indsatsen samt eventuel mentorstøtte vil kunne finansieres inden for arbejdsmarkedsområdets eksisterende ramme. Udgifter til mentorer på de kommunale arbejdspladser anslås til at være ca. to timer i ugen pr. borger. Udgifterne dækker arbejdspladsens udgifter til mentorens løn inklusive sociale omkostninger som pension og ferie. Udgifterne til mentorer bliver bevilget jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 167-170. Beløbet til mentorudgifter vurderes til ca. 370.000 kr. årligt.

Udgifter til administration af puljen og en koordinator anslås til at være ca. 170.000 kr. årligt. Det samlede beløb på 540.000 finansieres af den eksisterende ramme for overførselsudgifter på arbejdsmarkedsområdet.

Den samlede økonomi kan skitseres således:

- Forslaget vil påvirke den samlede kommunale serviceramme med 1 mio. kr. (2024 priser).

- Udgifter til mentorer på kommunale arbejdspladser bliver afholdt inden for den eksisterende ramme for beskæftigelsesindsatsen (lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 167-170). Det vil ca. være 370.000 kr. Det er beregnet som to mentortimer pr. borger pr. uge á ca. 250 kr. pr. time.

Udgifter til en koordinator bliver afholdt inden for arbejdsmarkedsområdets eksisterende ramme. Det er ca. en tredjedel årsværk svarende til 170.000 kr.

Økonomi

(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Pulje til lønnede timer for borgere på kontant-hjælp	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Samlet budgetændring	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Økonomiudvalgets forslag til anlægsbudget

Beskrivelse af anlæg

Det følgende afsnit omhandler oversigt og forklaring for indarbejdede forslag til budget 2026 og overslagsår-ene.

Oversigten viser anlægsprojekterne fordelt på udvalgsområder. Bilagsnummeret henviser til en mere detaljeret beskrivelse i det efterfølgende materiale.

Beløbene er pl-fremskrevet til 2026-prisniveau.

Der er taget udgangspunkt i den godkendte anlægsoversigt fra budget 2025. Der er indarbejdet forslag til budget 2026-2029:

- Det kan være nye projekter som er indarbejdet i oversigten.
- Det kan også være forskydninger af eksisterende anlægsprojekter, ex. fra 2026 til 2027.
- Ændringer i allerede eksisterende projekter, ex. nedsættelse af beløbet

Der er udarbejdet beskrivelser til de enkelte anlægsprojekter, som vedlægges oversigten.

Økonomisk overblik

I tabellen herunder ses en oversigt over summen af anlægsprojekter fordelt på udvalg.

<i>(2026-priser, hele kroner)</i>	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalget	9.195.767	24.195.767	24.195.767	24.195.767
Børne- og Familieudvalget	46.530.123	35.349.550	15.126.000	17.476.000
Voksenudvalget	0	0	5.518.595	0
Teknik, Plan og Kulturudvalget	34.249.128	30.750.410	40.697.887	38.793.889
Skattefinansieret samlet	89.975.018	90.295.727	85.538.249	80.465.656
Jordforsyning – udgifter	24.700.495	25.789.765	25.963.775	25.523.775
Jordforsyning - indtægter	-19.589.185	-19.589.390	-19.589.184	-19.589.185

Her er Børnernes Hovedstad
 BILLUND
 KOMMUNE

Beløbsangivelse i 2026-prisniveau		Oprindeligt anlæg			
Blagsnr.	Overskrift	2026	2027	2028	2029
ØA1	Destination Trekantområdet	356.167	356.167	356.167	356.167
	Buffer - anlæg	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
ØA2	Beredskabspulje				
ØA3	Børnenes Hovedstad - indskud CoC	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
ØA4	Vedligeholdelse IT-infrastruktur	1.839.600	1.839.600	1.839.600	1.839.600
	Økonomiudvalget i alt	23.195.767	23.195.767	23.195.767	23.195.767
BA1	Udbygelse af dagstitutionspladser Billund	18.668.261	33.521.600		
BA2	Pavillonløsning v. Travbanen		1.827.950		
BA3	Hejnsvig skole - helhedsplan	22.177.706			
BA4	Sommerfuglene øget pladskapacitet				
BA5	Vuggestuepladser Hejnsvig				
BA6	BillundSkolen - vedligeholdelsespulje			10.220.000	
BA7	Ny central tandklinik i Grindsted	285.956			
	Børne- og Familieudvalget i alt	41.131.923	35.349.550	10.220.000	0
VA1	Housing First - Engvej		5.518.595		
	Voksenudvalget i alt	0	5.518.595	0	0
TA1	Udvikling Grindsted by-midte	1.739.955	1.739.955	1.739.954	1.739.955
TA2	DK2020 - udviklingsprojekter	3.915.384	3.432.796	3.432.796	3.432.796
TA3	Legepladser - legepladsrenoveringer		1.022.000	1.022.000	1.022.000
TA4	Realisering udviklingsplan Billund Midtby	511.000	2.320.349	2.320.349	2.320.349
TA5	Trafiksikkerhedspulje	1.453.999	1.454.000	1.453.999	1.453.999
TA6	Pulje til områdeformyelse	1.739.955	1.739.955	1.739.954	1.739.955
TA7	Pulje til Cykelstier og fortove		4.172.315	7.749.315	7.749.315
TA8	Udvikling og miljøvurdering Billund Lufthavn	511.000	511.000	2.555.000	
TA9	Borgerdrevede naturprojekter	1.533.000	1.533.000	1.533.000	1.533.000
TA10	Natur-, trafik- og byggeprojekter	2.555.000	2.555.000	2.555.000	2.555.000
TA11	Analyse af hovedgaden i Billund	1.022.000			
TA12	Analyse af ny forbindelsesvej i Billund	2.044.000	1.022.000		
TA13	Asfaltering af grusveje		1.533.000		
TA14	Fortovslinjer	1.533.000			1.533.000
TA15	Sideudvidelser			1.533.000	
TA16	Natura2000-projekter	163.520	163.520	163.520	163.520
TA17	Klimaskiring Vejlevej/Grindstedvej	2.555.000	2.555.000		
TA18	Nedrivningspulje - strukturanalyse		419.020		
TA19	Oprettelse af Vejkapital				
TA20	Forprojektering Kløvermarken				
TA21	Energiltiltag				
TA22	Grindsted Svømmehal				
TA23	Kunstgræsbane				
TA24	Saneringspulje				
Budgettema	Billund Idrætscenter - anlægstilskud				
TA25	Prod.køkken Vorbasse Fritidscenter		1.277.500		
	Teknik-, Plan- og Kulturudvalget i alt	21.276.813	27.450.410	27.797.887	25.242.889
	Anlæg skattefinansieret i alt	85.604.503	91.514.322	61.213.654	48.438.656

Ændringer			
2026	2027	2028	2029
-15.000.000			
1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
-14.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
1.650.000			
1.500.000			
2.248.200		4.906.000	17.476.000
5.398.200	0	4.906.000	17.476.000
	-5.518.595	5.518.595	
0	-5.518.595	5.518.595	
3.172.315			7.251.000
1.000.000	1.000.000	3.000.000	4.000.000
1.500.000			
1.500.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
4.200.000		7.100.000	
600.000			
500.000		500.000	
500.000			
12.972.315	3.300.000	12.900.000	13.551.000
4.370.515	-1.218.595	24.324.595	32.027.000

Nyt anlægsbudget			
2026	2027	2028	2029
356.167	356.167	356.167	356.167
0	15.000.000	15.000.000	15.000.000
1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
1.839.600	1.839.600	1.839.600	1.839.600
9.195.767	24.195.767	24.195.767	24.195.767
18.668.261	33.521.600	0	0
0	1.827.950	0	0
22.177.706	0	0	0
1.650.000	0	0	0
1.500.000	0	0	0
2.248.200	0	15.126.000	17.476.000
285.956	0	0	0
46.530.123	35.349.550	15.126.000	17.476.000
0	0	5.518.595	0
0	0	5.518.595	0
1.739.955	1.739.955	1.739.954	1.739.955
3.915.384	3.432.796	3.432.796	3.432.796
0	1.022.000	1.022.000	1.022.000
511.000	2.320.349	2.320.349	2.320.349
1.453.999	1.454.000	1.453.999	1.453.999
1.739.955	1.739.955	1.739.954	1.739.955
3.172.315	4.172.315	7.749.315	15.000.315
511.000	511.000	2.555.000	0
1.533.000	1.533.000	1.533.000	1.533.000
2.555.000	2.555.000	2.555.000	2.555.000
1.022.000	0	0	0
2.044.000	1.022.000	0	0
0	1.533.000	0	0
1.533.000	0	0	1.533.000
0	0	1.533.000	0
163.520	163.520	163.520	163.520
2.555.000	2.555.000	0	0
0	419.020	0	0
1.000.000	1.000.000	3.000.000	4.000.000
1.500.000	0	0	0
1.500.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
4.200.000	0	7.100.000	0
600.000	0	0	0
500.000	0	500.000	0
500.000			
0	1.277.500	0	0
34.249.128	30.750.410	40.697.887	38.793.889
89.975.018	90.295.727	85.538.249	80.465.656

Anlægsoversigt - Økonomiudvalgets forslag

Beløbsangivelse i 2026-prisniveau		Oprindeligt anlæg			
Bilagsnr.	Overskrift	2026	2027	2028	2029
intet bilag	Filskov - byggemodning	776.720			
intet bilag	Sdr. Omme - byggemodning				
intet bilag	Hejnsvig - byggemodning				
intet bilag	Vorbasse - byggemodning		5.028.240		
intet bilag	Nye områder - erhvervsbyggemodning	5.110.000	5.110.000		
intet bilag	Morsbøl Søpark etape 2		5.237.750		
intet bilag	Erhverv - nye stikveje	523.775	523.775	523.775	523.775
intet bilag	Buffer - Jordforsyning	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
intet bilag	Billund Syd - byggemodning			20.440.000	
	Jordforsyning udgifter i alt	11.410.495	20.899.765	25.963.775	5.523.775
intet bilag	Billund Syd etape 5 salgsindtægter	-11.942.070	-11.942.172	-11.942.070	-11.942.070
intet bilag	Morsbøl Søpark - salgsindtægter	-2.828.385	-2.828.488	-2.828.384	-2.828.385
intet bilag	Øvrige områder - salgsindtægter	-2.095.100	-2.095.100	-2.095.100	-2.095.100
intet bilag	Erhvervsområder - salgsindtægter	-2.723.630	-2.723.630	-2.723.630	-2.723.630
	Jordforsyning indtægter i alt	-19.589.185	-19.589.390	-19.589.184	-19.589.185

Ændringer			
2026	2027	2028	2029
1.400.000			
			1.500.000
4.890.000	4.890.000		
7.000.000			
			18.500.000
13.290.000	4.890.000	0	20.000.000
0	0	0	0

Nyt anlægsbudget			
2026	2027	2028	2029
776.720	0	0	0
1.400.000	0		
0	0	0	1.500.000
0	5.028.240	0	0
10.000.000	10.000.000	0	0
0	5.237.750	0	0
523.775	523.775	523.775	523.775
12.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
0	0	20.440.000	18.500.000
24.700.495	25.789.765	25.963.775	25.523.775
-11.942.070	-11.942.172	-11.942.070	-11.942.070
-2.828.385	-2.828.488	-2.828.384	-2.828.385
-2.095.100	-2.095.100	-2.095.100	-2.095.100
-2.723.630	-2.723.630	-2.723.630	-2.723.630
-19.589.185	-19.589.390	-19.589.184	-19.589.185

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Destination Trekantområdet

Område: Økonomiudvalget – Adm. Organisation

Beskrivelse af projektet

Destination Trekantområdet er et foreningsbåret turismesamarbejde mellem Vejle, Kolding og Billund kommuner. Foreningens formål er at understøtte skabelsen af vækst og arbejdspladser i turismeerhvervet gennem samarbejde og styrkelse af produktudvikling og markedsføring af tilbud og services til områdets gæster.

Billund Kommune har i 2026 afsat 2,4 mio. kr. til bidrag til foreningen samt betaling for turismeservice. Bidraget omfatter følgende markedsføringsindsatser:

- Voksne par fokuserer på at tiltrække det modne publikum til trekantområdet på tidspunkter, som er mindre attraktive for børnefamilierne.
- Bidrag til drift vedrører basisbidrag til driften af sekretariatet.
- Legoland Billund Resort har til formål at markedsføre Nordeuropas bedste feriedestination for børnefamilier med børn i alderen 2-12 år.
- Mødeturisme har til formål at fastholde Destination Trekantområdet som landets 3. største erhvervs- og mødedestination ud af landets 19 destinationssamarbejder, samt at udvikle indsatsen af den internationale mødeturisme

Finansieringen er baseret på en fordelingsnøgle efter kommunernes indbyggertal og turismeomsætning samt et fast beløb, der tager udgangspunkt i kommunernes individuelle behov på turismeområdet. Ud af det samlede bidrag på 2,4 mio. kr. årligt finansieres 0,4 mio. kr. heraf på anlæg.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "Vokseværk i erhvervslivet".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	356.167	356.167	356.167	356.167
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 og overslagsårene

Titel: Beredskab

Område: Økonomiudvalget

Beskrivelse af projektet

Det risikobillede, som det kommunale beredskab skal agere indenfor, har ændret sig markant de seneste år. Der er i dag et større og mere komplekst risikopotentiale end tidligere. Mange af de hændelser, vi potentielt står overfor, har global karakter og ligger uden for vores direkte kontrol – herunder klimabetingede begivenheder som tørke, hedeølger, ekstrem regn, storme og oversvømmelser samt sygdomsudbrud, der kan ramme både mennesker og dyr.

Samtidig befinder vi os i en ny verdensorden præget af øget geopolitisk ustabilitet og grovere former for hybride trusler. Det inkluderer cyberangreb, flygtningestrømme, udbredelse af mis- og desinformation, sabotage mod kritisk infrastruktur samt risikoen for terror og ekstremisme. Hertil kommer potentielle forstyrrelser i den globale handel, som hurtigt kan få lokale konsekvenser.

Danmarks beredskab er organiseret efter sektoransvarsprincippet, hvilket betyder, at hver myndighed – også kommunerne – har ansvar for beredskabet inden for egne opgaveområder. Det indebærer blandt andet, at kommunerne selv skal dimensionere deres redningsberedskab ud fra en vurdering af de lokale risici og beslutte det serviceniveau, borgerne skal kunne forvente.

Formål og konsekvenser

KL har opfordret kommunerne til at opdatere deres beredskabsplaner med særligt fokus på risikoen for nedbrud i energiforsyningen og øgede cyberangreb. Dertil opfordre KL til at der planlægges for kortvarige og langvarige forsyningsudfordringer – især med henblik på at kunne opretholde livsvigtige funktioner for sårbare borgere. Kommunens samlede beredskab skal i stigende grad kunne håndtere komplekse situationer, hvor sårbare grupper er mest udsatte.

På den baggrund foreslås det, at der afsættes ekstra midler til at styrke beredskabets kapacitet og robusthed. Midlerne skal sikre investering i nødvendigt materiel (fx nødgeneratorer), kompetenceudvikling og øvelser, så beredskabet også fremover kan leve op til sit ansvar for borgernes sikkerhed og hurtig indsats ved uforudsete hændelser.

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Børnenes Hovedstad – indskud CoC

Område: Økonomiudvalget – Adm. Organisation

Beskrivelse af projektet

Til realisering af det offentlige-private samarbejde med CoC A/S er der afsat ca. 6 mio. kr. årligt. Beløbet er til at realisere og understøtte ejernes visioner omkring skabelsen af Børnenes Hovedstad. Ifølge aftale mellem ejerne indskydes der årligt 12 mio. kr., der anvendes til kontorets drift og aktiviteter. Beløbet deles ligeligt mellem de to ejere.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "Vokseværk i erhvervslivet".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Vedligehold og sikker beskyttelse af Billund Kommunes IT-infrastruktur

Område: Økonomiudvalget

Beskrivelse af projektet

Billund Kommune har opbygget en stabil IT-infrastruktur med vægt på sikker drift og IT-sikkerhed. Der er løbende foretaget opgraderingsinvesteringer med et økonomisk afbalanceret afsæt, som passer ind i Billund Kommunes behov.

IT-Infrastrukturen er bygget op af en række komponenter, baseret på switches og access points, som løbende skal udskiftes for at bevare et tilstrækkeligt højt sikkerhedsniveau. I disse år skærpes og øges kravene imidlertid væsentligt til kommunernes beskyttelsesforanstaltninger af borgernes data. Der vil være behov for at investere i switches og access points, som yderligere beskytter infrastrukturen, som følge af skærpede lovkrav.

Formål og konsekvenser

Imødekomme øgede krav til det høje sikkerhedsniveau.

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.839.600	1.839.600	1.839.600	1.839.600
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Udbyggelse af daginstitutionspladser Billund

Område: Børne- og Familieudvalget - Dagtilbud

Beskrivelse af projektet

Kommunalbestyrelsen har i budget 2024 besluttet at opføre en ny daginstitution i Travbyen. Den nye daginstitution skal have et særligt fokus på, hvordan børns udviklings- og læringsrum ser ud i fremtiden. Derfor vil den nye daginstitution have fokus på høj kvalitet indenfor lege- og læringsmiljøer og samtidig have fokus på at passe på vores ressourcer for at få en bedre og mere bæredygtig fælles fremtid. Det er ambitionen, at den nye daginstitution bliver en særlig bygning med et helt unikt miljø for børn i en fantastisk ny bydel.

Der er herefter afsat 23,7 mio. kr. i 2026 og 33,5 mio. kr. i 2027 til at dække udgifterne til projektering inkl. udbud samt selve byggeriet.

Den forventede tidsplan for daginstitutionen Gyngetræet er følgende i overordnede milepæle:

Pædagogisk fundament for ny daginstitution	maj – september 2024
Udbud bygherrerådgivning	oktober-december 2024
Bygherrerådgivning, inkl. udbud til Totalrådgiver	1. og 2. kvartal 2025
Udarbejdelse af byggeprogram og dispositionsforslag	3. kvartal 2025
Projektering inkl. udbud til ENT	4. kvartal 2025 – 2. kvartal 2026 (37 uger)
Byggearbejde – Udførelsesperiode	3. kvartal 2026 – 4. kvartal 2027 (65 uger)
Ibrugtagning	4. kvartal 2027 – 1 kvartal 2028

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "rettidig velfærd" og "stærke byer".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	18.668.261	33.521.600	0	
	Anlægsindtægter	0	0	0	

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Pavillonløsning v. Travbanen

Område: Børne- og Familieudvalget - Dagtilbud

Beskrivelse af projektet

Det blev i budget 2023 besluttet at etablere 40 nye vuggestuepladser og 20 børnehavepladser i midlertidige pavilloner ved Travbyen i Billund.

De afsatte midler skal dække selve pavillonløsningen som er disponeret med servicearealer (køkken, depot, personalefaciliteter med mere) således, at der alene skal udvides med mere børneareal (grupperum, garderober, toiletfaciliteter) i takt med befolkningstilvæksten i Billund By og behovet for dagtilbudspladser der ved stiger, jf. Billund Kommunes befolkningsprognose fra 2025. Herudover er der bevilliget midler til nedtagningen i 2027 i takt med at den permanente løsning etableres.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "stærke byer" og "rettidig velfærd".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	1.827.950	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Hejnsvig Skole - helhedsplan

Område: Børne- og Familieudvalget - Folkeskoler

Beskrivelse af projektet

Der skal udarbejdes helhedsplaner for samtlige skoler i forhold til behov. I den forbindelse blev der i budget 2022 afsat ca. 66 mio.kr. til realiseringen af helhedsplanen for Hejnsvig Skole og dermed opførelsen af en ny skole.

I april 2025 viste licitationsresultatet efter endt udbud primo 2025, at de samlede anlægsudgifter beløber sig til 102,4 mio. kr.

Derfor blev der på Kommunalbestyrelsesmødet i april godkendt en tillægsbevilling på 22,1 mio. kr. samt indarbejdede besparelser svarende til 2,17 mio. kr.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "stærke byer" og "rettidig velfærd".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	22.177.706	0	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 og overslagsårene

Titel: Udvidelse af pladskapacitet i Sommerfuglene

Område: Børne og Familieudvalget

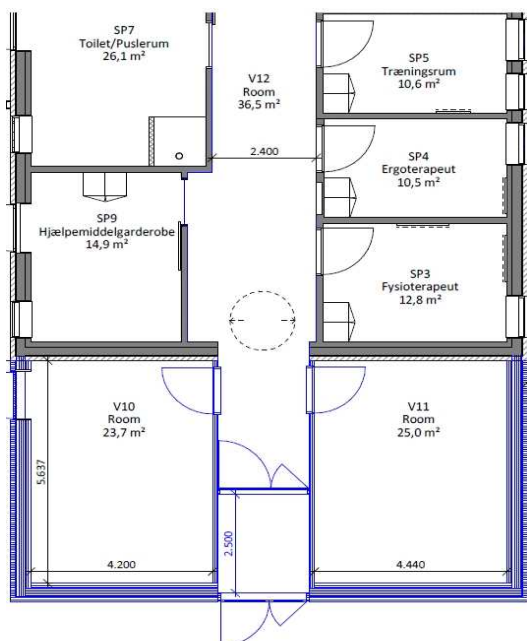
Beskrivelse af projektet

I de senere år har behovet for specialpladser til 0-5-årige børn med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne og med behov for særlig støtte og behandling været stigende. Behovet har i perioder været større end pladskapaciteten, der som udgangspunkt er til rådighed i specialinstitutionen Sommerfuglene. En analyse viser, at det årlige gennemsnitlige antal indmeldte børn i årene 2020, 2023, 2024 og 2025 er højere end pladskapaciteten i Sommerfuglene. Pladskapaciteten har særligt været under pres i 2023, 2024 og 2025, hvor der pr. måned, med få undtagelser, har været indmeldt flere børn i tilbuddet end den er normeret til.

Det stigende antal børn med behov for en specialplads skyldes blandt andet en større opmærksomhed på og en tidligere diagnosticering af børn i førskolealderen. Vi oplever, at de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger udreder børnene tidligere i deres liv, og at stadig flere forældre efterspørger udredninger. Det betyder også, at vi tidligere i børnenes liv får et nuanceret billede af, hvilke specialpædagogiske rammer og udviklingsbetingelser, de har gavn af. Denne udvikling er velkendt og ligger i forlængelse af tendenserne på skoleområdet de seneste år.

Forvaltningen oplever i særlig grad en stigning i antallet af børn med autistiske vanskeligheder, for tidligt fødte børn og børn med massive sensoriske udfordringer. Børnegruppens sammensætning i Sommerfuglene og type af handicaps har ændret sig og stiller nye krav til institutionen med indretning af flere differentierede læringsmiljøer, hvor børnene i højere grad er opdelt i meget små grupper med mulighed for at finde ro, blive skærmet og være "alene".

Forvaltningen har i samarbejde med Projekt og Ejendomme udarbejdet et forslag med udvidelse af pladskapaciteten i Sommerfuglene med ca. 60 kvadratmeter. Med udvidelsen gøres der plads til op til 6 ekstra børn samtidig med at udvidelsen imødekommer børnenes behov for at være "alene" / opdelt i små grupper i løbet af dagen.

Udvidelsen som består af to ekstra lokaler med lifte monteret i loftet er markeret med blå.

Formål og konsekvenser/

- Børn med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne kan visiteret til en plads der passer til deres særlige behov.
- Billund Kommune efterlever Barnets lov §83, hvor der står at Kommunalbestyrelsen skal sørge for at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Økonomi

Forvaltningen har i samarbejde Projekt og ejendomme udarbejdet et forslag med udvidelse af driftsudgifterne til ekstra børn i Sommerfuglene. Der er med forslaget afsat midler til bygningsudgifter for 45.000 kr. Personalemidler til flere børn reguleres gennem ressourcetildelingsmodellen på daginstitutionsområdet i forbindelse med udarbejdelse af basisbudgettet.

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.650.000	0	0	0
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter	45.000	45.000	45.000	45.000
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Etablering af vuggestuepladser i Hejnsvig børnehave

Område: Børne- og Familieudvalget, dagtilbud

Beskrivelse af projektet

Børne- og Familieudvalget besluttede den 3. december 2024 at forvaltningen udarbejder et anlægsønske med etablering af vuggestuepladser i Hejnsvig Børnehave indenfor institutionens eksisterende fysiske rammer.

Det er Kommunalbestyrelsen, der beslutter sammensætningen af dagtilbudspladser for aldersgruppen 0-2 år i form af dagpleje- eller vuggestuepladser. De 3-5-årige børn skal anvises en børnehaveplads.

Billund Kommunes befolkningsprognose viser et uændret børnetal med en svag faldende tendens frem til 2036 for de 0-5-årige børn i Hejnsvig skoledistrikt, hvilket betyder, at behovet for pladskapacitet for 0-2-årige og 3-5-årige børn i distriktet er uændret frem til 2036.

Forvaltningen har i efteråret 2024 udarbejdet en analyse der viser, at der er ekstra pladskapacitet i børnehaven til etablering af vuggestuepladser under forudsætning af, at forældrenes efterspørgsel på pladser til 3-5-årige børn er uændret og følger erfaringstallene for perioden 2020 til 2024.

Analysen viser ligeledes, at antallet af pladser i dagplejen varierer over tid, da antallet af pladser ikke er en statistisk størrelse, men er afhængige af antal dagplejere og dagplejehjem.

Forvaltningens vurdering er, at der kan etableres 10 til 12 vuggestuepladser i børnehaven, afhængigt af hvilke arealer og rum der egner sig bedst til indretningen af en vuggestuegruppe i respekt for helheden og sammenhængen i institutionens daglige drift og pædagogiske læringsmiljø.

Forvaltningens vurdering er, at en vuggestuegruppe på mellem 10 og 12 børn er bæredygtig, da 10 til 12 indmeldte vuggestuebørn giver en personalenormering på 3 til 4 fuldtidsansatte pædagogiske medarbejdere, der vil indgå i det pædagogiske miljø og den samlede personalenormering i børnehaven.

Børnehavens legeplads er stor og har et samlet areal på 4.550 m². Kommunale Ejendomme har oplyst at legepladsen i Hejnsvig Børnehave udvides med ca. 250 m², når skolens eksisterende SFO rives ned i forbindelse med opførelsen af en ny skole i Hejnsvig. Nedrivningen forventes gennemført inden udgangen af 2026.

Formål og konsekvenser

- At pladskapaciteten i Hejnsvig børnehave udnyttes til det antal børn den er bygget til
- At serviceniveauet i Hejnsvig udvides med vuggestuepladser, så forældre kan vælge mellem dagpleje- og vuggestuepladser til 0-2årige børn.
- At søskende i alderen 0-5år kan gå i samme dagtilbud frem til skolestart, hvis forældrene ønsker det
- Driftsøkonomien optimeres med flere indskrevne børn og grundnormeringen på minimum 50 børnehavebørn bortfalder.
- Medarbejdergruppen udvides og vagtplanlægningen er mindre sårbar særligt i ydertimerne ved fravær.
- Bedre styring i behovet for og udnyttelsesgraden af dagplejepladser
- Bedre arbejdsmiljø for dagplejerne med ex. færre 5. barns placeringer i spidsbelastninger

Økonomi

Etablering af vuggestuepladser er forbundet med investeringsudgifter til anlæg samt øgede driftsudgifter af institutionen.

Forvaltningen har i samarbejde med Kommunale Ejendomme estimeret, at udgiftsniveauet til anlæg af 12 vuggestuepladser koster ca. 1,5 mio. kr. Beløbet dækker udgifter til inventar, garderober, legetøj og pædagogiske materialer, etablering af legeplads, krybberum med op til 12 krybber, terrænregulering og vindfang, ombygning af toilet og ekstra pusleplads, skur på legeplads til legeredskaber og køretøjer samt tekniske anlæg.

Forvaltningen har ligeledes i samarbejde med Økonomi beregnet udgifterne til driften. En vuggestueplads er dyrere end en dagplejeplads, men dette håndteres som en del af ressourcemodellen og de tekniske ændringer.

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.500.000	0	0	0
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter	37.500	37.500	37.500	37.500
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Helhedsplan BillundSkolen

Område: Børne- og Familieudvalget

Beskrivelse af projektet

Kommunalbestyrelsen er løbende blevet præsenteret for analyser af BillundSkolen, som viser, at skolen generelt fremstår i god stand og løbende er vedligeholdt. Skolens tekniske installationer bærer dog præg af nedslidning.

Kapaciteten er tilstrækkelig stor til at imødekomme de kommende års efterspørgsel. Skolen mangler dog funktioner til fordybelse, gruppearbejde, udstillingsarealer m.m. Der er udarbejdet forskellige scenarier for renovering af skolen, som viser, at en totalrenovering af skolen vil koste minimum 240 mio. kr. Forligspartierne bag budget 2025 er enige om, at en investering i den størrelsesorden er urealistisk, set i forhold til de centralt fastsatte anlægsrammer, som kommunerne er underlagt. Det er derfor nødvendigt, at der i de kommende år arbejdes med andre og mindre omfattende løsninger og evt. strække renoveringsarbejdet over flere etaper. Arbejdet med nye løsninger kan bruges som afsæt for vurderingen af yderligere investeringer i BillundSkolen.

Dette notat beskriver arbejdet med at revurdere projektet og indeholder dermed dels et nyt blik på, hvorledes helhedsplanen for BillundSkolen kan brydes op i mindre etaper, samt et bud på, hvordan en ren renovering af de eksisterende lokaler kan gribes an.

Realisering af helhedsplanen

BillundSkolen er en skole, der generelt er udført i nogle solide materialer, og derfor er der et godt udgangspunkt for at arbejde videre med pædagogiske tilretninger og optimeringer inden for de eksisterende rammer, men skolen bærer, som nævnt, også præg af nedslidning – særligt tekniske installationer og manglende funktioner.

Kendetegnet ved skolen er, at den arealmæssigt er stor med mange brede gange, der for nuværende udgør døde kvadratmeter, som det er svært at bringe i spil til pædagogiske og læringsmæssige aktiviteter. Derudover er skolen en bygning, der har udviklet sig over årene med tilføjelse af nye klynger af flere omgange, hvilket betyder, at den måde, skolen er indrettet og sammensat på, medfører nogle indbyggede uhensigtsmæssigheder.

Ved udarbejdelse af helhedsplanen for skolen blev der sat fokus på følgende:

- Der mangler toiletter ift. Sundhedsstyrelsens anbefalinger.
- Der mangler handicaptoiletter på skolen.
- Der er ingen naturlig hovedindgang til BillundSkolen, hvilket betyder, at skolen ikke fremstår naturligt imødekommende for dens brugere.
- Der er intet naturligt samlingspunkt på skolen, hvilket betyder, at skolen bliver fragmenteret, og personalet bliver isoleret i de forskellige klynger.
- Administrationens placering på skolen betyder, at de kan være svære at finde for brugerne, samt at de kan opleves som værende langt væk fra skolens øvrige drift.
- Der er mange døde kvadratmeter, som med fordel kan bringes i spil til pædagogiske aktiviteter.
- Der mangler mulighed for fordybelse og gruppearbejde.

- Lokalerne til Engperlen bør målrettes eleverne i Engperlen.
- De centrale installationer på skolen bærer præg af nedslidning og må forventes at skulle udskiftes inden for en overskuelig tidshorisont.
- Dele af klimaskærmen – herunder udvendige døre og vinduer – bærer præg af et behov for udskiftning og renovering.

I helhedsplanen er det udarbejdet forslag til, hvorledes helhedsplanen kan realiseres, så der både bliver foretaget de pædagogiske tilretninger, og der samtidig tages hånd om behovet for at udskifte de tekniske installationer, der bærer præg af nedslidning.

For at imødekomme behovet for at sprede realiseringen af helhedsplanen ud over flere etaper, der gør det muligt at indarbejde den samlede plan i anlægsbudgettet, har forvaltningen bedt Rasmus Rasmus om at lave en plan, der strækker sig over 10 etaper.

Den økonomiske fordeling ved dette scenarie vil se ud som følger.

Økonomien er angivet i mio. kr. ekskl. Moms (**2026-prisniveau**):

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Total
2,2	15,1	17,5	18,7	20,2	20,4	21,2	21,7	21,3	21,5	179,9

Ved at bryde helhedsplanen op i flere etaper, er det i udvidet grad muligt at lave en genhusning inden for de eksisterende rammer, fordi de døde kvadratmeter løbende bringes i spil og sikrer plads til genhusning i alle etaper, hvilket er med til at nedbringe den samlede projektkøkonomi. En mere detaljeret oversigt over, hvad etaperne indeholder, er illustreret i bilag 2.

Økonomisk sammentælling bag *Renovering med pædagogisk tilretning* er vedhæftet som bilag 1.

I det udarbejdede scenarie realiseres den oprindelige helhedsplans ambitioner, og derudover nedrives klynge B desuden, idet den ved færdiggørelsen af helhedsplanen vil være i overskud. Dette har naturligvis en positiv effekt på den fremtidige drift og vedligehold af skolen.

Helhedsplanen skabes ved små greb i flere af de første etaper – greb, der taler ind i en større kabale, som understøtter den nye disponering. De store tiltag som ligger ved de to sidste etaper jf. bilag 2 er fordelt over fire år. De færdiggør kabalen omkring optimeret arealfordeling, der understøtter de nye pædagogiske og læringsmæssige rammer.

Ovenstående er udarbejdet med udgangspunkt i den helhedsplan, som Kommunalbestyrelsen tidligere er præsenteret for, samt den dertilhørende ingeniørrapport, der beskriver skolens fysiske og tekniske beskaffenhed.

Renovering af BillundSkolen uden de pædagogiske tilretninger og optimeringer

BillundSkolen er en skole, der generelt er udført i nogle gode, klassiske materialer. Dog er der klimaskærms-elementer og centrale installationer, som er påkrævet total udskiftning. Særligt er tag og vinduer nedslidt. Centrale installationer og ventilation kræver ligeledes total udskiftning.

I forbindelse med renoveringsarbejder vil bygningsforurening skulle håndteres forsvarligt, og i den forbindelse skal der findes en balance mellem renovering og nedbrydning af klimaskærmsdele, der sikrer et ordentligt resultat til den rette økonomi. I områder med mange tekniske installationer, som toiletkerner, skal balancen mellem renovering og nedbrydning også stå mål med resultatet. Vand- og varmeinstallationer ligger generelt under gulve og vil kræve omfattende nedbrydninger.

Ved udarbejdelse af en renoveringsplan uden samtidige pædagogiske tilretninger kan den præsenterede etapeplan ikke genbruges 1:1 uden fuld eller delvis genhusning pr. klynge/etape. Dette begrundes med, at etapeplanen er knyttet til de forskellige elevgrupper, der i rotationen flyttes fra gamle klynger til nye klynger, der er tilpasset de forskellige elevgruppers behov for lokaleantal, friarealer, garderober, toiletter m.m., ved samtidig at bringe flere arealer i spil. Dermed vil udgifter til genhusning igen skulle medregnes, da de forskellige elevgruppers arealbehov og klyngestørrelser ikke passer på tværs af årgange og faglokaler.

BillundSkolen vil i den nuværende bygningsstruktur med store klasserum og brede gange fortsat have et stort antal døde kvadratmeter og dermed et større antal kvadratmeter pr. elev end en sammenlignelig 3-sporret skole i en mere komprimeret struktur. Dette vil medføre tilsvarende højere driftsudgifter.

Begge arealtal bør indgå i de fremtidige beslutningsprocesser, da der ved en renovering uden pædagogiske tilretninger renoveres flere arealer, end der er behov for på en tilsvarende skole, samtidig med at skolen efterfølgende stadig vil mangle arealer til de nævnte funktioner.

Ved udarbejdelse af en renoveringsplan for skolen skal der være fokus på følgende:

- Der mangler toiletter ift. Sundhedsstyrelsens anbefalinger.
- Der mangler handicaptoiletter på skolen.
- Der mangler mulighed for fordybelse og gruppearbejde.
- Der renoveres og driftes flere arealer, end der er behov for.
- Der skal medregnes udgifter til genhusning.
- Klynge X udgår af renoveringsopgaven.
- Klynge B skal budgetsættes med renovering i stedet for nedrivning.

Den økonomiske fordeling for renoveringsprojektet uden de pædagogiske tilretninger vil kunne laves i en mere vilkårlig etapedeling, da flere etaper kræver genhusning og ikke er planlagt i forhold til en samtidig elevrotation.

Den samlede økonomi er angivet til 157,5 mio. kr. eksklusiv genhusning. Differencen fra *Renovering* op til *Renovering med pædagogiske tiltag* afspejler i store træk de ombygningsarbejder, der er forbundet med de pædagogiske tiltag. Begge løsninger favner en omfattende og gennemgribende renovering.

Økonomisk sammentælling bag *Renovering uden pædagogisk tilretning* er vedhæftet som bilag 3.

I det udarbejdede forslag nedrives klynge B ikke, hvorfor skolens areal vil være større og belaste den fremtidige drift og vedligehold af skolen.

Udgifter til genhusning er ud fra markedsdialog i 2024 med to uafhængige leverandører. Disse er baseret på indkomne tilbud og ikke fremskrevet til 2025. Estimatet baserer sig ikke på en detaljeret projektering, men omhandler en fuld løbende genhusning, hvorfor det må forventes at det endelige beløb til genhusning kan reduceres.

Som det fremgår af tidligere rapporter, vil tilgangen ikke kunne imødekomme BillundSkolens funktions- og arealbehov for både Engperlen, indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen uden væsentlige arealudfordringer i nogle klynger og overskudsarealer i andre.

Renovering af BillundSkolens eksisterende bygningsmasse vil kræve, at skolen gennemgår en totalrenovering, jf. de byggetekniske konklusioner fra ingeniørrapporten, indeholdt i analyserapporten fra december 2023. Det samlede areal til renovering udgør ca. 9.600 m².

Den økonomiske fordeling ved dette scenarie vil se ud som følger. Økonomien er angivet i mio. kr. ekskl. moms:

Renovering ekskl. genhusning	Genhusning (estimeret)	Total
157,5	33	190,5

Beløbene er fordelt på årene angivet i mio. kr. ekskl. Moms (**2026-prisniveau**):

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Total
2,4	16,3	18,6	18,9	21,8	22,1	22,9	23,4	22,9	23,2	192,7

Opsamling:

I det første scenarie, hvor helhedsplanen gennemføres med de foreslåede pædagogiske tilretninger, er der mulighed for at etablere genhusning på skolen undervejs i projektet, hvilket reducerer den samlede økonomi til projektet. I projektet gennemføres en modernisering og arealerne optimeres i henhold til helhedsplanens anbefalinger. Derudover fjernes unødvendige kvadratmeter, hvilket sænker udgifterne til den fremtidige drift. I det andet scenarie gennemføres en renovering af den eksisterende bygningsmasse. Her er der ikke i samme omfang mulighed for at løse al genhusning indenfor skolens rammer, hvilket medfører en udgift til denne post. Forventningen er, ved den konkrete projektering, at genhusning bør kunne reduceres, idet det estimerede beløb dækker en fuld løbende genhusning. Det fordrer naturligvis stor velvillighed og fleksibilitet fra brugere og medarbejdere, i lighed med renoveringsarbejder på andre institutioner. I dette scenarie fastholdes skolens nuværende arealer, hvilket dermed ikke sænker udgifterne til den fremtidige drift.

I budget 2025-2028 er der sat 10,2 mio. kr. i 2028 til vedligeholdelsespulje for BillundSkolen.

I budget 2026-2029 er der afsat 34,85 mio. kr. jf. Økonomiudvalgets forslag.

Formål og konsekvenser

Formålet med anlægsønsket er, at der afsættes økonomi til at kvalificere det scenarie, som der evt. sendes videre i forbindelse med budgetforhandlingen.

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	2.248.200		15.126.000	17.476.000
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

BUDGET / SAMLET

AREALER
Eksisterende stueplan fratrullet klynge B der nedrives:

- Areal til ny- tilbyg: ca. 0 m²
- Areal til nedrivning: ca. 930 m²
- Areal til renovering: ca. 10.820 m²
- Areal til renovering kældere: ca. 925 m²

Fremtidig samlet areal: ca. 11.745 inkl. kældere

Der er ikke medtaget økonomi til omdannelse og intern flytning af Legepladser i budgettet. Disse er aftalt at indgå som normal drift/vedligehold i etapecyklus.

Ligeledes er p-pladser til leg og læringsarealer eller etablering af nye p-pladser samt Kiss & Ride ved hovedindgangen ikke medtaget, da flytning af hovedindgang giver bedre p-muligheder og Kiss & Ride ved eksisterende p-plads.

		Etaper				
	Bruttoareal	Ombygning/renovering	Nedbrydning	Udearealer	Øvrige omkostninger	Tillæg markedssituation
Etape 1 - Klynge A	930 m²	10.789.597,11 kr.	304.807,50 kr.		1.943.839,99 kr.	1.955.736,69 kr.
Etape 2 - Klynge C	930 m²	10.789.597,11 kr.	304.807,50 kr.		1.758.712,38 kr.	1.927.967,55 kr.
Etape 3 - Klynge X	2095 m²	2.071.856,03 kr.	228.878,75 kr.		404.370,05 kr.	405.765,72 kr.
Etape 4 - Klynge I	1655 m²	19.581.213,16 kr.	542.426,25 kr.		3.525.764,05 kr.	3.547.410,52 kr.
Etape 5 - Klynge U	890 m²	10.325.528,41 kr.	291.697,50 kr.		1.860.233,97 kr.	1.871.618,98 kr.
Etape 6 - Klynge D	885 m²	11.738.852,55 kr.	483.431,25 kr.		2.142.577,95 kr.	4.108.071,83 kr.
Etape 6A Tandklinik	385 m²	968.664,29 kr.	126.183,75 kr.		192.558,50 kr.	193.110,98 kr.
Etape 7 - Klynge E/F	1520 m²	24.077.281,25 kr.	830.300,00 kr.		4.365.144,22 kr.	4.390.908,82 kr.
Etape 8 - Klynge E	1530 m²	26.251.881,27 kr.	1.851.787,50 kr.	2.673.750,00 kr.	5.234.946,72 kr.	5.401.854,82 kr.
Kælder		4.491.485,82 kr.	300.437,50 kr.	- kr.	760.789,42 kr.	832.906,91 kr.
Delsum	10820 m²	116.594.471,17 kr.	4.964.320,00 kr.	2.673.750,00 kr.	21.428.147,84 kr.	23.802.445,92 kr.

Samlet sum

175.848.754,58 kr.

Renovering Etape 1 - Klynge A

3

Ombygning/renovering							
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar		
(99)05.30.02	m²	930 m²	0	1.112,70 kr.	- kr.		
(99)05.30.03	m²	930 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.531.914,28 kr.		
(99)05.30.04	m²	930 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.214.066,95 kr.		
(99)05.30.05	m²	930 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.973.738,75 kr.		
(99)05.30.06	m²	930 m²	1	111,16 kr.	103.381,32 kr.		
(99)05.30.07	m²	930 m²	1	188,21 kr.	175.030,69 kr.		
(99)05.30.08	m²	930 m²	1	220,48 kr.	205.046,58 kr.		
(99)05.30.09	m²	930 m²	1	521,64 kr.	485.124,94 kr.		
(99)05.30.10	m²	930 m²	1	1.364,17 kr.	1.268.676,86 kr.		
(99)05.30.11	m²	930 m²	1	207,89 kr.	193.334,30 kr.		
(99)05.30.12	m²	930 m²	0,7	957,63 kr.	623.417,73 kr.		
(99)05.30.13	m²	930 m²	1	464,29 kr.	431.790,44 kr.		
(99)05.30.14	m²	930 m²	1	844,95 kr.	785.808,09 kr.		
Delsum					8.991.330,92 kr.		
Sum	%			20%	1.798.266,18 kr.		
Uforudseete omkostninger							
10.789.597,11 kr.							
kr/m²							
9.668,10 kr.							
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²							
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	930 m²	0,3	950,00 kr.	265.050,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	39.757,50 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole).
Sum						304.807,50 kr.	Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangstorhold, bygningsdele osv.
Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.							
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger						9.256.380,92 kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger						11.094.404,61 kr.	
kr/m²						9.953,10 kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	1.388.457,14 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	277.691,43 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	92.563,81 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	185.127,62 kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum						1.943.839,99 kr.	

Renovering Etape 2 - Klynge C

Ombygning/renovering							
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar		
(99)05.30.02	m²	930 m²	0	1.112,70 kr.	- kr.		
(99)05.30.03	m²	930 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.531.914,28 kr. Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes		
(99)05.30.04	m²	930 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.214.066,95 kr. Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang		
(99)05.30.05	m²	930 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.973.738,75 kr. Overflader fornyes i større omfang		
(99)05.30.06	m²	930 m²	1	111,16 kr.	103.381,32 kr. Renovering if. rapport		
(99)05.30.07	m²	930 m²	1	188,21 kr.	175.030,69 kr. Fornyelse af sanitet		
(99)05.30.08	m²	930 m²	1	220,48 kr.	205.046,58 kr. Totaludskiftning af vandinstallation.		
(99)05.30.09	m²	930 m²	1	521,64 kr.	485.124,94 kr. Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.		
(99)05.30.10	m²	930 m²	1	1.364,17 kr.	1.268.676,86 kr. Totaludskiftning af ventilationsanlæg.		
(99)05.30.11	m²	930 m²	1	207,89 kr.	193.334,30 kr. Etablering med ny ventilation.		
(99)05.30.12	m²	930 m²	0,7	957,63 kr.	623.417,73 kr. Renovering if. rapport		
(99)05.30.13	m²	930 m²	1	464,29 kr.	431.790,44 kr. Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.		
(99)05.30.14	m²	930 m²	1	844,95 kr.	785.808,09 kr. Køkkener og fast inventar m.m.		
Delsum					8.991.330,92 kr.		
Sum					1.798.266,18 kr.		
					20%		
					10.789.597,11 kr.		
kr/m²					9.668,10 kr. Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²		
Nedbrydning							
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	930 m²	0,3	950,00 kr.	265.050,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	39.757,50 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Yderligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Sum						304.807,50 kr.	
Somlet sum, eksl. uforudseete omkostninger							
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger							
kr/m²						9.256.380,92 kr.	
						11.094.404,61 kr.	
Øvrige omkostninger							9.953,10 kr. Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	1.388.457,14 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	277.691,43 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	92.563,81 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
Sum						1.758.712,38 kr.	
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger							12.853.116,98 kr.
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen							
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.							
Samlet totalsum inkl. tillæg							14.781.084,53 kr.

Renovering Etape 3 - Klynge X

Ombygning/renovering						
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar	
(99)05.30.02	m²	2095 m²	0	1.112,70 kr.	- kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30.03	m²	2095 m²	0	5.490,73 kr.	- kr.	Renovering og ombygning omfatter ikke primære bygningsdele
(99)05.30.04	m²	2095 m²	0,1	2.610,90 kr.	546.982,85 kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30.05	m²	2095 m²	0,1	3.031,86 kr.	635.173,99 kr.	Overflader fornyes i mindre omfang/opfriskning
(99)05.30.06	m²	2095 m²	0,1	111,16 kr.	23.288,59 kr.	Ekst. forhold bevares
(99)05.30.07	m²	2095 m²	0	188,21 kr.	- kr.	Ekst. forhold bevares
(99)05.30.08	m²	2095 m²	0,1	220,48 kr.	46.190,60 kr.	Tilpasninger iht. ny indretning
(99)05.30.09	m²	2095 m²	0	521,64 kr.	- kr.	Ekst. forhold bevares
(99)05.30.10	m²	2095 m²	0	1.364,17 kr.	- kr.	Ekst. forhold bevares
(99)05.30.11	m²	2095 m²	0	207,89 kr.	- kr.	Ekst. forhold bevares
(99)05.30.12	m²	2095 m²	0,1	957,63 kr.	200.623,68 kr.	Tilpasninger iht. ny indretning
(99)05.30.13	m²	2095 m²	0,1	464,29 kr.	97.268,92 kr.	Tilpasninger iht. ny indretning
(99)05.30.14	m²	2095 m²	0,1	844,95 kr.	177.018,06 kr.	Tilpasninger iht. ny indretning
Delsum					1.726.546,69 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.
Sum	%			20%	345.309,34 kr.	Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte priser-/kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
kr/m²					2.071.856,03 kr.	
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²						

Nedbrydning					Kommentar	
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	
	m²	2095 m²	0,1	950,00 kr.	199.025,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
Sum	%			15%	29.853,75 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejlsvig Skole).
					228.878,75 kr.	Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
						Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.

Samlet sum, ekskl. uforudseete omkostninger	1.925.571,69 kr.
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger	2.300.734,78 kr.
kr/m²	
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	

Øvrige omkostninger					Kommentar	
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	
Teknisk rådgivning	%			15%	288.835,75 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	57.767,15 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
Administration	%			1,0%	19.255,72 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.
Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	38.511,43 kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum					404.370,05 kr.	

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

2.705.104,83 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

Samlet totalsum inkl. tillæg

3.110.870,56 kr.

Renovering Etape 4 - Klynge I

Ombygning/renovering									
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris					Kommentar
(99)05.30.02	m²	1655 m²	0	1.112,70 kr.				-	kr. Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30.03	m²	1655 m²	0,3	5.490,73 kr.				2.726.148,53 kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30.04	m²	1655 m²	0,5	2.610,90 kr.				2.160.517,00 kr.	Underlag for overflader og komplettering udfiktes i mindre omfang
(99)05.30.05	m²	1655 m²	0,7	3.031,86 kr.				3.512.406,05 kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30.06	m²	1655 m²	1	111,16 kr.				183.974,28 kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30.07	m²	1655 m²	1	188,21 kr.				311.479,34 kr.	Fornyelse af sanitet
(99)05.30.08	m²	1655 m²	1	220,48 kr.				364.894,73 kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30.09	m²	1655 m²	1	521,64 kr.				863.313,74 kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30.10	m²	1655 m²	1	1.364,17 kr.				2.257.699,15 kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30.11	m²	1655 m²	1	207,89 kr.				344.051,90 kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30.12	m²	1655 m²	0,9	957,63 kr.				1.426.391,25 kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30.13	m²	1655 m²	1	464,29 kr.				768.401,26 kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30.14	m²	1655 m²	1	844,95 kr.				1.398.400,42 kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum								16.317.677,63 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
Sum								3.263.535,53 kr.	
kr/m²								19.581.213,16 kr.	
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²									
Nedbrydning									
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris		Navn		Sum	Kommentar
	m²	1655 m²	0,3	950,00 kr.		Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse		471.675,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	%			15%		Uforudseete omkostninger		70.751,25 kr.	
Sum								542.426,25 kr.	
Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (rel. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangstørhold, bygningsdele osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.									
Sum								16.789.352,63 kr.	
Samlet sum, ekskl. uforudseete omkostninger						"Håndværkerudgifter"		20.123.639,41 kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger						"Håndværkerudgifter"			
kr/m²								10.144,62 kr.	
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²									
Øvrige omkostninger									
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris		Navn		Sum	Kommentar
Teknisk rådgivning	%			15%				2.518.402,90 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%				503.680,58 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
Administration	%			1,0%				167.893,53 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
Internt rådgiverhonorar	%			2,0%				335.787,05 kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum								3.525.764,05 kr.	

23.649.403,46 kr.

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

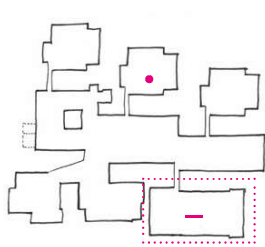
Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

Samlet totalsum inkl. tillæg

27.196.813,98 kr.

Renovering Etape 5 - Klynge U

Ombygning/renovering					Kommentar
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	
(99)05.30.02	m²	890 m²	0	1.112,70 kr.	- kr.
(99)05.30.03	m²	890 m²	0,3	5.490,73 kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30.04	m²	890 m²	0,5	2.610,90 kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30.05	m²	890 m²	0,7	3.031,86 kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30.06	m²	890 m²	1	111,16 kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30.07	m²	890 m²	1	188,21 kr.	Spildevandsinstallationer, folkeskoler
(99)05.30.08	m²	890 m²	1	220,48 kr.	Sanitet, folkeskoler
(99)05.30.09	m²	890 m²	1	521,64 kr.	Vandinstallationer, folkeskoler
(99)05.30.10	m²	890 m²	1	1.364,17 kr.	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler
(99)05.30.11	m²	890 m²	1	207,89 kr.	Ventilation, folkeskoler
(99)05.30.12	m²	890 m²	0,7	957,63 kr.	Køling, folkeskoler
(99)05.30.13	m²	890 m²	1	464,29 kr.	Elinstallationer, folkeskoler
(99)05.30.14	m²	890 m²	1	844,95 kr.	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler
					Fast inventar, folkeskoler
Delsum					8.604.607,01 kr.
					20%
Uforudseete omkostninger					1.720.921,40 kr.
Sum					10.325.528,41 kr.
kr/m²					9.668,10 kr.
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²					

Nedbrydning					Kommentar
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	
	m²	890 m²	0,3	950,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	%			15%	
Sum					38.047,50 kr.
					291.697,50 kr.

Samlet sum, ekskl. uforudseete omkostninger					8.858.257,01 kr.
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger					10.617.225,91 kr.
kr/m²					9.953,10 kr.
Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²					

Øvrige omkostninger					Kommentar
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	
Teknisk rådgivning	%			15%	Sum
Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	1.328.738,55 kr.
Administration	%			1,0%	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	265.747,71 kr.
Sum					88.582,57 kr.
					Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.
					177.165,14 kr.
					Oplyst af Billund Kommune
					1.860.233,97 kr.

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger 12.477.459,88 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

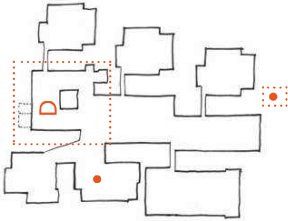
Samlet totalsum inkl. tillæg

14.349.078,87 kr.

Renovering Etape 6 - Klynge D

Ombygning/renovering									
	Nr.	Navn	Nedbrydning			Enhedspris	Sum	Kommentar	
			Enhed	Areal	Faktor				
(99)05.30.02		Bygningsbasis, folkeskoler	m²	885 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	
(99)05.30.03		Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	885 m²	0,5	5.490,73 kr.	2.429.648,99 kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes	
(99)05.30.04		Komplettering, folkeskoler	m²	885 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.155.321,78 kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang	
(99)05.30.05		Overflader, folkeskoler	m²	885 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.878.235,26 kr.	Overflader fornyes i større omfang	
(99)05.30.06		Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	111,16 kr.	98.378,99 kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30.07		Sanitet, folkeskoler	m²	885 m²	1	188,21 kr.	166.561,46 kr.	Fornyelse af sanitet	
(99)05.30.08		Vandinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	220,48 kr.	195.124,97 kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.	
(99)05.30.09		Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	885 m²	1	521,64 kr.	461.651,15 kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.	
(99)05.30.10		Ventilation, folkeskoler	m²	885 m²	1	1.364,17 kr.	1.207.289,27 kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.	
(99)05.30.11		Kølling, folkeskoler	m²	885 m²	1	207,89 kr.	183.979,41 kr.	Etablering med ny ventilation.	
(99)05.30.12		Elinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	957,63 kr.	847.503,36 kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30.13		VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	885 m²	1	464,29 kr.	410.897,35 kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.	
(99)05.30.14		Fast inventar, folkeskoler	m²	885 m²	1	844,95 kr.	747.785,12 kr.	Køkkener og fast inventar m.m.	
Delsum			%				9.782.377,12 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningprojekter.	
Sum		Uforudseete omkostninger				20%	1.956.475,42 kr.	Ombygningsspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport	
							11.738.852,55 kr.	"Faktor" er således en vurdering af ombygningssomfang.	
kr/m²									
							11.053,53 kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
	Nr.	Navn	Nedbrydning			Enhedspris	Sum	Kommentar	
			Enhed	Areal	Faktor				
		Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	885 m²	0,5	950,00 kr.	420.375,00 kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.	
Sum		Uforudseete omkostninger	%			15%	63.056,25 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole).	
		"Håndværkerudgifter"					483.431,25 kr.	Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsf forhold, bygningsdele osv.	
							10.202.752,12 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.	
							12.222.283,80 kr.		
kr/m²									
							11.528,53 kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
	Nr.	Navn	Øvrige omkostninger			Enhedspris	Sum	Kommentar	
			Enhed	Areal	Faktor				
		Teknisk rådgivning	%			15%	1.530.412,82 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter	
		Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	306.082,56 kr.	Skurvogne, omlagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger	
		Administration	%			1,0%	102.027,52 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.	
		Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	204.055,04 kr.	Oplyst af Billund Kommune	
Sum							2.142.577,95 kr.		
Genhusning									
		Pavillion, faglokaler					800.000,00 kr.	Enhedspris baseret på leje af 2 stk. faglokaler i 1 år. Priser jf. variantrapport	
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger					27.387.145,55 kr.		
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen									
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.									
						15%	4.108.071,83 kr.		
Samlet totalsum inkl. tillæg							31.495.217,38 kr.		

Renovering Etape 6 - Klynge D - Tandklinik

Ombygning/renovering						
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar	
(99)05.30.02	m²	385 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr. Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30.03	m²	385 m²	0	5.490,73 kr.	-	kr. Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30.04	m²	385 m²	0,5	2.610,90 kr.	502.597,61 kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30.05	m²	385 m²	0,1	3.031,86 kr.	116.726,48 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.06	m²	385 m²	0,1	111,16 kr.	4.279,76 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.07	m²	385 m²	0,1	188,21 kr.	7.245,89 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.08	m²	385 m²	0,1	220,48 kr.	8.488,49 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.09	m²	385 m²	0,1	521,64 kr.	20.083,13 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.10	m²	385 m²	0,1	1.364,17 kr.	52.520,49 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.11	m²	385 m²	0,1	207,89 kr.	8.003,62 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.12	m²	385 m²	0,1	957,63 kr.	36.868,79 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.13	m²	385 m²	0,1	464,29 kr.	17.875,20 kr.	Simpel renovering
(99)05.30.14	m²	385 m²	0,1	844,95 kr.	32.530,77 kr.	Simpel renovering
Delsum					807.220,24 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.
	%			20%	161.444,05 kr.	Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport
Sum					968.664,29 kr.	"Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
kr/m²					2.096,68 kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²

Nedbrydning					Kommentar	
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	
	m²	385 m²	0,3	950,00 kr.	109.725,00 kr.	Omlatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	%			15%	16.458,75 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole).
Sum					126.183,75 kr.	Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger					916.945,24 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger					1.094.848,04 kr.	
kr/m²					2.381,68 kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²

Øvrige omkostninger					Kommentar	
Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	
Teknisk rådgivning	%			15%	137.541,79 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	27.508,36 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
Administration	%			1,0%	9.169,45 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.
Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	18.338,90 kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum					192.558,50 kr.	

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

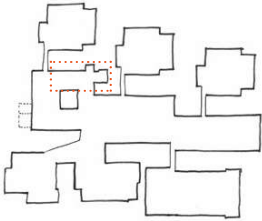
1.287.406,54 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

Samlet totalsum inkl. tillæg

1.480.517,52 kr.

Renovering Etape 7 - Klynge E/F

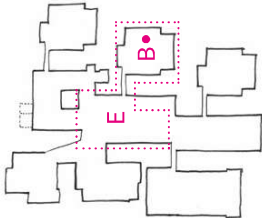
Ombygning/renovering									
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris					Kommentar
(99)05.30.02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	1520 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes Underlag for overflader og komplettering udfisktes i større omfang Overflader fornyes i større omfang Renovering jf. rapport Fornyelse af sanitet Totaludskiftning af vandinstallation. Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg. Totaludskiftning af ventilationsanlæg. Etablering med ny ventilation. Renovering jf. rapport Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m. køkkener og fast inventar m.m. Nye faglokaler + skolekøkken
(99)05.30.03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	1520 m²	0,3	5.490,73 kr.	2.503.773,87	kr.		
(99)05.30.04	Komplettering, folkeskoler	m²	1520 m²	0,9	2.610,90 kr.	3.571.706,65	kr.		
(99)05.30.05	Overflader, folkeskoler	m²	1520 m²	0,9	3.031,86 kr.	4.147.580,04	kr.		
(99)05.30.06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	1	111,16 kr.	168.967,31	kr.		
(99)05.30.07	Sanitet, folkeskoler	m²	1520 m²	1	188,21 kr.	286.071,66	kr.		
(99)05.30.08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	1	220,48 kr.	335.129,90	kr.		
(99)05.30.09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	1520 m²	1	521,64 kr.	792.892,38	kr.		
(99)05.30.10	Ventilation, folkeskoler	m²	1520 m²	1	1.364,17 kr.	2.073.536,38	kr.		
(99)05.30.11	Køling, folkeskoler	m²	1520 m²	1	207,89 kr.	315.987,24	kr.		
(99)05.30.12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	0,9	957,63 kr.	1.310.039,09	kr.		
(99)05.30.13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	1520 m²	1	464,29 kr.	705.722,00	kr.		
(99)05.30.14	Fast inventar, folkeskoler	m²	1520 m²	3	844,95 kr.	3.852.994,51	kr.		
Delsum						20.064.401,04	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.	
Sum						4.012.880,21	kr.	Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.	
kr/m²									
						13.200,26	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar		
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	1520 m²	0,5	950,00 kr.	722.000,00	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.	
	Uforudseete omkostninger	%			15%	108.300,00	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.	
Sum						830.300,00	kr.		
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger									
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger									
kr/m²									
						13.675,26	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar		
	Teknisk rådgivning	%			15%	3.117.960,16	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter	
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	623.592,03	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger	
	Administration	%			1,0%	207.864,01	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.	
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	415.728,02	kr.	Oplyst af Billund Kommune	
Sum						4.365.144,22	kr.		
Genhusning									
	Pavillion, faglokaler					800.000,00	kr.	Enhedspris baseret på leje af 2 stk. faglokaler i 1 år. Priser jf. variantrapport	

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger	Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger	29.272.725,47 kr.
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen		
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.		
		15%
Samlet totalsum inkl. tillæg		33.663.634,29 kr.

Renovering Etape 8 - Klynge E/B

Ombygning/renovering									
	Nr.	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar			
(99)05.30.02		Bygningsbasis, folkeskoler	m²			-			
(99)05.30.03		Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	1530 m²	0	1.112,70 kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis		
(99)05.30.04		Komplettering, folkeskoler	m²	1530 m²	0,5	5.490,73 kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes		
(99)05.30.05		Overflader, folkeskoler	m²	1530 m²	0,9	2.610,90 kr.	Underlag for overflader og komplettering udskriftes i mindre omfang		
(99)05.30.06		Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	0,9	3.031,86 kr.	Overflader fornyes i større omfang		
(99)05.30.07		Sanitet, folkeskoler	m²	1530 m²	1	111,16 kr.	Renovering jf. rapport		
(99)05.30.08		Vandinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	1	188,21 kr.	Fornyelse af sanitet		
(99)05.30.09		Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	1530 m²	1	220,48 kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.		
(99)05.30.10		Ventilation, folkeskoler	m²	1530 m²	1	521,64 kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.		
(99)05.30.11		Køling, folkeskoler	m²	1530 m²	1	1.364,17 kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.		
(99)05.30.12		Elinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	1	207,89 kr.	Etablering med ny ventilation. Tillæg pga. decentrale anlæg.		
(99)05.30.13		VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	1530 m²	0,9	957,63 kr.	Renovering jf. rapport		
(99)05.30.14		Fast inventar, folkeskoler	m²	1530 m²	1	464,29 kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.		
			m²	1530 m²	3	844,95 kr.	Køkkener og fast inventar m.m.		
Delsum						21.876.567,73 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.		
Sum		Uforudseete omkostninger	%		20%	4.375.313,55 kr.	Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport		
kr/m²						26.251.881,27 kr.	"Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.		
						14.298,41 kr.	Referencepris, Nybygget Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²		
Sum		Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	1530 m²	0,5	726.750,00 kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Højnavlig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangstorhold, bygningsdele osv.		
		Nedbrydning af klynge B	m²	930 m²	1	883.500,00 kr.			
		Uforudseete omkostninger	%		15%	241.537,50 kr.			
Sum						1.851.787,50 kr.			
						14.298,41 kr.	Referencepris, Nybygget Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²		
Nr.		Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar	
		Etablering af nye udearealer/opholdsområder	m²	930 m²	1	2.500,00 kr.	2.325.000,00 kr.	Reetablering af udeareal til skolebrug	
		Uforudseete omkostninger	%			15%	348.750,00 kr.	Prisangivelse er en vurdering og kan svinge meget afhængig af ambitionsniveau og konkret projekt, herunder belægningsstyper, inventar, installationer osv.	
Sum							2.673.750,00 kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.	
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger						24.928.317,73 kr.			
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				30.777.418,77 kr.			
kr/m²						16.293,02 kr.		Referencepris, Nybygget Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Nr.		Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar	
		Teknisk rådgivning	%			15%	3.739.247,66 kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter	
		Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	747.849,53 kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger	
		Administration	%			1,0%	249.283,18 kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.	
		Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	498.566,35 kr.	Oplyst af Billund Kommune	
Sum							5.234.946,72 kr.		
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger					36.012.365,49 kr.		
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedsituationen									
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.						15%	5.401.854,82 kr.		
Samlet totalsum inkl. tillæg							41.414.220,32 kr.		

Kælder

Kælder, ingeniørgang + depoter									
	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Kommentar				
(99)05.30.02	m²	925 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis		
(99)05.30.03	m²	925 m²	0,2	5.490,73 kr.	1.015.785,45	kr.	Størstedelen af primære bygningsdele bevares		
(99)05.30.04	m²	925 m²	0,2	2.610,90 kr.	483.015,89	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang		
(99)05.30.05	m²	925 m²	0,2	3.031,86 kr.	560.893,50	kr.	Overflader fornyes i mindre omfang		
(99)05.30.06	m²	925 m²	0,5	111,16 kr.	51.412,75	kr.	Renovering jf. rapport		
(99)05.30.07	m²	925 m²	0	188,21 kr.	-	kr.	Fornyelse af sanitet ikke aktuel		
(99)05.30.08	m²	925 m²	0,5	220,48 kr.	101.972,09	kr.	Større udskitfning/ombygning af vandinstallation.		
(99)05.30.09	m²	925 m²	0,5	521,64 kr.	241.258,37	kr.	Større udskitfning/ombygning af fjernvarmeanlæg.		
(99)05.30.10	m²	925 m²	0,5	1.364,17 kr.	630.928,01	kr.	Større udskitfning/ombygning af ventilationsanlæg.		
(99)05.30.11	m²	925 m²	0	207,89 kr.	-	kr.	Etablering med ny ventilation ikke relevant		
(99)05.30.12	m²	925 m²	0,5	957,63 kr.	442.904,30	kr.	Renovering jf. rapport		
(99)05.30.13	m²	925 m²	0,5	464,29 kr.	214.734,49	kr.	Større udskitfning/ombygning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.		
(99)05.30.14	m²	925 m²	0	844,95 kr.	-	kr.	Renovering og ombygning omfatter ikke køkkener og fast inventar m.m.		
Delsum					3.742.904,85	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisen./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport		
					748.580,97	kr.			
Sum					4.491.485,82	kr.			

Opfyldning					Kommentar				
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Pris på opfyld af ekst. er indledene vurderet tilsvarende nedrivning		
	Opfyld ekst. kælder	m²	275 m²	1	950,00 kr.	261.250,00			
	Uforudseete omkostninger	%			15%	39.187,50	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligse verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.		
Sum						300.437,50			

Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger					4.004.154,85	kr.			
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger					4.791.923,32	kr.			

Øvrige omkostninger					Kommentar				
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum			
	Teknisk rådgivning	%			15%	600.623,23	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter		
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	120.124,65	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger		
	Administration	%			1,0%	40.041,55	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyr m.m.		
Sum						760.789,42			

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

5.552.712,74 kr.

Tillæg til anlægsgudifterne pga. markedsituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedsituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

Samlet totalsum inkl. tillæg

6.385.619,65 kr.

BillundSkolen Ressourceallokering.

Version 1 april 2025

Projekterings tid	Udførsels tid	Etape	Klynge	Areal	Etape økonomi	Heraf rådgivning
Måneder				m²	Mio. kr.	
6	10	Etape 1	Klynge A	930	15	2
6	10	Etape 2	Klynge C	930	14,8	1,8
3	1	Etape 3	Klynge X	2095	3,1	0,4
8	12	Etape 4	Klynge I	1655	27,2	3,5
6	10	Etape 5	Klynge U	890	14,4	1,9
6	10	Etape 6	Klynge D	885	18,5	2,1
1	1	Etape 6A	Tandklinik	385	1,5	0,2
8	14	Etape 7	Klynge E/F	1520	33,7	4,4
8	14	Etape 8	Klynge E	1530	41,4	5,2
løbende	Løbende	Kælder			6,4	0,8
Total				10820	176	22,3

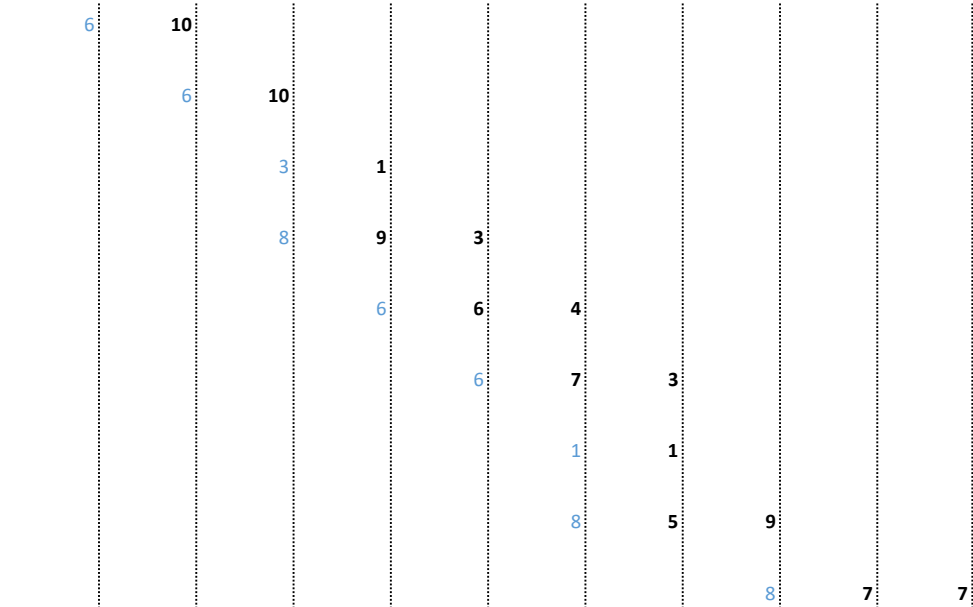
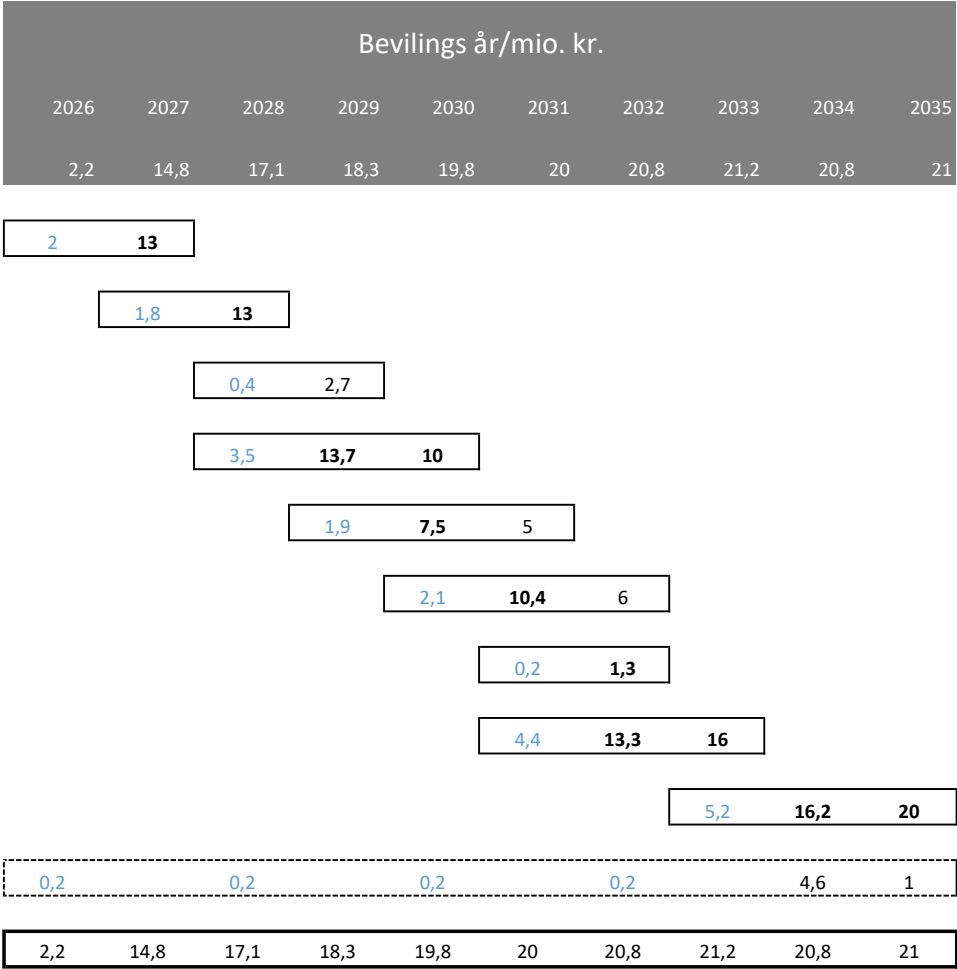
Forudsætning at der er udført miljøscreening inden udførelse på pladsen.
Tid til regrestreing og optegninger kan optimeres hvis der udføres en Matterport

- Klynge A, C, D og U**

 - 20 dage registrering og optegning
 - 20 dage dispositionsforslag
 - 40 dage projektforslag
 - 10 dage myndighedsprojek
 - 30 dage udbudsmateriale
 - = 6 mdr.
- Klynge I, E/F, E**

 - 25 dage registrering og optegning
 - 25 dage dispositionsforslag
 - 60 dage projektforslag
 - 10 dage myndighedsprojek
 - 40 dage udbudsmateriale
 - = 8 mdr.
- Klynge X**

 - 20 dage registrering og optegning
 - 10 dage dispositionsforslag
 - 10 dage projektforslag
 - 5 myndighedsprojekt
 - 15 udbudsprojekt
 - = 3 mdr.

Projekteringstid	6	6	11	6	6	9	8		
Udførelsestid	10	10	10	9	11	9	9	7	7
Alle Blå tal er projektering i tid og økonomi. Sorte tal er udførelse i tid og økonomi									

Ovenstående tentative tidsplan har ikke startmåned, men viser, at der for både projektering og udførelse bør igangsættes primo hvert år, for at skabe robuste delplaner, hvor der også skal være tid til uforudsete og myndighedsbehandling. Forud for projektering bør der igangsættes pædagogiske processer på de enkelte klynger / etaper, for opnåelse af optimale processer og slutresultat.

Renovering Etape 1 - Klynge A

Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	930 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	930 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.531.914,28	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	930 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.214.066,95	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	930 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.973.738,75	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	111,16 kr.	103.381,32	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	930 m²	1	188,21 kr.	175.030,69	kr.	Fornydelse af sanitet
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	220,48 kr.	205.046,58	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	930 m²	1	521,64 kr.	485.124,94	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	930 m²	1	1.364,17 kr.	1.268.676,86	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	930 m²	1	207,89 kr.	193.334,30	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	957,63 kr.	890.596,75	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	930 m²	1	464,29 kr.	431.790,44	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	930 m²	1	844,95 kr.	785.808,09	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum						9.258.509,95	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
	Uforudseete omkostninger	%			20%	1.851.701,99	kr.	
Sum						11.110.211,94 kr.		
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nedbrydning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Sum						-	kr.	
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				9.258.509,95	kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				11.110.211,94 kr.		
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	1.388.776,49	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	277.755,30	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	92.585,10	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	185.170,20	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum						1.944.287,09 kr.		

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

13.054.499,02 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

15%

1.958.174,85 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg

15.012.673,88 kr.

Renovering Etape 2 - Klynge B

Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	930 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	930 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.531.914,28	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	930 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.214.066,95	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	930 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.973.738,75	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	111,16 kr.	103.381,32	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	930 m²	1	188,21 kr.	175.030,69	kr.	Fornyelse af sanitet
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	220,48 kr.	205.046,58	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	930 m²	1	521,64 kr.	485.124,94	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	930 m²	1	1.364,17 kr.	1.268.676,86	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	930 m²	1	207,89 kr.	193.334,30	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	957,63 kr.	890.596,75	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	930 m²	1	464,29 kr.	431.790,44	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	930 m²	1	844,95 kr.	785.808,09	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum							9.258.509,95	kr.
	Uforudseete omkostninger	%			20%	1.851.701,99	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.
Sum							11.110.211,94 kr.	
kr/m²							9.955,39 kr.	

Nedbrydning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole).
Sum							-	kr.
Samlet sum, ekskl. uforudseete omkostninger							9.258.509,95	kr.
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger							11.110.211,94 kr.	

Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	1.388.776,49	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	277.755,30	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	92.585,10	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	185.170,20	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum							1.944.287,09 kr.	

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger	Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger	13.054.499,02 kr.
<u>Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen</u>		
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.		
	15%	1.958.174,85 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg15.012.673,88 kr.

Renovering Etape 3 - Klynge C

			Ombygning/renovering						
			Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02		Bygningsbasis, folkeskoler	m²	930 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03		Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	930 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.531.914,28	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04		Komplettering, folkeskoler	m²	930 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.214.066,95	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05		Overflader, folkeskoler	m²	930 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.973.738,75	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06		Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	111,16 kr.	103.381,32	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07		Sanitet, folkeskoler	m²	930 m²	1	188,21 kr.	175.030,69	kr.	Fornyelse af sanitet
(99)05.30,08		Vandinstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	220,48 kr.	205.046,58	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09		Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	930 m²	1	521,64 kr.	485.124,94	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10		Ventilation, folkeskoler	m²	930 m²	1	1.364,17 kr.	1.268.676,86	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11		Køling, folkeskoler	m²	930 m²	1	207,89 kr.	193.334,30	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12		Elninstallationer, folkeskoler	m²	930 m²	1	957,63 kr.	890.596,75	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13		VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	930 m²	1	464,29 kr.	431.790,44	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14		Fast inventar, folkeskoler	m²	930 m²	1	844,95 kr.	785.808,09	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum							9.258.509,95	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
Uforudseete omkostninger			%			20%	1.851.701,99	kr.	
Sum							11.110.211,94	kr.	

kr/m²

9.955,39 kr.

Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²

			Nedbrydning						
Nr.	Navn		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse		m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger		%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Sum							-	kr.	

Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger

"Håndværkerudgifter"

9.258.509,95 kr.

Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger

"Håndværkerudgifter"

11.110.211,94 kr.

kr/m²

9.955,39 kr.

Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²

			Øvrige omkostninger						
Nr.	Navn		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning		%			15%	1.388.776,49	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning		%			3%	277.755,30	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration		%			1,0%	92.585,10	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
	Internt rådgiverhonorar		%			2,0%	185.170,20	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum							1.944.287,09	kr.	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

13.054.499,02 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

15%

1.958.174,85 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg

15.012.673,88 kr.

Renovering Etape 4 - Klynge I

Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	1655 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	1655 m²	0,3	5.490,73 kr.	2.726.148,53	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	1655 m²	0,5	2.610,90 kr.	2.160.517,00	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	1655 m²	0,7	3.031,86 kr.	3.512.406,05	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	1655 m²	1	111,16 kr.	183.974,28	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	1655 m²	1	188,21 kr.	311.479,34	kr.	Fornylse af sanitet
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	1655 m²	1	220,48 kr.	364.894,73	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	1655 m²	1	521,64 kr.	863.313,74	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	1655 m²	1	1.364,17 kr.	2.257.699,15	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	1655 m²	1	207,89 kr.	344.051,90	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	1655 m²	1	957,63 kr.	1.584.879,16	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	1655 m²	1	464,29 kr.	768.401,26	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	1655 m²	1	844,95 kr.	1.398.400,42	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum						16.476.165,55	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
	Uforudseete omkostninger	%			20%	3.295.233,11	kr.	
Sum						19.771.398,66	kr.	
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nedbrydning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Sum						-	kr.	
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				16.476.165,55	kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				19.771.398,66	kr.	
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	2.471.424,83	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	494.284,97	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	164.761,66	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	329.523,31	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum						3.459.994,77	kr.	

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

23.231.393,43 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

15%

3.484.709,01 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg

26.716.102,44 kr.

Renovering Etape 5 - Klynge U

Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	890 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	890 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.466.025,49	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	890 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.161.849,02	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	890 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.888.846,76	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	890 m²	1	111,16 kr.	98.934,81	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	890 m²	1	188,21 kr.	167.502,49	kr.	Fornydelse af sanitet
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	890 m²	1	220,48 kr.	196.227,38	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	890 m²	1	521,64 kr.	464.259,35	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	890 m²	1	1.364,17 kr.	1.214.110,12	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	890 m²	1	207,89 kr.	185.018,85	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	890 m²	1	957,63 kr.	852.291,51	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	890 m²	1	464,29 kr.	413.218,80	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	890 m²	1	844,95 kr.	752.009,89	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum							8.860.294,46	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
	Uforudseete omkostninger	%			20%		1.772.058,89	
Sum							10.632.353,36	
kr/m²							9.955,39	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nedbrydning								
	Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
		Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr. Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
		Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.
Sum							-	kr. Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger							8.860.294,46	"Håndværkerudgifter"
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger							10.632.353,36	
kr/m²							9.955,39	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Øvrige omkostninger								
	Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum	Kommentar
		Teknisk rådgivning	%			15%	1.329.044,17	kr. Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
		Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	265.808,83	kr. Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
		Administration	%			1,0%	88.602,94	kr. Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
		Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	177.205,89	kr. Oplyst af Billund Kommune
Sum							1.860.661,84	kr.

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

12.493.015,20 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

15%

1.873.952,28 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg

14.366.967,47 kr.

Renovering Etape 6 - Klynge D								
Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	885 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	885 m²	0,3	5.490,73 kr.	1.457.789,39	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	885 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.155.321,78	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	885 m²	0,7	3.031,86 kr.	1.878.235,26	kr.	Overflader fornyes i større omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	111,16 kr.	98.378,99	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	885 m²	1	188,21 kr.	166.561,46	kr.	Fornyelse af sanitet
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	220,48 kr.	195.124,97	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	885 m²	1	521,64 kr.	461.651,15	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	885 m²	1	1.364,17 kr.	1.207.289,27	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	885 m²	1	207,89 kr.	183.979,41	kr.	Etablering med ny ventilation.
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	885 m²	1	957,63 kr.	847.503,36	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	885 m²	1	464,29 kr.	410.897,35	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	885 m²	1	844,95 kr.	747.785,12	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.
Delsum						8.810.517,53	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
	Uforudseete omkostninger	%			20%	1.762.103,51	kr.	
Sum						10.572.621,04 kr.		
kr/m²						9.955,39 kr.		Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nedbrydning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.
Sum						-	kr.	
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				8.810.517,53		kr.
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				10.572.621,04		kr.
kr/m²						9.955,39 kr.		Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	1.321.577,63	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	264.315,53	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	88.105,18	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	176.210,35	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum						1.850.208,68		kr.
Genhusning								
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger				12.422.829,72		kr.
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen								
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.					15%	1.863.424,46		kr.
Samlet totalsum inkl. tillæg						14.286.254,17		kr.

Renovering Etape 6 - Klynge D - Tandklinik								
Ombygning/renovering								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	385 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	385 m²	0	5.490,73 kr.	-	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	385 m²	0,5	2.610,90 kr.	502.597,61 kr.		Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	3.031,86 kr.	116.726,48 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	111,16 kr.	4.279,76 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	188,21 kr.	7.245,89 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	220,48 kr.	8.488,49 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	521,64 kr.	20.083,13 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	1.364,17 kr.	52.520,49 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	207,89 kr.	8.003,62 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	957,63 kr.	36.868,79 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	464,29 kr.	17.875,20 kr.		Simpel renovering
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	385 m²	0,1	844,95 kr.	32.530,77 kr.		Simpel renovering
Delsum						807.220,24 kr.		Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.
	Uforudseete omkostninger	%			20%	161.444,05 kr.		
Sum						968.664,29 kr.		
kr/m²						2.096,68 kr.		Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Nedbrydning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.
Sum						-	kr.	
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				807.220,24 kr.		
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger		"Håndværkerudgifter"				968.664,29 kr.		
kr/m²						2.096,68 kr.		Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²
Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	121.083,04 kr.		Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	24.216,61 kr.		Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	8.072,20 kr.		Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	16.144,40 kr.		Oplyst af Billund Kommune
Sum						169.516,25 kr.		
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger				1.138.180,54 kr.		
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen								
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.					15%	170.727,08 kr.		
Samlet totalsum inkl. tillæg						1.308.907,62 kr.		

Renovering Etape 7 - Klynge E/F									
Ombygning/renovering									
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar	
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	1520 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis	
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	1520 m²	0,3	5.490,73 kr.	2.503.773,87	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes	
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	1520 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.984.281,47	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang	
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	1520 m²	0,7	3.031,86 kr.	3.225.895,58	kr.	Overflader fornyes i større omfang	
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	1	111,16 kr.	168.967,31	kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	1520 m²	1	188,21 kr.	286.071,66	kr.	Fornydelse af sanitet	
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	1	220,48 kr.	335.129,90	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.	
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	1520 m²	1	521,64 kr.	792.892,38	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.	
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	1520 m²	1	1.364,17 kr.	2.073.536,38	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.	
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	1520 m²	1	207,89 kr.	315.987,24	kr.	Etablering med ny ventilation.	
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	1520 m²	1	957,63 kr.	1.455.598,99	kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	1520 m²	1	464,29 kr.	705.722,00	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.	
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	1520 m²	1	844,95 kr.	1.284.331,50	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.	
Delsum							15.132.188,30	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.	
		Uforudseete omkostninger	%	20%		3.026.437,66	kr.		
Sum							18.158.625,96		kr.
kr/m²							9.955,39	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Nedbrydning									
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar	
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.	Omfatter nedbrydning af ekst. vægge, installationer m.m.	
		Uforudseete omkostninger	%	15%		-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.	
Sum							-		kr.
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger							15.132.188,30	kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger							18.158.625,96	kr.	
kr/m²							9.955,39	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Øvrige omkostninger									
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar	
	Teknisk rådgivning	%			15%	2.269.828,24	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter	
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	453.965,65	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger	
	Administration	%			1,0%	151.321,88	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyer m.m.	
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	302.643,77	kr.	Oplyst af Billund Kommune	
Sum							3.177.759,54	kr.	
Genhusning									
Pavillion, faglokaler							800.000,00	kr.	Enhedspris baseret på leje af 2 stk. faglokaler i 1 år. Priser jf. variantrapport
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger			21.336.385,50				
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen									
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.					15%	3.200.457,83	kr.		
Samlet totalsum inkl. tillæg						24.536.843,33			

Renovering Etape 8 - Klynge E									
Ombygning/renovering									
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar	
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	1530 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis	
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	1530 m²	0,3	5.490,73 kr.	2.520.246,07	kr.	Mange primære bygningsdele bevares, dog skal de renoveres og forstærkes	
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	1530 m²	0,5	2.610,90 kr.	1.997.335,96	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang	
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	1530 m²	0,7	3.031,86 kr.	3.247.118,58	kr.	Overflader fornyes i større omfang	
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	1	111,16 kr.	170.078,94	kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	1530 m²	1	188,21 kr.	287.953,71	kr.	Fornyelse af sanitet	
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	1	220,48 kr.	337.334,70	kr.	Totaludskiftning af vandinstallation.	
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	1530 m²	1	521,64 kr.	798.108,77	kr.	Totaludskiftning af fjernvarmeanlæg.	
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	1530 m²	1	1.364,17 kr.	2.087.178,07	kr.	Totaludskiftning af ventilationsanlæg.	
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	1530 m²	1	207,89 kr.	318.066,10	kr.	Etablering med ny ventilation.	
(99)05.30,12	Elinstallationer, folkeskoler	m²	1530 m²	1	957,63 kr.	1.465.175,30	kr.	Renovering jf. rapport	
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	1530 m²	1	464,29 kr.	710.364,91	kr.	Totaludskiftning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.	
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	1530 m²	1	844,95 kr.	1.292.781,05	kr.	Køkkener og fast inventar m.m.	
Delsum						15.231.742,17	kr.	Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter. Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport "Faktor" er således en vurdering af ombygningsomfang.	
Uforudseete omkostninger						%	20%		
Sum						18.278.090,60 kr.			
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Nedbrydning									
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar	
	Generel nedbrydning af ekst. bygningsmasse	m²	0 m²	0	950,00 kr.	-	kr.		
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole). Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsforhold, bygningsdele osv.	
Sum						-			
						kr.			
Udearealer									
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar	
	Etablering af nye udearealer/opholdsområder	m²	0 m²	0	2.500,00 kr.	-	kr.	Reetablering af udeareal til skolebrug	
	Uforudseete omkostninger	%			15%	-	kr.	Prisangivelse er en vurdering og kan svinge meget afhængig af ambitionsniveau og konkret projekt, herunder belægningstyper, inventar, installationer osv. Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.	
Sum						-			
						kr.			
Samlet sum, eksl. uforudseete omkostninger						15.231.742,17		kr.	
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger						18.278.090,60		kr.	
kr/m²						9.955,39	kr.	Referencepris, Nybyggeri Folkeskoler, marts 2025: 17.127,61 kr/m²	
Øvrige omkostninger									
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar	
	Teknisk rådgivning	%			15%	2.284.761,33	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter	
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	456.952,27	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger	
	Administration	%			1,0%	152.317,42	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyer m.m.	
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	304.634,84	kr.	Oplyst af Billund Kommune	
Sum						3.198.665,86 kr.			
Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger		Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger				21.476.756,46 kr.			
Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen									
Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.					15%	3.221.513,47	kr.		
Samlet totalsum inkl. tillæg						24.698.269,93 kr.			

Kælder

Kælder, ingeniørgang + depoter								
		Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris			Kommentar
(99)05.30,02	Bygningsbasis, folkeskoler	m²	925 m²	0	1.112,70 kr.	-	kr.	Renoveringsprojekt omfatter ikke bygningsbasis
(99)05.30,03	Primære bygningsdele, folkeskoler	m²	925 m²	0,2	5.490,73 kr.	1.015.785,45	kr.	Størstedelen af primære bygningsdele bevares
(99)05.30,04	Komplettering, folkeskoler	m²	925 m²	0,2	2.610,90 kr.	483.015,89	kr.	Underlag for overflader og komplettering udskiftes i mindre omfang
(99)05.30,05	Overflader, folkeskoler	m²	925 m²	0,2	3.031,86 kr.	560.893,50	kr.	Overflader fornyes i mindre omfang
(99)05.30,06	Spildevandsinstallationer, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	111,16 kr.	51.412,75	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,07	Sanitet, folkeskoler	m²	925 m²	0	188,21 kr.	-	kr.	Fornyelse af sanitet ikke aktuel
(99)05.30,08	Vandinstallationer, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	220,48 kr.	101.972,09	kr.	Større udskiftning/ombygning af vandinstallation.
(99)05.30,09	Fjernvarmeanlæg, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	521,64 kr.	241.258,37	kr.	Større udskiftning/ombygning af fjernvarmeanlæg.
(99)05.30,10	Ventilation, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	1.364,17 kr.	630.928,01	kr.	Større udskiftning/ombygning af ventilationsanlæg.
(99)05.30,11	Køling, folkeskoler	m²	925 m²	0	207,89 kr.	-	kr.	Etablering med ny ventilation ikke relevant
(99)05.30,12	Einstallationer, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	957,63 kr.	442.904,30	kr.	Renovering jf. rapport
(99)05.30,13	VVS-anlæg, øvrige, folkeskoler	m²	925 m²	0,5	464,29 kr.	214.734,49	kr.	Større udskiftning/ombygning af VVS. Isolering af rør og ventilationskanaler m.m.
(99)05.30,14	Fast inventar, folkeskoler	m²	925 m²	0	844,95 kr.	-	kr.	Renovering og ombygning omfatter ikke køkkener og fast inventar m.m.
Delsum						3.742.904,85 kr.		
	Uforudseete omkostninger	%			20%	748.580,97 kr.		
Sum						4.491.485,82 kr.		

Uforudseete omkostninger er angivet til 20% pga tidligt stade og stor usikkerhed ved ombygningsprojekter.
Ombygningspriser lavet på baggrund af nybyg priser, hvor de enkelte prisnr./kategorier er subjektivt vurderet ud fra ING-rapport

Opfyldning								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Opfyld ekst. kælder	m²	275 m²	1	950,00 kr.	261.250,00	kr.	Pris på opfyld af ekst. er indledene vurderet tilsvarende nedrivning
	Uforudseete omkostninger	%			15%	39.187,50	kr.	
Sum						300.437,50 kr.		
Samlet sum, ekskl. uforudseete omkostninger						4.004.154,85 kr.		
Samlet sum, inkl. uforudseete omkostninger						4.791.923,32 kr.		

Pris for nedbrydning er tidligere oplyst af Billund Kommune som erfaringspris (ref. Hejnsvig Skole).
Ydeligere verificering af pris afhænger af mange parametre, eksempelvis miljøforhold, adgangsf forhold, bygningsdele osv.
Uforudseete omkostninger er angivet til 15% pga tidligt stade.

Øvrige omkostninger								
Nr.	Navn	Enhed	Areal	Faktor	Enhedspris	Sum		Kommentar
	Teknisk rådgivning	%			15%	600.623,23	kr.	Rådgivning budgetsat til 15% af håndværkerudgifter
	Byggeplads/arbejdspladsindretning	%			3%	120.124,65	kr.	Skurvogne, oplagsplads, velfærdsfaciliteter, vinterforanstaltninger
	Administration	%			1,0%	40.041,55	kr.	Forsikring, projektweb, miljøscreening, byggesagsgebyrer m.m.
	Internt rådgiverhonorar	%			2,0%	80.083,10	kr.	Oplyst af Billund Kommune
Sum						840.872,52 kr.		

Totalbeløb, inkl. uforudseete omkostninger

Inkl. rådgivning og øvrige omkostninger

5.632.795,84 kr.

Tillæg til anlægsudgifterne pga. markedssituationen

Projekt og Ejendomme vurderer, at det pga. erfaringerne med markedssituationen er nødvendigt med et tillæg på 15% for, at anlægssummen er realistisk.

15%

844.919,38 kr.

Samlet totalsum inkl. tillæg

6.477.715,21 kr.

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Tilpasning af anlægsbudget til ny centraltandplejeklinik i Grindsted

Område: Børne- og Familieudvalget – Social og Sundhed – Børn

Beskrivelse af projektet

Med budgetforliget for 2023 vedtog forligspartierne, at der skal indføres en ny tandplejestruktur med en central tandplejeklinik i Grindsted. Strukturen skal være med til at sikre bedre kvalitet i tandplejen for kommunens børn og unge, skabe nye, faglige miljøer for kommunens tandlæger og samtidig understøtte udviklingen af Grindsted bymidte. Der blev afsat 29,8 mio. kr. over 4 år til at implementere beslutningen, herunder også undersøgelsesklinikken i Billund.

I 2023 har der været arbejdet på at finde en placering af den nye tandplejeklinik centralt i Grindsted bymidte. Arbejdet har resulteret i en lejeaftale i Borgergade bestående af 825 m² fordelt på 1. og 2. sal. Lejemålet er vurderet velegnet til formålet af Projekt & Ejendomme, og indledende interne arbejder med nedsættelse af projekt og styregruppe er igangsat.

Børne- og Familieudvalget besluttede på deres møde den 16. januar 2024 at iværksætte udbudsstrategi indeholdende: bygherrerådgiver, totalrådgiver (med prækvalifikation) med forventet slutdato marts 2026.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "stærke byer" og "rettidig velfærd".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	285.956	0	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Housing First - Engvej

Område: Voksenudvalget - Voksenstøtte

Beskrivelse af projektet

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev det besluttet at afsætte 5,5 mio. kr. i 2027 til istandsættelse af 10 lejligheder på Engvej 12. Lejlighederne er tiltænkt som træningsboliger for unge tilknyttet Ungbo samt projekt Housing First. Formålet med træningslejlighederne for de unge tilknyttet Ungbo er, at de forberedes på at bo i traditionelt lejemål, mens formålet med projekt Housing First er at skabe en betalbar base for den enkelte, der i dag bor i en campingvogn, hos venner, på gaden mv.

Lejlighederne tænkes opgraderet med bedre bruseforhold og køkkener samt generel simpel istandsættelse. Der etableres ikke elevatorer, hvorfor tilgængelighed forbliver uændret.

Projektet er estimeret til en anlægsomkostning på 5,6 mio. kr., beløbet er afsat i 2027. Der er p.t. en opsparring på 232.000 kr. i Grundejernes Investeringsfond, som kan frigives til projektet.

Jf. Økonomiudvalgets forslag udskydes beløbet til 2028.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "rettidig velfærd".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Økonomiudvalgets forslag	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter		0	5.518.595	
	Anlægsindtægter		0	232.000	

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Udvikling Grindsted by-midte

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – By og Plan

Beskrivelse af projektet

Til byudvikling af Grindsted by er der afsat en pulje til planlægning og videreudvikling af bymidten. Der vil blive fremlagt særskilte sager til politisk behandling, når de enkelte projekter skal udføres. Projekterne kan f.eks. være støtte til bygningsfornyelse af karakteristiske og smukke ældre ejendomme, til kulturelle aktiviteter som skaber liv i bymidten, en ny lokalplan for hele midtbyen mm.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "stærke byer".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2025	2026	2027	2028
Anlæg	Anlægsudgifter	1.739.955	1.739.955	1.739.955	1.739.955
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: DK2020 - Udviklingsprojekter

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – By og Plan

Beskrivelse af projektet

Billund Kommunes DK2020 klimaplan omfatter en lang række handlinger, som skal bidrage til at reducere udledningerne af klimagasser fra kommunen (i geografisk forstand) og gøre kommunen robust og modstandsdygtig over for konsekvenser af klimaforandringerne – særligt højtstående grundvand og risiko for oversvømmelse.

Der foretages hvert år en politisk prioritering af indsatser og fordeling af midler på baggrund af Klimaplanen, ligesom der præsenteres en årlig status for arbejdet med at realisere handlingerne i virkemiddeloversigten.

Der er afsat 14,2 mio. kr. i 2026 til 2029.

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	3.911.553	3.429.437	3.429.437	3.429.437
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Legepladser - Legepladsrenoveringer

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Trafik, Park og Natur

Beskrivelse af projektet

Legepladsstrategien er i 2020 blevet igangsat efter det daværende Byråds prioritering den 10. marts 2020.

Handlingsplanen for legepladser er at etablere kvarterslegepladser, som kan fungere som centrale mødesteder i byerne med høj legekvalitet og benyttes af mange forskellige brugergrupper på tværs af alder og interesser. Kvarterslegepladserne erstatter typisk ældre og mindre legepladser, som betjener en meget lokal og snæver målgruppe.

Der er afsat samlet 3,1 mio. kr. i årene 2027-2029.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde - "stærke byer".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	1.022.000	1.022.000	1.022.000
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Realisering af udviklingsplan Billund midtby

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – By og Plan

Beskrivelse af projektet

Denne pulje er afsat til projekter relateret til virkeliggørelsen af Billund Byvision. Der er i puljen afsat midler til at sikre hurtig implementering af projekter som følge af private og offentlige investeringer i relation til realisering af Billund Byvision.

Der er afsat 7,5 mio. kr. i perioden 2026-2029.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "stærke byer".

Økonomi

Bevillingerne til anlægsprojektet er følgende:

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	511.000	2.320.349	2.320.349	2.320.349
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Trafiksikkerhedspulje

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Trafik, Park og Natur

Beskrivelse af projektet

Billund Kommunes Trafiksikkerhedsplan 2025-2029 blev godkendt på Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 29. april 2025.

Trafiksikkerhedsplanen indeholder forslag til anlægsprojekter samt en række kampagne- og kommunikations-tiltag. Projekterne konkretiseres og behandles politisk i forbindelse med frigivelsen af anlægsmidlerne.

Idet projekterne endnu ikke er konkretiserede, kan afledt drift ikke beregnes. Det vil blive medtaget i forbindelse med en fremtidig budgetlægning.

Der er afsat i alt ca. 1,4 mio. kr. hvert år i årene 2026-2029 til realisering af de anlægs- og kampagneprojekter, der udspringer af Trafiksikkerhedsplanen.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "stærke byer" og "rettidig velfærd".

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.453.999	1.454.000	1.453.999	1.453.999
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Pulje til områdefornyelse

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Trafik, Park og Natur

Beskrivelse af projektet

Billund Kommune har i mange år arbejdet med områdefornyelse i flere byer og landsbyer, hvor der er arbejdet med at styrke det lokale bymiljø. Dette er sket med tiltag for at skabe interne, lokale sammenhænge f.eks. bedre sti- og vejforbindelser, grønne områder og smukkere byrum.

Kommunalbestyrelsen har den 8. november 2022 godkendt model for disponering og tildeling af midlerne til områdefornyelserne. Der er afsat 1,7 mio. årligt i perioden 2026 til 2029.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "stærke byer".

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.739.955	1.739.955	1.739.955	1.739.955
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Pulje til cykelstier og fortove

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Trafik, Park og Natur

Beskrivelse af projektet

Denne pulje er afsat til etablering af nye cykelstier og renovering af fortove. Teknik-, Plan- og Kulturudvalget prioriterer anvendelsen af midlerne på baggrund af den vedtagne stiplan for Billund kommune.

Der etableres ca. 1.000 meter cykelsti pr. 2,0 mio. kr. i anlægsinvestering. Foruden dette er der afsat 1,0 mio. kr. årligt til fortovsrenovering.

Der er i basisbudgettet for perioden 2027-2029. afsat i alt ca. 19,6 mio. kr.

Økonomiudvalgets forslag udgør 30,1 mio. kr. i perioden 2026-2029.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "stærke byer".

Økonomi

Økonomiudvalgets forslag	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	3.172.315	4.172.315	7.749.315	15.000.315
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Udvikling og miljøvurdering Billund Lufthavn

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – By og Plan

Beskrivelse af projektet

Billund Lufthavn har præsenteret deres udviklingsplan "Airport City". En central del af udviklingsplanen er en stor udvidelse af cargoområdet. En udvidelse der allerede pågår med kraftig stigende mængder luftfragt gennem de sidste par år. Efter Maersk i foråret 2023 har startet faste cargorute-flyvninger til Kina, er cargomængden stærk stigende. Hertil kommer en udvidelse af faciliteterne omkring terminalen.

Udviklingsplanen kræver udarbejdelse af kommuneplanstillæg, lokalplaner med tilhørende VVM-redegørelser samt en omfattende miljørapport for at kunne realiseres. Udviklingsområderne er beliggende i både Billund og Vejle kommuner.

Selve udarbejdelsen af lokalplan og miljøvurderinger gennemføres af Billund Lufthavn som bygherre.

I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner og miljøvurderinger er der en omfattende dialog med bygherre på følgende fagområder: Plan, Trafik, Natur, Støj, Miljø, Grundvand, Spildevand, Vandløb samt Jordforurening. Hertil kommer, at udvidelsesplanerne dækker både Vejle og Billund Kommune, hvilket kræver et tværgående samarbejde og koordinering omkring planer og vurderinger samt de politiske beslutninger. Dette er nødvendigt for at sikre at der fremadrettet er ensartede forhold for lufthavnens drift i de to kommuner.

En del af ovenstående opgaver har Billund Kommune ikke selv kompetencer til at håndtere, specielt på miljøvurdering og støjområdet. Det er derfor nødvendigt at tilkøbe betydelig ekstern konsulenthjælp til løsning af opgaven, hvilket der er bevilliget midler til.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområde "vokseværk i erhvervslivet".

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	511.000	511.000	2.555.000	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Borgerdrevede naturprojekter, formidling og frivillighed i naturområderne.

Område: Teknik, Plan og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Borgere og frivillige efterspørger mulighed for oplevelser og fællesskaber i naturen, og forslaget dækker over en række af borgerdrevede delprojekter. Heraf kan bl.a. nævnes etablering af hundeskov, udbygning af rekreativt stisystemer, herunder formidling, biodiversitetsiltag, naturvejledning der introducerer borgere, også internationale, til naturen samt borgeridékassen, som er en håndsrækning til, at borgerdrevne initiativer kan realiseres.

Den øgede borgerefterspørgsel efter biodiversitetsfremmende tiltag er indtil nu udmøntet i forskellige tiltag, der er blevet taget godt imod blandt borgerne. Samskabelseselementet giver utrolig stor mening blandt borgerne. Det at være i tæt dialog – bl.a. med lokaleråd – giver en helt anden dynamik og understøtte de gode ideer borgerne har, og muliggør deres naturprojekter. Samtidig ses der en stor efterspørgsel, blandt andet gennem arbejdet med byprofilerne, på naturoplevelser og natursammenhænge med byerne i vores kommune.

Truede og sjældne plante- og dyrearter hjælpes via aftaler med lodsejere for eksempel ved hjælp af, et ko-græsserlaug med borgere eller via det frivillige naturplejeteam. Via projekterne afsøges mulighederne for øget offentlig adgang samt om områderne kan indgå i større projekter som for eksempel et lavbundsprojekt. Et af de større projekter som er affødt af denne ordning, er det kommende afgræsnings- og vandløbsprojekt ved Holme Å.

En af hjørnестene i projekterne er det frivillige naturplejeteam som er en gruppe frivillige som arbejder hver torsdag for at bevare naturen i kommunen. Teamet kan indsættes som en hjælpende hånd for eksempel ved genrydning af heder. Desuden giver gruppen et ståsted for borger som ønsker noget andet end de traditionelle foreninger har at byde på. Indsatsen bidrager således til såvel mental som fysisk sundhed og er med til at modvirke ensomhed. Indsatsen kan være med til at inspirere endnu flere til at deltage.

Formål og konsekvenser

Formålet er flersidigt, men rummer bl.a. at skabe endnu flere gode oplevelser til borgerne, flere rekreative muligheder, værne om naturen ved at bevare de sjældne og truede arter som er karakteristiske og unikke for Billund Kommune i samarbejde med borgerne. Desuden at bygge videre på konceptet omkring inddragelse af frivillige i naturplejen. Indsatsen bidrager også til at give turisterne en endnu større palette af oplevelsesmuligheder i Billund Kommune, der kan bidrage til, at de bliver endnu længere. Naturen er en efterspurgt parameter blandt turisterne.

Naturplejen er vital for at bevare de unikke landskaber samt sjældne og truede dyr og planter. Hvis der ikke sker en indsats, vil områderne vokse til, hvorved de lysåbne landskaber på heder og ådale vil forsvinde sammen med de truede og sjældne arter, der er koblet dertil. Flere af projekterne er samtidig koblet til klimaindsatsen og bidrager således til indfrielse af målene i klimaplanen.

Den store kontakt- og berøringsflade med lodsejere, som naturprojekterne giver, er samtidig værdifuld i mange andre sammenhænge – bl.a. når der skal drøftes nye tiltag eller samarbejde om nye rekreative muligheder eller konkrete klimatiltag.

Endelig er frivillighedsaspektet meget meningsgivende for borgerne og bidrager til at modvirke social ensomhed samt bedre mental og fysisk sundhed.

Bidrag til politiske indsatsområder

Det understøtter indsatsområdet "stærke byer", hvor der bl.a. skal arbejdes for at skabe aktiviteter i alle byer gennem et rigt fritidsliv, skabe mødesteder for fællesskaber, understøtte borgere og virksomheder med at realisere de gode idéer samt tage ansvar for at bidrage til en bæredygtig fremtid for vores børn.

Endvidere bidrager det til "Rettidig velfærd" ved at samskabe gode løsninger med borgerne og bidrager til at være et godt sted for børn at vokse op. Det bidrager endvidere til at skabe gode rammer for såvel bevægelse samt frivillighed samt, at vi handler rettidigt og bruger ressourcerne fornuftigt.

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.533.000	1.533.000	1.533.000	1.533.000
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Måltrettet indsats til natur-, trafik- og byggeprojekter.

Område: Teknik, Plan og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Der er en lang række projekter i gang i Billund kommune, både private og kommunale. Projekterne spænder bredt, fra nye boligprojekter hos private bygherrer, udviklingsprojekter hos lokale virksomheder til udvikling af kommunale arealer og bygninger. Fælles for disse, er et stort fokus på natur og miljøpåvirkninger generelt.

Der er generelt i vores samfund en stor bevidsthed om, og krav til at vi passer på vores natur og miljø. Derfor stilles der løbende krav til at alle projekter uanset om de er private eller kommunale, tager højde for og indarbejder miljø- og naturhensyn direkte i udarbejdelsen af de enkelte projekter.

Det betyder blandt andet at der skal laves lovbundne miljøvurderinger og indarbejdes konkrete naturhensyn i langt de fleste projekter i dag. Samtidig er der et øget ønske fra mange bygherre om at være særligt opmærksomme på de miljøaftryk deres projekt har på de omgivende arealer. Samtidig har Billund kommune et stærkt fokus på de aftryk kommunale projekter har på såvel miljøet som på klimaet.

Billund kommune er særligt begunstiget af en lang række store projekter, også i de kommende år, som alle vil kræve en særligt fokuseret og måltrettet indsats med hensyn til miljø og naturpåvirkninger.

Denne indsats er både essentiel for at de enkelte projekter kan lykkes, og dermed være med til at bidrage til Billund kommunes udvikling, samt sikre at der tages konkrete hensyn til miljøpåvirkninger og natur.

Allerede nu opleves en række af projekter som forsinkes eller går i stå, fordi de kræver særlig specialistviden på natur og miljøområdet, eller de kræver særlig indsats omkring monitorering og opfølgning for at sikre hensynet til naturen og miljøet.

For at kunne løfte denne opgave, er det nødvendigt at lave en måltrettet indsats i såvel myndighedsbehandlingen af de konkrete projekter, som i monitorering og opfølgning på konkrete kommunale og private projekter.

Det foreslås derfor at der arbejdes med at udvikle et tværfagligt team, med særlig fokus inden for netop naturudvikling og miljøpåvirkninger på tværs af private og kommunalprojekter, samt at der kan indhentes særlige kompetencer i konkrete projekter hvor dette er nødvendigt.

Temaet vil have hovedfokus på at håndtere de miljøvurderinger og naturforhold der er nødvendige for at sikre god og effektiv behandling af såvel private og kommunale Natur, Trafik og byggeprojekter.

Formål og konsekvenser

Formålet er at sikre en stærk, tydelig og fokuseret indsats på natur og miljøpåvirkninger i såvel private som kommunale projekter. Dette vil blandt andet være med til at sikre at alle projekter håndteres hurtigt og smidigt, samt at de konkrete projekter tager bedst muligt hensyn til natur og miljøpåvirkningerne ved projekterne.

Hvis ikke indsatsen prioriteres, vil der være en lang række projekter som vil forsinkes væsentligt, og der vil være risiko for at indsatser omkring miljøpåvirkninger og naturhensyn ikke kan håndteres.

Der vil samtidig være konkrete projekter som kræver helt særlig specialistviden på miljøområdet, som ikke vil kunne gennemføres.

Bidrag til politiske indsatsområder

Den målrettede indsats understøtter indsatsområdet "stærke byer", hvor der bl.a. skal arbejdes for at skabe aktiviteter i alle byer, understøtte borgere og virksomheder med at realisere de gode idéer samt tage ansvar for at bidrage til en bæredygtig fremtid for vores børn.

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	2.555.000	2.555.000	2.555.000	2.555.000
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Gentækning og analyse af Hovedgaden

Område: Hovedgaden, Billund bymidte

Beskrivelse af projektet

I takt med at Billund by omdannes og udvides er der behov for stillingtagen til byens rum og gader, så man sikrer, at fremtidig byudvikling støtter op om en levende og god by. Det er vigtigt at kunne fastsætte klare rammer og krav til fremtidige byggerier og bygherre langs Hovedgaden, så der ikke skal findes løsninger fra byggefelt til byggefelt, men sikres et gennemgående fremtidssikret princip. Dette kan sikres i form af en helhedsplan for Hovedgaden. Helhedsplanen skal danne ramme for områdets fremtidige lokalplaner og være retningsgivende for at skabe en helhed i området.

Hovedgaden i Billund går fra pladsen ved LEGO House ud til Netto ved Granvej og viser allerede i dag hvor hurtigt udviklingen går i byen. Gamle landsbyhuse og parceller rives ned for at blive omdannet til større p-huse og boligbyggerier. Hovedgaden har i dag ikke nogen naturlig afslutning eller destination, og mange besøgende i byen finder sjældent vej ned i enden. Ved en mere tydelig markering og indretning af Hovedgaden mod LEGOHouse, vil gaden fremstå som en naturlig præsentabel del af bymidten.

Formål og konsekvenser

Fase 1: Omfatter en analyse af nuværende og fremtidige problemstillinger ved gadens udformning over og under jorden. F.eks.:

- Nuværende prioritering af gadens brugere; fodgængere, cyklister og bilister.
- Belægningsvalg i forhold til drift, brug og tilgængelighed
- Klimaudfordringer i forhold til fremtidige nedbørsmængder
- Afklaring af allétræernes tilstand og fremtidige vækstforhold
- Parkeringsforhold i gaden

Fase 2: Forslag til løsning eventuelt illustreret i flere løsningsforslag eller etaper, baseret på den ovenfor nævnte analyse.

Se eksempel fra boliggader i Nordenskov og Odense, som er blevet klimasikret. *Kilde: VandCenterSyd*

Et billede siger som sagt mere end 1000 ord!

Bidrag til politiske indsatsområder

Siden 2015 hvor Billund Byvision blev politisk vedtaget, har byens forandring taget til. Gentækning og analyse af Hovedgaden udspringer blandt andet af detailhandelsanalysen og den kommende ændring af bymidteafgrænsning i forbindelse med kommuneplanrevisionen. Når bymidteafgrænsningen ændres, vil den vestligste del af Hovedgaden åbne op for muligheden for boligbyggeri. Dermed vil gadens nuværende indretning som handelsgade forventeligt blive utilssvarende.

En gentækning af Hovedgaden vil bidrage til indsatsområdet "stærke byer" som en konsekvens af voksevækst i erhvervslivet. Klimasikring af Billund Bymidte passer også ind i Klimaplanen.

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.022.000			
	Anlægsindtægter				
Aflødt drift	Aflødt driftsudgifter				
	Aflødt driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Analyse/forprojektering af forbindelsesvej Billund Syd/Øst

Område: Teknik-, Plan og Kultur

Beskrivelse af projektet

Projektet omfatter skitseprojektering, miljøkonsekvensvurdering samt beregning af de samlede anlægsudgifter i forbindelse med anlæggelse af forbindelsesvej mellem Koldingvej og Vejlevej. Arbejder, der skal munde ud i et beslutningsgrundlag for anlæggelse af forbindelsesvej mellem Koldingvej og Vejlevej/Grindstedvej.

Formål og konsekvenser

Et af målene i mobilitetsplanen for Billund by er, at bil- og lastbiltrafikken i bymidten skal begrænses, så der skabes en tryk, levende og børnevenlig by samt bæredygtige rammer for erhvervsvirksomhederne. Bilister og lastbiler skal i størst muligt omfang bevæge sig på veje i udkanten af byen, før de kører ind til deres destination i bymidten eller videre mod nord, syd, øst eller vest.

Med en omfartsvej syd om Billund, der forbinder Grindstedvej i vest og Vejlevej i øst, skabes en alternativ vej uden om Billund bymidte for den trafik, der kommer fra det store byudviklingsområde syd for Billund og i dag kører ind forbi bymidten for at komme ud af byen mod vest til Grindsted, mod syd til Kolding eller mod øst til Vejle. Når Ny Midtjysk Motorvej anlægges vest om Billund, vil omfartsvejen sandsynligvis også blive benyttet af trafik fra Billund Syd og trafik fra sydøst/Koldingvej med retning mod motorvejen. Omfartsvejen

Figur 1 Principskitse af omfartsvej syd om Billund

En ny forbindelsesvej mellem Koldingvej og Vejlevej er 1 ud af 3 etaper, der sammen med den eksisterende Grenevej vil komme til at udgøre den nye omfartsvej mellem Grindstedvej og Vejlevej. Anlæggelsen af fordelingsvejen vil i sig selv aflaste bymidten for den trafik, der kommer fra Billund Lufthavns cargoområde via den nyudbyggede Hedevej og skal sydpå, samt for den trafik, der kommer fra Billund Syd og skal op til lufthavnen eller mod øst til bl.a. Vejle.

Bidrag til politiske indsatsområder

Anlægsprojektet understøtter indsatsområdet "stærke byer", hvori der bl.a. skal arbejdes for, at der opnås sammenhæng og mobilitet på tværs ved sikring af god infrastruktur.

Økonomi

Det forventede anlægsbudget til etablering af omfartsvejen anslås at være 45-50 mio kr. i 2025-prisniveau. Dette inkluderer anlæggelse af enkeltrettede cykelstier i begge sider, rundkørsler ved Vejlevej og Koldingvej samt jordkøb. Der er ikke indregnet udgifter til geoteknik, naturbeskyttelse, arkæologi mm. Det bemærkes at overslaget er beregnet på baggrund af en linjeføring og dermed på et meget overordnet niveau i henhold til Molios prisbøger for anlæg.

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	2.044.000	1.022.000	0	0
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Asfaltering af grusveje

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Billund Kommune har 87 km grusveje. Vedligeholdelsen af grusvejen indebærer ca. 8 gange slæbning årligt lidt afhængig af vejret og trafikintensiteten på de enkelte veje. De senere år har det krævet stort vedligehold grundet den store nedbørsmængde der er kommet.

Hvis grusvejene asfalteres, vil det betyde at vedligeholdet minimeres og mindske gener for borgerne der bor langs grusvejene. Det vil også mindske henvendelser fra borgere vedr. huller i grusveje, asfalteringen vil også øge mobiliteten.

Afvandingen er en stigende udfordring da rabatafhøvling tidligere er afskaffet i forbindelse med en tidligere besparelse.

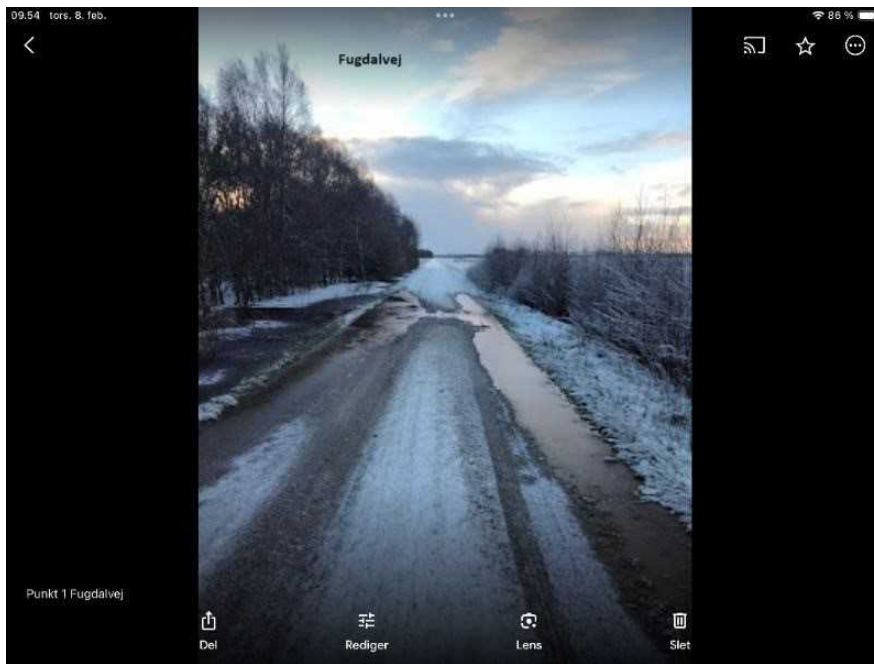
Formål og konsekvenser

Grundet udviklingen i størrelsen af maskiner og de øgede nedbørsmængder, kommer der mere belastning på grusvejene. Med de øgede nedbørsmængder er det udfordrende at holde grusvejene i en god tilstand, da de ikke kan slæbes når det regner så meget, og tilstanden forværres ofte hurtigt igen. Dette er til gene for de borgere der bor langs grusvejene og det skaber øgede driftsudgifter.

For de afsatte midler kan der asfalteres ca. 1,5 km grusveje.

Der kan med fordel asfalteres 25 km grusveje, som er dem med den højeste trafikintensitet.

Der kan bibeholdes 62 km i grusveje, da de ikke har så høj trafikintensitet.

Bidrag til politiske indsatsområder

At udvikle infrastrukturen og dermed fremme bedre transportmuligheder.

Økonomi

I det eksisterende driftsbudget hos Park og Vej er der årligt afsat 0,6 mio. kr. til asfaltering af grusveje.

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	1.533.000	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0
Afledt drift	Afledte driftsudgifter	0	0	0	0
	Afledte driftsindtægter	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Fortovslinjer

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Fortovene i Billund Kommune er inddelt i 5 kategorier, hvor 5 er den dårligste tilstand. Når fortove er i kategori 5 er der udslidte og knækkede fliser, med opspring over 3 cm, hvilket gør at vi har pligt til at udbedre disse opspring. Skulle alle kategori 4 og 5 udbedres, ville hele Kommunens afsatte driftsbudget til fortovslinjer blive brugt på disse. Der er pt. Ca. 70 km fortove i disse kategorier, i alt er der ca. 177 km fortove i Billund Kommune. Det er ikke en mulighed at renovere disse på en gang, da der skal tages hensyn til veje der skal asfalteres, forsyningsselskabernes renoveringer, samt de steder der færdes flest mennesker og dermed sikrer bedst mulig tilgængelighed for borgerne.

Det kan oplyses at forsyningsselskaberne nu er begyndt at cracke ledningerne, hvilket vil sige at de kun har punktvis opgravninger, og dermed står Kommunen fremadrettet med hele udgiften til fortovsrenoveringer på de strækninger. Tidligere var vi fælles om denne udgift.

Ud fra det eksisterende driftsbudget kan der renoveres ca. 2 km fortove årligt. De ansøgte midler vil række til yderligere 1 km i 2026 og 2029.

Formål og konsekvenser

Formålet med udskiftningen er at få øget fremkommeligheden, og reducere fremtidige behov for øget driftsmidler til fortove i kategori 4 og 5.

Bidrag til politiske indsatsområder

Fremkommelighed for alle.

Økonomi

I det eksisterende anlægsbudget er der i perioden 2026-2029 afsat 19,6 mio. kr. til cykelstier og fortove.

Eksisterende bevilling	<i>(2026-priser, i hele kroner)</i>	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.533.000	0	0	1.533.000
	Anlægsindtægter	0	0	0	0
Aflødt drift	Aflødt driftsudgifter	0	0	0	0
	Aflødt driftsindtægter	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt over- slagsårene

Titel: Sideudvidelse af smalle veje

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

På grund af stigende trafik med større og tungere køretøjer, er flere veje ved at være for smalle når to køretøjer skal passere hinanden. Dette medvirker at køretøjerne kører på kanterne af asfalten, hvilket gør at den knækker som dermed giver store følgeomkostninger. Derfor foreslår forvaltningen at der afsættes budget til kantforstærkning af flere veje. Kantforstærkningen betyder at vejene udvides med 0,6 m i hver side. Sideudvidelserne ønskes på veje, hvor der er gennemkørende trafik. Dette vil være med til at reducere fremtidige driftsudgifter til ødelagte veje.

Skulle de mest trængende, smalle fordelingsveje på landet kantforstærkes er der tale om ca. 84 km, der er i alt 137 km fordelingsveje på landet.

Der er pt. Ikke afsat midler i driftsbudgettet til kantforstærkninger. Det foreslåede budget vil kunne kantforstærke ca. 3 km veje i 2028.

Formål og konsekvenser

Formålet er at forbedre forholdene på flere fordelingsveje med gennemkørende trafik. Dette er på baggrund af at køretøjerne bliver større og tungere, og dermed kommer mere ud på kanterne af asfalten.

Bidrag til politiske indsatsområder

Sikre og forbedre en god infrastruktur".

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	0	1.533.000	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0
Afløst drift	Afløst driftsudgifter	0	0	0	0
	Afløst driftsindtægter	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Natura 2000 og invasive arter

Område: Teknik- Plan- og Kulturvalget

Beskrivelse af projektet

Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede områder i EU. Plejetiltagene i Natura 2000-områderne skal bevare og beskytte naturtyperne samt vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for alle EU-landene. Der er tale om en lovbunden skal-opgave og plejeindsatserne sker primært på baggrund af Natura 2000 – handleplanerne. Der er vedtaget nye handle-planer for Natura 2000-områderne, som netop beskriver de tiltag, der skal igangsættes i områderne. På baggrund af de igangsatte tiltag vil der kontinuerligt være behov for opfølgende pleje på disse arealer. Plejen kan f.eks. være rydning af træopvækst, afgræsning, afbrænding samt sammenbinding af naturtyper.

Der er ligeledes lavet en indsatsplan for kæmpebjørneklo som er en invasiv art. Kommunen er forpligtiget til at bekæmpe kæmpebjørneklo på både offentlige og private arealer. Kæmpebjørneklo er en invasiv art, som overtager naturtyper, og som er skadelig for mennesker, hvis man kommer i berøring med planten.

Formål og konsekvenser

Formålet er at være med til at bevare netværket af Natura 2000 - områder i EU. De to områder, som er i Billund kommune. er Grene Sande samt Randbøl Hede. Her skal de unikke heder og hedemoser bevares ved målrettet pleje.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer)
- naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)
- bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for at gennemføre Natura 2000-planen.

Indsatsplanen til bekæmpelse af kæmpebjørneklo er fornyet og politisk godkendt 16. januar 2024.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet understøtter indsatsområdet "stærke byer", da det understøtter bæredygtigheden i kommunens aktiviteter.

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	163.520	163.520	163.520	163.520
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Klimasikring af Vejlevej/Grindstedvej

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Vejlevej er en vigtig trafikåre igennem Billund. Både i kraft af den historie som gammel hovedvej samt dens store trafikmængde. Selvom vejen bringer mange til og fra Billund er den også en barriere mellem det nordlige og sydlige Billund. Men den hastige udvikling som sker på vejens nordlige side er det nu nødvendigt at se på vejens helhed så man sikrer de potentialer der ligger for at binde byens sammen på tværs i fremtiden. Samtidig er der behov for at se på Vejlevej/Grindstedvej som en klimavej, der kan håndtere nutidens og fremtidens klimavand. En vej der med regnbede og anden begrønning langs vejen bidrager til et grønnere byrum. Derfor anbefaler forvaltningen at der afsættes midler til klimasikring og omdannelse af Vejlevej.

Formål og konsekvenser

Projektet skal tydeliggøre hvordan en gammel hovedvej kan transformeres til trafikalt byrum der er til gavn for borgerne til hverdag, men som har en vital funktion, når der kommer til skybrud. Projektet sikrer at Billund fremover bedre kan håndtere de store mængder regn, der kan falde under et skybrud. Vejlevej ønskes indrettet til fordel for sænkning af hastigheden, trafiksikkerhed for cyklende og gående, øget begrønning til gavn for biodiversiteten og magasin for regnvand.

Intentionen med lokalplanen for Travbyen, er blandt andet at give mulighed for at etablere bebyggelse af mere bymæssig karakter. Et meget vigtigt skridt mod at omdanne Vejlevej med bymæssig karakter, at sænke trafikhastigheden og da det derved vil give mulighed for boligbebyggelse tættere på vejen, samt skabe et grønnere byrum f.eks. i form af regnbede og begrønning langs vejen.

Eksempel fra Odense hvor grønne rabatter og vejtræer er med til at nedbryde oplevelsen af en 4 sporet vej indfaldsvej som barriere.

Eksempel fra Århus hvor håndteringen af vand er integreret i vejens design.

Med de verserende projekter langs Vejlevej, f.eks. Travbyen, udvidelse af ISB og LEGO Innovation House lige syd for og en kommende ændring af bymidteafgrænsningen ud af Vejlevej, er det vigtigt at se Vejlevejs omdannelse i en sammenhæng, for at få en helhedsløsning omkring håndtering af klimavand og omdanne vejstrækningerne til en integreret del af Billund by, frem for at være en barriere der adskiller nord og syd.

Bidrag til politiske indsatsområder

Tiltaget er en direkte del af Billund Byvision, og spiller ind i kommunalbestyrelsens udviklingsstrategi under "stærke byer". Derudover støtter det op under Mobilitetsplan 2020-2040, som peger på en mulig omdannelse af Grindstedvej / Vejlevej.

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	2.555.000	2.555.000	0	0
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Anlæg: Nedrivningspulje - Strukturanalyse

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Projekt og Ejendomme

Beskrivelse af projektet

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev det besluttet at følge anbefalingerne fra strukturanalysen af kommunens bygningsmasse. Dette indebærer, at der blev afsat 2,4 mio. kr. i 2024 og 0,4 mio. kr. i 2027 til udgifter relateret til nedrivning af fire bygninger.

I 2024 er der afsat beløb til nedrivning af følgende bygninger:

- Vejlevej 36. En nedlagt landbrugsejendom øst for Billund
- Fraflyttede SFO-pavilloner ved Kærvej 501A.
- Donslund Gamle Skole. En gammel skole som Donslund Borgerforening opgiver driften af og giver tilbage til Billund Kommune.

De oplistede bygninger er nu nedrevet.

Midlerne afsat i 2027 er til nedrivning af tandklinikken i Hejnsvig. Denne forventes brugt til administration under skolebyggeriet, men skal efterfølgende rives ned.

Bidrag til politiske indsatsområder

Projektet bidrager til opnåelse af kommunalbestyrelsens indsatsområder "stærke byer" og "rettidig velfærd".

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	419.020	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Opretholdelse af Billund Kommunes vejkapital

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Billund Kommune står – ligesom mange andre kommuner – over for en voksende udfordring med at vedligeholde kommunens vejnet, herunder asfaltveje, grusveje og fortove. Der er opstået et vedligeholdelsesefterslæb, som bliver større år for år. Det betyder, at vores fælles infrastruktur langsomt forringes. År for år er det gennem skadespointene synligt at der tæres på den samlede vejkapital.

Oveni kommer de klimaudfordringer, vi allerede mærker. Kraftigere og mere hyppige regnskyl påvirker vores veje og fortove og skaber skader, som gør det både dyrere og mere besværligt at vedligeholde. Vand samler sig på vejene og underminerer asfalt og rabatter – og det påvirker både trafiksikkerheden og borgernes oplevelse af kvaliteten i det offentlige rum.

Særligt steder hvor veje og fortove ligger i samme niveau, er problematiske. Her er det ofte nødvendigt at hæve fortovene, før vi overhovedet kan asfaltere vejen. Men det er ikke muligt inden for det nuværende driftsbudget.

Foruden opretholdelse af vejkapitalen, har drift og vedligeholdelse af veje, fortove og stier også indflydelse på trafiksikkerhed og fremkommelighed.

Det er vigtigt at kunne tilrette drift og vedligeholdelsen således den målrettes de enkelte elementer alt efter behov og samtænkes med anlægsprojekter, ledningsejernes gravearbejder og vejrliget. Det betyder i praksis at drift og vedligeholdelsesbudgettet prioriteres af forvaltningen i dialog og samarbejde med øvrige graveaktører således der fås mest mulig drift og vedligehold for det afsatte budget.

Formål og konsekvenser

I 2025 Udarbejdede forvaltningen i samarbejde med ekstern rådgiver en rapport der vurderer på tilstanden af kommunens veje samt et bud på vedligeholdelsesbehovet til og med 2034.

Rapporten indeholder en beregning på følgende elementer:

1. Grundberegning (rettidig vedligeholdelse)
2. Aktuelt årligt budget på 7,8 mio. kr. (kun til asfaltslidlag, forudgående reparationer og reparationer).
3. Sikkerhedsreparation af slaghuller og striber er ikke dækket af dette budget

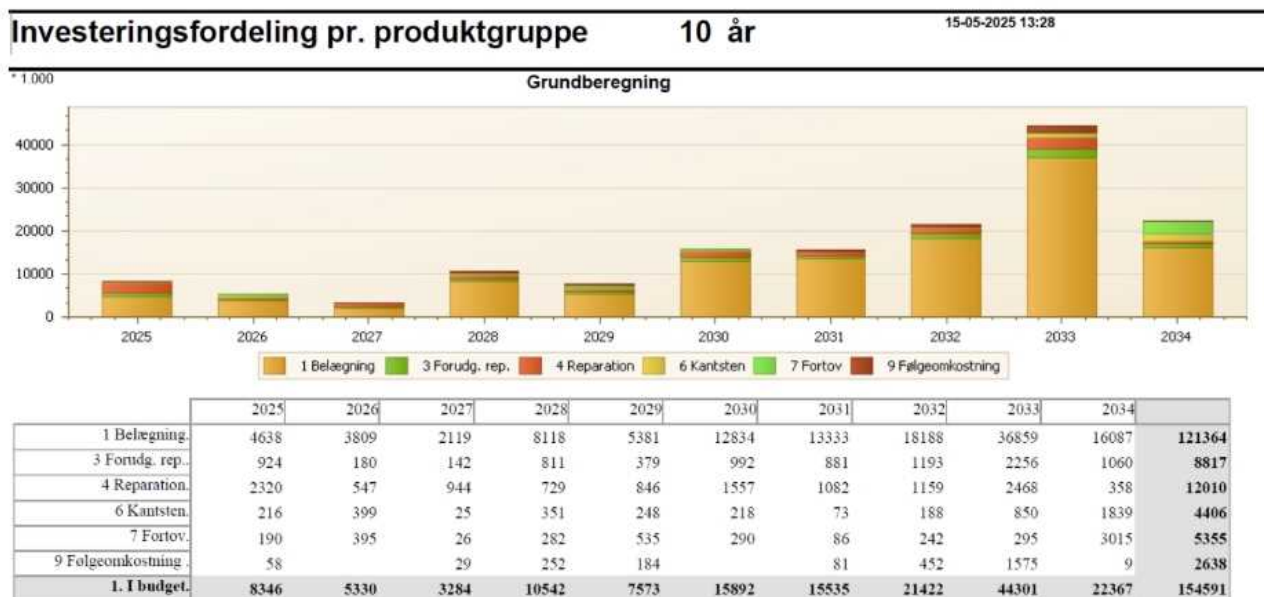
Nedenstående beregninger viser behovet for et årligt gennemsnitligt budget over de næste 10 år på 15,5 mio. kr. Såfremt at udviklingen fortsætter som den ser ud i dag.

Det samlede vedligeholdelsesbehov for de enkelte år i perioden 2025-2034 er:

År	Vedligeholdelsesbehov i 1000 kr.
2025	8346
2026	5330
2027	3284
2028	10542
2029	7573
2030	15892
2031	15535
2032	21422

2033
2034

44301
22367

Ovenstående viser søjlediagram samt udregningen for de kommende 10 år.

Hvis vi fortsætter med det nuværende budget til asfaltbelægnings på 7,8 mio. kr. årligt, vil kommunens vejkapital falde markant – fra 891 mio. kr. i 2020 til 827 mio. kr. i 2028.

Samtidig vil antallet af såkaldte "lavstandardveje" – altså veje, der ikke længere lever op til de politiske mål for vedligeholdelse – stige fra 46 km til hele 200 km.

Det betyder dårligere køreoplevelser, højere risiko for skader, større vedligeholdelsesomkostninger i fremtiden – og ikke mindst øget utilfredshed blandt borgerne.

Behov for investering

Analyserne viser, at det faktiske behov for vedligeholdelse overstiger det nuværende budget. I 2028 alene er der et behov for investeringer på over 18 mio. kr. – mere end dobbelt så meget som det afsatte. Dette er til den allerede etablerede vejkapital.

Der er en række følgeomkostninger som ikke er medtaget i ovenstående, som vil komme udover det normale vedligehold af eksisterende vejkapital, og dermed ikke medtaget i det anlægsønske.

Det vil være til:

- **Hævning af fortove**, så vi kan vedligeholde veje ordentligt og sikre fremkommelighed for både gående og kørende.
- **Udvidelse af smalle veje**, så de kan håndtere moderne trafik og maskinstørrelser. Det forbedrer både sikkerhed og holdbarhed.
- **Rabatafhøvling og afvanding**, som er nødvendigt for at håndtere de stigende mængder regnvand og beskytte vejens bæreevne og borgernes sikkerhed.

Fortove uden kantstenslysning

Smalle vej – behov for sideudvidelse

Vand på vejen behov for rabatafhøvling samt håndtering af klimavand i det hele taget.

Et forslag til handling

Det anbefales, at der i budget 2026 og de følgende år afsættes op mod 7,6 mio. kr. årligt i anlægsmidler til at understøtte den nødvendige indsats for at sikre eksisterende vejkapital. Det vil være et vigtigt skridt mod at bremse efterslæbet og sikre, at vi bevarer en tryk og velfungerende infrastruktur i Billund Kommune – nu og i fremtiden.

Det foreslås ligeledes at forvaltningen udarbejder en ny beregning i 2027 som danner grundlag for en evaluering af kommunens vejkapital.

Jf. Økonomiudvalgets forslag afsættes 1,0 mio. kr. årligt i 2026 og 2027 og 3,0 mio. kr. i 2028 og 4 mio. kr. i 2029.

Bidrag til politiske indsatsområder

Fremkommelighed og Trafiksikkerhed

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	2.000.000	1.000.000	3.000.000	4.000.000
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Forprojektering for Kløvermarken

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Vejenes tilstand

Vejene i erhvervsområdet Kløvermarken er i en meget dårlig forfatning. Kørebanen trænger til nyt slidlag indenfor de kommende 1-3 år og SF-stens fortovet er udtjent og bør udskiftes med nye fliser. Kørebanen og sidearealerne er mange steder i samme niveau, der kan således ikke blot udlægges et nyt slidlag uden samtidig at kigge på afvandingen i området, dette gælder både for offentlige og private arealer. Der er således store udfordringer med at drifte og vedligeholde vej og fortove/sidearealer.

Byudvikling

Billund generelt er samtidig i vækst og der er behov for nye arealer til både boliger og moderne erhverv. Kløvermarken er i dag et erhvervsområde, som ikke længere lever op til nutidens krav og behov for anvendelse og byens udviklingstakt. Kløvermarken er et erhvervsområde hvor der allerede flere steder er en begyndende omdannelse, hvor tunge erhverv flytter ud og mindre tunge erhverv flytter ind og bygger nyt. Området ligger bynært og er ikke påvirket af støj fra hverken lufthavnen eller den kommende motorvej, hvilket gør det særligt egnet til transformation fra industri og erhverv til mere blandede byfunktioner.

I takt med at der kommer flere medarbejdere i området, er der også behov for at se på trafiksikkerheden for gående og cyklister i området.

I tilknytning til omdannelsen er det nødvendigt at opgradere infrastrukturen i området, særligt vejforløbet og sidearealerne, som i dag er kraftigt nedslidte af tung trafik. Samtidig skal vejprofilet gentænkes, så den afspejler skiftet fra industriområde til byområde med vægt på fodgængere, byliv og bæredygtige løsninger.

De afsatte midler skal bruges til en forundersøgelse af en samlet udviklingsplan for Kløvermarken som ny, blandet bydel med boliger, erhverv og bymidtefunktioner. Hvor vedligeholdelse og fremtidssikring af vejen inklusiv håndtering af overfladevand samtænkes. Selve byudviklingen skal ske i samarbejde med områdets grundejere og i tråd med Billund Kommunes udviklingsplan Fremtidens Legeplads og Billund Byvision.

Formål og konsekvenser

Projektet skal danne grundlag for:

- Fremtidssikring af infrastrukturen, herunder vejforløb, sidearealer og afvandning.
- Udarbejdelse af en samlet udviklingsplan og helhedsorienteret byomdannelse.
- Integration med de verserende byudviklingsprojekter langs Vejlevej, så området ikke bliver en barriere, men en del af en samlet, attraktiv by.

Vejens tilstand og behov for fornyelse

Vejene i Kløvermarken er i dag kraftigt nedslidte og præget af tung trafik. Asfaltbelægningen og sidearealerne, der oprindeligt er anlagt som fortove, er i dårlig stand og benyttes primært til parkering af lastbiler. Det eksisterende vejprofil gør det vanskeligt at udføre traditionel vedligeholdelse, da sidearealerne ligger i samme niveau som kørebanen. Det betyder, at ny asfalt vil lede regnvand ind på fortovene, med risiko for oversvømmelser. Hvis man hæver fortovene for at forhindre denne udfordring, risikerer man at de enkelte matrikler får udfordringer med overfladevand da disse i stor grad afvander udover skel til offentlig vej.

Med udsigt til en fremtidig omdannelse af området til bolig- og blandet byformål, er der behov for en ny helhedsorienteret løsning. Dette indebærer en tilpasning af vejens bredde, etablering af fortove, grønne elementer og et nyt afvandingssystem, der kan indgå som en del af en klimatilpasset, grøn byudvikling.

Afvandingen i området er i dag udfordret af at alt overfladevand håndteres i lukkede systemer, i forbindelse med områdefornyelsen skal det undersøges om der skal ændres på dette så afvandingen i højere grad udføres som LAR-løsninger og dermed bliver bedre rustet til de fremtidige udfordringer med øgede vandmængder der må forventes fremover.

Ved at omdanne Kløvermarken kan Billund Kommune imødekomme efterspørgslen på boliger og moderne erhverv, samtidig med at der skabes en ny, mangfoldig og bæredygtig bydel. Et ændret vejprofil med smalere kørebaner, grønne elementer og klimatilpassede løsninger vil styrke sammenhængen i byen og forbedre områdets æstetik og funktion.

Bidrag til politiske indsatsområder

Fremtidens legeplads/Udviklingsstrategi

- Stærke byer
- Rettidig velfærd
- Vokseværk i erhvervslivet

Billund Byvision

- Billund vil være kreativ, legende og lærende
- Billund vil være tæt og mangfoldig
- Billund vil gøre naturen nærværende i byen
- Billund vil skabe innovativ byudviklingskultur

Mobilitetsplan for Billund 2020-2040.

- at skabe attraktive forhold for lette trafikanter
- at begrænse biltrafikken i bymidten
- bedre sikring af vejkapitalen

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.500.000			
	Anlægsindtægter				
Afløst drift	Afløst driftsudgifter				
	Afløst driftsindtægter				

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Energitiltag som opfølgning på direktiver fra EU

Område: Teknik, Plan og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Billund Kommune står over for nye EU-krav, der skal hjælpe os alle med at spare energi og tage bedre vare på klimaet. Konkret betyder det, at vi er forpligtet til at bruge mindre energi i de bygninger, kommunen ejer – skoler, børnehaver, plejehjem, administrationsbygninger med mere.

Der er to EU-direktiver, som vi skal arbejde ud fra. Bygningsdirektivet (EPBD) og Energieffektiviseringsdirektivet (EED). Det betyder følgende:

1. Nye krav til bygningers energimærke:

- Der kommer en dynamisk energimærkeskala, hvor 15% af offentlige bygninger per definition indplaceres under energimærke F eller G.
- Kravet til energimærkerne vil blive strammet hvert år i takt med at bygningsmassen renoveres.
- Forventet start: 4. kvartal 2025.

2. Nye mål for energiforbrug:

- Fra 2024 skal den offentlige sektor reducere energiforbruget med 1,9% om året.
- Mindst 3% af bygningerne skal forbedres til energimærke B hvert år.

Billund Kommune har siden 2012 gjort en stor indsats omkring bygningsmassen med renoveringer af skoler og børneuniverser med mere. Det betyder at Billund Kommune har en fornuftig bygningsmasse. Men forpligtelsen er der fortsat og da de "lavthængende frugter" i vid udstrækning er høstet, venter nogle mere krævende og dyre renoveringer for at leve op til kravene.

Formål og konsekvenser

Der oprettes en energipulje på 1,5 millioner kr. årligt i 2026 og frem. Beløbet skal bruges til tre vigtige formål:

1. Energooverblik:

- Et digitalt system skal give os overblik over, hvor meget energi hver bygning bruger.
- Det hjælper os med at finde steder, hvor der kan spares – både i bygningerne og i vores daglige brug.
- Det giver ligeledes et overblik over hvilke indsatser der giver mest for pengene, i forhold til at forbedre energimærkningen og dermed energiforbruget i den enkelte bygning.

2. Opdatering af energimærker:

- Når vi renoverer en bygning, skal det hurtigt kunne ses i energimærket – og dokumentere, at vi følger de nye regler. Det kræver et program der indkalkulerer tiltag og angiver opnået energimærke.

3. Ressourcer til at udføre arbejdet:

- Der er brug for ressourcer, der kan styre og analysere alt dette – og forme Energieffektiviseringsprojekterne

Med ressourcerne vil den primære opgave være at få skabt et overblik over potentialer og muligheder frem mod de kommende års budgetforhandlinger. Ressourcerne vil tilføre varig drift på 0,8 mio.kr., da det vil være fortløbende i forhold til opfølgning på data, projekter og energieffektivisering.

De konkrete projekter, kendes af gode grunde ikke endnu, men energieffektiviseringen vil alt andet lige, give en besparelse på det nuværende budget, dog meget afhængig af den konkrete situation omkring energipriser på realiseringstidspunktet.

Jf. Økonomiudvalgets forslag afsættes i alt 8,4 mio. kr. i perioden 2026-2029. Udgifterne til varig drift på 0,8 mio.kr. årligt fravælges.

Bidrag til politiske indsatsområder

DK2020 Klimamål

Fremtidens Legeplads med underpunkt "stærke byer"

Billund Kommune tager ansvar for både klima og økonomi. Med en målrettet indsats vil vi sikre, at vores bygninger er energieffektive, miljøvenlige og klar til fremtiden – til gavn for både borgere og budget.

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.500.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter	0	0	0	0
	Afledte driftsindtægter	?	?	?	?

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 og overslagsårene

Titel: Grindsted Svømmehal

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kultur og Fritid

Beskrivelse af projektet

Der er konstateret udfordringer på nogle vitale elementer i Grindsted Svømmehal. I første omgang udfordringer med sandfiltrene under varmtvandsbassinet, hvor det ene af de tre filtre er taget ud af drift, mens de to øvrige er på vej. Efterfølgende er der oplevet udfald med styrepanel, som styrer hele teknikken i svømmehallen.

Få at få bedst muligt billede af svømmehallens samlede tilstand, er der derfor i maj 2025 udarbejdet en tilstandsundersøgelse af vandbehandling, bassiner og promenadedæk, omklædningsfaciliteter og saunaer i Grindsted Svømmehal. I juni er det suppleret med en yderligere tilstandsundersøgelse af bygningen. De viser at der samlet er flere områder som er slidte og skal renoveres.

Der peges på at renoveringen af svømmehallen kan opdeles i to faser.

Formål og konsekvenser

Det vurderes at vedligeholdelsesprojektet for Grindsted Svømmehal kan fordeles på flere faser

Ting der skal løses på kort sigt (op til maksimalt 1 år):

Vandbehandling til varmtvandsbassin og børnebassin - pumper, sandfiltre, ventiler, udskiftning til kulfilter, klor og syredosering, samt styretavle. Der er indregnet 15% til uforudsete udgifter samt tillagt estimerede udgifter til rådgiver, intern projektledelse og elarbejde.

Estimeres til kr. 4.200.000 kr. excl. Moms

Ting der skal løses på længere sigt (2-3 års sigt):

Renovering af dameomklædning og sauna. Udskiftning af bænke i herresauna. Renovering af vandbehandling (delvist genbrug af eksisterende) til 25-meter-bassin og undervisningsbassin- pumper, sandfiltre, ventiler, udskiftning til kulfilter, klor og syredosering, samt styretavle. Udskiftning af fliser på promenadedæk ved bassin. Der er indregnet 15% til uforudsete udgifter samt tillagt estimerede omkostning til rådgiver, elarbejde og intern projektledelse.

Estimeres til kr. 7.100.000 kr. excl. moms.

Tilstandsundersøgelsen peger herudover på, at der er misfarvninger/rustskader nogle steder i og omkring bassin. Det kræver nærmere undersøgelse at få verificeret omfang og omkostning.

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	4.200.000	0	7.100.000	0
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 og overslagsårene

Titel: Kunstgræsbane i Billund

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget – Kultur og Fritid

Beskrivelse af projektet

Kunstgræsbanen i Billund har siden etableringen i 2017 været udfordret af vand på banen. Udfordringen er over årene eskaleret og således stod banen under vand i 90 dage i sæson 2023/2024.

Der har derfor været igangsat en undersøgelse af muligheder som kan afbøde udfordringerne med vandet på kunstgræsbanen i Billund.

Formål og konsekvenser/

Undersøgelserne peger på, at det er tydeligt, at rådjorden er al-holdig (Jordlag som pakker tæt på grund af jernforbindelser) og at dette al-lag over tid er blevet mere impermeabelt. Selve laget med indhold af al har varierende udstrækning (fra 0,2 til 1,8 m) impermeabiliteten ligger et eller andet sted i det pågældende al-lag og kan ikke lokaliseres præcist. Ved observation ved opgravning er det muligt nogle steder at konkludere at det ligger øverst i laget – helt op mod den nye bundopbygning.

Forudsætning ved den oprindelige etablering var, at der skulle ske nedsivning i banearealet. Det sker blot ikke i nødvendigt omfang grundet al-laget. Grundvandsspejlet ligger mellem 1,65 og 1,9 meter under terræn. Det burde umiddelbart derfor ikke være et problem med nedsivning lokalt på banen, men grundet udvikling/udfordring omkring al-laget sker dette ikke.

En løsning der kan afværge nedsivningsproblematikken er, at der etableres et dræn hele vejen rundt om banen (se skitse nedenfor)

Et sådant omfangsdræn kan genbruges ved senere omlægning af kunstgræsbanen – til den tid skal der så blot etableres de tværgående dræn under banen.

Håndtering af drænvand kan på ingen måde afledes til vandløbet, men der kan forventeligt opnås tilladelse til at nedsive syd for banen – bare der holdes en afstand på minimum 25 meter til vandløb.

Tanken er at etablere en åben grøft eller bare et sænket areal (lavning/regnbassin) hvortil drænvandet pumpes. Ved dræn i sikkerhedszonen skal dræning af selve banen ske i eksisterende bundopbygning over råjord. Man kan dermed ikke forvente at det løser problemet fuldt og helt, men det skaber mulighed for at kunne bruge banen lidt hurtigere, efter en "oversvømmelse".

Herudover gøres det opmærksom på at EU har vedtaget et direktiv om gummigranulat, som forbyder brugen af gummigranulat fra 2031. Det vil i den forbindelse være nødvendigt at der sker en udskiftning af banen eller i hvert fald granulat. For nuværende er der ikke anvist nogle klare anbefalinger på håndteringen af direktivet.

Estimeret omkostning til dræn og pumpe er 600.000 kr. excl. moms

Økonomi

2026-prisniveau

Økonomiudvalgets forslag	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	600.000	0	0	0
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Titel: Saneringspulje

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Saneringspuljen anvendes til at forskønne bybilledet igennem primært nedrivning af eksisterende ejendomme, der er forfaldne og påvirker bybilledet negativt. Med forslaget lægges der op til at afsætte 0,5 mio. kr. i 2026 og 2028 til at videreføre forskønnelsen af landsbyerne i Billund Kommune.

Formål og konsekvenser

Med nedrivningen af forfaldne ejendomme forskønnes bybilledet i kommunernes landsbyer, som kan gavne bosætning og livskvalitet for byens beboere.

Bidrag til politiske indsatsområder

Forslaget bidrager til det velfungerende landsbyliv og understøtter dermed visionen fra Fremtidens Legeplads med Stærke byer.

Økonomi

Økonomiudvalgets forslag	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	500.000	0	500.000	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0
Afledt drift	Afledte driftsudgifter	0	0	0	0
	Afledte driftsindtægter	0	0	0	0

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægsprojektbeskrivelse vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Forslag: Vorbasse Fritidscenter - Produktionskøkken

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Vorbasse Fritidscenter (VFC) har et produktionskøkken, som producerer forplejning til 3 målgrupper. Børnehuset Andedammen (Vuggestue og Børnehave): formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad. Vorbasse Skole: Skolemadsordning hver dag til mellemtrin og udskoling. Foreningslivet, private og erhvervslivet: 200-300 arrangementer fra små foreningsmøder med kaffe og kage til fester med flere hundrede gæster, som bespises med stort tag-selv-bord med kolde og varme retter. Derudover forsyner produktionskøkkenet cafeteriaet, som er en integreret del af køkkenet. Cafeteriaet har i hovedsæson åbent ugens 7 dage og tilbyder bl.a. dagens varme ret, salatbar, (sund) grillmad m.m. Der produceres og leveres flere og flere mad- og drikkevarer.

Det nuværende Køkken er slidt og skal skiftes inden for en årrække.

Der er afsat 1,25 mio.kr. til ombygning og opgradering af følgende:

- Køle- og fryserum på 16 m² (12+4). Nuværende køle- og fryserum er 16 år gammel, er alt for lille (4+2) og ikke befordrende for hensynsmæssige arbejdsstillinger. Nuværende underdimensioneret køle- og fryserum suppleres med almindelige køle- og fryseskabe. Sidstnævnte producerer masser af varme i arbejdsrummet, dermed et dårligt indeklima og kræver ekstra unødvendige energiudgifter til udsugning og kølning.
- Omrokering og ombygning af produktionskøkkenet. Vi mangler arbejdsplads, som kan opnås ved at fjerne nogle skillevægge, fjerne almindelige køle- og fryseskabe og bedre udnyttelse af bestående kvadratmeter. Dette medfører bl.a. også ændring af afløb og gulve.
- Nye industriovne. Nuværende ovne er 16 år gamle og har ikke evigt liv.
- Kip-steg-pande. Lige nu steger vi på almindelige pande, som kræver unødvendigt ekstra arbejdstid

Formål og konsekvenser

Formålet med projektet er at:

- Fremtidssikre produktionskøkken inklusive cafeteria
- Opnå passende køle- og frysekapacitet
- Skabe et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø

Økonomi

Eksisterende bevilling	(2026-priser, i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	0	1.277.500	0	0
	Anlægsindtægter	0	0	0	0

Anlægsønsker ikke indarbejdet

Anlægsønsker der ikke er indarbejdet i Økonomiudvalgets forslag

Anlægsønsker til budgetprocessen er udarbejdet administrativt og forelagt Økonomiudvalget på deres seminar om budget den 11. august 2025. Økonomiudvalget har valgt at indarbejde en række af disse ønsker i deres budgetforslag. De ønsker, der ikke er indarbejdet, fremgår af nedenstående oversigt og er beskrevet i detaljer på de kommende sider.

Tabel 1: Samlede anlægsønsker, der ikke er indarbejdet i budgetforslaget (2026-priser, i hele kr.)

2026-priser, i hele kr.	B2026	B2027	B2028	B2029
AØ4 - Offentlige handicap toiletter Spaces i Grindsted og Billund	1.600.000	1.600.000	0	0
Nye anlægsønsker der ikke er indarbejdet, i alt	1.600.000	1.600.000	0	0

Anlægsønske vedr. budget 2026 samt overslagsårene

Forslag: Offentlige handicaptoiletter Spaces i Grindsted og Billund

Område: Teknik-, Plan- og Kulturudvalget

Beskrivelse af projektet

Der ønskes etableret handicaptoiletter, der giver mennesker med omfattende bevægelseshandicap et toilettrum indrettet til deres behov.

Formål og konsekvenser

Flere lande som vi sædvanligt sammenligner os med, har længe været i gang med at udvikle særlige toiletter for gruppen af mennesker, som har et omfattende bevægelseshandicap.

Toiletrumene er indrettet med lift, hæve-sænke-toilet, justerbar håndvask og et stort leje til at blive skiftet på. Et ønske forvaltningen ofte støder på hos kommunens borgere og handikaprådet. I dag savner voksne handicappede og deres hjælpere/familier et sted hvor der er plads og de rette faciliteter til denne gruppe af borgere. Adgangen til de særlige toiletter er styret af en app, der sikrer, at det udelukkende er relevante (visiterede) brugere og deres eventuelle hjælpere, der har adgang til toiletrummet. Det sikrer at rummet fremstår indbydende og venligt. Samme app sikrer adgang til lignende toilettrum i Danmark og udlandet.

Tanken er at etablere et toilettrum i Billund i 2026 samt et toilettrum i Grindsted 2027.

Etablering i Billund først, er begrundet i servicering af turister og rejsende. Etablering kan evt. ske i samarbejde med BLL eller Legoland.

Estimering er uden eventuelt grundkøb, men baseret på en fysisk enhed med en given placering. Det kan også alternativt etableres i en bygning, hvis der er mulighed for adgang 24/7.

Økonomi

Estimering er baseret på indkøb af et selvstændigt modul. Sokkel og installationer for denne samt transport og montage.

Placering er uafklaret, hvorfor et eventuelt grundkøb ikke er medtaget. Forventningen er dog at finde et egnet kommunalt areal (f.eks. ved en offentlig parkeringsplads). Der er indregnet rengøring af toiletterne under drift.

2026-prisniveau

Anlægsønske	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	1.600.000	1.600.000		
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter	95.000	95.000	190.000	190.000
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Budgettemaer

Budgettemaer

Prognosenotaterne for de specialiserede børne-, unge- og voksenområder er behandlet på de respektive fagudvalg i juni 2025. Sideløbende er der udarbejdet budgetnotater på udvalgte områder, som ligeledes indgår som input til budgetlægningsprocessen for 2026.

Der er udarbejdet følgende prognosenotater:

- PN1 – Prognose på social- og sundhedsområdet - børn 2025-2026
- PN2 – Prognose på social- og sundhedsområdet - unge 2025-2026
- PN3 – Prognose på handicap- og psykiatriområdet 2025-2026

Derudover er følgende budgetnotater udarbejdet:

- BU1 – Fra kommunal til selvejende hal - Billund Idrætscenter
- BU2 – Beskæftigelsesreform - muligheder for geninvestering af overførselsudgifter
- BU3 – Status på udgifter i forbindelse med beslutningen om at nedlægge Mødestedet
- BU4 – Udmøntning af administrative besparelser ved budget 2026

NOTAT

Prognose for udviklingen i udgifterne på social- og sundhedsområdet 2025-2029 – Børn og Familie

Dato: 12. maj 2025

Forvaltning

Budget og Analyse

0. Indledning

I dette notat præsenteres prognosen for den økonomiske udvikling på børne- og familieområdet for perioden 2025-2029. Prognosen er baseret på en ny, systematisk analyse af historiske udgiftsdata på årgangsniveau og viser – i modsætning til sidste års prognose – en markant stigning i udgifterne frem til 2027, hvorefter niveauet forventes at falde igen og ikke længere give anledning til budgetmæssige udfordringer.

Sagsnr.:

25/2250

Sagsbehandler:

Allan Dahl Jacobsen

Det bemærkes, at prognosenotatet – som al fremskrivning – er behæftet med usikkerhed, og at denne usikkerhed øges gradvist over tid. Særligt efter 2026 afhænger udviklingen i højere grad af variable faktorer som antallet af anbringelser, anbringelsesmønstre og prisudviklingen på anbringelser, hvilket kan påvirke den faktiske udgiftsudvikling. Af samme årsag er der med notatet lagt op til fastholdelse af udgiftsniveauet fra 2027 med virkning ud i årene.

Som tidligere år vil nærværende prognosenotat indgå i materialet for den kommende budgetlægning for 2026. Den seneste prognose på børne- og familieområdet er behandlet af Børne- og Familieudvalget den 11. juni 2024.

1. Konklusion

Samlet set viser prognosen betydelige budgetudfordringer i 2026 og 2027. Udgifterne på social- og sundhedsområdet – børn og familie forventes at stige markant i disse år drevet af udviklingen i antallet af børn med dyre anbringelsesforløb eller dyre forebyggelsesforløb. Samtidig overgår der sager med få sagsomkostninger til Ungeafdelingen, hvilket betyder, at der ikke frigøres midler på børne- og familieområdet i samme omfang som tidligere år. Denne kombination forstærker de budgetmæssige udfordringer. I 2028 og 2029 forventes udgifterne at falde, da flere sager med betydelige udgifter på det tidspunkt overføres til Ungeafdelingen. Effekterne heraf er dog behæftede med betydelig usikkerhed, og udgiftsniveauet for 2027 er derfor fastholdt ud i overslagsårene i tabel 1, der illustrerer de budgetmæssige konsekvenser af notatet.

Selvom budgettet forventes at balancere på længere sigt, er der behov for at afdække handlemuligheder allerede nu – både for at mindske de forventede budgetudfordringer i 2026 og 2027, og fordi området over en årrække har været præget af et vedvarende økonomisk pres. Det handler ikke kun om at imødegå de

aktuelle udfordringer, men også om at ruste afdelingen bedre til fremtidige belastninger. I den forbindelse er det væsentligt at se på indsats- og udviklingsmuligheder på tværs af det samlede unge- og familieområde.

2. Afgrænsning

Det specialiserede social- og sundhedsområde på børne- og familieområdet omfatter børn i alderen 0-14 år, der modtager forebyggende eller støttende indsatser eller som er anbragt uden for hjemmet. Derudover omfatter det børn med et handicap, hvor barnet eller familien modtager handicapkompenserende indsatser.

Analysen og prognosen er afgrænset til sager med eksterne støttende indsatser og anbringelser, idet det er inden for disse områder, der ses markante udgiftsstigninger. Fokus er yderligere snævret ind til de særligt omkostningstunge sager. På anbringelsesområdet gælder det sager med årlige udgifter over 1 mio. kr., og på det forebyggende område sager med årlige udgifter over 0,5 mio. kr.

Sager med interne indsatser indgår ikke i prognosen, da disse er rammestyrede og hidtil har været håndteret inden for det eksisterende budget.

3. Forudsætninger og metode

Prognosen bygger på historiske udgiftsniveauer, identificerede udviklingsmønstre og variationer mellem årgange. Årgangsspecifikke udgifter vurderes ud fra tidligere tendenser, hvor særligt udgiftstunge årgange forventes at forblive på et højt niveau. På baggrund af historiske tendenser antages det desuden, at der kontinuerligt vil være 3 sager med særligt dyre forebyggende indsatser blandt Familieafdelingens målgruppe. Nye børneårgange (kommende 0-årige) er indfaset i beregningen og antages at ligne en gennemsnitlig årgang med hensyn til behov og omkostningsniveau.

Med udgangspunkt i regnskabet for 2020-2024 er der udarbejdet tekniske fremskrivninger af udgiftsniveauet for 2025-2029. Udgiftsændringer i perioden 2020-2025 er beregnet i procent for hver årgang, hvorefter gennemsnitlige ændringer fra år til år er fastlagt. Disse værdier anvendes til at justere prognosen for 2025, hvilket danner grundlag for fremskrivningen til 2026-2029.

4. Prognose for udviklingen i udgifter

Familieafdelingen har de seneste år været under stigende udgiftspres på børne- og familieområdet, hvilket har medført gentagne budgettilførsler. Med budgetterne for 2021 til 2024 er der samlet set tilført 14,9 mio. kr., blandt andet som følge af tidligere budgetudfordringer samt behovet for at håndtere flere komplekse sager og generelle prisstigninger. Familieafdelingen har med budget 2025 ikke fået en budgetudvidelse.

På landsplan ses en jævn stigning i udgifter til det specialiserede børne- og ungeområde 0-22 år, dog med store kommunale forskelle. I Billund Kommune har vi på børneområdet (0-14 år) set en stor udgiftsstigning de seneste 5 år på 29 %, hvilket både dækker over stigende udgifter til forebyggelse og anbringelse på grund af flere komplekse sager.

I tabel 1 fremgår den forventede udvikling i Familieafdelingens samlede udgifter i årene 2025-2029. Det er forventningen, at der i 2025 vil være en mindre budgetafvigelse, hvorimod der forventes væsentlige budgetudfordringer i 2026 og 2027. Allerede fra 2028 er det dog forventningen, at budgettet igen balancerer.

Tabel 1: Faktisk og forventet udvikling i udgifter på Familieafdelingen 2023-2029, i mio. kr. i 2025-priser

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Forventet forbrug, aktuelt	47,7	55,6	51,3	55,0	59,6	59,6	59,6
Budget	46,9	51,2	50,5	51,0	51,2	51,2	51,2
Afgivelse til budget	-0,8	-4,4	-0,8	-4,0	-8,4	-8,4	-8,4

Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

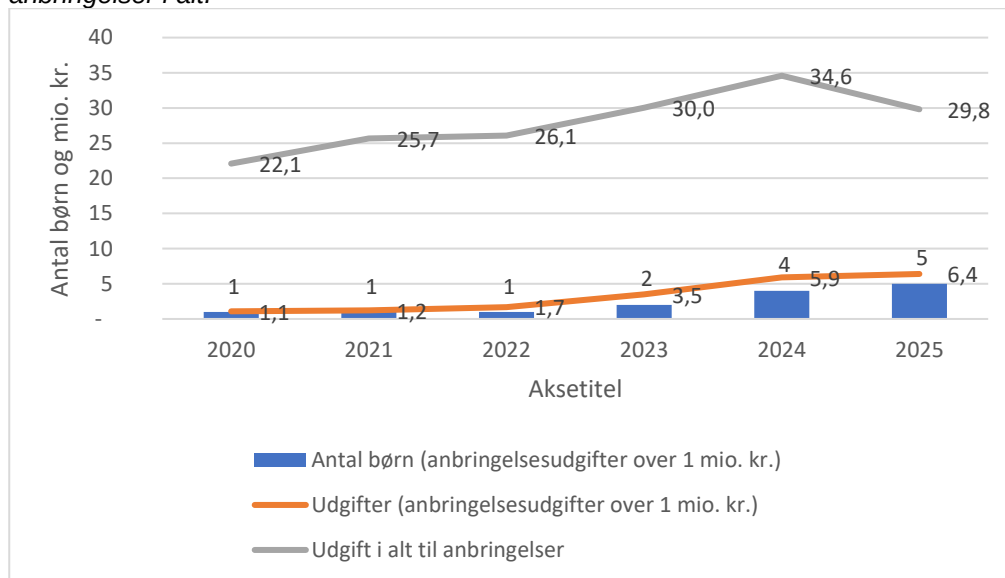
Note: 2023 og 2024 er faktiske udgifter og budgetter fremskrevet til 2025 PL, 2025 og frem er prognoser.

I de følgende afsnit er den faktiske og forventede økonomiske udvikling beskrevet på anbringelsesområdet og dernæst det forebyggende område.

4.1 Den faktiske og forventede udvikling på anbringelsesområdet

Igennem de seneste år er der anbragt flere børn, som har behov for en styrket indsats på anbringelsesstedet, hvorfor anbringelsesudgifterne beløber sig til over 1 mio. kr. Fra 2022 til 2025 sker der forventeligt en stigning fra 1 til 5 børn, hvor der er sagsudgifter for over 1 mio. kr. i 2025 PL. Udgifterne til de relativt få børn forklarer stort set hele den forventede udgiftsstigning fra 2020 til 2025. De samlede anbringelsesudgifter stiger i perioden med 7,7 mio. kr., mens udgiftsstigningen til de dyre sager er 5,3 mio. kr. To tredjedele af udgiftsstigningen forklares derfor af ganske få, men dyre anbringelsesforløb. Dette ses i figur 1.

Figur 1: Antal børn med anbringelsesudgifter på over 1 mio. kr. i 2025-priser og samlet pris for disse og for anbringelser i alt.

Kilde: DSS, Billund Kommune.

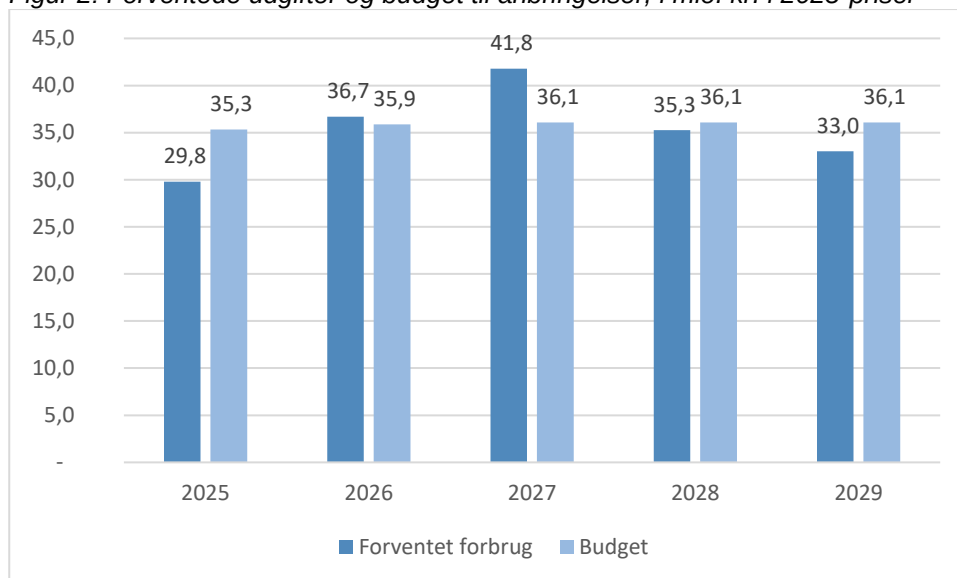
Note: Antallet af unge i tabellen er antal unikke personer, med udgifter til anbringelser der overstiger 1 mio. kr. i de pågældende år. 2025 er prognose.

I bilag 1 ses udviklingen i udgifter til de tre anbringelsestyper; plejefamilie, børne- og ungehjem samt døgninstitutioner i perioden 2021-2025. Bilaget viser, at der er et sket et fald i udgifterne til plejefamilier fra 2021-2025, mens udgifterne til børne- og ungehjem og døgninstitutioner falder fra 2024 til 2025 efter at være

steget over en årrække. Dette hænger sammen med antallet af anbragte børn og unge på de enkelte anbringelsesformer.

I figur 2 fremgår de forventede udgifter på anbringelsesområdet for den kommende periode. I årene 2025 til 2027 forventes en markant stigning i udgifterne, hvilket blandt andet skyldes, at der i 2026 på nuværende tidspunkt er få, og i 2027 ingen, anbragte 15-årige, som overgår til Ungeafdelingen. Dermed opstår der ikke de sædvanlige reduktioner i udgifterne, mens udgifterne i de øvrige årgange fortsat er stigende, jf. tidligere beskrevne prognosemetodik. I 2028 og 2029 forventes til gengæld, at flere anbringelsesforløb med høje sagsudgifter overgår til Ungeafdelingen.

Figur 2: Forventede udgifter og budget til anbringelser, i mio. kr. i 2025-priser

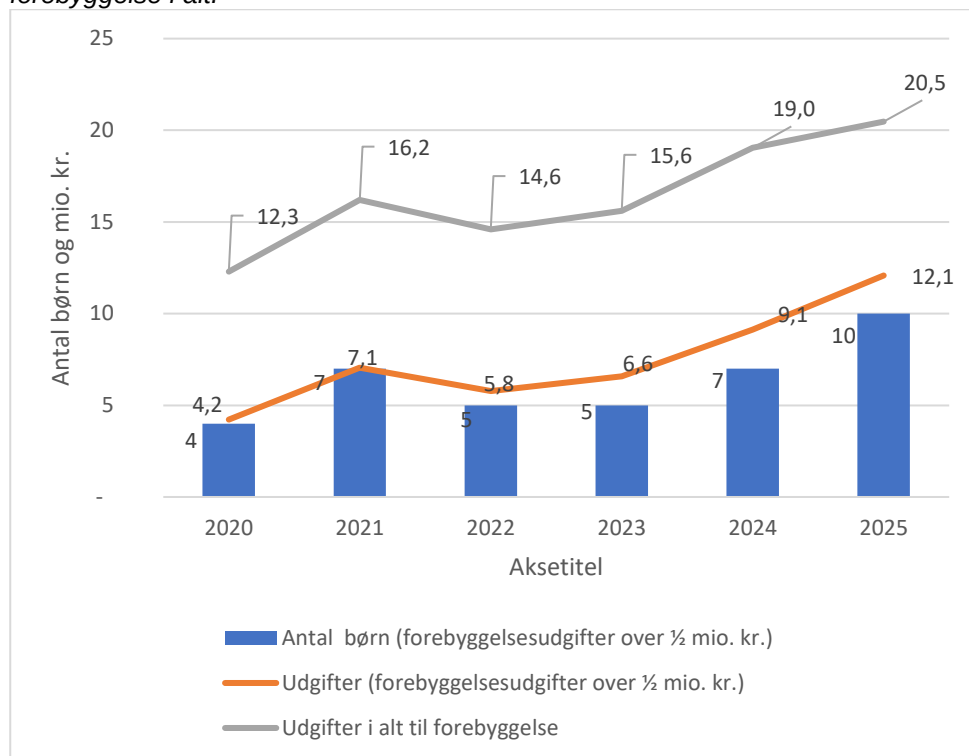
Kilde: Økonomisystemet Opus og DSS, Billund Kommune.

4.2 Den faktiske og forventede udvikling på forebyggelsesområdet

Som på anbringelsesområdet er udgifterne til forebyggelse steget – det gælder særligt udgifter til forebyggelsesforløb på over 0,5 mio. kr. I 2020-2022 var de samlede udgifter til disse forløb i gennemsnit 1,1 mio. kr., mens det i perioden 2023-2025 i snit er steget til 1,3 mio. kr. Begge tal er i 2025 PL. Antallet af børn med sagsudgifter over 0,5 mio. kr. er også steget fra 4 til 11 børn i perioden. Samlet set betyder det, at Familieafdelingens udgifter til dyre forebyggelsesforløb er steget fra 4,2 mio. kr. i 2020 til en forventet udgift på 12,6 mio. kr. i 2025. Dermed er udgiften til de relativt få dyre forebyggelsesforløb steget med 8,4 mio. kr. i perioden.

Den totale udgift til forebyggelse er steget fra 12,3 mio. kr. i 2020 til forventet 20,4 mio. kr. i 2025 – en stigning på 8,1 mio. kr. Stigningen skyldes udviklingen i de relativt få dyre forebyggelsesforløb. De dyre forebyggelsesforløb iværksættes typisk med det formål at undgå anbringelse, eller fordi barnet eller den unge har brug natovervågning, som følge af et svært handicap.

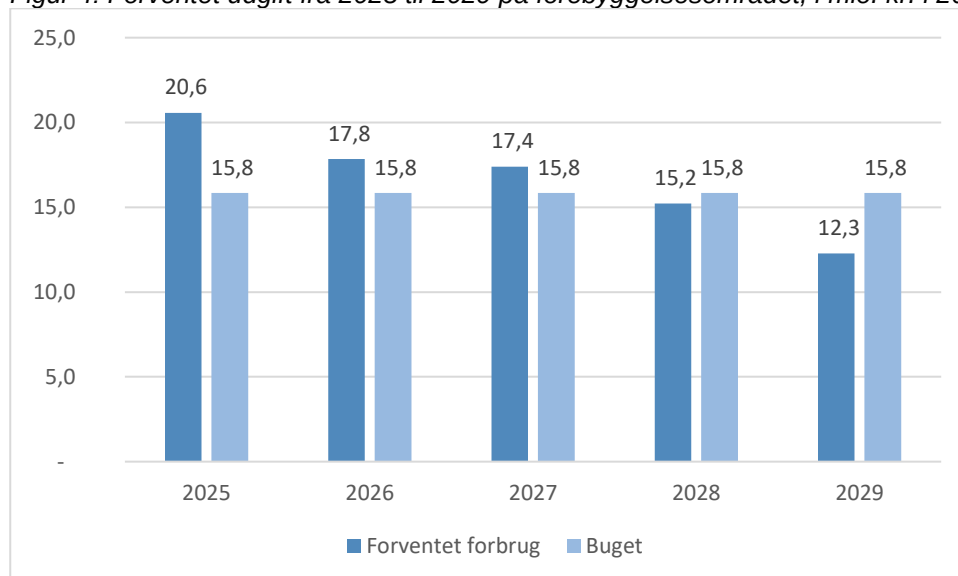
Figur 3: Antal børn med forebyggelsesudgifter på over ½ mio. kr. i 2025-priser og samlet pris for disse og for forebyggelse i alt.

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Note: Antallet af unge i tabellen er antal unikke personer, med udgifter til UKN'er i de pågældende år. 2025 er en prognose.

Figur 4: Forventet udgift fra 2025 til 2029 på forebyggelsesområdet, i mio. kr. i 2025-priser

Kilde: Økonomisystemet Opus og DSS, Billund Kommune.

I ovenstående figur 4 ses de forventede udgifter til forebyggelse i perioden 2025-2029. I 2025 forventes et merforbrug på forebyggelse på 4,8 mio. kr. Jævnfør figur 2 modsvares det af et mindreforbrug på anbringelse på forventet 5,5 mio. kr. I 2026 og 2027 forventes fortsat et merforbrug på forebyggelse på henholdsvis 2 mio. kr. og 1,6 mio. kr. Som på anbringelsesområdet forventes budgettet at balancere fra 2028.

4.3 Forventede overgang til/fra børne- og ungeområdet

Familieafdelingen og Ungeafdelingen er organiseret som to selvstændige enheder med hver sit faste budget. Denne organisering skaber snitflader, når unge overgår fra Familieafdelingen til Ungeafdelingen ved det fyldte 15. år. Ved årsskiftet i det år, hvor den unge fylder 15, overføres alle relaterede sagsudgifter til Ungeafdelingens budget. Af hensyn til den økonomiske styring er budgetterne faste, og der følger derfor ikke midler med overflytningen.

Antallet af unge og størrelsen på de tilhørende sagsudgifter, der overføres til Ungeafdelingen, varierer betydeligt fra år til år. Når mange sagsudgifter overgår til ungeområdet, frigøres der midler i børneområdet. Omvendt kan en stor overførsel udfordre Ungeafdelingens muligheder for at overholde sit budget.

Af bilag 2 fremgår de forventede sagsudgifter for de enkelte årgange i 2025. Udgifterne varierer fra 13,7 mio. kr. til 0,5 mio. kr., hvilket tydeligt viser, hvor stor betydning sagsudgifternes størrelse har for budgetoverholdelsen på området "Social og Sundhed – Unge" i de kommende år. Det skal bemærkes, at sagsudgifterne historisk set er steget i takt med barnets alder. Derfor må det forventes, at de angivne udgifter i bilaget er lavere end de faktiske udgifter, der senere overføres til Ungeafdelingens budget – jo yngre årgangen er, jo større må den faktiske udgift forventes at blive.

5. Handlemuligheder på unge- og familieområdet

På baggrund af de seneste års markante udgiftsstigninger på området er der behov for at overveje handlemuligheder, som både kan reducere de kortsigtede budgetudfordringer og styrke Unge og Familie som område.

En mulig vej er at intensivere arbejdet med kontraktforhandlinger. Erfaringerne fra 2024, hvor vi havde en delt kontraktforhandler med voksenstøtteområdet, viser, at forhandlinger kan dæmpe udgiftsudviklingen væsentligt. Vi har i 2025 prioriteret arbejdet med kontraktforhandlinger på anbringelsesområdet og kan vælge at skærpe denne indsats. Det bør dog ske med omtanke, da for hårde forhandlinger kan resultere i fagligt uforvarselige reduktioner i støtten til børn og unge.

En anden mulighed er at styrke forebyggelsen af anbringelser og fremme hjemgivelser til familien eller iværksætte anbringelser på eget værelse for flere unge, hvor det er fagligt bæredygtigt. I 2025 har vi allerede forebygget et betydeligt antal anbringelser og arbejder målrettet med forebyggelse og hjemgivelse for øje. Forebyggelse og hjemgivelse kan kræve yderligere investeringer i støttende indsatser, hvis vi skal styrke denne tilgang. Det indebærer desuden en risiko for, at indsatserne ikke er tilstrækkelige, og at sagerne kan blive dyrere på sigt. Dertil kommer, at børn og unge har fået flere rettigheder, blandt andet i forhold til at opnå permanent anbringelse børnelivet ud og i ungestøtten.

Endelig kan det overvejes at nytænke kommunens serviceniveau som et alternativ til ovenstående. I dag støtter vi mange børn, unge og familier med både store og små problemstillinger. Selvom det er positivt, er der formentlig en del af disse, som vil kunne klare sig uden kommunal støtte eller med et kortere forløb. Da

mange af de tidlige, forebyggende indsatser ikke er lovpligtige, kan en justering her være en vej til at tilpasse udgiftsniveauet. Derudover vil vi kunne tilpasse tilbudsviften til kun at omfatte basale indsatser og i højere grad tillade ventetid på indsatser. Det indebærer dog en risiko for ringere opsporing og behandling.

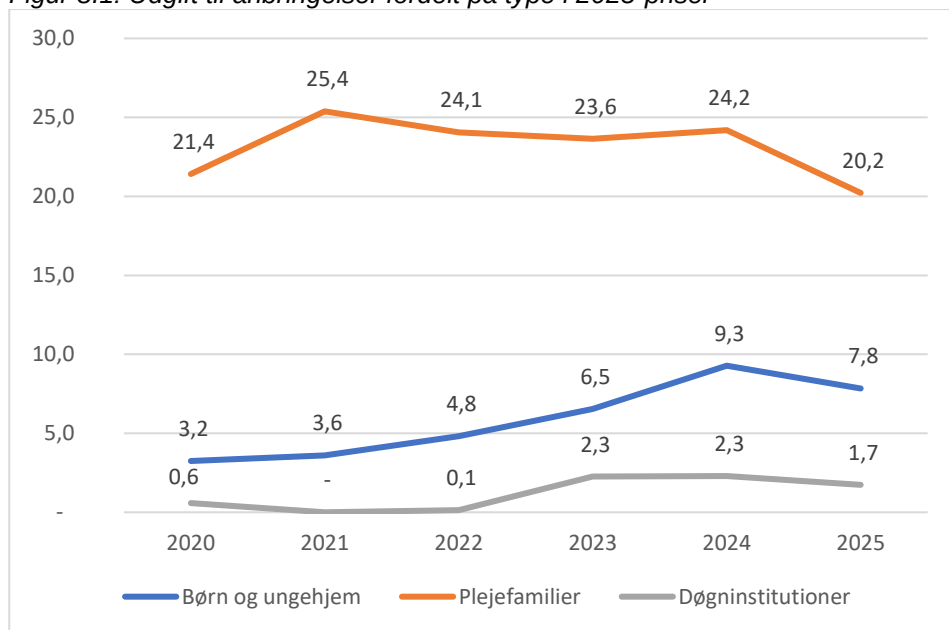
Hvis kommunens serviceniveau på socialområdet skal tilpasses og de forebyggende indsatser reduceres, vil det samtidig kræve en stærkere sektoransvarsopdelt opgaveløsning. Dagtilbud og skoler vil i højere grad skulle løfte de opgaver og vanskeligheder, der vedrører børn i dagtilbud og elever i skolen, hvilket vil kunne skabe et udgifts- og opgavepres på almenområderne. Samtidig er det vigtigt at anerkende, at dagtilbud og skoler allerede løfter mange trivselsopgaver, og at viden og erfaringer på området viser, at en forebyggende tilgang kan forebygge, at problemer vokser sig større, samt at der i et længere perspektiv opstår negative følgevirkninger.

7. Bilag

Bilag 1: Udgifter til anbringelse fordelt på type i 2025 priser

Bilag 1 viser udgifter til anbringelsesområdet fordelt efter anbringelsestype. Budgetoverholdelse afhænger både af antallet af anbringelser og anbringelsestypen, da anbringelse på børne- og ungehjem og døgninstitutioner er dyre end en anbringelse i en plejefamilie. Figuren viser, at der er et sket et fald i udgifterne til plejefamilier fra 2021-2025, mens udgifterne til børne og ungehjem og døgninstitutioner falder fra 2024 til 2025 efter at være steget over en årrække.

Figur 8.1: Udgift til anbringelser fordelt på type i 2025-priser

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Bilag 2: Forventet udgift i 2025 på serviceområdet på Social og Sundhed – børn og familie

Bilag 2 viser nuværende årgange i Familieafdelingen samt de tilhørende sagsudgifter pr. årgang.

Ved årsskiftet det år den unge bliver 15 år, overføres alle sagsudgifter til Ungeafdelingen. Årgang 2011 overgår til Ungeafdelingen ved årsskiftet til 2026.

Tabel 8.1: Forventet udgift i 2025 på serviceområdet på Social og Sundhed – børn og familie

Årgang	Forventet udgift
2011	8.085.483
2012	2.137.658
2013	11.357.685
2014	9.266.091
2015	2.144.493
2016	5.004.089
2017	3.390.570
2018	2.805.972
2019	1.980.675
2020	1.939.535
2021	109.211
2022	566.786
2023	495.004
2024	1.305.463

NOTAT

Prognose for udviklingen i udgifterne på social- og sundhedsområdet 2025-2029 – Unge

Dato: 12. maj 2025

Forvaltning

Budget og Analyse

Sagsnr.:

24/9936

Sagsbehandler:

Allan Dahl Jacobsen

0. Indledning

I dette notat præsenteres prognosen for den økonomiske udvikling på ungeområdet for perioden 2025-2029. Prognosen er baseret på en systematisk analyse af historiske udgiftsdata på årgangsniveau og viser et fortsat merforbrug i 2026 på ungeområdet.

Det bemærkes, at prognosen – som af fremskrivning – er behæftet med usikkerhed, og at denne usikkerhed øges gradvist over tid. Særligt efter 2026 afhænger udviklingen i højere grad af variable faktorer, som antallet af anbringelser, anbringelsesmønstre og prisudvikling på anbringelser, hvilket kan påvirke den faktiske udgiftsstigning. Af samme årsag er der med notatet lagt op til fastholdelse af udgiftsniveauet fra 2027 med virkning ud i årene.

Som tidligere år vil prognosenotatet indgå i materialet for den kommende budgetlægning for 2026. Den seneste prognose på ungeområdet blev behandlet i Unge-, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget den 12. juni 2024.

1. Konklusion

Samlet viser prognosen betydelige budgetudfordringer i 2025 og 2026. Ungeområdet havde i 2024 et markant merforbrug drevet af få dyre og udgiftsdrivende anbringelsessager og sager der har været forelagt Ungdomskriminalitetsnævnet. Disse sager er fortsat udgiftsdrivende i 2025, hvor der forventes et merforbrug på 6,9 mio. kr. Derudover forventes et mindre merforbrug på 3,1 mio. kr. i 2026 og et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. i 2027. Dette hænger sammen med, at der i 2026 og 2027 overføres relativt få udgifter til fra Familieafdelingen til Ungeafdelingen. Derimod er forventningen, at de årgange, der overføres i 2028 og 2029, er udgiftstunge, og det forventes, at der vil komme et forventet merforbrug på 1,1 mio. kr. igen i 2029. Effekterne heraf er dog behæftede med betydelig usikkerhed, og udgiftsniveauet for 2027 er derfor fastholdt ud i overslagsårene i tabel 1, der illustrerer de budgetmæssige konsekvenser af notatet.

Dette medfører et behov for at afdække fælles handlemuligheder på tværs af det samlede unge- og familieområdet allerede nu – både for at mindske budgetudfordringerne i 2025 og 2026 og for at ruste afdelingen til den fremtidige belastning i 2029.

2. Afgrænsning

Det specialiserede social- og sundhedsområde på ungeområdet omfatter unge i udsathed (15-17 (-22) år) og unge med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser og/eller særlige sociale problemer inden for handicap- og psykiatriområdet (18-29 år). I Billund Kommune er området siden 2019 blevet varetaget af Ungeafdelingen.

Prognosen afgrænses til unge i udsathed i alderen 15-22 år vedrørende barnets lov – med særligt fokus på anbringelser samt indsatser relateret til ungdomskriminalitet.

Der udarbejdes ikke prognoser for unge i alderen 18-29 år tilhørende handicap- og psykiatriområdet efter serviceloven. Afgrænsningen er foretaget, da der i notater fokuseres på de områder, der for nuværende har udfordringer i forhold til at overholde budgettet. Bemærk dog, at tabel 1 indeholder det samlede budget for det samlede ungeområde, hvilket inkluderer handicap- og psykiatriområdet.

3. Forudsætninger og metode

Prognosen bygger på historiske udgiftsniveauer, identificerede udviklingsmønstre og variationer mellem årgange. Årgangsspecifikke udgifter vurderes ud fra tidligere tendenser, hvor særligt udgiftstunge årgange forventes at forblive på et højt niveau. Nye årgange indgår i beregningen baseret på prognosenotatet for børneområdet, og alle øvrige udgifter – undtagen ekstern anbringelse og sager der har været forelagt Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) – antages at være stabile.

Med udgangspunkt i regnskabet for 2020-2024 er der udarbejdet tekniske fremskrivninger af udgiftsniveauet for 2025-2029. Udgiftsændringer i perioden 2020-2025 er beregnet i procent for hver årgang, hvorefter gennemsnitlige ændringer fra år til år er fastlagt. Disse værdier anvendes til at justere prognosen for 2025, hvilket danner grundlag for fremskrivningen til 2026-2029.

4. Prognose for udviklingen i udgifter

Ungeafdelingen har siden afdelingens etablering i 2019 på kort tid markeret sig som en faglig og økonomisk kompetent aktør, som har fået skabt en lang række resultater, både i et fagligt, økonomisk og hverdagslivs perspektiv.

Ungeområdet har i perioden 2021-2023 samlet set genereret et mindreforbrug på 21,4 mio. kr. Med budget 2024 blev det derfor besluttet at overføre 3,7 mio. kr. til børne- og familieområdet – faldende til 2,6 mio. kr. fra 2025 og frem.

Sidste års prognose viste et forventet merforbrug og der blev derfor givet 2,2 mio. kr. til budget 2025, og 0,3 mio. kr. til de efterfølgende år. Budgetudfordringerne har vist sig større end forventet. I tabel 1 fremgår den forventede udvikling i Ungeafdelingens samlede udgifter i årene 2023-2029. Det er forventningen, at der i 2025 vil være en større merforbrug på 6,9 mio. kr. samlet set på ungeområdet. Dette omfatter begge områder; unge i udsathed og unge på handicap- og psykiatriområdet.

Tabel 1: Faktisk og forventet udvikling i udgifter på ungeområdet 2023-2029, i mio. kr. i 2025-priser

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Forventet forbrug, aktuelt	50,0	69,0	67,0	61,7	56,3	56,3	56,3
Budget	61,5	59,2	60,1	58,5	58,5	58,5	58,5
Afvigelse til budget	11,4	-9,8	-6,9	-3,1	2,2	2,2	2,2

Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

Note: 2023 og 2024 er faktiske udgifter og budgetter fremskrevet til 2025 PL, 2025 og frem er prognoser.

I prognosen er der taget højde for de kommende årgange, der overføres fra Familieafdelingen til Ungeafdelingen. Af bilag 3 fremgår forventningen om, at den årgang der overføres i 2027, ikke er udgiftstung, mens de årgange, der overføres i 2026, 2028 og 2029, er relativt udgiftstunge, hvilket potentielt kan give udfordringer i de yderste overslagsår. Som tidligere beskrevet er forudsætningerne herfor præget af så store usikkerheder, at det forventede udgiftsniveau i tabel 1 er fastholdt på 2027-niveau med en forventning om, at der kan gives mere kvalificerede bud på 2028 og 2029 i senere prognoser.

På landsplan er udgifterne til det specialiserede børne- og ungeområde steget, men der er store forskelle mellem kommunerne. Fra 2020-2024 er udgifterne på landsplan steget med ca. 27 %, mens udgiftsstigningen på det samlede børne- og ungeområde i Billund Kommune har været på ca. 39 % i samme periode. I Billund Kommune har udgiftsstigningen i perioden 2020-2023 alene været på børneområdet, mens det fra 2024 og frem også gælder for ungeområdet.

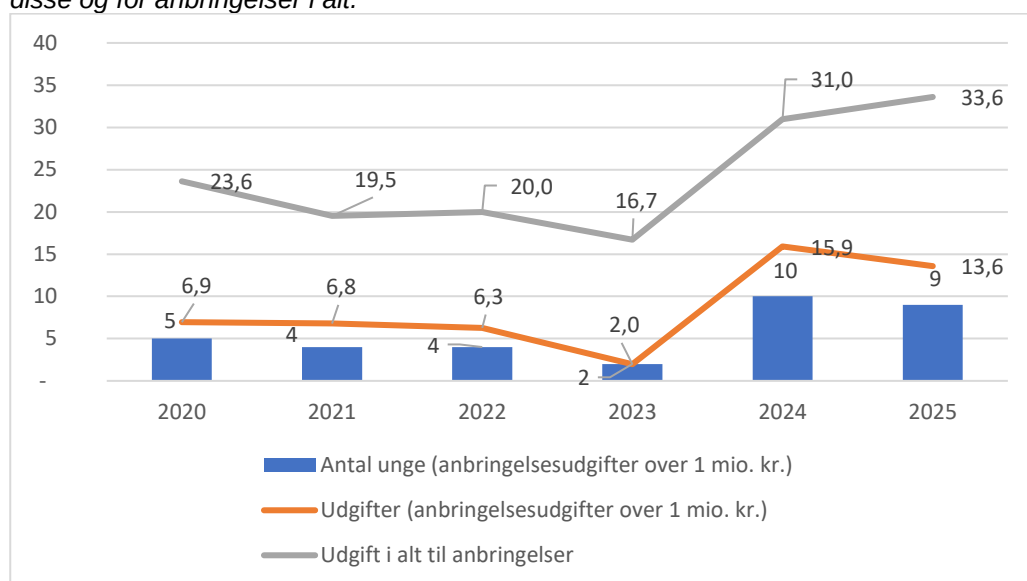
4.1 Den faktiske og forventede udvikling på anbringelser

Udviklingen i anbringelsestallet, herunder udviklingen i anbringelsestyper (antal anbragte i plejefamilie, på børne- og ungehjem og døgninstitutioner) samt udviklingen i gennemsnitspriser pr. anbringelsestype har afgørende betydning for udviklingen i udgifter på social- og sundhedsområdet unge.

Antallet af dyre anbringelser¹ var stabilt fra 2020 til 2023 med en let faldende tendens. I 2024 steg det markant fra 2 til 10, hvilket gjorde året ekstraordinært. Selvom 2024 betragtes som en afvigelse, påvirker udviklingen de kommende år, da en anbringelse ikke ophører ved årsskiftet. Som illustreret i figur 1 forventes niveauet i 2025 ikke at vende tilbage til tidligere normer.

¹ Dyre anbringelser er defineret som dyrere end 1 mio. kr. i 2025 PL.

Figur 1: Antal unge i anbringelse med anbringelsesudgifter over 1 mio. kr. i 2025-priser og samlet pris for disse og for anbringelser i alt.

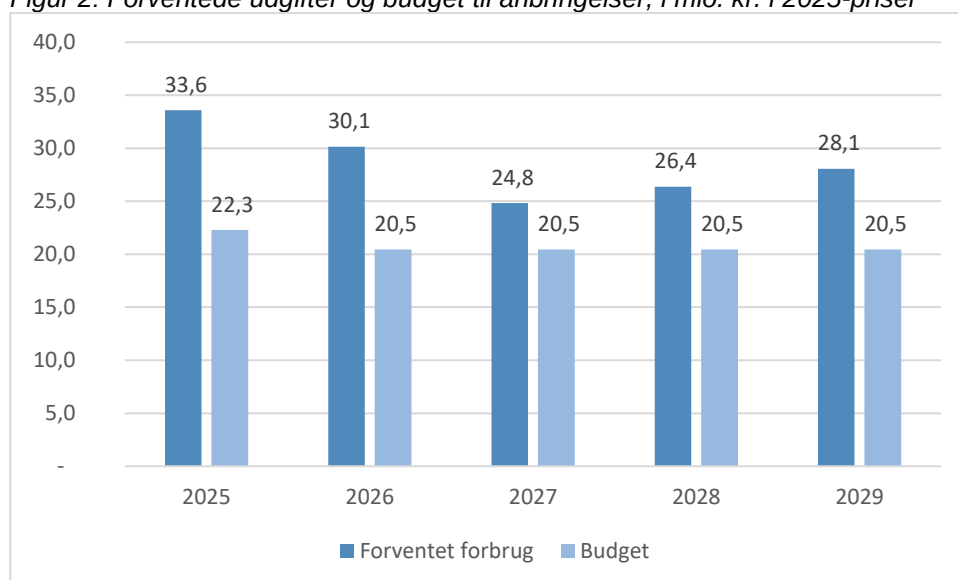

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Note: Antallet af unge i tabellen er antal unikke personer, med udgifter til anbringelser der overstiger 1 mio. kr. i de pågældende år. 2025 er prognose.

Figur 2 viser, at der forsat forventes at være ubalance mellem forbrug og budget på anbringelsesområdet. Fra 2025 til 2029 forventes udgifterne til anbringelser at falde med 5,5 mio. kr., men dette er ikke tilstrækkeligt til at skabe balance.

Figur 2: Forventede udgifter og budget til anbringelser, i mio. kr. i 2025-priser

Kilde: Økonomisystemet Opus og DSS, Billund Kommune.

I bilag 2 ses udviklingen i udgifter til de tre anbringelsestyper; plejefamilie, børne- og ungehjem samt døgninstitutioner. Bilaget viser, at plejefamilier og døgninstitutioner har haft en stabil udvikling, mens udgifterne til børne- og ungehjem er steget markant siden 2023. Målgruppen for børne- og ungehjem samt døgninstitutioner er primært behandlingskrævende unge, der ikke kan være i plejefamilier og har brug for et mere

specialiseret tilbud. Da gennemsnitsprisen på børne- og ungehjem er væsentligt højere end i plejefamilier, har dette bidraget til den samlede udgiftsstigning.

Ved sidste års prognose var der en forventning om, at udviklingen ville rette sig fra 2025. Som nævnt, forventes merbruget at blive mindre de kommende år – dog stadig med ubalance mellem forbrug og budget. Dette fordi, de ekstraordinære dyre anbringelser kan udpeges til få enkeltsager, og der forventes ikke at være tilsvarende nye sager på vej.

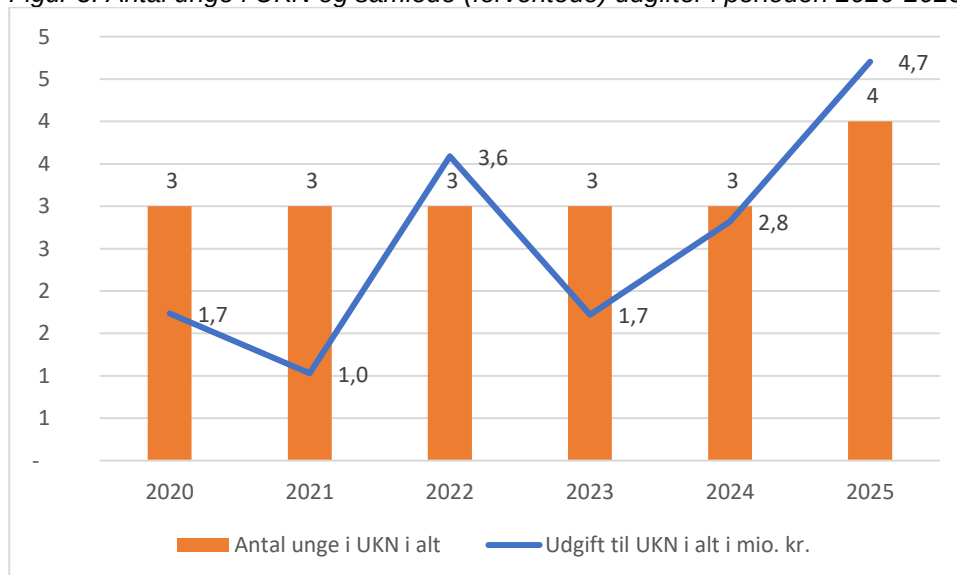
4.2 Den faktiske og forventede udvikling i sager med ungdomskriminalitet

Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) er et uafhængigt nævn, som har til opgave at træffe afgørelse i sager, hvor børn og unge i alderen 10-17 år, der har lovligt ophold i Danmark, er mistænkt eller dømt for kriminalitet. Ungdomskriminalitetsnævnet medvirker til at forebygge ungdomskriminalitet ved at fastlægge målrettede, individuelle forebyggende indsatser til målgruppen. I det følgende fokuseres på de 15-17-årige.

Henvisninger til Ungdomskriminalitetsnævnet sker, når lovovertrædelserne vedrører personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, fx overtrædelse af våbenloven eller salg af euforiserende stoffer. For Billund Kommune har baggrunden for henvisninger og genindbringelser til nævnet været personfarlig kriminalitet. Den mest vidtgående beslutning Ungdomskriminalitetsnævnet kan træffe er anbringelse.

Figur 3 viser det samlede antal unge i UKN forløb og de samlede udgifter herfor i perioden 2020-2024 samt forventningen til 2025. Antallet af unge har i perioden 2020-2024 ligget på niveau. Fra 2024 til 2025 er der indtil nu en stigning på 1 ung. Samtidig viser figuren, at udgiftsniveauet varierer fra år til år, hvilket hænger sammen med de pågældendes unges udfordringer, lovovertrædelser og behov for indsats. Fra 2024 til 2025 er udgifterne steget fra 2,8 mio. kr. til 4,7 mio. kr. – svarende til en forventet udgiftsstigning på 1,9 mio. kr. Omfanget af indsatser meget forskelligt alt efter, hvad Ungdomskriminalitetsnævnet vurderer i sagen og hvor lang perioden for forløbet skal være. Udgiftsniveauet fra 2020 til 2024 svinger mellem 1 og 3,6 mio. kr. for det samme antal sager.

Figur 3: Antal unge i UKN og samlede (forventede) udgifter i perioden 2020-2025, i mio. kr. i 2025-priser

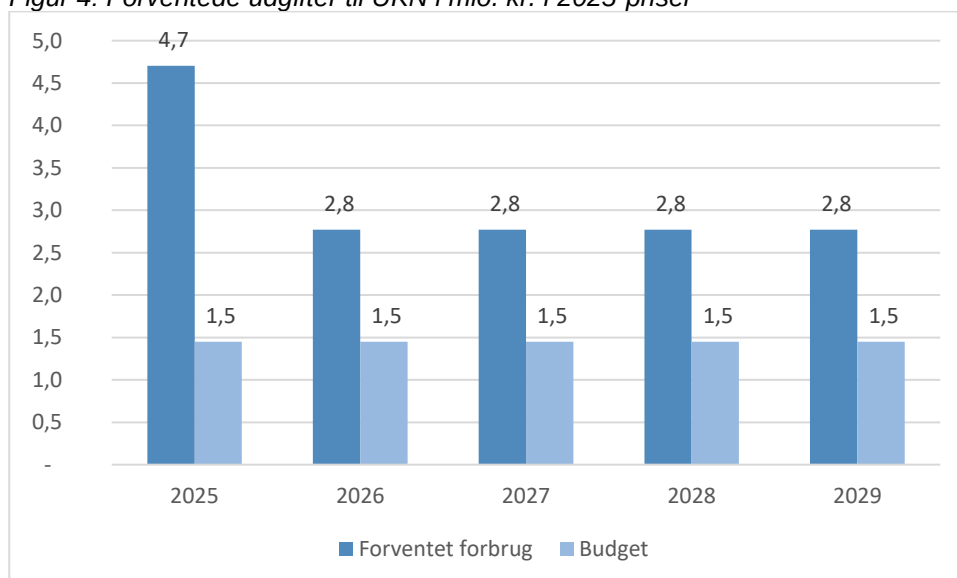

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Note: Antallet af unge i tabellen er antal unikke personer, med udgifter til UKN'er i de pågældende år. 2025 er en prognose.

Som beskrevet ovenfor er udgiftsniveauet svingende og der er tale om få unge. Prognosen er derfor beregnet ud fra et simpelt gennemsnit af tidligere års udgifter i 2025 prisniveau. Figur 4 viser, at det forventede forbrug falder fra 2025 til 2026, og at forbruget de kommende år vil være på niveau. Der forventes et merforbrug i hele perioden. Grunden til at det forventes, at udgiftsniveauet allerede falder til 2026 er, at udgiften til de kendte sager stopper i 2026.

Figur 4: Forventede udgifter til UKN i mio. kr. i 2025-priser

Kilde: Økonomisystemet Opus og DSS, Billund Kommune.

Historisk har det ikke været muligt at overholde budgettet til sager i relation til Ungdomskriminalitetsnævnet, jævnfør bilag 1.

4.3 Forventede overgange til/fra børne-, unge- og voksenområdet

Familieafdelingen og Ungeafdelingen er organiseret som to selvstændige enheder med hver sit faste budget. Denne organisering skaber snitflader, når unge overgår fra Familieafdelingen til Ungeafdelingen. Ved årsskiftet i det år, hvor den unge fylder 15, overføres alle relaterede sagsudgifter til Ungeafdelingens budget. Af hensyn til den økonomiske styring er budgetterne faste, og der følger derfor ikke midler med overflytningen.

Antallet af unge og størrelsen på de tilhørende sagsudgifter, der overføres til Ungeafdelingen, varierer betydeligt fra år til år. Når mange sagsudgifter overgår til ungeområdet, frigøres der midler i børneområdet. Omvendt kan en stor overførsel udfordre Ungeafdelingens muligheder for at overholde sit budget.

Af bilag 3 fremgår de forventede sagsudgifter for de enkelte årgange i Familieafdelingen og i Ungeafdelingen i 2025. I Ungeafdelingen varierer de forventede udgifter fra 0,5 mio. kr. til 13,7 mio. kr., hvilket viser, hvor stor betydning sagsudgifternes størrelse har for budgetoverholdelsen på ungeområdet i de kommende år.

Derudover, er overgangen fra unge- til voksenområdet afhængig af den livsfase, som den unge er i. Unge der har færdiggjort sin STU og er førtidspensionsafklaret overgår til Voksenstøtte før sit 29. år.

5. Handlemuligheder på unge- og familieområdet

På baggrund af de seneste års markante udgiftsstigninger på området er der behov for at overveje handlemuligheder, som både kan reducere de kortsigtede budgetudfordringer og styrke Unge og Familie som område.

En mulig vej er at intensivere arbejdet med kontraktforhandlinger. Erfaringerne fra 2024, hvor vi havde en delt kontraktforhandler med voksenstøtteområdet, viser, at forhandlinger kan dæmpe udgiftsudviklingen væsentligt. Vi har i 2025 prioriteret arbejdet med kontraktforhandlinger på anbringelsesområdet og kan vælge at skærpe denne indsats. Det bør dog ske med omtanke, da for hårde forhandlinger kan resultere i fagligt ufor-svarlige reduktioner i støtten til børn og unge.

En anden mulighed er at styrke forebyggelsen af anbringelser og fremme hjemgivelser til familien eller iværksætte anbringelser på eget værelse for flere unge, hvor det er fagligt bæredygtigt. I 2025 har vi allerede forebygget et betydeligt antal anbringelser og arbejder målrettet med forebyggelse og hjemgivelse for øje. Forebyggelse og hjemgivelse kan kræve yderligere investeringer i støttende indsatser, hvis vi skal styrke denne tilgang. Det indebærer desuden en risiko for, at indsatserne ikke er tilstrækkelige, og at sagerne kan blive dyrere på sigt. Dertil kommer, at børn og unge har fået flere rettigheder, blandt andet i forhold til at opnå permanent anbringelse børnelivet ud og i ungestøtten.

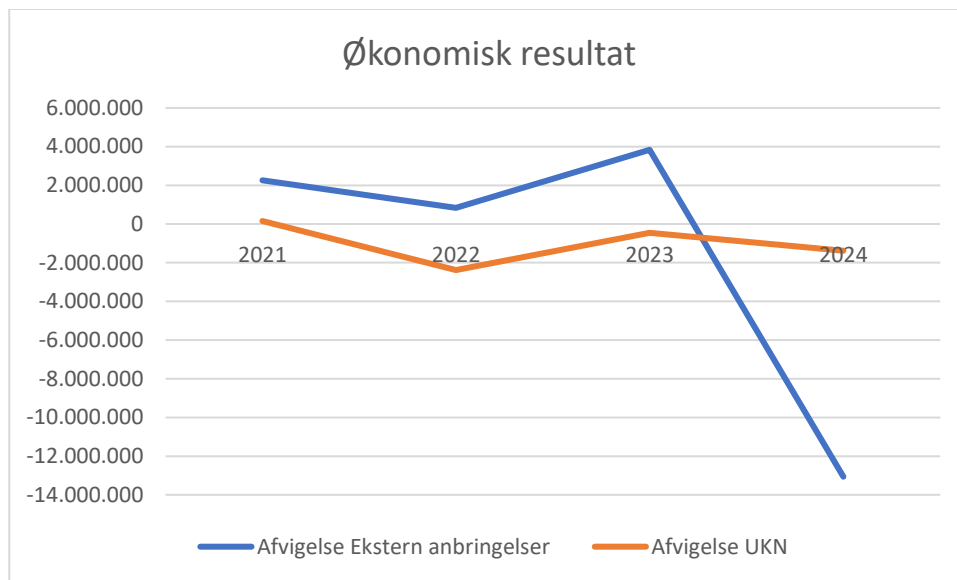
Endelig kan det overvejes at nytænke kommunens serviceniveau som et alternativ til ovenstående. I dag støtter vi mange børn, unge og familier med både store og små problemstillinger. Selvom det er positivt, er der formentlig en del af disse, som vil kunne klare sig uden kommunal støtte eller med et kortere forløb. Da mange af de tidlige, forebyggende indsatser ikke er lovpligtige, kan en justering her være en vej til at tilpasse udgiftsniveauet. Derudover vil vi kunne tilpasse tilbudsviften til kun at omfatte basale indsatser og i højere grad tillade ventetid på indsatser. Det indebærer dog en risiko for ringere opsporing og behandling.

I den forbindelse er det væsentligt at styrke sektoransvaret. Dagtilbud og skoler skal i højere grad løfte de opgaver, der naturligt hører til deres kerneopgave. Hvis disse sektorer lykkes med at styrke alle børn og unges trivsel, kan det mindske behovet for tidlige forebyggende og støttende indsatser. Omvendt er det vigtigt at anerkende, at dagtilbud og skoler allerede løfter mange trivselsopgaver, og at viden og erfaringer på området viser, at en forebyggende tilgang kan forebygge, at problemer vokser sig større samt at der i et længere perspektiv opstår negative følgevirkninger.

6. Bilag

Bilag 1: Økonomisk resultat på anbringelser og sager i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN)

Nedenstående viser det historiske mer- og mindreforbrug på ungeområdet.

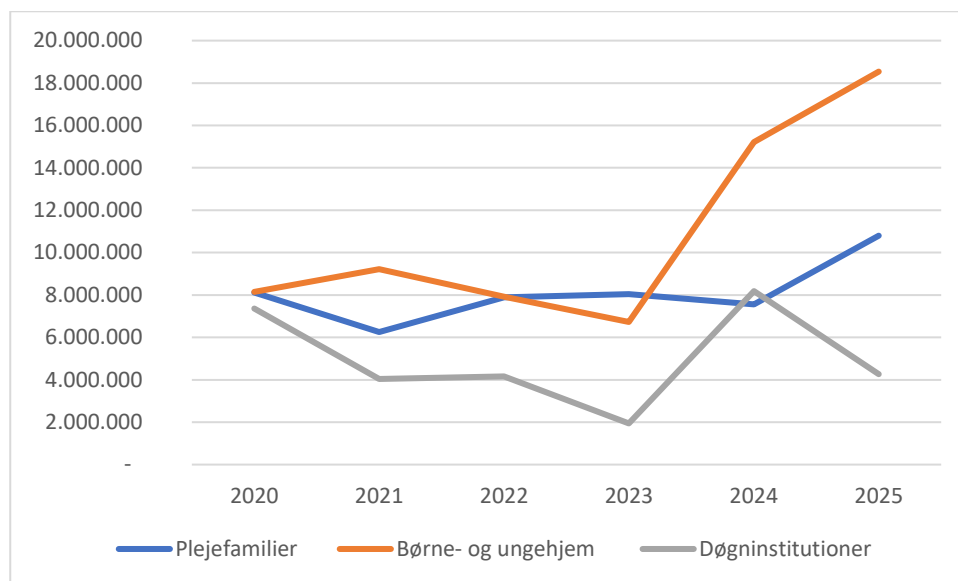
Kilde: Økonomisystem, Billund Kommune.

Note: Mer-/mindreforbrug på anbringelser og UKN

Grafen viser det historiske mer- og mindreforbrug på ungeområdet. Der har generelt siden 2021 har været et merforbrug på sager, der har været forelagt Ungdomskriminalitetsnævnet. Ungdomskriminalitetsnævnet blev etableret i 2019, og på landsplan har man generelt set et stigende antal genindbringelsessager i nævnets første leveår. Derudover var det først i 2024, at der var et markant merforbrug på anbringelser, hvilket hænger sammen med få særligt dyre anbringelser.

Bilag 2: Udgift til anbringelser fordelt på type i 2025-priser

Nedenstående graf viser udviklingen i udgifter til de tre anbringelsestyper; plejefamilie, børne- og ungehjem samt døgninstitutioner.

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Bilag 3: Forventet udgift i 2025 på serviceområdet på børne- og familieområdet og ungeområdet

Nedenstående tabel viser det forventede udgiftsniveau i 2025 på de nuværende årgange i Ungeafdelingen og Familieafdelingen.

Årgang	Forventet udgift
Nuværende årgange i Ungeafdelingen	
1995	64.887
1996	2.379.802
1997	1.333.085
1998	172.578
1999	2.774.806
2000	1.704.123
2001	902.833
2002	485.162
2003	1.910.820
2004	1.940.418
2005	7.105.862
2006	4.138.496
2007	10.139.914
2008	13.025.188
2009	8.412.527
2010	11.541.323
Nuværende årgange i Familieafdelingen	
2011	8.085.483
2012	2.137.658
2013	11.357.685
2014	9.266.091
2015	2.144.493
2016	5.004.089
2017	3.390.570
2018	2.805.972
2019	1.980.675
2020	1.939.535
2021	109.211
2022	566.786
2023	495.004
2024	1.305.463

Kilde: DSS, Billund Kommune.

Note: Den forventede udgift pr. årgang i 2025

Det skal bemærkes, at sagsudgifterne historisk set er steget i takt med barnets alder. Derfor må det forventes, at de angivne udgifter er lavere end de faktiske udgifter, der senere overføres til Ungeafdelingens budget – jo yngre årgangen er, jo større vil forskellen på nuværende udgiftsforventninger og udgiftsforventninger ved overgang til være.

NOTAT

Prognose for udviklingen i serviceudgifterne på Handicap og Psykiatri 2025-2029

Dato: 12. maj 2025

0. Indledning

Som en del af budgetlægningen, udarbejder forvaltningen årligt prognosenotater på det specialiserede socialområde, herunder det nærværende notat for Handicap og Psykiatri. Prognosen søger at illustrere udviklingen i udgifterne på et område, der er præget af store udsving og komplekse styringsmekanismer, og på den måde give Kommunalbestyrelsen mulighed for at håndtere udfordringer i god tid. Dette for at sikre rettidig velværd til kommunens udsatte borgere, samt understøtte den gode økonomistyring og langsigtet balance i den samlede kommunale økonomi. På samme vis giver prognosenotatet en indikation af det politiske råderum i de foreliggende budgetforhandlinger.

Voksenområde

Voksenstøtte

Sagsnr.:

20/4156

Sagsbehandler:

Mike Straarup

Handicap- og psykiatriområdet omfatter borgere over 30 år med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser samt særlige sociale behov. Tendensen på området har været markante stigninger på området på landsplan de senest år, og derfor forventes fortsat stigninger på området. En rapport fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet peger på at borgernes behov bliver mere komplekse fremadrettet, og kommunerne kan forvente øgede udgifter.¹ Prognosenotatet 2025-2029 bygger videre på forgængeren fra 2024-2028, som blev præsenteret for Voksenudvalget den 12. juni 2024.

Prognosen er udarbejdet på baggrund af områdets afsluttede regnskab for 2024 og med afsæt i budgetopfølgningen for april.

1. Konklusion

Prognosen viser, at tidligere års indikerede udgiftsstigninger fortsætter i årene fremover med en gennemsnitlig, årlig udgiftsstigning i perioden 2025-2029 på 2,9 mio. kr. Stigningen tager sit afsæt i en stadigt mere kompleks borgergruppe samt en stigning i nogle af de mest omkostnings- og ressourcekrævende borgere, som skal imødekommes for fortsat at kunne varetage borgernes behov på en økonomisk, socialt og bæredygtig måde. Den primære udfordring er ikke antallet af borgere, men kompleksiteten i de nuværende borgere, og at tilgangen af nye borgersager er mere komplekse end tidligere.

Kommunen arbejder fortsat med kapacitetsopbyggende tiltag for at forsøge at være på forkant på det forebyggende område. Deri lægger også at udvikle kommunens interne kompetencer løbende, så kommunen kan håndtere den stigende kompleksitet. En stor udfordring er de borgere, hvor kommunen ikke er handlekommune. Her stiger kompleksiteten også løbende, uden mulighed for at påvirke udgiftsniveauets størrelse.

¹ "Anbefalinger til en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet", Ekspertudvalget på socialområdet, Social-, Bolig- og Ældreministeriet, april 2024: <https://www.sm.dk/publikationer/2024/apr/ekspertudvalget-paa-socialomraadets-endelige-rapport>.

2. Afgrænsning

Prognosen er baseret på en fremskrivning af helårsborgere, der modtager støtte i eget hjem (servicelovens § 82/85) og borgere der bor i botilbud (servicelovens §107, §108 og § 105/85).

Botilbud og socialpædagogisk støtte i eget hjem er udvalgt, da de repræsenterer størstedelen af udgifterne på handicap- og psykiatriområdet. De resterende tilbud er udeladt som fokusområder i prognosen, da der på nuværende tidspunkt ikke kan ses nogle væsentlige økonomiske udfordringer.²

Prognosenotatet indeholder de samlede udgifter på alle paragrafer på Handicap og Psykiatri serviceområde. Refusion på særlig dyre enkeltsager er udeladt, da den vedrører overførsler og ikke påvirker serviceniveauet.³

3. Metode og forudsætninger

I prognosen er brugt følgende metode:

- Udgiften til brug for beregningen af de nye interne botilbudspladser er baseret på gennemsnitsprisen på et internt botilbud i 2024. Priserne er fremskrevet til 2025-priser
- Besparselsen til brug for beregningen af hjemtagningen af borgersager fra eksterne botilbud er baseret på gennemsnitsprisen på et eksternt botilbud i 2024, priserne er fremskrevet til 2025 priser
- Udgifterne til eksterne botilbud er fremskrevet med den forventede prisstigning på 2,6% ud fra en faglig vurdering af muligheden for at nedbringe de hidtidige årlige prisstigninger.
- Udgiften til nye borgere, der modtager § 85, er baseret på gennemsnitstimetal

Prognosen bygger på følgende forudsætninger:

- at niveauet af salg til Ungeafdelingen forventes uændret
- at niveauet af salg til andre kommuner forventes uændret
- at der i de kommende år er en prisstigning på 2,9% på eksterne botilbud, som var den faktiske udgiftsstigning i regnskab 2024
- at antallet af borgere i interne botilbud stiger med 6 personer hen over perioden, samt at der kan hjemtages to fra eksterne botilbud i perioden
- at antallet af borgersager i eksterne botilbud, hvor Billund Kommune ikke er handlekommune og dermed ikke bestemmer visitation, takster mv. er uændrede
 - 19,34 mio. kr. ud af 63,19 mio. er udgifter hvor Billund Kommune ikke er handlekommune
- at antallet af borgere, der har behov for socialpædagogisk støtte i eget hjem stiger. Fra 2020-2024 har der været en udgiftsstigning på 10,1%⁴

Tabel 1: Forventet tilgang af borgersager fordelt over perioden 2025-2029

Botilbud	2025	2026	2027	2028	2029
Interne	2	1	1	1	1
Eksterne	-1	-1	0	0	0
§85					
Interne	5	5	5	3	2
Eksterne	1	1	1	1	1

Tabel 1: Baseret på data fra perioden 2020-2024, og budgetopfølgning april 2025. Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

²De resterende tilbud er fravalgt. De fravalgte områder er bl.a. beskyttet beskæftigelse (§103), aktivitet og samvær (§104), aflastning (§84), krise- og forsorgshjem (§§109-110), BPA (§96) og "Housing First" (§ 85a).

³Billund Kommune modtager hvert år refusion på særlig dyre enkeltsager. En særlig dyr enkeltsag er når en enkelt borgers udgifter overstiger 940.000 kr. (2025). Udgiftsniveauet stiger hvert år. <https://www.sm.dk/lovstof/satser-paa-socialomraadet/satser-paa-socialomraadet-for-2025/finansiering-og-takster>.

⁴Ibid.

4. Prognose for udviklingen i udgifter på handicap- og psykiatriområdet

4.1 Den faktiske og forventede udvikling på handicap- og psykiatriområdet

Tabel 2: Forventet udvikling i samlede udgifter i mio. kr. på serviceområdet

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Regnskab	146,6	150,0					
Ny prognose for 2025-2029			163,3	165,4	168,3	171,7	175,0
Budget ekskl. opsparing	135,7	141,9	159,8	162,2	162,2	162,2	162,2
Difference	-10,815	-8,098	-3,530	-3,164	-6,171	-9,507	-12,857

Tabel 2: 2023 og 2024 er faktiske udgifter og regnskab. Alle tal er fremskrevet til 2025 priser.

Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune. Prognose er beregnet ud fra de valgte forudsætninger.

Den samlede prognose for 2025-2029 viser en stigende afvigelse mellem forventede udgifter og nuværende budgetter. Prognosen viser, at de samlede serviceudgifter forventes at stige fra 150,0 mio. kr. i regnskab 2024 til 175,0 mio. kr. i 2029. Dette betyder, at der – selv med den politiske bevilling fra budget 2025 – forventes et merforbrug på 3,2 mio. kr. i 2026 stigende til 12,9 mio. kr. i 2029. Denne udvikling peger på et markant og vedvarende udgiftspres, som i stigende grad vil udfordre servicerammen. Usikkerheden stiger jo længere prognosen kommer ud i årene. Desuden afventes centrale initiativer i form af ny landsdækkende takstmodel og et muligt takstloft, som kan have stor betydning for udgifterne.

De primære forklaringer i udgiftsstigningen er:

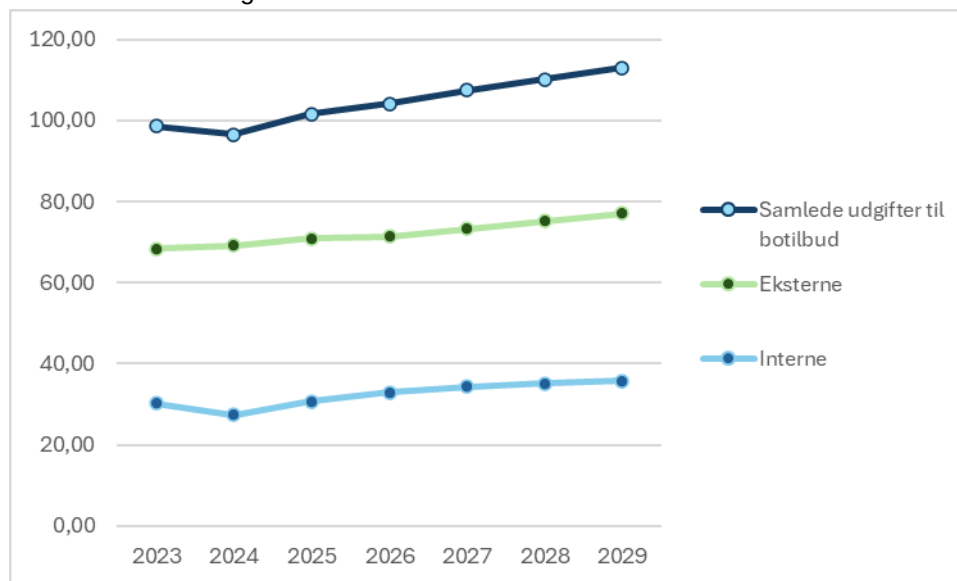
1. Fortsatte takststigninger på vores eksterne tilbud, som er udover løn- og prisfremskrivninger, men som bl.a. skyldes en stigende kompleksitet i borgernes behov
2. Få enkelte meget dyre sager, hvor borgere har brug for omfattende og specialiseret støtte
3. Forsat (lille) tilgang af borgere; dog primært i forhold til borgere, der får støtte i egen bolig

Der ses en fortsat samlet tilgang af borgersager på handicap- og psykiatriområdet, særligt §85 har oplevet tilgang. Generelt arbejdes der med at udvikle kvaliteten af de interne tilbud, så behovet for eksterne tilbud kan mindskes. Derudover er der fokus på at give flere borgere §85 støtte, som et alternativ til fx botilbud. Der arbejdes også med recovery-orienteret rehabilitering, hvor målet er at de enkelte borgere, på sigt, skal klare sig med mindre støtte efter §85, og hvor borgere med mindre støttebehov i højere grad kan opfordres til at benytte uvisiterede tilbud, som fx Værestedet Huset.

Ovenstående strategiske tilgange til arbejdet med borgerne forventes at bidrage positivt for både borgernes muligheder i tilværelsen samt kommunens samlede udgiftsniveau. De store udgiftsdrivere på området er dog fortsat eksterne botilbud til borgere med komplekse behov. Der vil også fremover være behov for køb af eksterne pladser. Der er dog et potentiale i at kommunen fremover kan løse flere opgaver selv. De nye pladser på Skibet og på Bo-Lindegården understøtter denne mulighed.

Den faktiske og forventede udvikling af udgifterne til botilbud

Graf 1: Samlede udgifter til botilbud i mio. kr.

Graf 1: Baseret på data fra perioden 2023-2024. 2025 er baseret på budgetopfølgning april. 2026-2029 er baseret på de valgte forudsætninger, og er prognose. Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

4.2.1 Eksterne botilbud

Udgifterne til eksterne botilbud er en væsentlig økonomisk udfordring for Billund Kommune. I 2024 var de samlede omkostninger 69,2 mio. kr., og udgifterne forventes at stige til 71,0 mio. kr. i 2025 og videre til 79,6 mio. kr. i 2029. Udgifterne er fortsat under pres, primært som følge af stigende takster og øget kompleksitet i borgersager.

En særlig udfordring knytter sig til de borgersager, hvor Billund Kommune alene er betalingskommune og dermed uden mulighed for at påvirke prisudviklingen. I dag drejer det sig om 16 borgere, hvilket i 2024 udgjorde 19,3 mio. kr., svarende til ca. 30 procent af de samlede udgifter til eksterne botilbud. I prognosen er det forudsat, at antallet af borgersager uden handlemuligheder forbliver uændret – men påvirkes selvfølgelig af de forventede takststigninger.

Takststigninger rammer også de resterende 70 procent af udgifterne, hvor kommunen er handlekommune. Antallet af borgere i eksterne botilbud er faldet fra 63 i 2023 til 61 i 2024. Der forventes en stagnation frem mod 2028, hvor antallet ventes reduceret til under 60 borgere⁵. Det forventes at antallet af borger i eksterne botilbud toppede på 63 i 2023.⁶

Kommunen arbejder målrettet på at styrke de interne tilbud for at begrænse brugen af eksterne botilbud, da disse er væsentligt dyrere. Voksenudvalget vil i august blive præsenteret for en botilbudsanalyse, som nærmere undersøger både de eksterne og interne botilbud og fremadrettede veje at gå.

4.2.2 Interne botilbud

I 2024 var de samlede omkostninger til interne botilbud på 27,4 mio. kr. Udgifterne forventes at være 30,7 mio. kr. i 2025. I 2029 forventes udgifterne at være steget til 35,8 mio. kr. Udviklingen i priserne på de interne

⁵ Se bilag

⁶ Baseret på forskellige matematiske modeller, bl.a. Polynomiel regression, flydende gennemsnit og Billund Kommunens strategi om at hjemtage borgere fra eksterne botilbud.

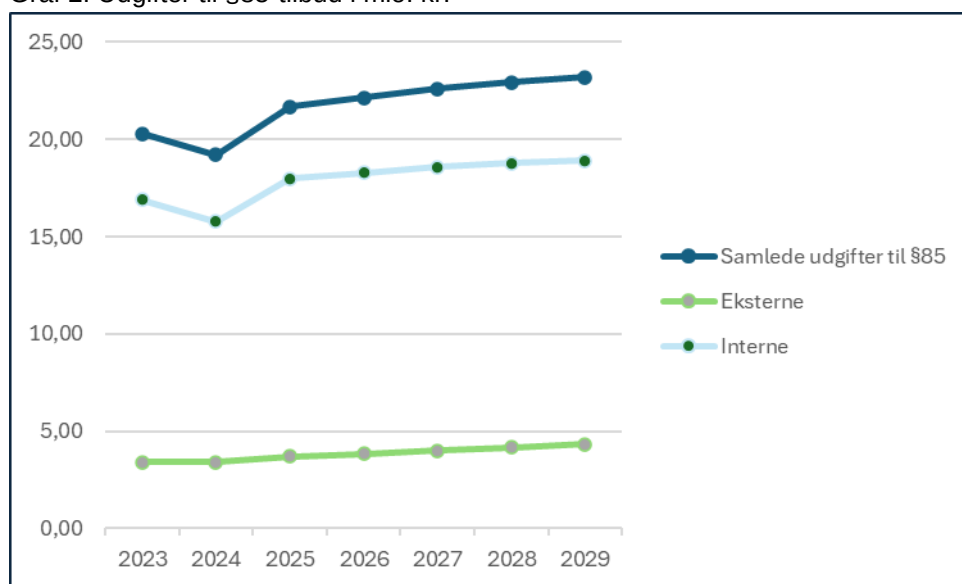
botilbud er en kombination af øget visitation på baggrund af en strategi om færre visitationer i eksterne botilbud og øget kompleksitet i borgernes behov.

Kommunen arbejder målrettet mod at styrke interne botilbud og reducere afhængigheden af dyrere eksterne tilbud, men er udfordret af stigende kompleksitet i borgersager.

I 2025 bliver der oprettet fire nye §107 pladser, på Skibet i Sønder Omme. Det er planen at udvide §105/85 pladser med 3 i perioden i forbindelse med udbygning af Bo-Lindegården. Udvidelsen af pladser er ment som kapacitetsopbygning for at imødekomme den forventede efterspørgsel og sikre økonomisk bæredygtighed.

4.2 Den faktiske og forventede udvikling af udgifterne til socialpædagogisk støtte i eget hjem

Graf 2: Udgifter til §85-tilbud i mio. kr.

Graf 2: Baseret på data fra perioden 2023-2024. 2025 er baseret på budgetopfølgning april. 2026-2029 er baseret på de valgte forudsætninger, og er prognose. Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

Handicap- og Psykiatriområdet's samlede omkostninger til eksterne og interne §85 tilbud var i 2024 på hhv. 3,4 mio. kr. og 15,8 mio. kr. I 2025 var de samlede omkostninger 19,2 mio. kr., og udgifterne forventes at stige til 21,7 mio. kr. i 2025 og videre til 23,2 mio. kr. i 2029. Udgifterne er fortsat under pres, primært grundet øget kompleksitet i borgersager og en mindre tilgang af nye borgere.

Over de seneste fem år har der været en stigning i antallet af borgersager, som modtager støtte efter §85. Der forventes også fremover at være en stigning i antal borgersager på 1-2% årligt. Stigninger i antal borgere, der modtager § 85 støtte omfatter både borgere, som får en let støtte i hjemmet – og borgere hvor støtten i hjemmet er omfattende og træder i stedet for et dyrere botilbud

Når borgere med mere komplekse behov fremover skal have støtte i egen bolig, kræver det investeringer i kompetenceudvikling, så kommunen fortsat kan løfte opgaven lokalt med en fleksibel støtte. Det har både et fagligt og økonomisk rationale.

5. Handlemuligheder

En fortsat udvikling i retning af at flere opgaver, kan løftes i egen bolig eller på egne tilbud kræver en løbende tilpasning af botilbudsmassen og fortsat kvalitets- og kompetenceudvikling med fokus på stærke faglige tilbud, som giver borgerne mulighed for at udvikle sig og bevare mest mulig selvstændighed.

Det må forventes, at det vil være nødvendigt at øge udgifterne til de interne tilbud for at kunne arbejde fagligt med alternativer til de dyrere eksterne tilbud. Billund Kommunes takster på interne botilbud er i dag blandt de billigste i Danmark. Det er vigtigt at understrege, at der også fremover vil være behov for at købe eksterne tilbud. Her vil der fortsat være behov for en vedholdende dialog og forhandling med de eksterne tilbud.

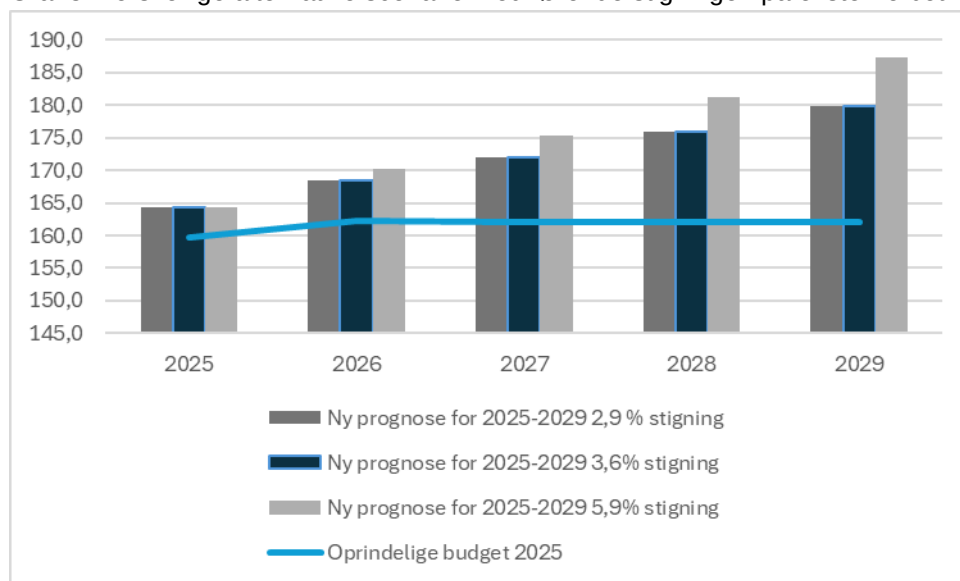
5.1 Faglige antagelser i nedbringelse af sagsudgifter

Som det er beskrevet i prognosenotatet, bliver udgifterne i særlig grad drevet af en række få borgere med stigende kompleksitet og støttebehov og dermed behov for meget dyre indsatser. I forbindelse med prognosenotatet har forvaltningen vurderet det fremtidige støttebehov hos en række borgere med omfattende behov, og har i den forbindelse indarbejdet forventninger om, at det er muligt at understøtte en positiv udvikling hos borgerne og gennem tæt opfølgning nedbringe udgifterne på de enkelte sager. Prognosenotatet bygger desuden på en central forudsætning om, at stigningstakten på de eksterne botilbud kan nedbringes fra et historisk højt niveau til et mere moderat niveau.

Prognosenotatet er således ikke blot en fremskrivning af det kendte og eksisterende udgiftsniveau. Forvaltningen har i stedet arbejdet ud fra ambitiøse forudsætninger for at kunne dæmpe udgiftsudviklingen. Hvis disse forudsætninger ikke holder, vil udgiftsudviklingen afvige fra det beskrevne.

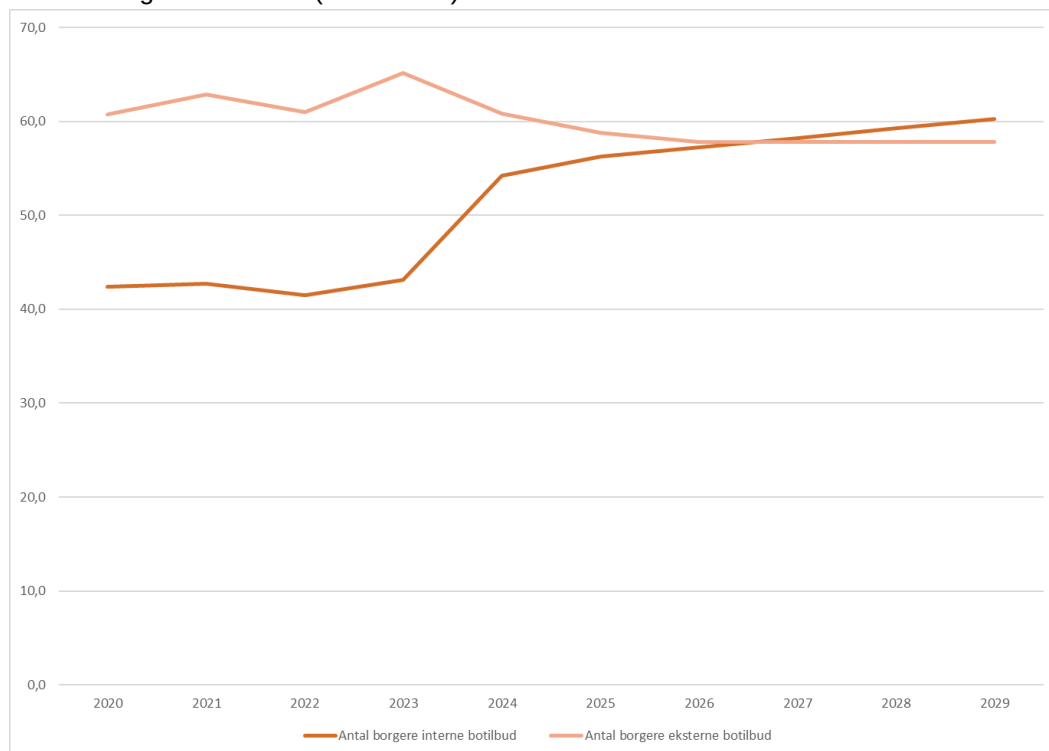
Bilag

Graf 3: Forskellige alternative scenarier ved rørende stigningen på eksterne botilbud

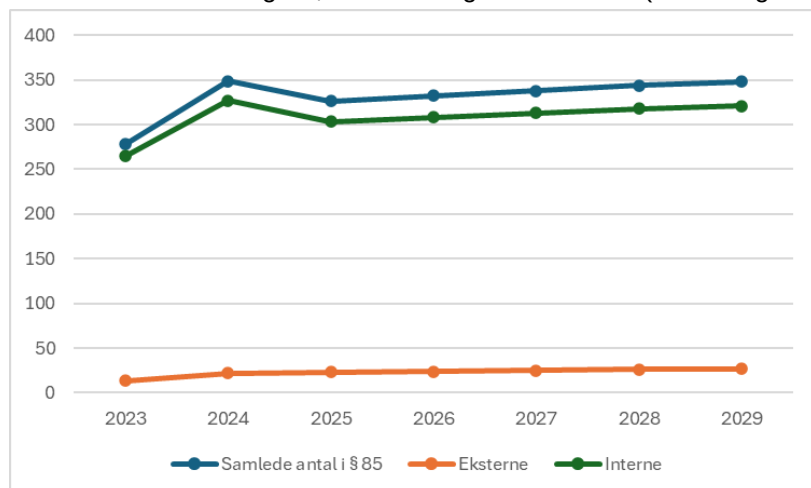
Graf 3: Samlede udgifter på hele Handicap- og Psykiatrimrådet, fremskrevet til 2025 priser. De tre fremskrivningsniveauer på 2,9, 3,6 og 5,9 procent er et udtryk for hhv. den faktiske udvikling i regnskab 2024 (2,9 %), den forudsatte stigning i sidste års prognosenotat (3,6%) og stigningen ved seneste budgetopfølgning (5,9 %).

Graf 4: Borgere i botilbud (2020-2024)

Graf 4: Baseret på data fra perioden 2020-2024. 2025 er baseret på budgetopfølgning april. 2026-2029 er baseret på de valgte forudsætninger, og prognose. Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

Graf 5: Antallet af borgere, som modtager § 85-støtte (støtte i egen bolig)

Graf 5: Baseret på data fra perioden 2020-2024. 2025 er baseret på budgetopfølgning april. 2026-2029 er baseret på de valgte forudsætninger, og prognose. Kilde: Økonomisystem og DSS, Billund Kommune.

NOTAT

Budgetnotat – Fra Kommunal til selvejende hal – Billund Idrætscenter

Indledning

I Budgetforlig for 2025 besluttede forligspartierne følgende:

”Et blomstrende foreningsliv er fundamentet for de stærke byer. En af forudsætningerne for udfoldelsen af foreningslivet er fysiske rammer, der til stadighed udvikler sig i forhold til medlemmernes ønsker og behov. Billund Kommune satte med sidste års budgetforlig gang i en helhedsplan for Billund Idrætscenter, og forligspartierne er nu parat til næste skridt, hvor der skal tages stilling til den fremtidige ejerstruktur. Forligspartierne er parate til at gøre Billund Idrætscenter selvejende, såfremt brugerne ønsker det. Tanken er, at når ejerstrukturen er på plads, kan der efterfølgende tages stilling til udviklingen af idrætscenterets fysiske rammer.”

På den baggrund har forvaltningen siden november 2024 været i dialog med brugerne, og i februar 2025 tilkendegav de, at de ønskede at indgå i en proces om at gøre Billund Idrætscenter selvejende.

Projektgruppen indstiller at hallen overgår fra en kommunal til en selvejende hal fra 1. januar 2026. Der er lavet udkast til vedtægter for en almennyttig forening, der har til formål at drive idrætscentret.

Projektgruppens vision er at skabe et lokalt forankret og udviklingsorienteret idrætscenter, der som selvejende institution får øget mulighed for at tilpasse sig brugernes behov, udvikle nye aktiviteter og styrke frivilligheden. Gruppen har i perioden afholdt en række møder med både forvaltning, politikere, juridiske rådgivere og revisorer for at belyse de økonomiske, juridiske og organisatoriske forhold ved en overgang til selveje.

Der foreligger nu et proces- og beslutningsgrundlag, som beskriver visioner, økonomi, overdragelsesforhold og anbefalinger fra projektgruppen.

Scenarier for bygninger og grund

Hvis det vedtages at Billund Idrætscenter skal overgå til at være en selvejende hal, vil der være følgende scenarier for at bygningerne kan overgå til foreningen, der skal drive den selvejende hal.

Scenarie 1

At hele ejendommen, både bygninger og grund, sælges til den nye selvejende hal på markedsvilkår.

Scenarie 2

At bygningerne sælges til den nye selvejende hal til markedsprisen, mens grunden forbliver kommunalt ejet og at der indgås en brugsretsaftale med kommunen på denne del.

Scenarie 3

At hele ejendommen, både bygninger og grund, overdrages til den nye selvejende hal vederlagsfrit.

Scenarie 4

At bygningerne overdrages til den nye selvejende hal vederlagsfrit, mens grunden forbliver kommunalt ejet og at der indgås en brugsretsaftale med kommunen på denne del.

Driftstilskud

Det anbefales, at Billund Idrætscenter følger den gældende ressourcetildelingsmodel for selvejende hal-ler. Forvaltningen vurderer, at dette kan betyde en merudgift på 876.000 kr. årligt for Billund Kommune. Dette er hovedsageligt pga. manglende gebyrindtægter og et forøget lokaletilskud.

Etableringstilskud

Derudover anbefales det, at der afsættes en samlet anlægssum i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2026 til etableringsstøtte, istandsættelse på baggrund af tilstandsrapport og igangsættelse af første fase af den tidligere udarbejdede helhedsplan.

Teknik-, Plan- og Kulturudvalget har behandlet og anbefalet sagen den 3. juni 2025.

Økonomiudvalget har behandlet og anbefalet sagen den 10. juni 2025.

Kommunalbestyrelsen har behandlet og anbefalet sagen den 17. juni 2025 med henblik på oversendelse af materialet til Budget 2026.

Økonomi

Opstartsomkostninger

Der søges et samlet beløb til Billund Idrætscenter som selvejende hal. Beløbet skal gå til engangstilskud til etablering, istandsættelse ifm. eventuelle fund i tilstandsrapport et eventuelt likviditetstilskud og igangsættelse af fase 1 i helhedsplanen. Det er endnu ukendt, hvad tilstandsrapporten viser. Forvaltningen modtager den ultimo uge 27 og vil herefter gennemgå rapporten.

Forvaltningen anbefaler derfor, at der afsættes ét samlet anlægsbeløb i forbindelse med Budget 2026, som kan bestå af:

• midler til etableringsudgifter (inkl. post til uforudsete udgifter)	500.000 kr.
• vedligeholdelsesudgifter jf. tilstandsrapporten	Afventer rapport
• likviditetstilskud	Afklares politisk
• tilskud igangsættelse af fase 1 af helhedsplanen.	Afklares politisk

Årlige omkostninger

Forvaltningen vurderer, at der kan være merudgifter for Billund Kommune på op mod 876.000 kr. årligt, hovedsageligt på baggrund af mistede gebyrindtægter og øgede omkostninger til lokaletilskud. Merudgiften vil blive tilført lokaletilskudskontoen og vil kun tilfalde Billund Idrætscenter, hvis de har tilstrækkelige foreningsaktiviteter.

Det vil også være muligt at afvente omkostninger for foreningernes brug og senere øge lokaletilskudskontoen ved behov.

Forvaltningen anbefaler, at der afsættes 876.000 kr. årligt i driftsomkostninger til afledte omkostninger ved at gøre hallen selvejende.

Driftsomkostninger – Billund Idrætscenter

(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Afledte omkostninger ved selveje	876.000	876.000	876.000	876.000
Samlet budgetændring	876.000	876.000	876.000	876.000

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Anlægstilskud – Billund Idrætscenter

(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
1. Midler til etablering (inkl. post til uforudsete udgifter)	500.000			
2. Vedligeholdelsesudgifter if. tilstandsrapporten				
3. Likviditetstilskud				
4. Tilskud til igangsættelse af fase 1 af helhedsplanen				
Samlet anlægstilskud (1+2+3+4)				

Bilag til notat

1. Sagsfremstilling - Materiale vedr. Billund Idrætscenter som en selvejende institution
2. Dokument om proces for at gøre Billund Idrætscenter
3. Udkast til vedtægt for Foreningen Billund Idrætscenter
4. Notat om scenarier for Billund Idrætscenters faciliteter

NOTAT

Notat om scenarier for Billund Idrætscenters faciliteter

Dato: 28. april 2025

I forbindelse med etableringen af Billund Idrætscenter som selvejende hal, ønskes de fremtidige ejerhold afklaret.

Forvaltning

Kultur, Fritid og Branding

Jf. kommunalfuldmagtsreglerne har Billund Kommune mulighed for at yde anlægsstøtte til en forening, der vil drive en selvejende hal, så længe disse er sammenlignelige med aktiviteter som kommunen selv vil kunne varetage.

Sagsnr.:
24/11247

Sagsbehandler:
Anita Lund Kjær

Mulige former for støtte inkluderer anlægsstøtte, herunder overdragelse af eksisterende bygninger og udearealer.

Der er i forbindelse med processen indhentet 3 ejendomsvurderinger:

<u>EDC:</u>	4,5 – 5 mio. (samlet for bygninger og for grunden)
<u>Colliers:</u>	18,76 mio. (16,2 mio. for bygninger + 3,56 mio. for grunden)
<u>Nordicals:</u>	17,7 mio. (14 mio. for bygninger + 3 mio. for grunden)

Hvis det vedtages at Billund Idrætscenter skal overgå til at være en selvejende hal, vil der være følgende scenarier for at bygningerne kan overgå til foreningen, der skal drive den selvejende hal.

Scenarie 1

At hele ejendommen, både bygninger og grund, sælges til den nye selvejende hal på markedsvilkår.

Scenarie 2

At bygningerne sælges til den nye selvejende hal til markedsprisen, mens grunden forbliver kommunalt ejet og at der indgås en brugsretsaftale med kommunen på denne del.

Scenarie 3

At hele ejendommen, både bygninger og grund, overdrages til den nye selvejende hal vederlagsfrit.

Scenarie 4

At bygningerne overdrages til den nye selvejende hal vederlagsfrit, mens grunden forbliver kommunalt ejet og at der indgås en brugsretsaftale med kommunen på denne del.

Jf. kommunalfuldmagtsreglerne og udbudsbekendtgørelsen har Billund kommune derfor mulighed for at overdrage idrætscenteret vederlagsfrit, så længe idrætscenteret varetager formål som er lovlige for kommunen at støtte, og f.eks. ikke inkluderer aktiviteter med erhvervsøkonomiske formål.

Forvaltningen anbefaler, at scenarie 4 vælges, og at der på denne baggrund udarbejdes en overdragelsesaftale mellem Billund Kommune og den forening, som fremadrettet skal stå for driften af den selvejende hal. I aftalen kan det præciseres, at bygningerne ved en eventuel opløsning af foreningen tilbageføres til kommunen på de samme vilkår, som gjaldt ved overdragelsen.

Det er også en mulighed at sælge bygninger og grund til foreningen, der skal drive den selvejende hal, men forvaltningen vurderer, at det vil medføre, at den nye institution fra starten skal optage lån. Ved overdragelse skabes derfor de bedste forudsætninger for at en ny selvejende institution kan komme godt fra start.

Billund Idrætscenter

Overgang til selvejende institution

Proces- og indstillingsdokument

(Foto: Billund Online)

Forfatter: Kultur, Fritid og Branding

Revideret den 28. maj 2025

Indhold

1. Baggrund.....	2
2. Indstillinger.....	3
3. Projektgruppens visioner	4
4. Proces.....	5
5. Økonomi og anlæg	6
Økonomi	6
Driftsbudget	6
Anlægstilskud	7
Gæld	7
Inventar	7
Arealer.....	7
Grønne arealer	7
P-plads	7
Bygninger	8
6. Generelle hensigter	8
Adgang til p-arealer	8
Adgang til grønne arealer	8
Anvendelse af hallen	8
Overdragelse og tilbagekøb	8
Lånoptagelse	8
Bilag 1 – Bygningsstand.....	9
Bilag 2 – Overslag etableringsomkostninger.....	10
Bilag 3 – Matrikelkort.....	11
Bilag 4 – Overdragelse af aktiver fra Billund IF til ny selvejende Hal	12

1. Baggrund

I budgetforlig 2025 blev følgende aftale indgået mellem forligspartierne:

"Et blomstrende foreningsliv er fundamentet for de stærke byer. En af forudsætningerne for udfoldelsen af foreningslivet er fysiske rammer, der til stadighed udvikler sig i forhold til medlemmernes ønsker og behov. Billund Kommune satte med sidste års budgetforlig gang i en helhedsplan for Billund Idrætscenter, og forligspartierne er nu parat til næste skridt, hvor der skal tages stilling til den fremtidige ejerstruktur. Forligspartierne er parate til at gøre Billund Idrætscenter selvejende, såfremt brugerne ønsker det. Tanken er, at når ejerstrukturen er på plads, kan der efterfølgende tages stilling til udviklingen af idrætscenterets fysiske rammer."

Baggrunden er, at der blev i 2024 udarbejdet en Helhedsplan for Billund Idrætscenter. Målet er at idrætscentret kan udvikle sig i takt med behovene for borgerne i Billund By. For at kunne realisere udviklingen af Billund Idrætscentret anbefales det at gøre det til en selvejende hal. Håbet er at den lokale medbestemmelse og lysten til at være medbestemmende, vil skabe mere udvikling. Indflydelsen er mere direkte og nærværende ved de selvejende haller. Derudover vil det være muligt at realisere hurtigere ved at komme ud af den kommunale anlægsramme.

Det lokale ejerskab og opbakning er større ved de selvejende haller, og derfor er de bedre forankret i lokalområdernes bevidsthed. Hvor hallerne er selvejende, er lokalområder bedre til at skabe aktiviteter, der udnytter synergien mellem det at drive frivillige foreninger, og det at drive idrætsanlæg. Herunder ses det også, at erhvervslivet og borgerne generelt bakker mere op om en hal, når der er frivillige organisationer bag ejerskabet.

Der har været et politisk ønske at spørge brugerne af hallen.

Nærværende dokument omhandler den dialog, der har været med de foreninger, som bruger hallerne samt de indstillinger, som en projektgruppe fremsætter til politisk behandling.

Processen er tilrettelagt således at materialet sendes til Teknik-, Plan- og Kulturudvalgsmøde den 3. juni 2025, til Økonomiudvalgsmøde den 10. juni og til Kommunalbestyrelsesmøde den 17. juni 2025 med henblik på at lave en indstilling til de kommende budgetforhandlinger.

2. Indstillinger

Dette afsnit er en oversigt over indstillinger fra projektgruppen.

Indstilling	Projektgruppe
1.	At bygningerne overdrages til den kommende selvejende forening Billund Idrætscenter, mens grunden forbliver kommunalt ejet og der indgås en brugsretsaf tale.
2.	At det beslutt es at ressource tildelingsmodellen for selvejende haller anvendes til den kommende selvejende hal.
3.	At der afsættes et samlet beløb til Billund Idrætscenter som selvejende hal. Beløbet skal gå til engangstilskud til etablering, beløb til istandsættelse ifm. Eventuelle fund i tilstandsrapport og igangsættelse af fase 1 i helhedsplanen.

3. Projektgruppens visioner

Vi drømmer om et idrætscenter, der – i takt med sin overgang fra kommunalt til selvejende – gradvist udvikler sig til et stærkt lokalt samlingspunkt. Et sted, hvor fællesskab, bevægelse og frivillighed blomstrer, og hvor mennesker på tværs af livsfaser og interesser kan mødes, være aktive og bidrage.

Med udgangspunkt i det eksisterende center ser vi muligheden for at skabe noget endnu mere tidssvarende og dynamisk. Som selvejende institution får centret nye rammer for at vokse i takt med brugernes behov, lokale idéer og foreningernes engagement.

Vores vision er et idrætscenter, hvor udviklingen sker over tid – med plads til både tradition og fornyelse. Et fleksibelt og inkluderende sted, hvor foreningslivet styrkes, og hvor nye aktiviteter kan opstå i samspil med frivillige kræfter og lokale initiativer.

Vi ønsker, at centret bliver en drivkraft for lokal udvikling og et mødested med nærvær, ejerskab og liv – skabt af og for dem, der bruger det.

4. Proces

Dette afsnit beskriver en status på processen, og de møder, som er planlagt videre frem.

Dato	Deltagere	Formål
Møde 22. oktober 2024	Billund IF samarbejdsudvalg, konstitueret centerleder, projektleder og områdechef.	Indledende dialog om baggrunden for at gøre Billund Idrætscenter selvejende, fordele og ulemper og drøftelse af interesse fra brugerne.
Møde 14. januar 2025	Billund IF samarbejdsudvalg, konstitueret centerleder og områdechef.	Drøftelse af forvaltningens beregninger, idrætscentrets kommunale budget og behov for politiske afklaringer.
Møde 27. februar 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef.	Drøftelse af projektgruppens funktion, status fra Billund Kommune og drøftelse af processen.
Fælles møde med borgmester og udvalgsformand 17. marts 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef. Borgmester og Udvalgsformand for Teknik-, Plan- og Kulturudvalget.	Drøftelse af de politiske bevæggrunde og projektgruppens spørgsmål til borgmester og udvalgsformand.
Møde med tidligere leder af selvejende hal 17. marts 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef. Tidligere centerleder for Skærbækcentret.	Input fra tidligere centerleder om driften af en selvejende hal, ejerkonstruktion og muligheder for udvikling.
Møde 3. april 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef.	Status på juridisk konstruktion, status på prospekt, gennemgang af oplæg til driftsbudget og præsentation af tids- og procesplan.
Møde 24. april 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg og projektleder. Advokater fra Kromann Reumert.	Møde med advokater omkring stiftelsesmuligheder og gennemgang af driftsbudget.
Møde 8. maj 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg og Områdechef.	Gennemgang af driftsbudget.
Møde 14. maj 2025	Ekstern revisor, bestyrelsesmedlem i Billund Bad, en repræsentant fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef.	Møde med revisor omkring driftsbudget og regler for en selvejende hal.
Møde 20. maj 2025	Projektgruppe bestående af bestyrelsesmedlem i Billund Bad, fire repræsentanter fra Billund IF samarbejdsudvalg, projektleder og Områdechef.	Driftsbudget, gennemgang af vedtægter for en kommende selvejende hal, etableringsomkostninger, medlemmer og bestyrelsessammensætning.
TPKU 3. juni 2025	Behandles i TPKU	Behandling af det samlede materiale og oversendelse som budgetnotat til budget 2026.
ØKU 10. juni 2025	Behandles i Økonomiudvalget	Behandling af det samlede materiale og oversendelse som budgetnotat til budget 2026.
KB 17. juni 2025	Behandles i Kommunalbestyrelsen	Behandling af det samlede materiale og oversendelse som budgetnotat til budget 2026.
Stiftende general-forsamling oktober 2025	Foreløbig dato. Afklares først i forbindelse med indgåelse af budget 2026.	

*) Møder markeret med rødt er endnu ikke afholdte.

5. Økonomi og anlæg

Dette afsnit indeholder et overslag på et kommende budget for Billund Idrætscenters økonomi og anlæg, herunder bygningerne.

Økonomi

Hallernes økonomi består af en driftsramme og en evt. anlægsbevilling. Driftsrammen er den ramme, som hallerne skal drives for. Inden for denne ramme skal almindelig drift- og vedligehold afholdes.

Derudover kan kommunalbestyrelsen afsætte anlægsmidler til forbedringer ud over almindelig vedligeholdelse.

Forvaltningen anbefaler at der afsættes en anlægssum af til etableringsomkostninger, istandsættelse og fase 1 af helhedsplanen.

Anbefalingen vil give den kommende ledelse og bestyrelse størst muligt handlerum til at prioritere de afsatte midler.

Billund IF har tilbudt at sælge klubhus, padelbaner og cricketbaner til den selvejende hal til 1,1 mio. kr. Det er restgælden, som Billund IF har i aktiverne (se bilag 4). På denne måde vil alle bygningerne være samlet under den kommende selvejende hal.

Driftsbudget

Driftsrammen er en nettoudgift til drift af Billund Idrætscenter, som består af driftsudgifter fratrukket indtægter.

Tabel 1: Indtægter

Indtægter	4.569.843 kr.
Nettodrift - cafeteria	145.000 kr.
I alt	4.714.847 kr.

Tabel 2: Driftsudgifter

Lønomkostninger	3.055.000 kr.
Bygninger	1.426.490 kr.
Stadion inkl. Kunstgræsbane	528.991 kr.
Administration	390.998 kr.
I alt	5.401.479 kr.

Tabel 3: Nettoresultat

Driftsudgifter (tabel 2)	5.401.479 kr.
Indtægter (tabel 1)	4.714.847 kr.
Nettoresultat	-686.632 kr.

Udkast til driftsbudget udarbejdet af projektgruppen giver et underskud. En kommende bestyrelse og leder af den selvejende hal, skal arbejde med at få udarbejdet et budget i

balance bl.a. ved at gennemgå alle udgifter og indtægter.

Projektgruppen har afsat ca. 575.000 kroner yderligere til lønomkostninger end idrætscentret drives for i dag. Dette er med et ønske om at højne servicen.

Derudover har projektgruppen budgetteret med væsentlig færre indtægter på foreningsaktiviteter end forvaltningen har budgetteret med. Projektgruppen har budgetteret med indtægter på 1.740.000 kr. Forvaltningen vurderer på baggrund af 2023 tal, at dette tal vil beløbe sig til ca. 2.800.000 kr. Forskellen er på ca. 1 mio. kr.

Ifm. en aftale om at Billund Idrætscenter overgår til selvejende hal, skal der tages politisk stilling til, om ressourcetildelingsmodellen for de selvejende haller i Billund Kommune skal følges. Det anbefaler forvaltningen.

Forvaltningen vurderer at dette kan betyde en merudgift på 876.000 kr. årligt for Billund Kommune. Dette er hovedsageligt pga. manglende gebyrindtægter og et forøget lokaletilskud. Denne merudgift vil kun komme, hvis foreningerne bruger Billund Idrætscentret som forvaltningen vurderer på nuværende tidspunkt. Dette vil også betyde at den selvejende idrætscenters budget vil gå i balance.

Anlægstilskud

Der er anbefales at afsætte et samlet beløb til ifm. Budget 2026. Beløbet skal gå til engangstilskud til etablering, beløb til istandsættelse ifm. eventuelle fund i tilstandsrapport og igangsættelse af fase 1 i helhedsplanen.

Gæld

Billund Idrætscenter er gældfri.

Inventar

Billund Kommune ejer al inventar, som ikke ejes af Billund IF, i Billund Idrætscenter. Ved en overdragelse til selvejende hal fjerner Billund Kommune ikke noget inventar.

Arealer

Alle arealer omkring hallerne er kommunalt ejede. Det skal ved en overdragelse tages stilling til om den selvejende forening ønsker at drifte og vedligeholde arealer igennem en driftsaftale med Billund Kommune.

Grønne arealer

De grønne arealer vil blive defineret i overdragelses-/salgsdokumenterne, der udarbejdes i samarbejde mellem ledelsen af den kommende selvejende hal og Billund Kommune. Opgaven med drift og vedligehold varetages i dag af Billund Kommune.

P-plads

P-pladsen anvendes primært af hallens og skolens brugere samt personale og gæster/forældre. P-pladsen er belyst. P-pladsen vil fortsat tilhøre Billund Kommune og matriklen til Billund Skole.

Pasning af p-arealet vil fortsat være hos Billund Kommune.

Bygninger

Det anbefales at alle bygninger overdrages. Bygningerne overdrages i den stand, som de forefindes. Billund Kommune indestår for, at bygningerne opfylder lovgivningens krav på godkendelsestidspunktet for den enkelte bygning.

Der vil forelægge en tilstandsrapport for bygningsdele, installationerne for vand, varme, ventilation, el og svagstrøm inden bygningsoverdragelse/salg. Den vil indgå i budgetnotat til budget 2026. Den foreligge dog først omkring 1. juli 2025. Se bilag 1.

6. Generelle hensigter

Der er udarbejdet udkast til vedtægter, som vil blive vedlagt som bilag.

Dette afsnit omhandler de aftaler, som indskrives i vedtægter eller Overdragelses/salgsdokumenterne for bygningerne. Bemærk at nedenstående ikke er de færdige formuleringer;

Adgang til p-arealer

Parkeringspladserne omkring hallen er offentlige, men er etableret til hallernes og skolens aktiviteter. Parkeringspladserne er derfor fortsat til rådighed for hallerne. Dog benytter kommunen p-pladsen til forældre og personale til Billund Skolen på hverdage i dagtimerne.

Adgang til grønne arealer

De grønne arealer beliggende på den kommende matrikel er offentlige arealer og fortsat til fri disposition for hallerne og andre brugere.

Anvendelse af hallen

Kommunale institutioner kan anvende Billund Idrætscenter til idrætsaktiviteter vederlagsfrit i tidsrummet 8.00-15.00 på hverdage. De indgår i driftsaftalen med Billund Kommune.

Overdragelse og tilbagekøb

Kommunen har forkøbsret ifm. nedlæggelse af den selvejende institution, konkurs mv. for samme beløb, som hallerne blev overdraget til. Derudover er der en klausul, der forbyder salg af bygningerne.

Lånoptagelse

Der kan ikke optages lån i Billund Idrætscenter uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Bilag 1 – Bygningsstand

I forbindelse med overdragelse af Billund Idrætscenter er der foretaget en vurdering af bygningernes stand.

Der vil derudover blive udarbejdet en tilstandsrapport på bygningerne med en mere dybdegående bygningsgennemgang. Rapporten er klar i uge 27 - 2025.

Generelt.

Generelt er bygningerne løbende vedligeholdet igennem årene og er derfor i en god stand, hvilket også blev beskrevet af firmaet, der udarbejdede helhedsplanen.

Der henvises til Helhedsplanen for Billund Idrætscenter for en overordnet gennemgang af hele bygningen.

Indvendigt

Fra 2021 til 2025 er der foretaget følgende vedligehold af Billund Idrætscenter:

- Ny vægbeklædning og gulv i køkken
- Nyt gulv i aktivitetsrum
- Tag på aktivitetsrum ved hal 1 og gl. omklædningsrum, samt tag ved hovedindgang
- Tag på hal 1 blev lavet i 2018
- Udskiftning af vinduer på diverse kontorer
- Troldekt plader i loft foran hal 2, på handicaptoliet og gangen ved mødelokaler/kontor
- Udbedring af installationer i køkken
- Nye ventilationsanlæg – Hal 1, 2 og 3, samt skydebane og cafeteria
- Udskiftning af fem yderdøre
- Reparation af gulv i hal 1, 2 og 3. Facelift på gulv i hal 1, næsten helt nyt
- Vinduer ved fodboldomklædning udskiftes (8 stk.)
- Yderdøre ved fodboldomklædning og hal 3 udskiftes eller repareres
- ADK på yderdør
- Nyt CTS i huset
- Hoved tavle skiftet
- Brugsvandsinstallationen er opdateret i teknikrum
- Ny nød- og panikbelysning
- AIA installation ny og lever op til politiets krav til skydeklubben
- Ændring i installationen til bruserne på skolegangen

Bilag 2 – Overslag etableringsomkostninger

I dette bilag beskrives overslag på etableringsomkostninger.

	Overslag	
IT-systemer ex Microsoft Office, økonomisystem, hardware ex mobiltelefoner, pc, printer	150.000 kr.	
Tilstandsrapport	225.000 kr.	
Likviditetstilskud		
Juridisk bistand ifm. Overdragelse/salg af bygninger	40.000 kr.	

IT-systemer, hardware

Der skal indkøbes og etableres it-systemer til fx økonomisystem, vagtplanlægning, Microsoft Office, alarmsystemer o.l. Der skal indkøbes computere, mobiltelefoner, overvågningskameraer, printer o.l.

Tilstandsrapport

Der skal udarbejdes en tilstandsrapport over bygningen. Den forventes færdig i uge 27 – 2025.

Likviditetstilskud

Projektgruppen anbefaler at der sættes et beløb af til at sikre foreningens likviditet, der ellers vil starte fra 0 kr. Beløbet anbefales afsat, som en del af den samlede sum.

Juridisk bistand ifm. Overdragelse/salg af bygninger

Udarbejdelse af de juridiske dokumenter ifm. Overdragelse/salg af bygningerne til den almennyttige forening.

Bilag 3 – Matrikelkort

Bilag 4 – Overdragelse af aktiver fra Billund IF til ny selvejende Hal

Billund idrætsforening har haft anlægsudgifterne ved etablering af flere faciliteter og ønsker derfor at lave aftale om overdragelse af disse anlæg til ny selvejende hal. I 3 af anlæggene er der en restgæld, så foreningen kan ikke overdrage de aktiver vederlagsfrit. Derfor vil Billund idrætsforening tilbyde den selvejende institution at betale restgælden ud på 1,1 million, for så at få overdraget de 3 anlæg til en værdi af 2,65 million.

Konkret drejer det sig om følgende aktiver:

Klubhus:

- Ved beachbaner har vi opført en bygning for 1.000.000kr og vi har en rest gæld i bygningen i dag på 400.000kr

Padelbaner:

- Vi har anlagt 2 stk. padelbaner for en samlet værdi af 1.300.000kr og vi har i dag en rest gæld i anlægget på 450.000kr

Cricketbane:

- Vi har for nyligt anlagt cricketbane for en samlet værdi af 350.000kr og det efterlader os med en rest gæld i anlægget på 260.000kr

Samlet set vil det dreje sig om et engangsbeløb til Billund IF på 1.100.000kr

Mvh Billund IF.

VEDTÆGTER

for **FORENINGEN BILLUND IDRÆTSCENTER**

CVR-nr. **[*]**

UDKAST 23-05-2025

VEDTÆGTER

1. NAVN OG HJEMSTED

- 1.1 Foreningens navn er Foreningen Billund Idrætscenter (herefter "**foreningen**").
- 1.2 Foreningen blev stiftet den [dato], og foreningen har hjemsted i Billund, Billund Kommune.

2. FORMÅL

- 2.1 Foreningen er en ikke-erhvervsdrivende forening med et almennyttigt formål.
- 2.2 Foreningens formål er at [leje og forvalte Billund Idrætscenter med tilhørende faciliteter og arealer til gavn for lokalområdet og brugerne af centret med henblik på at facilitere og fremme idræt og kulturelle aktiviteter i bred forstand samt øvrige aktiviteter, der har en naturlig tilknytning hertil.]
- 2.3 Foreningen har til opfyldelsen af sit formål i forbindelse med stiftelsen erhvervet [bygningen beliggende på ejendommen matr.nr. 2b, Billund By, Grene, beliggende Kærvej 501, 7190 Billund] (herefter ["**bygningen / ejendommen**"]) fra Billund Kommune med henblik på at forvalte Billund Idrætscenter i overensstemmelse med foreningens formål. Ligeledes har foreningen - i forbindelse med overdragelsen af [bygningen] - til opfyldelsen af sit formål indgået en [driftsaftale/driftsoverenskomst] med Billund Kommune.
- 2.4 Foreningen og dennes faciliteter skal styrke rammerne for folkeskolen og de frivillige idrætsforeninger med vægt på fællesskab og sundhed for at fremme foreningslivets folkeoplysende kvaliteter.
- 2.5 Foreningen skal løbende tilstræbe en så høj grad af åbenhed og offentlighed om foreningens arbejde som muligt, herunder gennem dialog og samarbejde med Billund Kommune, erhvervslivet, offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, faglige og idrætslige organisationer og turistforeninger samt andre aktører, der kan medvirke til at fremme foreningens formål.

3. FORENINGENS MEDLEMMER

- 3.1 Som medlemmer kan optages:
 - a) fysiske personer, og
 - b) juridiske personer, herunder virksomheder, foreninger (eller afdelinger heraf), institutioner, organisationer og lignende,der er tilknyttet Billund området, i det omfang de udviser interesse for og bakker op om foreningens arbejde og ønsker at tilslutte sig foreningens formål.
- 3.2 Optagelse som medlem er i hvert tilfælde betinget af, at bestyrelsen godkender indmeldelsen.
- 3.3 Generalforsamlingen fastsætter et kontingent, som årligt skal betales af medlemmerne, jf. punkt 7.2. Kontingentet kan fastsættes forskelligt for forskellige medlemskategorier.
- 3.4 Medlemskabet træder først i kraft, når bestyrelsen har godkendt indmeldelsen, og når kontingent for det første regnskabsår er betalt. Indmeldelse som medlem kan dog nægtes, hvis særlige grunde taler herfor, og hvis flertallet af bestyrelsens medlemmer stemmer for dette.
- 3.5 Udmeldelse sker med virkning fra tidspunktet, hvor medlemmet har meldt sig ud. Medlemmet er forpligtet til at betale kontingent til og med det regnskabsår, hvori udmeldelsen sker. Såfremt et medlem er i restance med kontingent ved regnskabsårets udløb, slettes man automatisk som medlem.

- 3.6 Et medlem, der ikke respekterer foreningens vedtægter eller beslutninger, eller som på anden måde modarbejder foreningens formål eller interesser, kan af bestyrelsen ekskluderes af foreningen uden varsel. Eksklusionsbeslutningen kan appelleres til generalforsamlingen, der træffer den endelige beslutning ved simpelt stemmeflertal, men har ikke opsættende virkning.

4. GENERALFORSAMLING

- 4.1 Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed.

4.2 Møde- og stemmeret

- 4.2.1 Foreningens medlemmer har møde- og taleret på generalforsamlingen.

- 4.2.2 Ethvert medlem, der har været medlem af foreningen i mindst 3 måneder, har ret til at stemme på generalforsamlingen som følger:

- a) Medlemmer, jf. punkt 3.1(a), har hver én (1) stemme,
- b) Medlemmer, jf. punkt 3.1(b), der repræsenterer mellem 0 og 200 medlemmer, har hver tre (3) stemmer,
- c) Medlemmer, jf. punkt 3.1(b), der repræsenterer mellem 201 og 500 medlemmer, har hver seks (6) stemmer, og
- d) Medlemmer, jf. punkt 3.1(b), der repræsenterer 501 medlemmer eller derover, har hver ni (9) stemmer.

- 4.2.3 Karensperioden på 3 måneder, jf. punkt 4.2.2, gælder dog ikke for den stiftende generalforsamling, og medlemmer, der er blevet medlemmer i forbindelse med foreningens stiftelse, er således ikke afskåret fra at stemme på den stiftende generalforsamling.

4.3 Ordinær generalforsamling

- 4.3.1 Ordinær generalforsamling skal afholdes én gang årligt senest inden udgangen af [maj] måned. Ordinær generalforsamling kan efter bestyrelsens beslutning afholdes helt eller delvist elektronisk.

- 4.3.2 Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal som minimum indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent og referent
2. Bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed i det forgangne regnskabsår
3. Godkendelse af årsregnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Godkendelse af budget
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen og suppleanter (hvis relevant)
7. Valg af revisor
8. Indkomne forslag/emner
9. Eventuelt

- 4.3.3 Ethvert medlem af foreningen har ret til at få et bestemt forslag/emne optaget på dagsordenen til den ordinære generalforsamling, såfremt krav herom er fremsat til bestyrelsen senest 3 uger før generalforsamlingen.

4.4 Ekstraordinær generalforsamling

- 4.4.1 Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når (i) bestyrelsen, (ii) den generalforsamlingsvalgte revisor, eller (iii) mindst 1/4 af foreningens medlemmer forlanger det og skriftligt begrundet, hvilket forslag/emne der ønskes behandlet.

- 4.4.2 Dagsordenen for den ekstraordinære generalforsamling skal som minimum indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent og referent

2. Indkomne forslag/emner

3. Eventuelt

4.4.3 Ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt angivet forslag/emne indkaldes senest 4 uger efter, at det er forlangt, jf. punkt 4.4.1.

4.4.4 Ekstraordinær generalforsamling kan efter bestyrelsens beslutning afholdes helt eller delvist elektronisk.

4.5 Indkaldelse

4.5.1 Generalforsamlingen indkaldes af bestyrelsen via e-mail til de e-mailadresser, som foreningens medlemmer har oplyst til foreningen. Medlemmerne er ansvarlige for at oplyse sine kontaktoplysninger til foreningen, samt give foreningen besked, såfremt deres kontaktoplysninger måtte ændre sig. Indkaldelsen offentliggøres samtidig på foreningens hjemmeside.

4.5.2 Indkaldelse skal foretages senest 4 uger før generalforsamlingen.

4.5.3 Dagsorden og bilag skal fremsendes til foreningens medlemmer senest 2 uger før generalforsamlingen. Dagsorden og bilag skal inden for samme frist endvidere fremsendes til Billund Kommune til orientering.

4.6 Dirigent og forhandlingsprotokol

4.6.1 Generalforsamlingen ledes af en af generalforsamlingen valgt dirigent, som afgør alle spørgsmål.

4.6.2 Over forhandlingerne på generalforsamlingen skal der føres en protokol, der underskrives af dirigenten.

4.6.3 Senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse skal kopi af protokollen sendes via e-mail til de e-mailadresser, som foreningens medlemmer har oplyst til foreningen, ligesom protokollen inden for samme frist skal sendes til Billund Kommune til orientering.

4.7 Beslutningsdygtighed, afstemninger og afstemningsregler

4.7.1 Generalforsamlingen er beslutningsdygtig, uanset antallet af tilstedeværende medlemmer.

4.7.2 Medmindre andet følger af lovgivningen eller vedtægterne, afgøres alle anliggender på generalforsamlingen ved simpelt stemmeflertal blandt medlemmerne. Står stemmerne lige, er forslaget ikke vedtaget. Personvalg samt anliggender, hvor medlemmerne skal stemme om flere muligheder ved én afstemning, afgøres ved relativt simpelt flertal. Står stemmerne lige ved personvalg, skal valget afgøres ved lodtrækning.

4.7.3 Beslutninger, som medfører forøgede forpligtelser for foreningens medlemmer eller på anden måde forringer disses retsstilling, har virkning fra og med første dag i det følgende regnskabsår. Alle andre beslutninger har virkning fra og med beslutningstidspunktet.

5. BESTYRELSEN OG DEN DAGLIGE LEDELSE

5.1 Foreningen ledes af en bestyrelse på 5-9 medlemmer og 2 suppleanter, der - under iagttagelse af kravene i punkt 5.3 - sammensættes som følger, idet genvalg kan finde sted:

- a) 1 bestyrelsesmedlem udpeges af byrådet i Billund Kommune for en 4-årig periode,
- b) 1 bestyrelsesmedlem udpeges af Billundskolen for en 2-årig periode (på valg i lige år),
- c) 1 bestyrelsesmedlem udpeges af [Billund Erhverv og Billund Handelsforening] i forening for en 2-årig periode (på valg i ulige år),
- d) 2-4 bestyrelsesmedlemmer vælges af generalforsamlingen for en 2-årig periode, jf. dog punkt 5.2, og
- e) To (2) suppleanter vælges, som henholdsvis 1. og 2. suppleant, af generalforsamlingen for tiden indtil den næste ordinære generalforsamling.

- 5.2 Halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er skiftevis på valg i lige og ulige år, således der sikres kontinuitet i bestyrelsen. Foreningens medlemmer kan maksimalt have [*] repræsentanter i foreningens bestyrelse pr. medlem.
- 5.3 Bestyrelsens sammensætning og kompetenceprofil (såvel samlet som individuelt) skal så vidt muligt afspejle de krav og udfordringer, som foreningens forhold, herunder aktiviteter og strategi, til enhver tid stiller.
- 5.4 Bestyrelsen kan ved simpelt flertal beslutte, at der skal udpeges yderligere 1-2 bestyrelsesmedlemmer, der besidder en række nærmere angivne kompetencer, med stemmeret for en periode på op til 2 år til fratræden på en ordinær generalforsamling. Det er dog en forudsætning herfor, at bestyrelsen vurderer, (i) at bestyrelsen ikke i forvejen besidder de kompetencer, som efterspørges, og (ii) at foreningens forhold nødvendiggør, at bestyrelsen tilføres sådanne kompetencer. Bestyrelsesmedlemmer, der udpeges i henhold til dette punkt 5.4, skal have dokumenterbar erfaring inden for de kompetenceområder, som ligger til grund for udpegningen.
- 5.5 Såfremt det ikke er muligt at udpege/vælge alle de i 5.1(a)-(d) nævnte bestyrelsesmedlemmer, er bestyrelsen berettiget til ved simpelt flertal at udpege op til 2 uafhængige bestyrelsesmedlemmer med stemmeret for tiden indtil førstkomende ordinære generalforsamling. Der skal ved udpegning af bestyrelsesmedlemmer i henhold til dette punkt 5.5, tages behørig hensyn til bestyrelsens samlede kompetenceprofil, jf. punkt 5.3.
- 5.6 Kandidater, der ønsker at opstille til bestyrelsen, skal være myndige. Det er endvidere et krav, at kandidater, der ikke selv er medlem af foreningen, jf. punkt 3.1(a), er medlem af en af foreningens medlemmer. Foreningens ansatte kan dog i intet tilfælde vælges eller udpeges til bestyrelsen.
- 5.7 Bestyrelsen skal arbejde for at virkeliggøre foreningens formål og tage de initiativer, som er påkrævet i forbindelse hermed. Bestyrelsen skal herudover varetage den daglige og overordnede ledelse af foreningen og sikre en forsvarlig organisation af foreningen.
- 5.8 Bestyrelsen ansætter en centerleder til varetagelse af foreningens daglige virksomhed. Bestyrelsen kan delegere beslutninger til centerlederen vedrørende personale, driftsinvesteringer og øvrige forhold, der relaterer sig til den daglige drift af Billund Idrætscenter.
- 5.9 Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelse af bestyrelsens hverv.
- 5.10 Bestyrelsens konstituerer sig selv med en formand, en næstformand og en kasserer. Bestyrelsen vælger en sekretær, som ikke behøver at være et bestyrelsesmedlem.
- 5.11 Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer af bestyrelsen er repræsenteret. Det tilstræbes at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling.
- 5.12 De anliggender, der behandles i bestyrelsen, afgøres ved simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens (og i dennes fravær næstformandens) stemme afgørende.
- 5.13 Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det formålstjenligt.
- 5.14 Intet bestyrelsesmedlem kan oppebære vederlag for sit arbejde i bestyrelsen eller i et af bestyrelsen nedsat udvalg.

6. HÆFTELSE

- 6.1 Foreningen hæfter for sine forpligtelser med den til enhver tid tilhørende formue.
- 6.2 Der påhviler ikke bestyrelsen eller foreningens medlemmer nogen personlig hæftelse for de forpligtelser, der påhviler foreningen. Uanset det foregående hæfter bestyrelsen dog personligt for det tilskud, som foreningen har modtaget efter folkeoplysningsloven, hvis tilbagebetalingskravet er opstået ved retsstridig handling eller undladelse, der kan tilregnes bestyrelsen som forsætligt eller uagtsomt, ligesom bestyrelsen kan hæfte for foreningens forpligtelser på andet grundlag, herunder ved ansvarspådragende handlinger og/eller undladelser der kan tilregnes bestyrelsen som forsætligt eller uagtsomt.

- 6.3 Bestyrelsen foranlediger at der tegnes en bestyrelsesansvarsforsikring med passende dækning henset til foreningens forhold.

7. FORENINGENS ØKONOMISKE GRUNDLAG

- 7.1 Det økonomiske grundlag for foreningens aktiviteter opnås ved driftstilskud fra Billund Kommune i henhold til [driftsaftalen/driftsoverenskomsten], ved medlemsbidrag, herunder medlemskontingent, ved foreningers, organisationers og virksomheders brug, ved afholdelse private arrangementer og ved frivillige bidrag, tilskud og donationer mv. fra aktører, der ønsker at støtte foreningen.
- 7.2 Det årlige kontingent for de enkelte medlemsgrupper fastsættes på den ordinære generalforsamling for det følgende kalenderår, første gang dog på den stiftende generalforsamling for perioden fra tidspunktet for den stiftende generalforsamling til og med den 31. december [årstal].
- 7.3 Øvrige medlemsbidrag samt øvrige frivillige bidrag, tilskud og donationer m.v. modtages af foreningen efter nærmere aftale mellem foreningen og de medlemmer eller andre fysiske og juridiske personer, der ønsker at støtte foreningens aktiviteter.

8. ANVENDELSE AF FORENINGENS MIDLER OG OVERSKUD

- 8.1 Foreningens midler skal anvendes til at dække de løbende udgifter forbundet med foreningens aktiviteter.
- 8.2 Efter konsolidering skal foreningens eventuelle overskud anvendes i overensstemmelse med foreningens formål. Der kan ikke ske udlodning til foreningens medlemmer.

9. TEGNINGSREGEL

- 9.1 Foreningen tegnes af [formanden eller næstformanden i forening med et bestyrelsesmedlem eller af den samlede bestyrelse].
- 9.2 I forbindelse med låneoptagelse eller køb, salg og pantsætning af fast ejendom skal foreningen tegnes af den samlede bestyrelse. Beslutning herom kræver endvidere godkendelse fra byrådet i Billund Kommune, forinden den er gyldigt vedtaget.
- 9.3 Bestyrelsen kan meddele foreningens kasserer og/eller centerleder fuldmagt til at modtage indbetalinger og betale indgåede forpligtelser samt disponere over bankkonto med op til et af bestyrelsen fastsat maksimumbeløb.

10. REGNSKAB OG REVISION

- 10.1 Foreningens regnskabsår løber fra den 1. januar til den 31. december. Det første regnskabsår løber fra stiftelsen til den [dato].
- 10.2 Foreningens regnskab revideres af en af generalforsamlingen valgt statsautoriseret revisor.
- 10.3 Årsregnskabet skal godkendes og underskrives af bestyrelsen forud for den ordinære generalforsamling.
- 10.4 Foreningens årsregnskab skal indsendes til Billund Kommune senest 15 dage efter den ordinære generalforsamling, med påtegning om regnskabets forelæggelse for generalforsamlingen og med oplysning om, hvorvidt generalforsamlingen har godkendt regnskabet eller ej.

11. VEDTÆGTSÆNDRINGER

- 11.1 Beslutning om ændring af foreningens vedtægter skal træffes af generalforsamlingen med mindst 2/3-flertal blandt de på generalforsamlingen fremmødte medlemmer, dog forudsat at mindst 2/3 af foreningens medlemmer er repræsenteret på generalforsamlingen.

11.2 Hvis beslutningen vedtages, men uden den fornødne majoritet, kan bestyrelsen senest 3 uger herefter indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, hvor beslutning om ændring af foreningens vedtægter kan træffes med mindst 2/3-flertal blandt de på generalforsamlingen fremmødte medlemmer, uagtet hvor mange medlemmer der er repræsenteret på generalforsamlingen. Dette gælder kun vedtægtsændringer, som blev behandlet af generalforsamlingen i henhold til punkt 11.1, og mellemkommende vedtægtsændringer kan derfor ikke vedtages efter proceduren i dette punkt 11.2.

11.3 Enhver vedtægtsændring skal godkendes af byrådet i Billund Kommune, forinden den er gyldig vedtaget.

12. HABILITET

12.1 Bestyrelsen skal ved udførelsen af sit hverv til enhver tid iagttage almindelige regler og principper om habilitet. Bestyrelsen foranlediger at der i forretningsordenen, jf. punkt 5.9, træffes de fornødne foranstaltninger for at sikre iagttagelsen heraf.

13. OPLØSNING

13.1 Beslutning om foreningens opløsning skal træffes af generalforsamlingen med mindst 2/3-flertal blandt de på generalforsamlingen fremmødte medlemmer, dog forudsat at mindst 2/3 af foreningens medlemmer er repræsenteret på generalforsamlingen.

13.2 Hvis beslutningen vedtages, men uden den fornødne majoritet, kan bestyrelsen senest 3 uger herefter indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, hvor beslutning om opløsning af foreningen kan træffes med mindst 2/3-flertal blandt de på generalforsamlingen fremmødte medlemmer, uagtet hvor mange medlemmer der er repræsenteret på generalforsamlingen.

13.3 Foreningens opløsning skal endvidere godkendes af byrådet i Billund Kommune, forinden den er gyldig vedtaget.

13.4 I tilfælde af foreningens opløsning skal [bygningen/ejendommen] tilfalde Billund Kommune i henhold til særskilt aftale herom. Et eventuelt likvidationsprovenu skal - efter forudgående aftale med Billund Kommune - udloddes til formål i Billund Kommune af tilsvarende art som foreningens.

13.5 Bestyrelsen kan, såfremt denne finder det hensigtsmæssigt, udpege en likvidator til at gennemføre opløsningen af foreningen.

Således godkendt af byrådet i Billund Kommune den [dato], og vedtaget på den stiftende generalforsamling den [dato].

Som dirigent

Navn:

Notat omkring tilstanden på Billund Idrætscenters bygningsmasse

Revideret d. 7. juli 2025
Version: 1

Teknisk Drift og Anlæg

Projekt og ejendomme

Sagsbehandler:

Frederik Stenz Kofoed

Tlf. 79727041

fsk@billund.dk

I henhold til rapporten udarbejdet af Norconsult om Billund Idrætscenter den 25. juni 2025 og revideret den 3. juli 2025:

Bygningen fremstår alt i alt flot, alderen taget i betragtning, og den er godt vedligeholdt. Mange større arbejder er blevet udført gennem årene, og derfor forventes der ikke større udgifter til vedligeholdelse inden for de nærmeste år.

Der er ikke noget, der akut kræver vedligeholdelse, og de forhold, der nævnes i rapporten, burde kunne håndteres inden for den almindelige drift og vedligeholdelse af bygningen.

Inden for en femårig periode kan det dog blive nødvendigt at se nærmere på taget ved hovedindgangen, da dette er det eneste område, som endnu ikke er blevet udskiftet gennem årene. Området er imidlertid så begrænset, at arbejdet forventes at kunne udføres som en del af den almindelige vedligeholdelse.

Figur 36 viser indgangspartiet ved Hal 3, som også udbedres i år.

Figur 41 viser slidt træ ved indgangen til de gamle omklædningsrum. Dette udbedres ligeledes i år.

Figur 42 og 43 viser gamle vinduer i de gamle omklædningsrum, som også udbedres i år.

Figur 57 viser vand på taget af de gamle omklædningsrum, hvor der er trængt vand ind mellem to lag tagpap. Dette udbedres også i år.

Figur 64 viser vandindtrængning i sydøstlige hjørne af Hal 2, som bliver undersøgt og udbedret i år.

Figur 73 viser mursten, der fremstår fugtige. Dette er blevet undersøgt, og der er ikke konstateret fugt. Der er tale om misfarvninger som følge af tidligere skader.

Figur 93 og 94 viser gulvet på tribunen i Hal 2, som udbedres i år.

Her er Børnenes Hovedstad

BILLUND
KOMMUNE

Billund Idrætscenter

Tilstandsrapport

Dato	25.06.2025
Rev. dato	03.07.2025
Bygherre	Billund Kommune
Sagsnr.	2025.1865
Ref.	Lasse Kildemoes
Kontakt	lasse.kildemoes@norconsult.com
Mobil	30318493

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Hoveddata.....	4
1.1 Formål	4
1.2 Generelt.....	4
1.3 Helhedsindtryk.....	5
2. Kældre.....	6
2.1 Eksisterende forhold	6
2.2 Tilstand.....	6
2.3 Anbefaling	8
3. Ydervægge	9
3.1 Eksisterende forhold	9
3.2 Tilstand.....	12
3.3 Anbefaling	21
4. Vinduer, døre og ovenlys.....	23
4.1 Eksisterende forhold	23
Tilstand.....	24
4.2 Anbefaling	35
5. Tage.....	37
5.1 Eksisterende forhold	37
5.2 Tilstand.....	39
5.3 Anbefaling	52
6. Overflader	54
6.1 Eksisterende forhold	54
6.2 Tilstand.....	54
6.3 Anbefaling	66
7. Toiletter og baderum	68
7.1 Eksisterende forhold	68
7.2 Tilstand.....	68
7.3 Anbefaling	73
8. Køkken	74
8.1 Eksisterende forhold	74
8.2 Tilstand.....	74
8.3 Anbefaling	74
9. Vandinstallationer.....	75
9.1 Eksisterende forhold	75
9.2 Tilstand.....	76
9.3 Anbefaling	76
10. Varmeinstallationer	77

10.1 Eksisterende forhold	77
10.2 Tilstand.....	79
10.3 Anbefaling	80
11. Afløb	81
11.1 Eksisterende forhold	81
11.2 Tilstand.....	81
11.3 Anbefaling	83
12. Ventilation.....	84
12.1 Eksisterende forhold	84
12.2 Tilstand.....	88
12.3 Anbefaling	91
13. El og svagstrøm	92
13.1 Eksisterende forhold	92
13.2 Tilstand.....	94
13.3 Anbefaling	94
14. Bilag	95
14.1 Oversigtstegning kælder	95
14.2 Oversigtstegning med navn på klynger og årstal for opførelse	96
14.3 Oversigtstegning toiletter og bad	97

1. Hoveddata

Tilstandsrapport er udarbejdet af følgende rådgivere:

Lasse Kildemoes

Projektleder / Bygningsingeniør

Ved besigtigelser samt udarbejdelse af rapport, er der anvendt det af Billund Kommune fremsendte materiale, samt det materiale som er tilgængeligt for adressen på weblager.dk.

1.1 Formål

Tilstandsrapporten indeholder en teknisk gennemgang af Billund Idrætscenters bygningsmasse, tekniske anlæg og installationer.

Boldbaner, klatrebane og andet udendørs materiel beskaftethed, som skure og containere omkring disse er ikke inkluderet i rapporten.

Nedenstående forhold gennemgås

- Bygningstilstand - Ude som inde, samt tekniske installationer.

1.2 Generelt

Der er foretaget en besigtigelse af alle lokaler, tage, facader m.v. samt lavet en vurdering af de tekniske installationer.

Forhold vedrørende reoler, skabe, løst inventar, møbler, udstyr og lignende er ikke medtaget i rapporten.

Figur 1: Oversigt over hovedfunktioner i Billunds Idrætscenter

1.3 Helhedsindtryk

Billund Idrætscenter fremstår generelt i god stand og er robust og funktionel, dette gælder også de ældre dele af byggeriet, dette tilskrives blandt andet løbende vedligehold.

Materialer og bygningsdele med skader er flere steder blevet udbedret løbende, så følgeskader er begrænset.

Idrætscenteret afspejler dets alder samt den almene anvendelse og at de byggetekniske standarder, der var gældende på opførelsestidspunktet, som er under nutidens niveau. Der er konstateret fugtskader og vandindtrængning i dele af bygningskonstruktionen. Disse forhold bør udbedres snarest muligt for at forhindre yderligere skader og forringelse af bygningens tilstand. Det drejer sig om tagkonstruktionen over Klub- og omklædningsbygningen, og taget på Hal 2.

De tekniske anlæg vurderes at være i rigtig god stand og fremstår robuste. Nye eltavler og nødbelysning er fra 2024 og ventilationsanlæg som forsyner Hal 1, cafeteria og skydeklub samt Hal 2 er fra 2021. Ventilationsanlæg i Hal 3 er fra 2023. Vand- og varmeinstallationer er fra 2020 og fremstår i rigtig god stand. Der kan med fordel skiftes til vandbesparende toiletter og armaturer i Klub- og omklædningsbygning.

Før der udføres renoveringer, skal der udføres en miljøkortlægning, da der med stor sandsynlighed er anvendt sundhedsskadelige stoffer, særligt i de ældre dele af idrætscenteret forventes der at forekomme skadelige stoffer.

2. Kældre

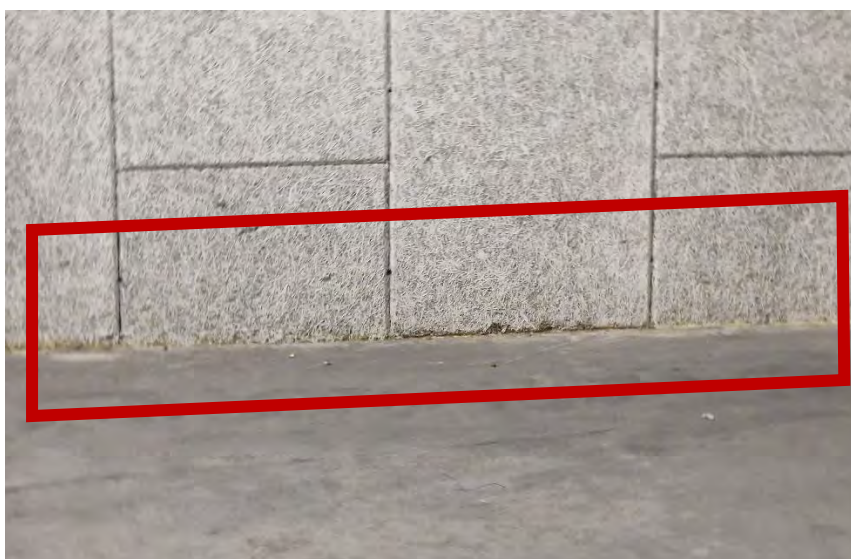
2.1 Eksisterende forhold

Der er kælder under foyer og cafeteriaområdet, samt kældergang under gangareal mellem Hal 1 og omklædningsrum.

Der henvises til tegninger i afsnit 14.1 *Oversigtstegning kælder*.

2.2 Tilstand

Der er skydeklub i kælderen under foyer og cafeteria. Klubben har for nyligt renoveret lokalerne i forbindelse med nye sikkerhedskrav til opbevaring af våben. Skydeklubben fremstår i fin stand, enkelte steder inde på skydebanen kan der ses fugtophobning og små skader på træbetonplader som er placeret direkte på kældergulvet, dette udmønter sig også i aflejringer på gulvet.

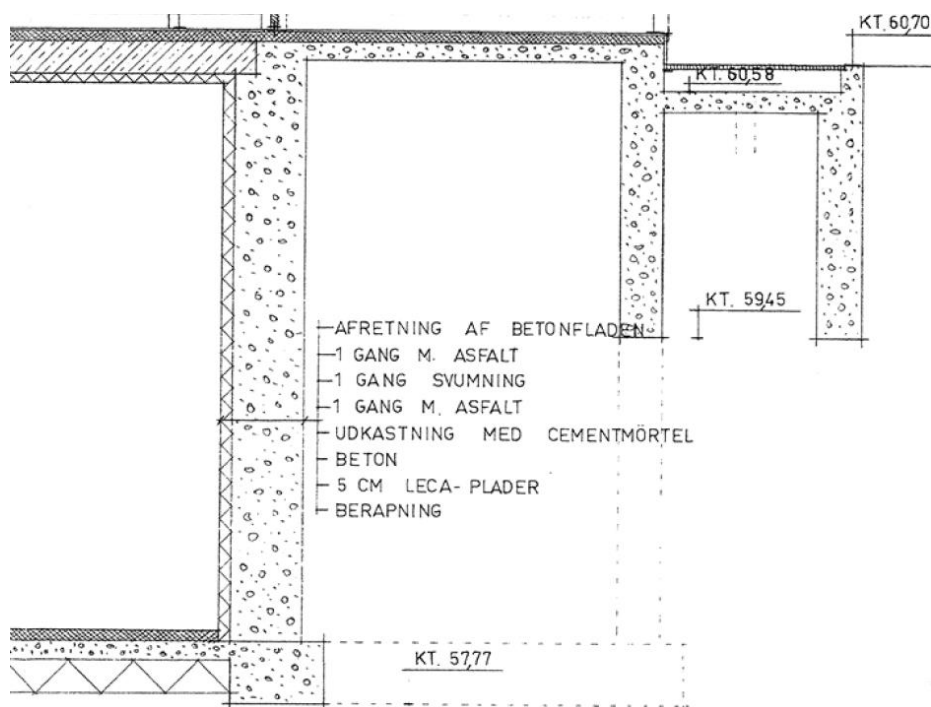

Figur 2: Fugtophobning og skader på træbeton

Teknikrummet er ligeledes placeret i kælderen under foyer og cafeteria med kældergang ud mellem Hal 1 og omklædningsrummene. Teknikrummet anvendes på nuværende tidspunkt også til opbevaring af diverse inventar og materialer til drift af idrætscenteret. Teknikrummets overfalder er generelt slidte og kunne trænge til en opfriskning, men er ikke uforenelig med kælderen's brug, enkelte opmærksomhedspunkter er dog ved gennemboringer af konstruktionen hvor der ses fugt i kældervægge og loft. Kældervægge er ifølge det originale tegningsmateriale kun udstyret med 5 cm lecaplade på indvendig side, hvilket efter nutidens standarder er utilstrækkeligt i forhold til fugtsikring, isoleringsevne som foreskrevet i Bygningsreglementet (BR18), herunder krav til minimumsisolering og håndtering af opstigende eller indtrængende fugt.

Figur 3: Fugtophobning i kældervægge og loft omkring gennemboringer

Figur 4: Originale tegninger af kældervægge

2.3 Anbefaling

I Skydeklubben kan der med fordel fjernes et stykke af træbeton pladerne som forhindre fugt fra gulvet i at gå direkte op i pladerne, hvis det er i overensstemmelse med den ønskede sikkerhed på skydebanen.

Overfalder i teknikrummet kunne godt trænge til en opfriskning, men er ikke uforenelig med kælderens brug. Det anbefales dog at der kigges ind i at gennemboringer forsegles yderligere for at forhindre fugtindtrængning gennem disse.

For helt at forhindre fugt i kældervægge vil det kræve en drænplade langs med ydervæggen samt efterisolering på udvendig side.

3. Ydervægge

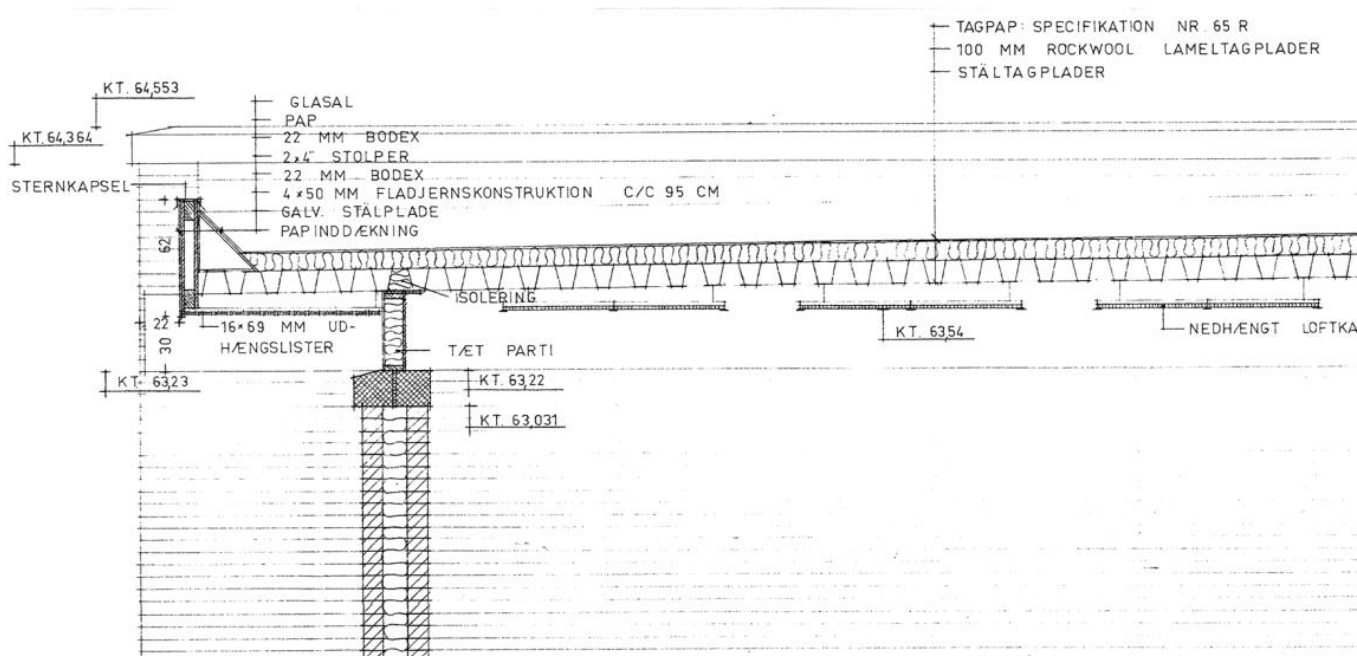
3.1 Eksisterende forhold

3.1.1 Hal 1

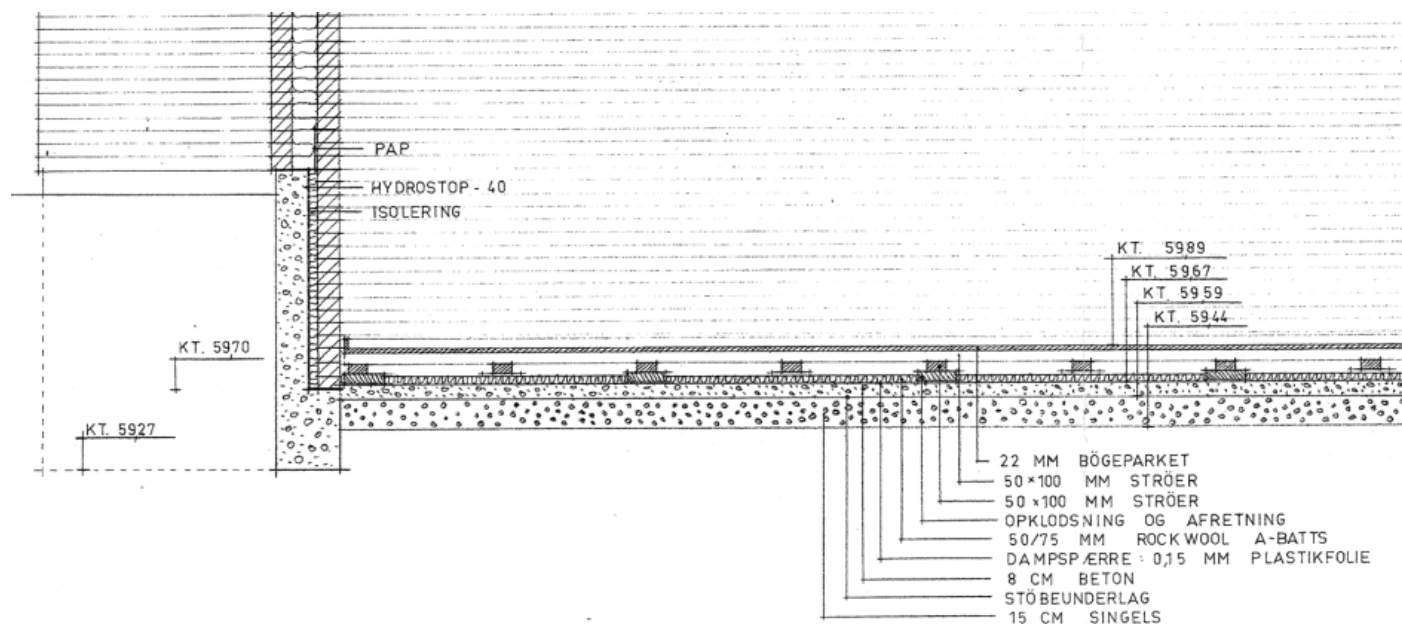
Eksisterende ydervægge er murede ydervægge er 350 mm med murværk som både for- og bagmur. På eksisterende tegninger fremgår det at ydervægge er isoleret med 125 mm mineraluld i Hal 1 med tæt parti i toppen til røgudluftning facadeplade udvendigt og spånplade indvendigt, og 125 mm isolering.

Der er under de tætte partier betonsålbænke ind- og udvendigt med 20 mm kuldebrosisolering mellem ind- og udvendig del. Over de tætte partier er der udhæng lavet af fladjern som angivet på figur 5, og inddækket med facadeplade.

Sokkel er iht. eksisterende tegninger udført i beton med flamingo som isolerende lag. Gulvopbygning i hallen er trægulv på stører, isolering og beton som vist på figur 6.

Figur 5: Ydervægs- og tagkonstruktion for Hal 1.

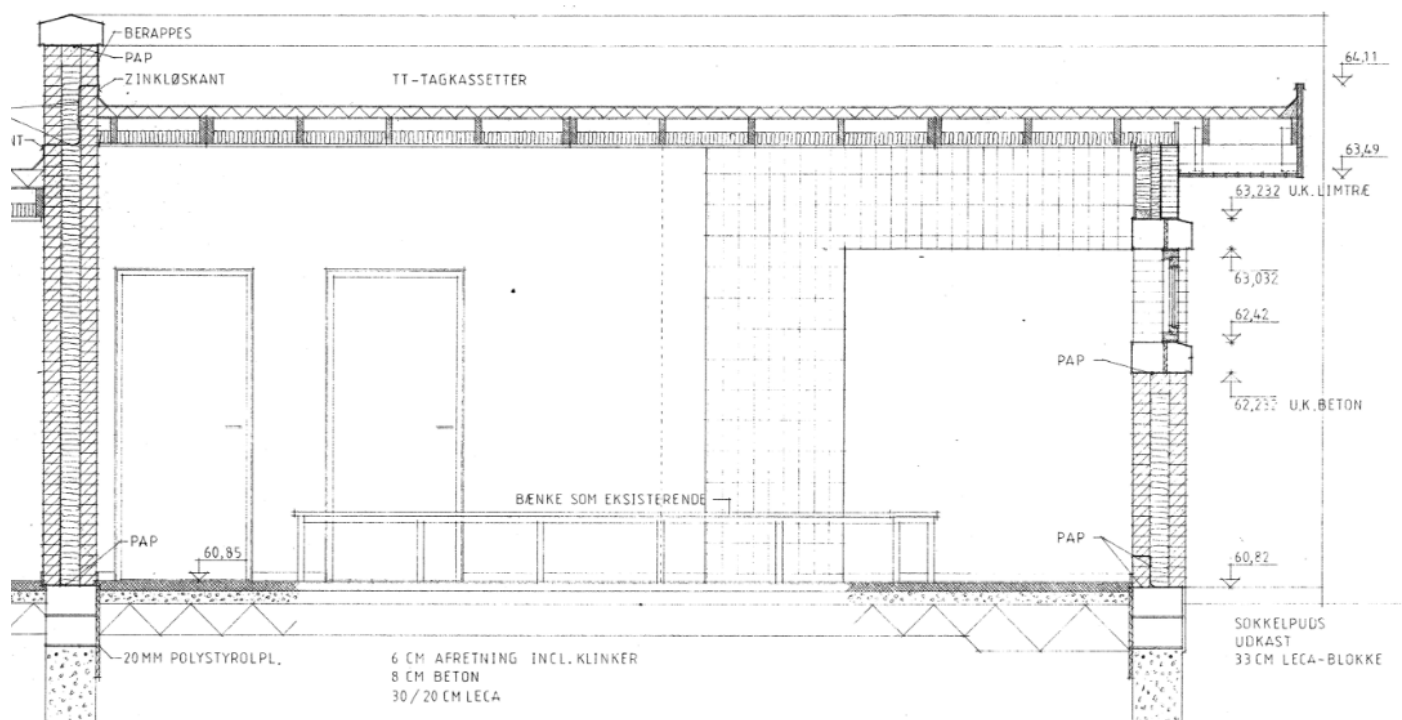
Figur 6: Sokkel og terrændæk for Hal 1

3.1.2 Klub- og omklædningsbygning

Eksisterende ydervægge er murede ydervægge er 350 mm med murværk som både for- og bagmur. Ydervægge er isoleret med 125 mm mineraluld. Gavle uden udhæng er afsluttet med murkrone på top, støbt i betonoverligger.

Der er under og over vinduer betonsålbænke ind- og udvendigt med 20 mm kuldebrosisolering mellem ind- og udvendigt del.

Sokler er udført i Lecablokke på beton med 20 mm kuldebrosisolering til terrændækket, som er udført som 60 mm klinker og afretning på 80 mm beton lagt på Lecanødder.

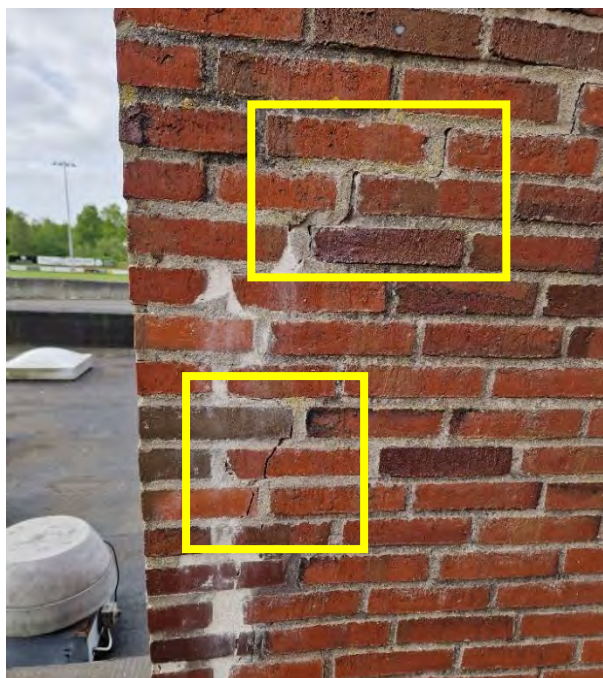
Figur 7: Konstruktionssnit for Klub- og omklædningsbygning.

3.2 Tilstand

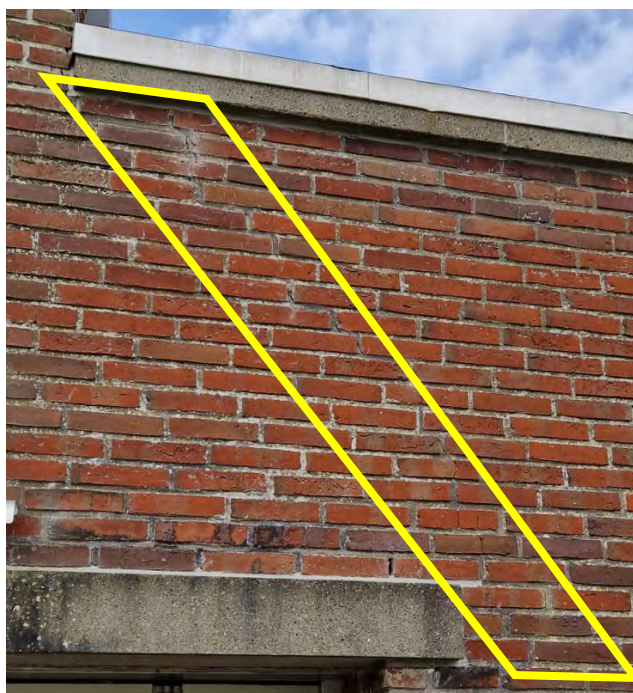
3.2.1 Murede ydervægge

Teglstenene er generelt i god stand og har lang restlevetid. Særligt de steder hvor murværk, sokler, vinduer, sålbænke m.m. er beskyttet af tagudhæng. Der er løbende omfuget. I 2017, 2018 og 2019 blev store arealer omfuget. Her kan nævnes syd gavl på Hal 1, sider på Hal 2.

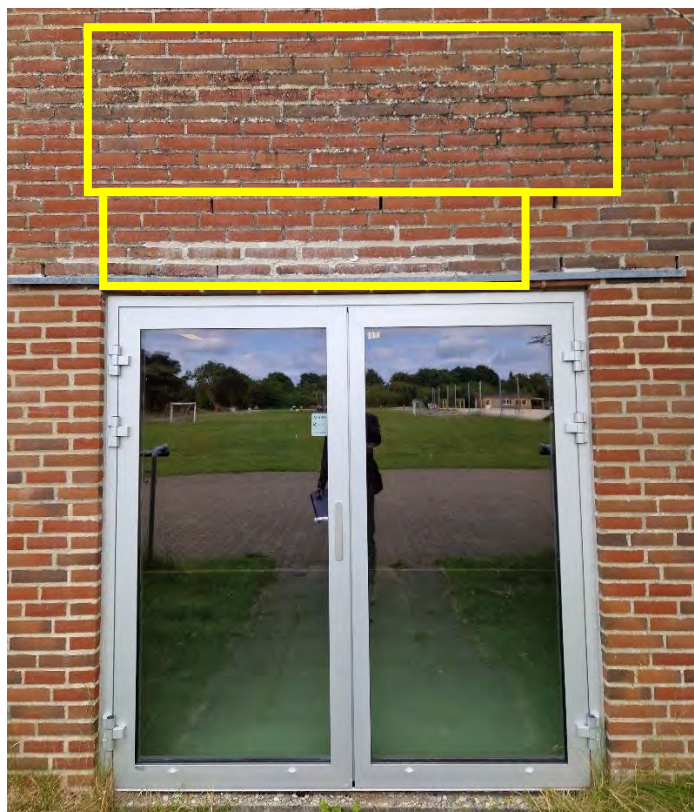
Enkelte steder ses der skader i form af revner i fuger og sten som løber op langs bygningen. På figur 10 ses en revne som er forsøgt fuget igen men som er vendt tilbage.

Figur 10: Revne i mursten og fuge i sydøstlige hjørne Hal 1.

Figur 11: Revne i mursten og fuge i ved indgang til omklædning mellem Hal 1 og Hal 3.

Figur 12: Misfarvet murværk og omfuget som revner og falder ud ved Hal 3.

Figur 13: Omfugning som revner og falder ud ved dør ved Hal 3.

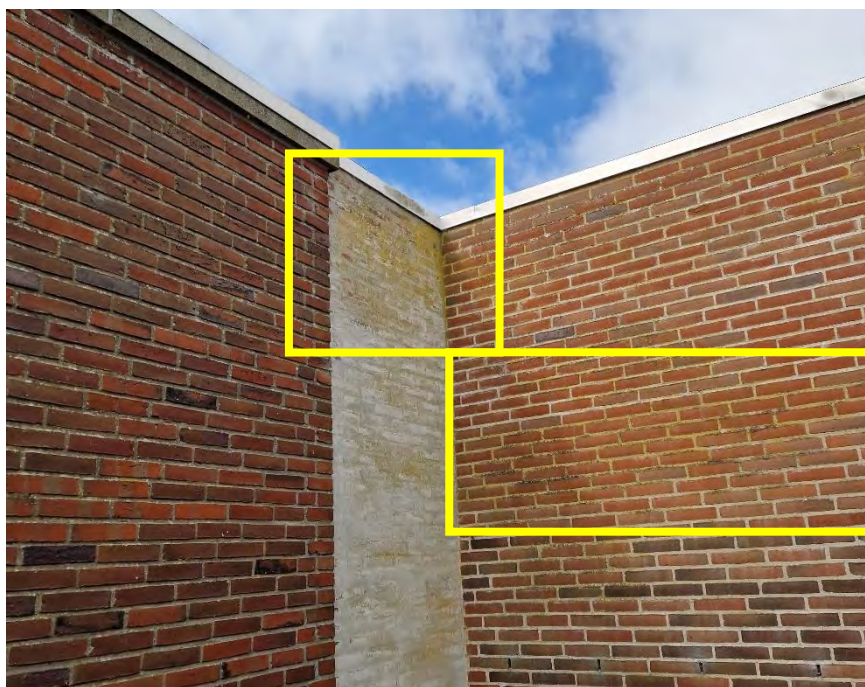

Figur 14: Fuge falder ud og manglende insektnet i studsuge

Der ses på enkelte udsatte steder begroning med mos på hjørnet af murværk. Og misfarvning af murværk ved indadgående hjørne og vestvendte facade ved Hal 3. Derudover er der områder over døre som er omfuget men som revner og falder ud.

Figur 15: Vækst på hjørne af murværk ved springhal.

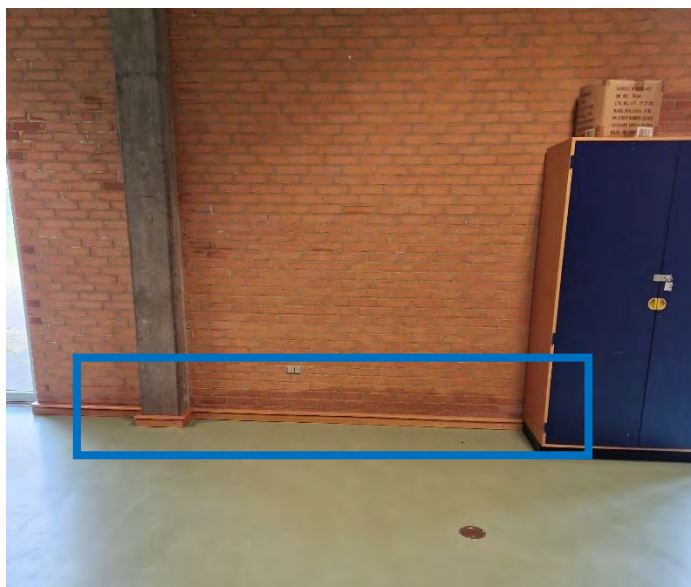
Figur 16: Misfarvning fra biologisk vækst ved indadgående hjørne ved Hal 3.

3.2.2 Sokler

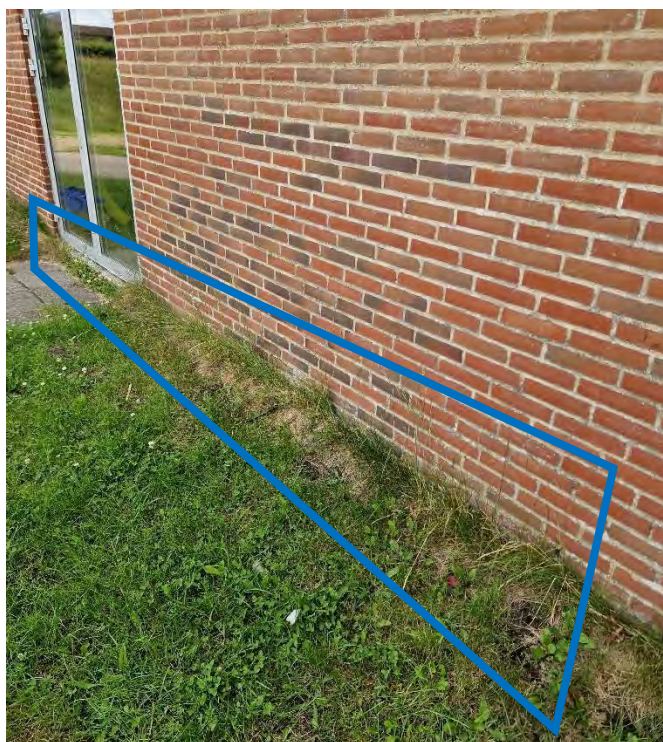
Nederste skifter i murværket er opfugtet, da murværk er tæt jorden og bevoksning står tæt op af murværk. Hvor soklen er beskyttet af udhæng, ses der ingen opfugtning, og generelt er de i god stand.

Figur 17: Opfugtet sokkel med begroning på hjørne sokkel ved Hal 3.

Figur 18: Opfugtet sokkel på indvendig side mod vest ved Hal 3

Figur 19: Opfugtet sokkel med begroning på sokkel ved vestvendt facade på Hal 3

Nuværende standard foreskriver sokkelhøjde på 15 cm fra terræn op til underkant murværk. Dette forhindrer at murværk ved regnvejr opfugtes af opsprøjt flisebelægning eller jord og planter. Ønskes problemerne udbedret, vil første skridt normalt være at holde soklen fri fra bevoksning og etablere 15 cm til terræn eller etablere en forsænket sokkelrende langs facader, eventuelt afdækket med åben rist.

3.2.3 Sålbænke, overliggere og murkroner

Sålbænke er generelt støbt i beton og det samme gør sig gældende for overliggere over vinduer og døre i gavle som også generelt er støbt i beton.

Figur 20: Beton sålbænke og overligger ved cafeteria.

Som det ses på figur 21, så er der på udsatte gavle misfarvede betonoverligger af begroninger. Billederne er taget på den nordvendte facade. I facader, hvor betonsølbænke er beskyttet af stort udhæng, ses problemet ikke.

Figur 21: Misfarvet overligger på udsat gavl på Hal 1.

Figur 22: Misfarvet overligger på udsat gavl mellem Hal 1 og Hal 3.

Hal 2 og Hal 3 har murede overligger og betonsålbænke ved vinduer. Disse fremstår i god stand byggeriet alder taget i betragtning. På enkelte beton sålbænke har kosmetiske skader, som hjørner der er slået af.

3.2.4 Elastiske fuger

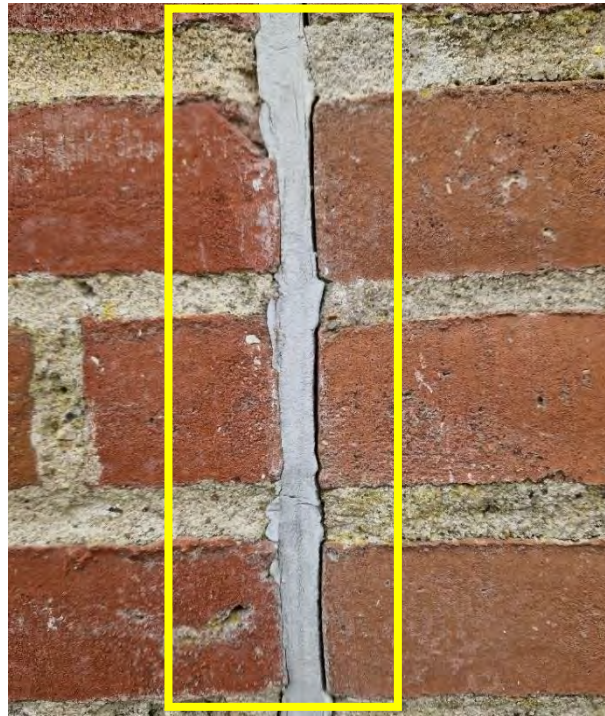
Elastiske fuger har en kortere levetid end mørtelfuger i murværket. Derfor er de elastiske fuger generelt i dårligere stand i bygninger.

Elastiske fuger i murkroner af beton er gamle og begynder at slippe som giver mulighed for indtrængning af vand, som er vist på figur 23.

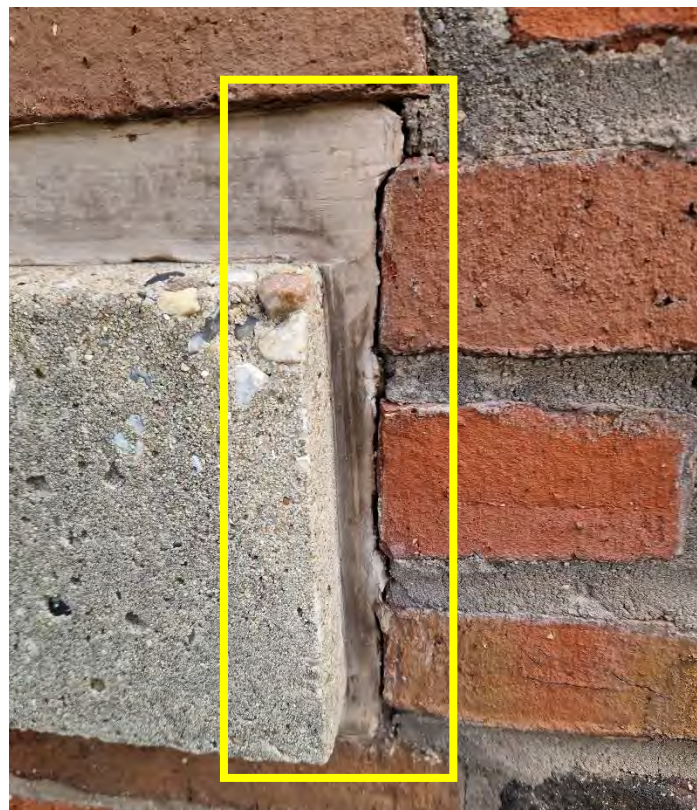

Figur 23: Gammel fuge i murkrone på taget af Klub- og omklædningsbygning.

Elastiske fuger i murværket har flere steder sluppet murværket. Elastiske fuger ved samlinger og ender af betonsålbænke er delvist udskiftet, sandsynligvis i forbindelse med udskiftning af vinduer, men der forefindes også revner i disse. Som vist på figur 25.

Figur 24: Revne i fuge ved hjørnesamling Hal 3.

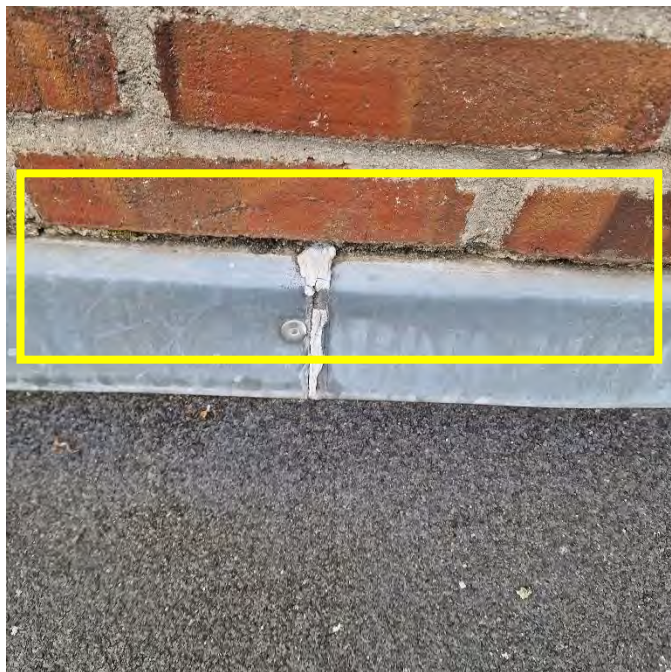

Figur 25: Revne i fuge ved sålbænk ved cafeteria.

Figur 26: Repareret fuge over sålbænk som er begyndt at revne igen.

Elastiske fuger mellem zinkløskant ved tage og murværk er ældre fuger, der ikke længere er intakte.

Figur 27: Fuge over løskant ved tag på Klub- og omklædningsbygning.

Elastiske fuger ved samling mellem dør og overligger i udendørs depot ved Hal 2 og Hal 3 er tydeligt beskadiget og skal skiftes.

Figur 28: Beskadiget fuge ved udendørs depot.

3.3 anbefaling

3.3.1 Murede facader

Generelt er murværket robust og i god stand. Revner i murværket er ikke på et kritisk niveau men skal monitoreres for at sikre at de ikke udvikler sig. Områder over døre i Hal 3 bør ligeledes monitoreres, hvis de forsat forværres, anbefales det at der laves en dybdegående undersøgelse, af facaden og tagkonstruktionens tilstand, som kan klarlægge om der er bagvedliggende forhold som skaber problemerne på netop denne facade.

Derudover kan der med fordel etableres insektnet i alle åbne studsfiger.

3.3.2 Sokler

Sokkelhøjden er generelt under det som nuværende standard foreskriver, men er generelt i god stand. De steder hvor der er fundet problemer med opfugtning og begroning skal soklen som minimum holdes fri for beplantning, ellers bør der udføres sokkelrender langs dele gavle og facade samt ved døre og vinduer, hvor sokkelhøjde er under 15 cm.

3.3.3 Sålbenke, overligger og murkroner

Sålbenke, overligger og murkroner er generelt støbt i beton, og er i god stand deres alder taget i betragtning.

Overligger i udsatte gavle, hvor der ikke er stort tagudhæng trænger til at blive afrenset, og bør regelmæssigt vedligeholdes.

Det kan overvejes om sålbænke eventuelt skal overfladebehandles for at forlænge deres levetid og små skader udbedres for at få et ensartet udseende på alle sålbænke.

Murkroner afrenses, og overfladebehandles eventuel for at få samme udseende som sålbænke. Murkroner overdækket med tagpap er i acceptabel stand, men samlinger med tag skal dog udskiftes.

3.3.4 Elastiske fuger

Alle elastiske fuger mellem og under murkroner af beton bør udskiftes på grund af skader og deres generelle tilstand. Dermed opnås ensartet stand på fuger og deraf følgende forenklet drift.

Elastiske fuger mellem zinkløskant ved murværk over tag udskiftes, da levetid er opbrugt. Det samme gør sig gældende for de elastiske fuger ved ende af betonsålbænke samt i samling mellem betonsålbænke udskiftes, da levetid er opbrugt.

Elastiske fuger ved betonoverligger over vinduer i gavle bør også udskiftes, da levetid er opbrugt.

Generelt bør elastiske fuger, gennemgås for korrekt udførelse og funktion, og udskiftes ved forekomst af revner, manglende vedhæftning eller andre skader som følge af materialets ældning.

4. Vinduer, døre og ovenlys

4.1 Eksisterende forhold

4.1.1 Indvendige døre og vinduer

Indvendige døre og vinduer er generelt i god stand og kan bibeholdes.

Indvendige døre er blandede nyere døre med dørpumper og oprindelige døre fra bygningernes opførelse. Indvendige vinduer mellem cafeteria og Hal 1 er trævinduer.

4.1.2 Udvendige døre

Hoveddøre er generelt nyere alu-døre med niveaufri adgang ved disse døre. Døre til aktivitetsrum i Hal 1 er eksisterende døre som ikke kan tilgås niveaufrit.

4.1.3 Udvendige vinduer

Der er i enkelte områder nyere vinduer for eksempel i springhallen. I cafeteriaområdet er der ligeledes nyere 3-lags vinduer. Øvrige vinduer er oprindelige vinduer fra bygningernes opførelse.

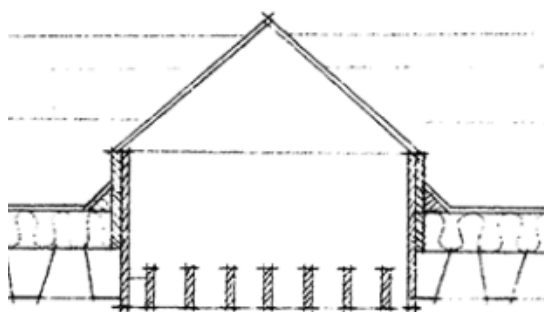
I alle hallerne er der et meget begrænset antal vinduer af hensyn til blænding i forbindelse med sport og risikoen for at de smadres i forbindelse med at der spilles boldsport og lignende.

I cafeteria og kontorer er det nye 3-lags vinduer, med ramme og karm i træ og udvendigt beklædt med PVC, i øvrige lokaler som omklædningsrum er det oprindelige vinduer med ramme og karm i træ.

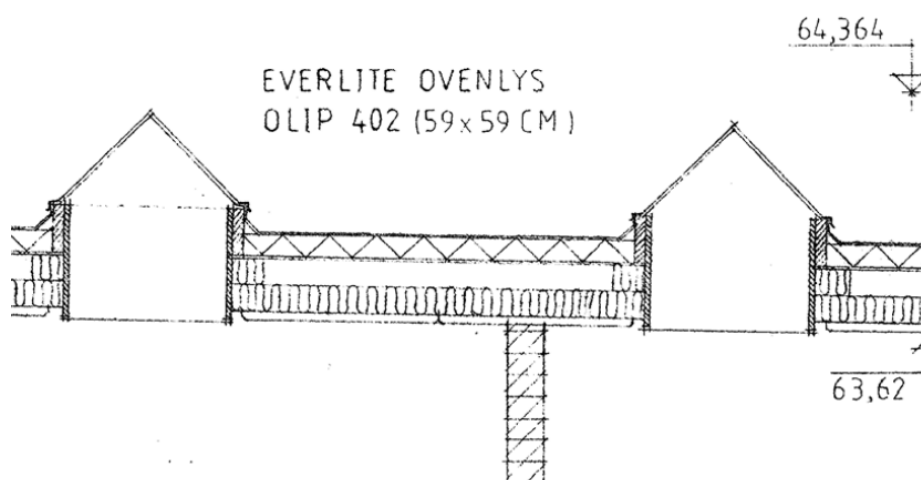
4.1.4 Ovenlys og rytterlys

Ovenlys er generelt fra bygningernes opførelse. Ovenlys er både opført med åbning via motor og faste. Motor ses både som røgdudluftning, som i Hal 2, og som ventilation i omklædningsrum i forbindelse med temperatur og fugt styring. Faste ovenlys ses i cafeteria og i Klub- og omklædningsbygningen. Enkelte steder er der ovenlys med manuel åbning.

På de fleste snittegninger er karme på ovenlys vist uden isolering. Se snit herunder.

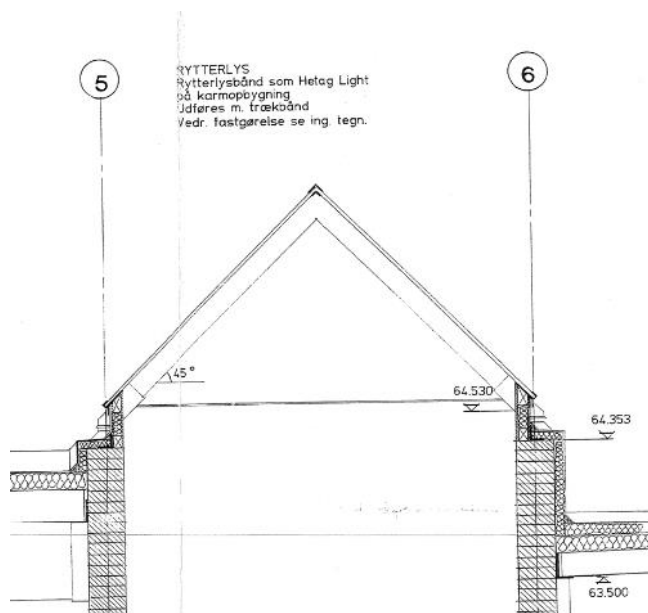

Figur 29: Snittegning af ovenlys i cafeteria.

Figur 30: Ovenlys i Klub- og omklædningsbygning.

Rytterlys imellem Hal 2 og Hal 3 er fast, med 45° hældning.

Figur 31: Snittegning af rytterlys mellem Hal 2 og Hal 3.

4.1.5 Elastiske fuger

Der er fuget ud- og indvendigt med elastiske fuger omkring både udvendige og indvendige vinduer og døre.

Tilstand

4.1.6 Indvendige døre og vinduer

Generelt er indvendige vinduer og døre i acceptabel stand og kan bibeholdes uændrede. Nogle af de indvendige døre som anvendes meget, fremstår med brugsspor som døren ind til Hal 3. Se figur 35.

Figur 32: Dobbeldøre fra cafeteria til Hal 2 med dørpumpe.

Fuger i døre til omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3 er beskadiget og bør udskiftes. Enkelte døre i Klub- og omklædningsbygningen viser tegn på skader fra fugt og kan med fordel udskiftes.

Figur 33: Fuger omkring døre i omklædningsrum.

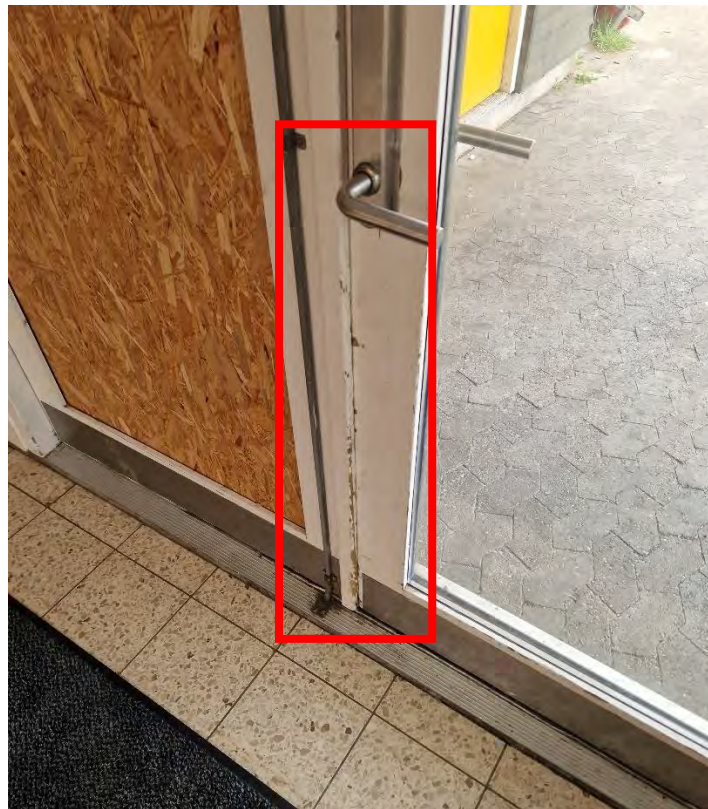
Figur 34: Beskadiget dør i omklædning.

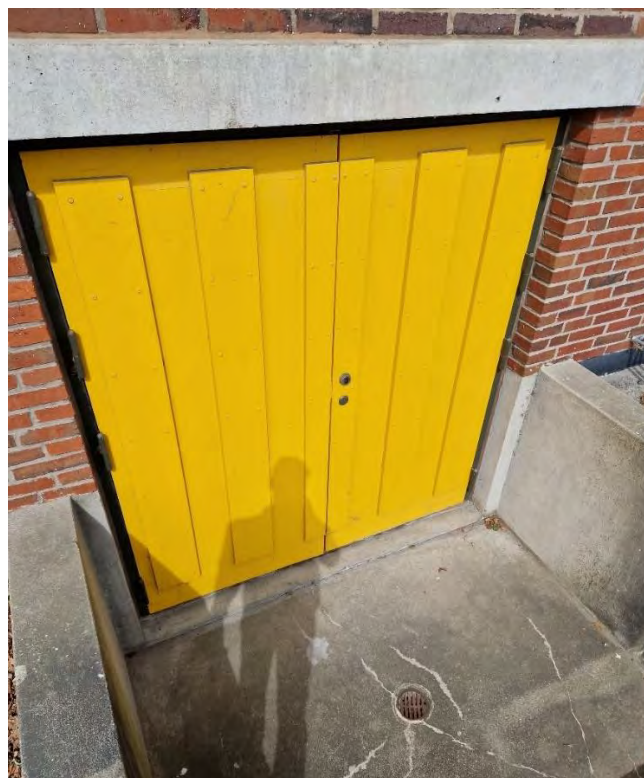
Figur 35: Slidt dør ind til Hal 3.

4.1.7 Udvendige døre

Udvendige døre er både eksisterende trædøre og nyere alu-døre med automatisk adgangskontrol. Hoveddøre som ikke har automatisk åbningsfunktion er mere slidte og beskadiget, se figur 36. Eksisterende flugtvejsdøre kan kun åbnes indefra, og har som udgangspunkt ikke niveaufri adgang.

Figur 36: Beskadiget hoveddør ved indgangsområde mellem Hal 2 og Hal 3.

Figur 37: Oprindelig dør til Hal 1 uden niveaufri adgang.

Figur 38: Nyere alu-dør til Hal 1 med niveaufri adgang og automatisk adgangskontrol.

Figur 39: Nyere alu-dør til Hal 2 med niveaufri adgang.

Figur 40: Gammel dør til omklædningsbygning.

Figur 41: Gammel dør til omklædningsbygning viser tegn på fugtskader.

4.1.8 Udvendige vinduer

Udvendige vinduer er fra opførelsen og bære præg af deres alder, men er i udmærket stand, især de vinduer som sidder godt beskyttet, på facader hvor der er stort udhæng.

Vinduer i omklædningsrum hvor der er højt fugtindhold i luften er enkelte steder begyndt at vise tegn på fugtskader men er generelt i acceptabel stand.

Figur 42: Vindue under udhæng i omklædningsbygning.

Figur 43: Vindue uden udhæng i omklædningsbygning.

Figur 44: Ældre vinduer i gangarealet Klub- og omklædningsbygning.

Figur 45: Nyere 3-lags vinduer i kontorer i foyer og cafeteria.

4.1.9 Ovenlys og rytterlys

Ovenlys ved cafeteria og i Klub- og omklædningsbygningen er generelt beskidte og slidte, flere ligger for tæt på tagfladen og lister ved ovenlys har i den forbindelse fået fugt. Enkelte steder er ovenlys placeret helt op af murkronen som set på figur 47.

I omklædningsrum hvor der forventeligt er meget fugt i luften ses tegn på biologisk vækst på indvendig side. Det kan skyldes eventuel kondens fra ovenlys kan dryppe ned og opfugte konstruktionen eller at der er koldere luft ved ovenlyset og dermed opstår der kondens på lysningerne.

Figur 46: Ovenlys i omklædningsrum i Klub- og omklædningsbygning ligger tæt på tagfladen.

Figur 47: Ovenlys i Klub- og omklædningsbygning ligger tæt på tagfladen og murkronen.

Figur 48: Ovenlys i omklædningsrum i cafeteria ligger tæt på tagfladen.

Figur 49: Ovenlys over Køkken depot ligger tæt på tagfladen og liste er ødelagt.

Figur 50: Fugt i ovenlys i omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3.

Der ses biologisk vækst på rytterlyset mellem Hal 2 og Hal 3 og fuger som sikre tætheden mellem rude og bærende konstruktion har udover dens levetid og skal udskiftes.

Figur 51: Fuge i rytterlys mellem Hal 2 og Hal 3 slipper.

4.1.10 Elastiske fuger

Fuger der sidder beskyttet af stort tagudhæng, er i betragtning af alder i god stand og med få fugeslip. Fuger i Hal 2 og Hal 3, samt springsalen ses der ligeledes få fugeslip. Vinduer i cafeteria og foyer som er skiftet til 3-lags vinduer, er også i god stand. Ved ovenlys og rytterlys ses der fugeslip som tillader vand at trænge ind i underliggende konstruktioner som skal adresseres.

Figur 52: Fugeslip i vindue til springsalen.

4.2 anbefaling

4.2.1 Indvendige døre og vinduer

Indvendige døre og vinduer er stadig robuste og funktionelle, man kan med fordel udskifte døre som har markante brugsspor samt døre i omklædningsrum som viser tydelige tegn på skader i forbindelse med det høje fugtniveau. Indvendige vinduer kan på baggrund af besigtigelser bibeholdes, da disse stadig vurderes at være en god stand.

4.2.2 Udvendige døre

Udvendige døre er generelt stadig robuste og funktionelle, man kan med fordel udskifte døre som er beskadiget ved indgangsområde mellem Hal 2 og Hal 3 og døre til omklædningsbygningen da viser tegn på fugtskader. Ved udskiftning bør overvejes at tilkøbe drift/vedligehold i garantiperioden på 5 år. Det kan overvejes om døre som anvendes i forbindelse med den daglige drift bør skiftes til døre med et højere sikkerhedsniveau.

4.2.3 Udvendige vinduer

Alle oprindelige udvendige vinduer kan bibeholdes i deres nuværende stand. Vinduer i cafeteria er skiftet til 3-lags vinduer. En udskiftning til 3-lags vinduer i Klub- og omklædningsbygningen kan med fordel udføres for at minimere energiforbruget, da vinduerne har en dårlig isoleringsevne i forhold til nye vinduer. Hvis der sker en udskiftning, bør overvejes at tilkøbe drift/vedligehold i garantiperioden på 5 år.

4.2.4 Ovenlys

Alle ovenlys bør udskiftes og hæves for at sikre en korrekt højde på opkant og lukning mellem ovenlys og tagkonstruktionen. Karme kan blive isolerede korrekt for at forhindre kuldenedfald og elastiske fuger skiftet.

Det bør overvejes at tilkøbe oplukning med fjernbetjening eller via kontakt til omklædningsrum som på nuværende tidspunkt har faste partier.

Automatisk lukning kan med fordel købes med regnsensor og tidsstyret med automatisk lukkefunktion udenfor brugstiden (sikkerhed for indbrud).

Ovenlys skal forventes udskiftes i tilfælde af at taget renoveres og efterisoleres.

4.2.5 Elastiske fuger

Generelt skal elastiske fuger kortlægges for miljøskadelige stoffer som PCB og asbest således at de kan bortsaneres. Alle elastiske fuger anbefales udskiftes på grund af skader og generelle alder. Dermed opnås ensartet stand på fuger og deraf følgende forenklet drift.

5. Tage

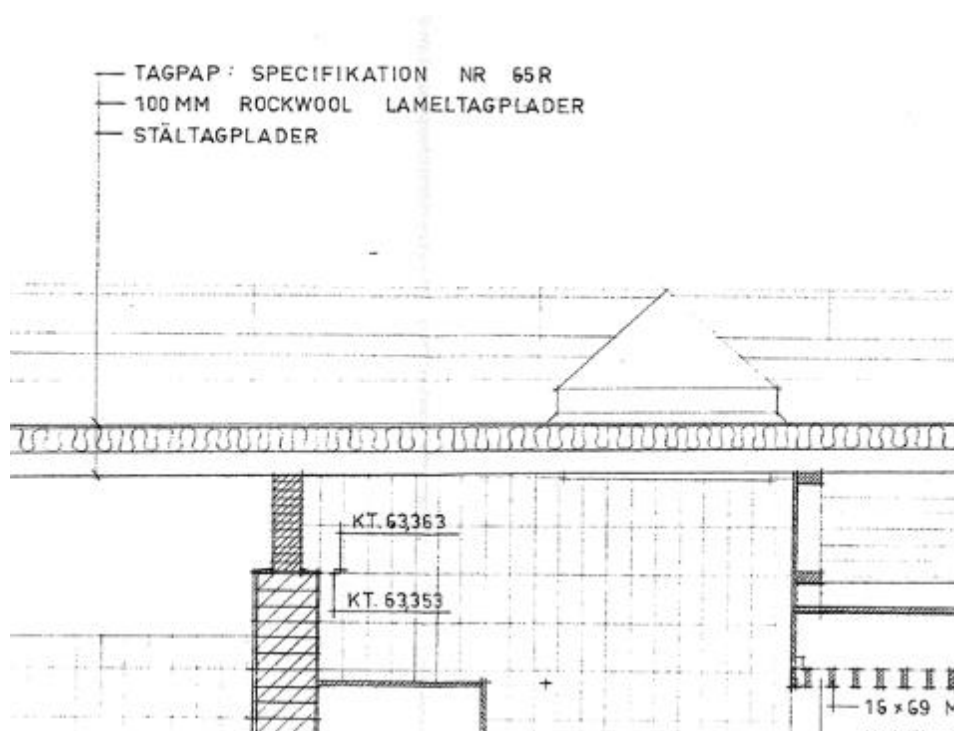
5.1 Eksisterende forhold

Alle bygninger er udført med fladt tag. På Hal 1 og cafeteria er oprindeligt udført med tagpapbelægning 100 mm isolering og ståltagplader. Tagene på Hal 1 og cafeteria er blevet renoveret. På Hal 1 er gammel isolering fjernet og der er lagt ny og yderligere isolering (180 mm), ny tagpap og nye sterne og murkrone afdækninger i 2018. Aktivitetsrum ved Hal 1 er efterisoleret i 2020.

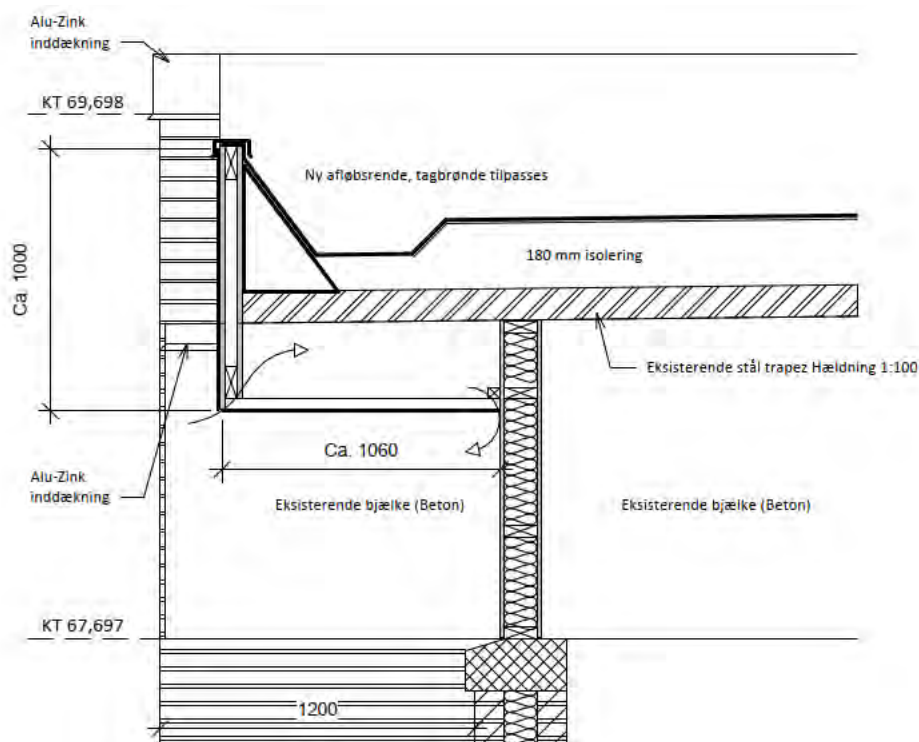
På Cafeteria er kupler renoveret i 2017 og i 2018 blev tagisoleringen oprettet og ny tagpap blev etableret.

På Klub- og omklædningsbygninger er der også fladt tag med to lag tagpap, og 140 mm isolering med krydsfiner og træbeton. Tagkonstruktionen eksklusivt ovenlys er renoveret i 2020.

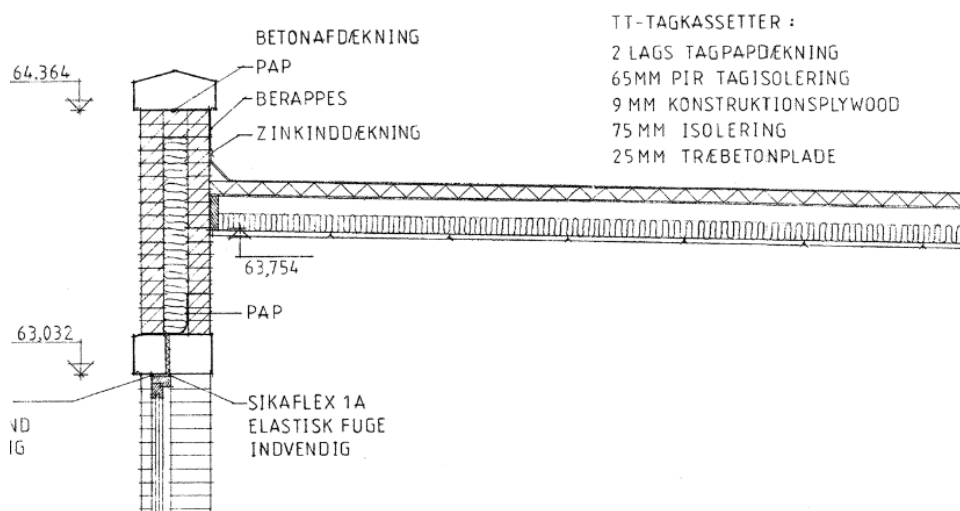
Hal 2 er udstyret med to lag tagpap 85 mm isolering, dampspærre og ståltrapezplade. På både Hal 2 og Hal 3 er taget renoveret i 2010.

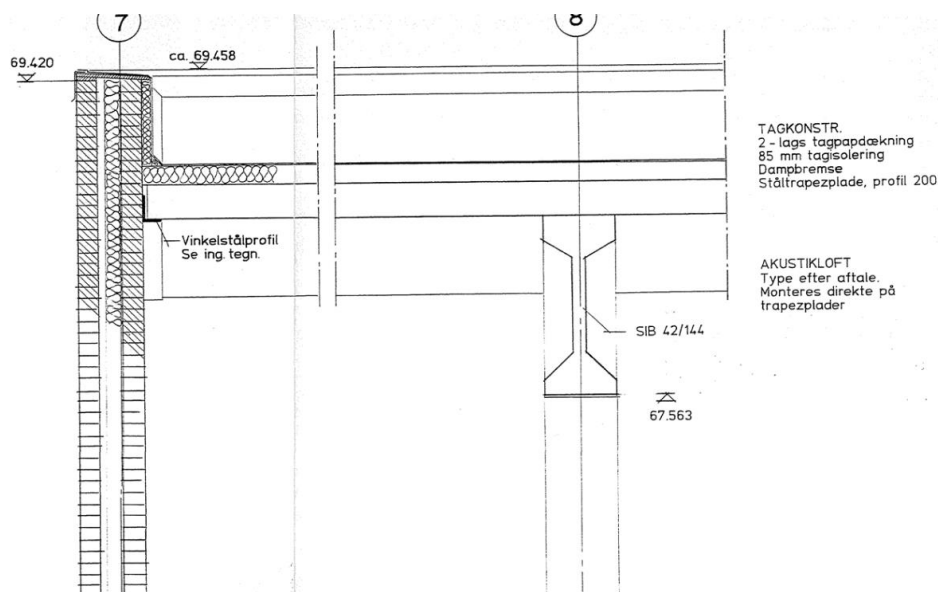
Figur 53: Original tagkonstruktion Hal 1 og Cafeteria.

Figur 54: Eksisterende tagkonstruktion og stern på Hal 1.

Figur 55: Tagkonstruktion Klub- og omklædningsbygning.

Figur 56: Tagkonstruktion Hal 2.

Fald på tag i Hal 2 er efter nutidige standard med 1:15 på hal og et fald på 1:40 i det nye toiletfaciliteter. Faldet på tag i Hal 1 vurderes på baggrund af besigtigelser også at være efter nutidige standarder.

På cafeteria og Klub- og omklædningsbygningen er faldet minimalt og små unøjagtigheder og overlap på tagpap medfører at der er steder med stort set ingen fald på tag. Det lille fald giver stor risiko for lunger, med fritstående vand.

Vandansamlinger reducerer levetiden for tagdækningen, og øger risikoen for gennemsvivning, frostskaader på tagpappets bestrøning, sætninger i tagkonstruktionen og på længere sigt nedbrydning af og utætheder i tagdækningsmaterialet.

5.2 Tilstand

Der meldes fra Idrætscenterets servicepersonale om vand i Klub- og omklædningsbygning. Derudover er der en markant indtrængning af vand ved nedløbsrør i Hal 2, særligt slem i det sydøstlige hjørne af Hal 2 hvor nedløbsrøret går ned til jorden. Der er også fundet indtrængning af vand i begge de sydlige hjørner af Hal 1 ved de lette facader, samt i cafeteriaområdet hvor den originale Hal 1 og Hal 2 er sammenbygget.

Der er ikke nogen anmærkninger til taget på springhallen.

På taget over Klub- og omklædningsbygning blev der på besigtigelsen fundet vand ophobet under tagpapdækningen. Stedet hvor indtrængningen af vand sker kan ikke defineres, men elastiske fuger omkring gennemgående elementer i tagkonstruktionen som ventilationshætter og ovenlys er en mulighed. En anden mulighed er utætheder i samlinger mellem tagpapdækningen.

5.2.1 Klub- og omklædningsbygning

Fugerne i bygningen er i dårlig stand og nye fuger bør udføres. Derudover er der stor variation på opkanter ved sternkant på facader. Kun enkelte steder er den 15 cm eller herover. Der på besigtigelse konstateret vandophobning mellem de to lag tagpap, og på taget.

Figur 57: Lunke på tag af Klub- og omklædningsbygning hvor der står vand.

Figur 58: Taghætte på tag af Klub- og omklædningsbygning.

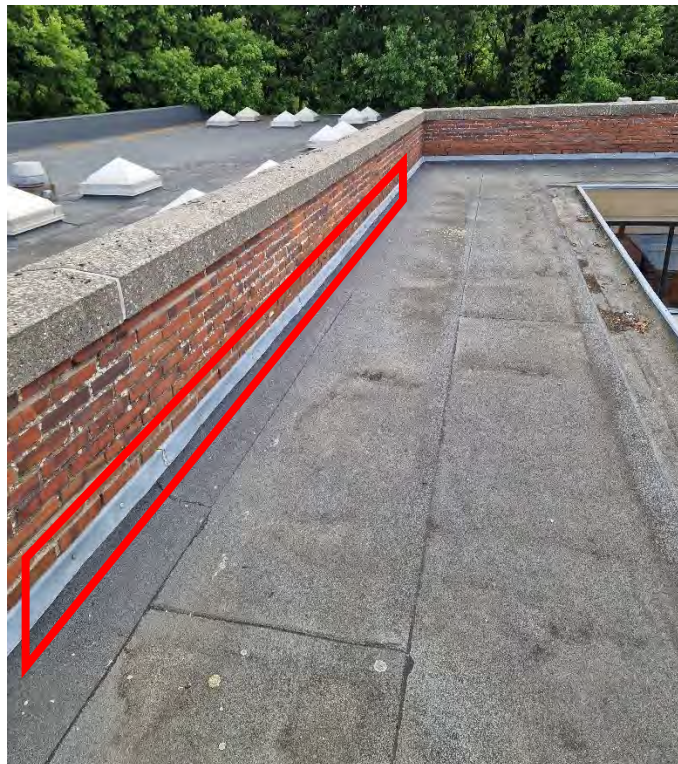
Figur 59: Fuge ved taghætte på Klub og omklædningsbygning.

Figur 60: Fuger ved taghætte på Klub og omklædningsbygning.

Figur 61: Fuge ved ovenlys på Klub og omklædningsbygning.

Figur 62: Lav opkant på Klub og omklædningsbygning.

Figur 63: Høj opkant på Klub og omklædningsbygning.

5.2.2 Hal 2

I Hal 2 kan der ses store mængder fugt i akustikloftet og murværket, og servicepersonalet melder om vand på gulvet i det sydøstlige hjørne, som kan ses på figur 64. Der ses også opfugtning i murværket ved de efterfølgende gennemgange ved nedløbsrør, se figur 66. På taget af Hal 2 er nedløbsristen stoppet til. Dette medfører med stor sandsynlighed vanophobning i det laveste hjørne som er det sydøstlige. Derudover kan der ses begroning af mos og andet biologisk bevoksning på opkanten og murkronen i det sydøstlige hjørne, samtidig med at tagpapdækningen har sluppet i samlingen mellem opkant og murkrone, hvilket tillader vand at trænge ind i den underliggende konstruktion, se figur 68.

Disse ting kan indikere at vandet ophober sig i hjørnet og har skabt revner i tagdækningen, gennemsivning, i sidste ende en nedbrydning af og utætheder i tagdækningsmaterialet.

Tilstanden af den øvrige tagkonstruktion er umildbart i fin stand, men det kræver yderligere indgreb for endeligt at kunne definere skadernes omfang og årsag i det sydøstlige hjørne af Hal 2.

Figur 64: Fugt skader i sydøstligt hjørne af Hal 2.

Figur 65: Fugt ophobning ved nedløbsrør i øst siden af Hal 2.

Figur 66: Tilstoppet afløb på taget af Hal 2.

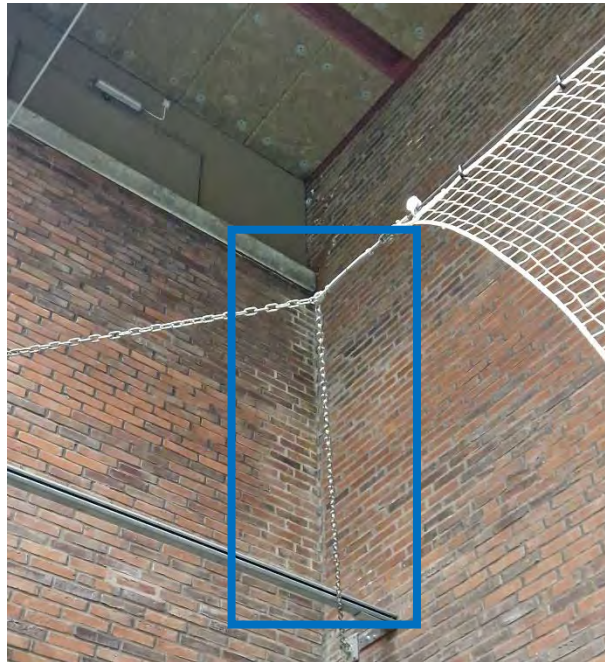
Figur 67: Biologisk vækst på murkrone på Hal 2.

Figur 68: Tagpapdækning som har sluppet i samlingen i sydøstligt hjørne af Hal 2.

5.2.3 Hal 1

Tagkonstruktionen på Hal 1 og de tilhørende aktivitetsrum er umildbart i god stand, og fremstår ensartet. På det flade tag over aktivitetsrummet er der registreret få lunger, som medfører vandophobning, men ikke på et kritisk niveau. Lunker er også observeret omkring taghætter, hvor der kan ske lokal vandsamling. Ved besigtigelsen blev der desuden konstateret fugt i murværket på indvendig side flere steder. Fugten kan skyldes vandophobning på taget eller utætheder i de lette ydervægge. I hallens sydlige hjørner er der identificeret en betydelig mængde sand. Det kan dog ikke med sikkerhed fastslås, om dette skyldes vandophobning eller vindpåvirkning.

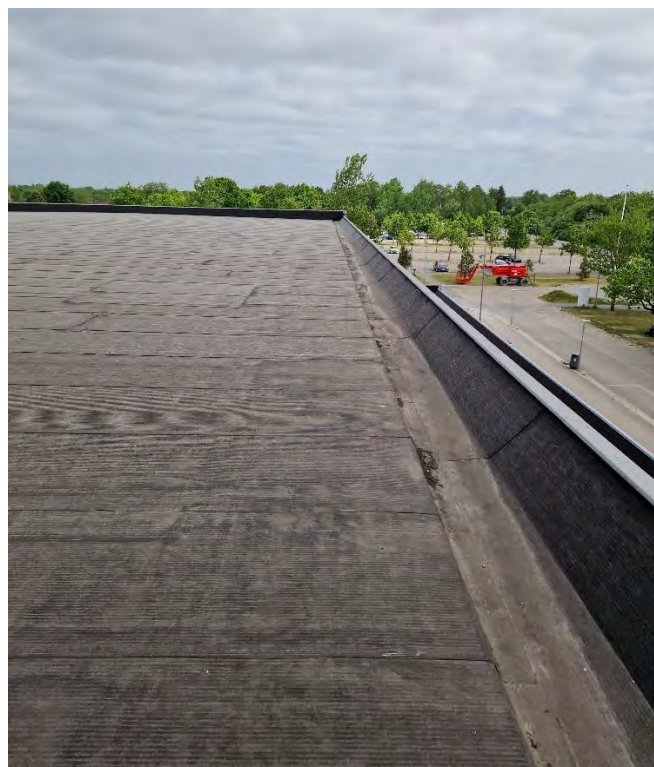
Figur 69: Fugt i murværk i det sydøstligt hjørne af Hal 1.

Figur 70: Lunke omkring taghætte på tag over aktivitetsrum.

Figur 71: Sand i det sydvestlige hjørne af Hal 1.

Figur 72: Tagflade på Hal 1.

5.2.4 Cafeteria

Der er fugt i murværket ved samlingen mellem den originale Hal 1 og Hal 2. Der skal laves yderligere undersøgelser da besigtigelsen af taget ikke umiddelbart gav indikationer på problematikker i dette område. En forklaring kan være at ventilations indtag og afkast kommer op igennem tagkonstruktionen i dette område. Derudover ses det er at tagpapdækningen ved samlingen mellem Hal 1 og cafeteriaområdet er sluppet og at der er lagt mørtel direkte på tagpapdækningen. Tagpap og murværk er umiddelbart i god stand, men dette er ikke en konventionel løsning og bør udbedres.

Figur 73: Fugt i murværk i samlingen mellem Hal 1 og Hal 2.

Figur 74: Tagpapdækning som har sluppet i samlingen i Hal 1 og cafeteria.

Figur 75: Lunke omkring indtag og afkast på taget ved cafeteria.

5.2.5 Hal 3 og indgangsparti

På taget ved Hal 3 ses det at tagpap krakelerer hvor tagpapdækningen møder rytterlyset, men vurderes ikke at være på et kritisk niveau. På indgangspartiet mellem Hal 2 og Hal 3 er der identificeret lunger hvor der samles vand der på længere sigt kan skabe problemer.

Figur 76: Tagpapdækning krakelerer i samlingen i Hal 1 og cafeteria.

Figur 77: Lunker på taget ved indgangsparti mellem Hal 2 og Hal 3.

5.3 Anbefaling

5.3.1 Klub- og omklædningsbygning

Der bør laves destruktive indgreb i tagkonstruktionen på Klub- og omklædningsbygning for at besigtige tagkonstruktionens tilstand og at se hvor store skader der er forårsaget af den vandindtrængen som er identificeret på besigtigelserne.

Der er store vandopsamlinger i tagkonstruktionen og ovenpå taget, utætte fuger og utætte samlinger, som bør udbedres.

Der kan med fordel indenfor den nærmeste årrække planlægges en større renovering af tagkonstruktionerne. Tagpappet levetid er opbrugt og tagbelægningen bør renoveres, særligt lukninger omkring taghætter og ovenlys kan hæves for at minimere risikoen for vandindtrængen, samtidig kan der sikres de korrekte fald på så de mange lunger med vandopsamling kan udbedres.

Ovenlys udskiftes, så der opnås tilstrækkelig opkant over tag. Nye ovenlys udføres med isolerede karme.

Taghætter er generelt af zink, som korroderer i forbindelse med kontakt med bitumen (sorte fuger og tagpap). Samlingerne vil derfor ikke forblive tætte, og forholdet vil forværres. Alle taghætter af zink bør udskiftes med nye taghætter af alu, med en korrekt flangetætning mod tagpap.

Opkanter ved tilstødende bygninger ombygges, så korrekte opkanter i forhold til tag opfyldes.

Nedløbsriste skal renses og der skal etableres en plan for drift og vedligehold hvor rensning inkorporeres for at forhindre at forhold som er identificeret på besigtigelserne forhindres i fremtiden.

5.3.2 Hal 2

Der bør laves destruktive indgreb i tagkonstruktionen på Hal 2 for at besigtige tilstand tagkonstruktionen for at se hvor store skader der på forårsaget af den vandindtrængen som er identificeret. De store skader som kan ses på indvendig side skal adresseres og udbedres.

Ved tagrenovering skal afløbssystemet suppleres eventuelt med nødafløb som ekstra sikkerhed på Hal 2. Afløb alene gennem en faldstamme anses for utilstrækkelig, da tilstopning kan forhindre, at vandet ledes bort.

Nedløbsriste skal renses og der skal etableres en plan for drift og vedligehold hvor rensning inkorporeres for at forhindre at forhold som er identificeres på besigtigelse forhindres i fremtiden.

5.3.3 Hal 1

Der bør laves yderligere undersøgelser af fugtophobningen i murværket i de sydlige hjørner, for at se om fugt kommer fra utætheder i tagkonstruktionen eller de lette facadepartier.

Lunker over aktivitetsrum kan med fordel udbedres for at forhindre fremtidige udfordringer som ses i Klub- og omklædningsbygningen.

5.3.4 Cafeteria

Der bør laves yderligere undersøgelser af den identificerede fugt i murværket ved samlingen mellem den originale Hal 1 og Hal 2. Det er af Billund Kommune oplyst at misfarvningen er fra tidligere utætheder som er udbedret, men da der stadig står vand omkring indtag og afkast fra ventilationen er der en risiko for ny gennemtrængning af vand.

Billund Kommune har oplyst at taget er delvist udskiftet. Tagpappet over foyeren har opbrugt sin levetid og tagbelægningen bør renoveres, særligt lukninger omkring taghætter og ovenlys kan hæves for at minimere risikoen for vandindtrængen, samtidig kan der sikres de korrekte fald på taget så de mange lunger med vandopsamling kan udbedres. Resterende tag kan ligeledes med fordel indenfor den nærmeste årrække planlægges en større renovering af tagkonstruktionen, da der på trods af udskiftning stadig ses risikobehæftede forhold særligt omkring ovenlyskupler og lunger hvor der samles vand.

Ovenlys bør udskiftes, så der opnås tilstrækkelig opkant over tag. Nye ovenlys udføres med isolerede karme.

Taghætter er generelt af zink, som korroderer i forbindelse med kontakt med bitumen (sorte fuger og tagpap). Samlingerne vil derfor ikke forblive tætte, og forholdet vil forværres. Alle taghætter af zink bør udskiftes med nye taghætter af aluminium, med en korrekt flangetætning mod tagpap.

5.3.5 Hal 3 og indgangsparti

På Hal 3 er der fremstår taget i god stand og kan bibeholdes. På indgangspartiet mellem Hal 2 og Hal 3 kan der med fordel indenfor en årrække planlægges en renovering af tagkonstruktionerne. Tagpappets levetid er opbrugt og tagbelægningen bør renoveres, samtidig kan der sikres de korrekte fald på så lunger med vandopsamling kan udbedres.

6. Overflader

6.1 Eksisterende forhold

6.1.1 Lofter

Lofter varierer på baggrund af den daglige anvendelse. Der er generelt akustiklofter i alle haller og større aktivitetsrum. I gangarealer og omklædningsfaciliter er der træbeton. I cafeteriaområdet og enkelte opholdsrum er der nedhængte lofter f.eks. i gamerrummet. Springsalen og depotrum er udstyret med ståltrapez lofter. Se kapitel om eksisterende forhold for tage.

6.1.2 Vægge

Vægge er generelt blanke teglstenvægge. I springhallen og i enkelte omklædningsrum og opholdsrum er vægge malerbehandlet.

I toiletter og bade i omklædningsrum er vægge beklædt med fliser på vægge helt til loft. Generelt er det de oprindelige fliser. I Omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3 er der nyere hvide 15x15 fliser.

Der er i de besete rum ikke opsat akustikregulering på vægge.

6.1.3 Gulve

Der er i hallerne opklodsede sportsgulve i springhal er der trægulv på strøer og i Hal 1, Hal 2 og Hal 3 er der opklodset trægulv med idrætsvinyl ovenpå.

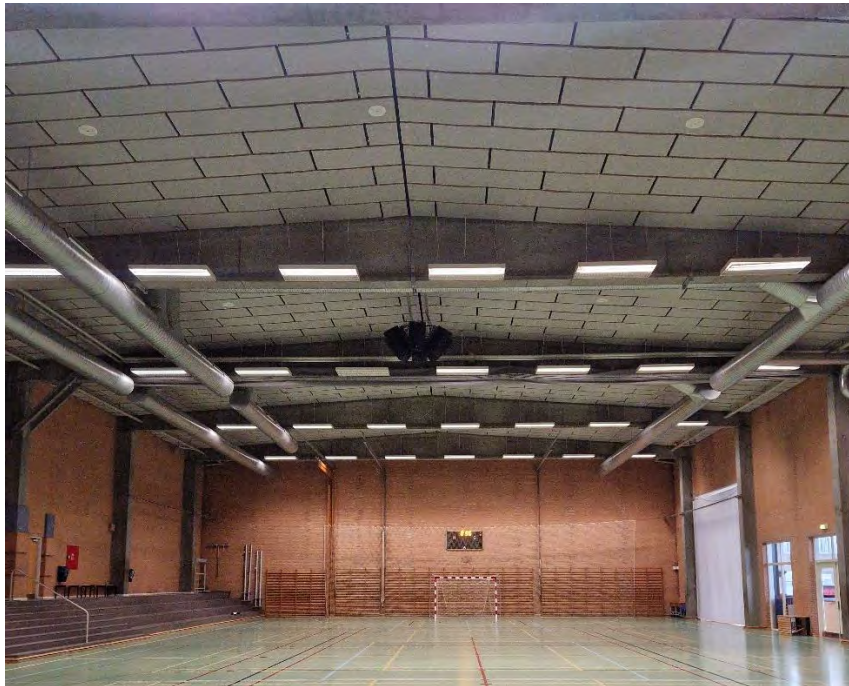
I depotrum, gamerrum og tribuner i Hal 1 og Hal 2 er udstyret med linoleumsgulve. Gangarealer og cafeteria har klinkegulve og det samme gør sig gældende for omklædningsrum og toiletter. Enkelte omklædningsrum er blevet renoveret og har fået nye vinylgulve.

Gulve er generelt afsluttet langs vægge med fodlister af træ. I gangarealer med klinker er der også sokkelklinker.

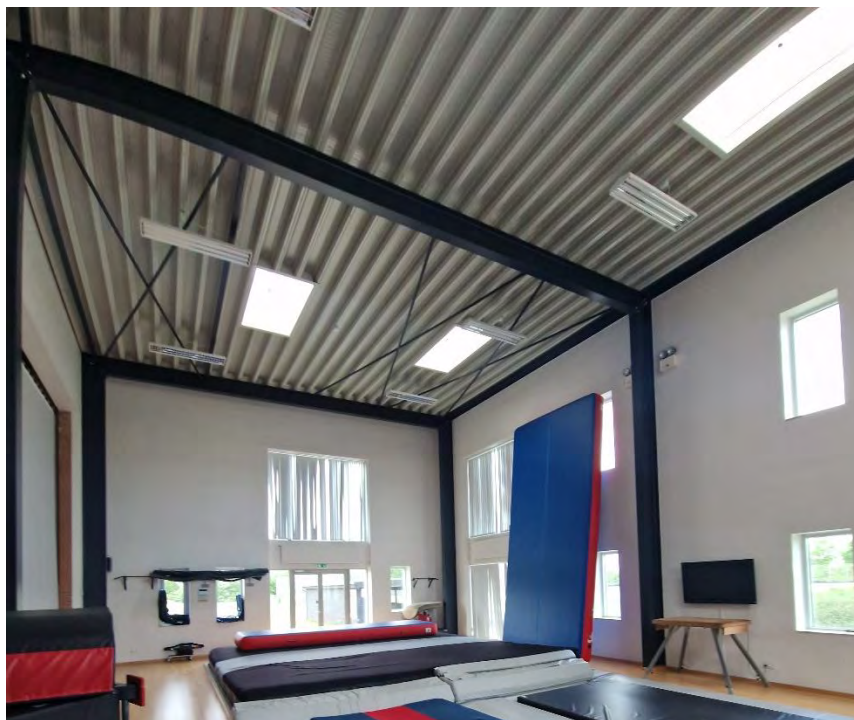
6.2 Tilstand

6.2.1 Lofter

Generelt er lofterne i god stand. Stål trapez lofter i springhallen og depoter er kan bevares uændrede. Akustiklofter i hallerne er på trods af deres alder i god stand og vurderes at have en god restlevetid, med undtagelse af de områder hvor der er identificeret fugt ophobning og vandindtrængen.

Figur 78: Akustikloft i Hal 2.

Figur 79: Stål trapezloft i springhal.

Figur 80: Stål trapezloft i depot.

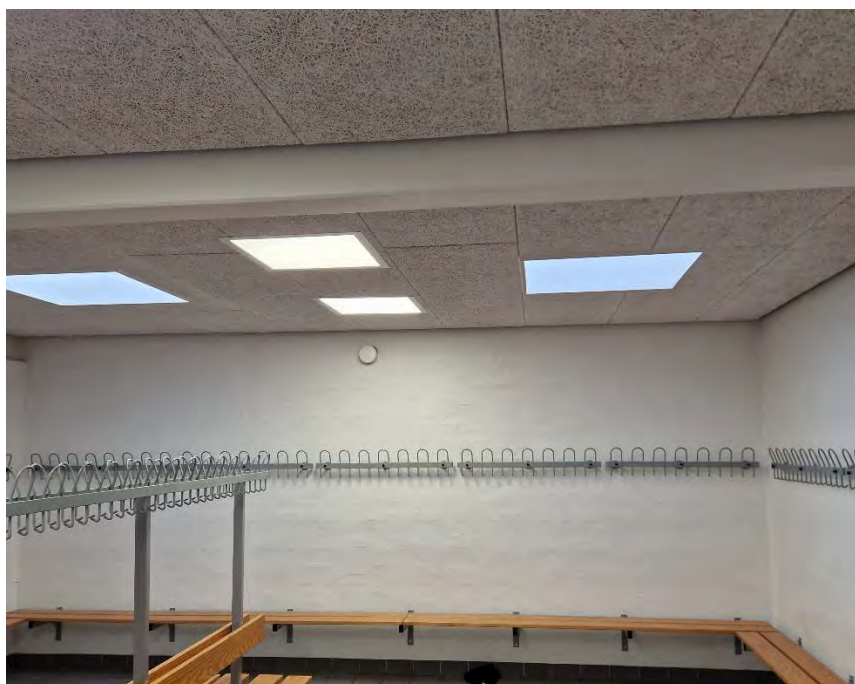
Figur 81: Akustikloft i Hal 3.

Figur 82: Akustikloft i Hal 1.

Belysning er ikke indbygget i akustiklofter i hallerne, men opsat på de konstruktive elementer eller nedhængte fra loftet.

I vådrum som toiletter og omklædningsrum med bade faciliteter ses der enkelte steder med fugt i træbetonpladerne, som giver misfarvninger. Fugtphobningen er ikke på et kritisk niveau men bør observeres i tilfælde af at de udvikler sig. Skaderne ses primært ved taggennemføring, som f.eks. ved ovenlys. Generelt er træbetonlofter i fin stand og kan uden videre behandling bibeholdes.

Figur 83: Træbeton i omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3.

Figur 84: Træbeton med vandskade i toilet og bad mellem Hal 1 og Hal 3.

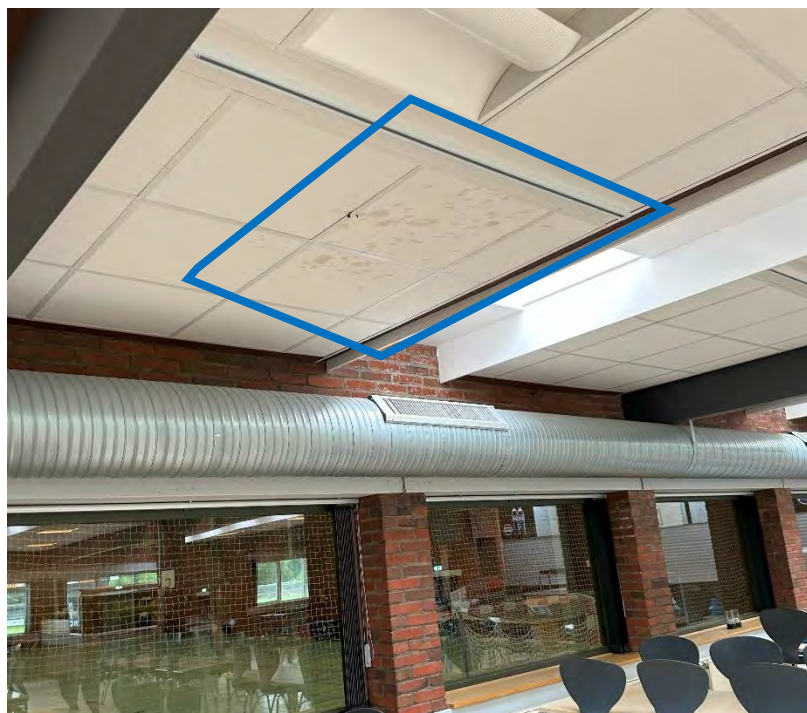
Figur 85: Træbeton og udsugning i Klub- og omklædningsbygning.

I cafeteriaområdet er det nedhængte loft i rigtig fin stand. Enkelte moduler sidder skævt men er ikke umildbart beskadiget og kan justeres. Få steder er der kommet pletter på loftplader, sandsynligvis fra drikkevarer som er endt på loftpladerne, og andre steder ses der reelle vandskader. Disse kan udskiftes for at få et mere ensartet udtryk.

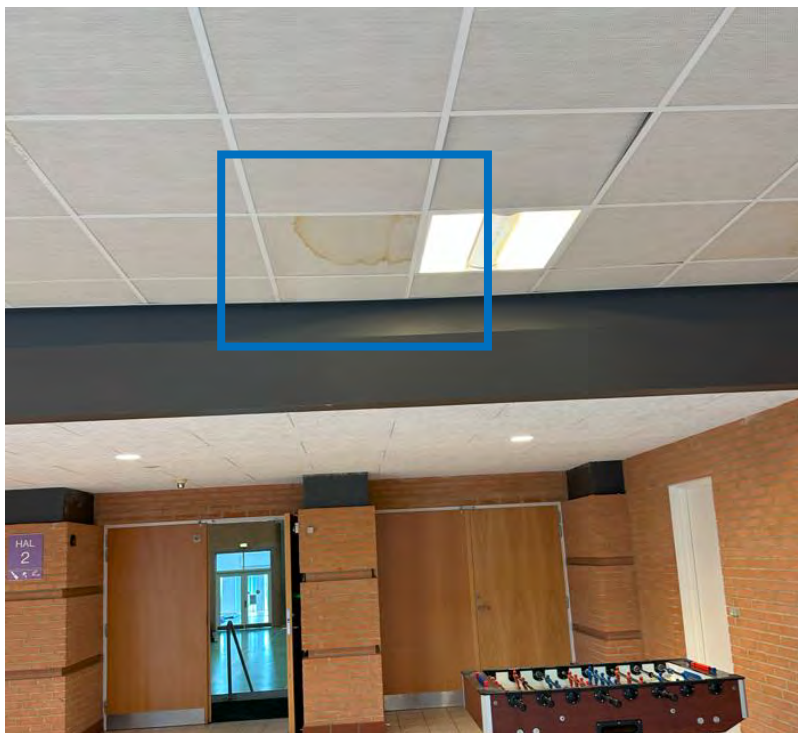
I gamerrummet ses der også enkelte akustikplader med vandskader. Disse kan ligeledes udskiftes for at få et mere ensartet udtryk.

Figur 86: Nedhængte akustiklofter i cafeteriaområde.

Figur 87: Pletter på nedhængt akustikloft i cafeteriaområde.

Figur 88: Vandskade på nedhængt akustikloft i cafeteriaområde.

Figur 89: Vandskade på nedhængt akustikloft i gamerrum.

6.2.2 Vægge

Teglvægge er generelt i rigtig god stand og med lang restlevetid. Der er, som nævnt under kapitel vedrørende ydervægge og tage, steder hvor der ses fugt på indvendig side af teglvægge. I det lille depot mellem Hal 2 og Hal 3 er der identificeret fugt i den nederste halvdel som vender direkte mod jorden da der sker et spring i gulvniveauet.

Fliserne i omklædningsrum og på toiletter er generelt i god stand, i enkelte omklædningsrum kan der ses vækst af svamp i fugerne, dette er forventeligt i rum med så høj luftfugtighed, men bør nedvaskes og udsugning i omklædningsrum i Klub- og omklædningsbygning bør opjusteres hvis muligt. I toiletter tilknyttet cafeteria og Hal 2 er der ingen anmærkninger da alt står velholdt og i god stand.

Figur 90: Fugt i teglmur mod jord i depot.

Figur 91: Svamp i fuger i omklædningsrum.

Der er kontorerne som ligger nær foyer og hovedindgangen fundet skader på ydervægge og loft som stammer fra fugt. Fugten ophober sig i teglvæggen og løsner malingen og får den til at skalle af lige over betonoverligger ved vindue. Problemet kan skyldes en kuldebro ved betonoverliggeren, men kan også være relateret til tagkonstruktionen, da der samtidig ses misfarvninger på træbetonen i loftet, som indikerer fugtpåvirkning.

Figur 92: Skader på ydervægge over overligger og på loft i kontor.

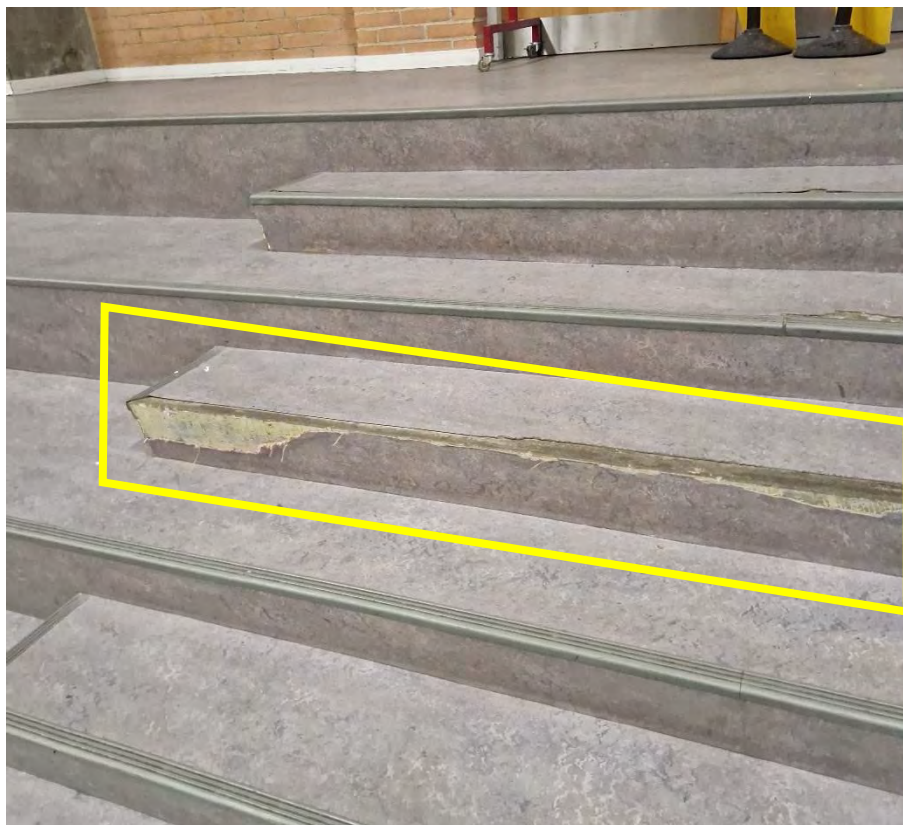
6.2.3 Gulve

Trægulv i springhal og opklodset trægulv på strøer med idrætsvinyl i sportshallerne vurderes at være i god stand uden nævneværdige ujævnheder og skader.

Linoleumsgulve på tribune i Hal 2 er beskadiget af det vand som kommer på gulvet og fodlisten i det sydøstlige hjørne i forbindelse med utætheden i tagkonstruktionen. I det lille depotrum mellem Hal 2 og 3 samt i aktivitetsrum ved Hal 1 ses der skader på linoleumsgulve relateret til fugt, skaderne er placeret nær håndvaske og radiatorer. Resterende linoleumsgulve er i fin stand.

Figur 93: Skader på gulvet og fodlisten i det sydøstlige hjørne af Hal 2.

Figur 94: Skader på gulvet og liste på tribune i Hal 2.

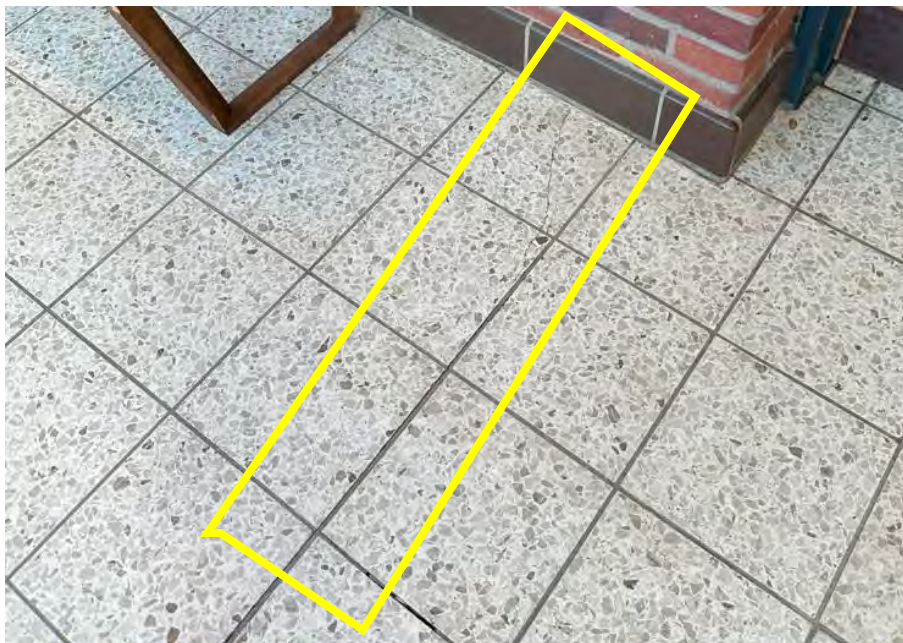
Figur 95: skader på linoleumsgulve relateret til fugt i depot ved Hal 2.

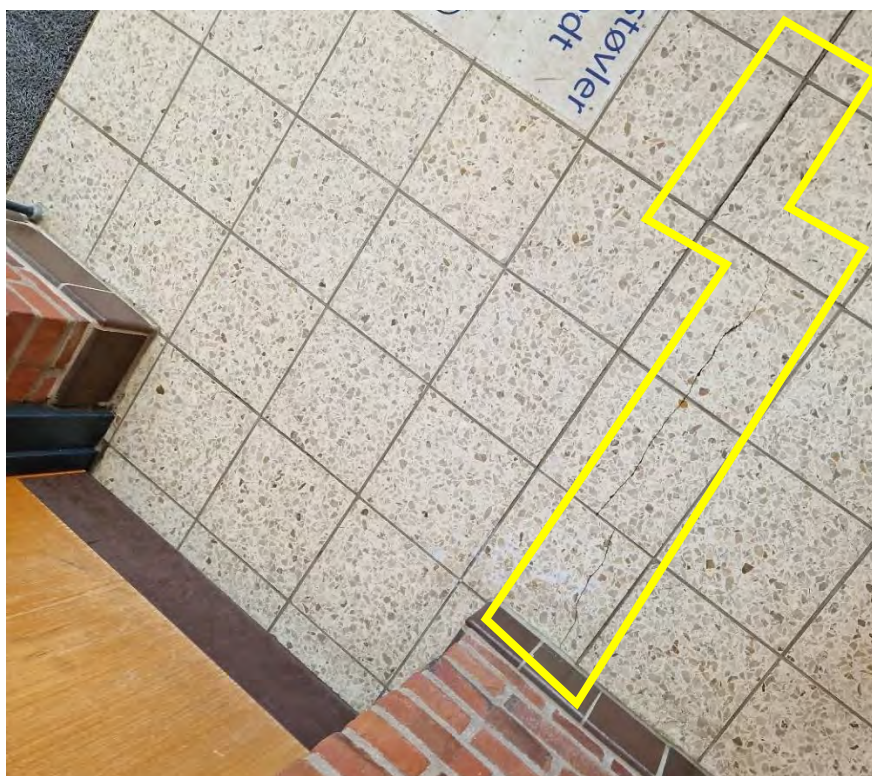
Figur 96: Skader på linoleumsgulve relateret til fugt i aktivitetsrum ved Hal 1.

Klinkegulve har generelt stadig lang restlevetid. I Klub- og omklædningsbygningen er der i klinkegulvet i gangarealet fundet revner som bør monitoreres, og det samme gør sig gældende i cafeteria ved toiletter nær Hal 2. Se figur 97 og 99.

Brune klinker i omklædningsrummene bærer præg af deres alder, men er som udgangspunkt ikke beskadiget, og er stadig fuldt funktionelle.

Figur 97: Revner i gulvet i gangarealet i Klub- og omklædningsbygning.

Figur 98: Revner i gulvet i gangarealet i Klub- og omklædningsbygning.

Figur 99: Revner i gulvet i cafeteria og toiletter ved Hal 2.

6.3 Anbefaling

6.3.1 Lofter

Akustiklofter i sportshaller og i cafeteria som viser tydeligt vandskader bør udskiftes, men først når årsagen er udbedret i forbindelse med en den anbefalede renovering af tagkonstruktionerne.

Træbeton lofter som ikke viser tegn på skader kan som udgangspunkt bibeholdes uændret.

6.3.2 Vægge

Generelt bør alle miljøskadelige stoffer som PCB og asbest kortlægges, så idrætscenteret efter en eventuel renovering er ren.

Teglvægge er generelt i god stand og med lang restlevetid. Den mørke farve på væggene er medvirkende årsag til at enkelte rum virker mørke. Malerbehandling vil få rummene til at fremstå markant lysere som det er tilfældet i springhalen.

Fugt i det lille depot monitoreres men forventes ikke at udvikle sig.

Fliser på toiletter kan med fordel udskiftes da de har et gammelt og slidt udtryk. Flisefuger skal renses for svamp og eftergås og reparerer.

6.3.3 Gulve

Idrætsgulve:

Trægulv i springhal og opklodset trægulv på strøer med idrætsvinyl i sportshallerne vurderes at være i god stand uden nævneværdige ujævnheder og skader, og kan bibeholdes uændret.

Linoleumsgulve:

Linoleumsgulv på tribune samt fodliste i Hal 2 bør udskiftes i forbindelse med at vandindtrængningen udbedres. Linoleumsgulve som er beskadiget i depot og aktivitetsrum udskiftes og pakninger i vandinstallationer tjekkes for eventuelle utætheder. Resterende linoleumsgulve forventes at kunne bibeholdes.

Klinkegulve:

Klinkegulve i cafeteria og toiletter ved Hal 2 har stadig lang restlevetid i deres nuværende tilstand, og det samme gør sig gældende for klinkegulv i omklædningsrummene mellem Hal 1 og Hal 3. I Klub- og omklædningsbygningen er der i klinkegulvet i gangarealet fundet revner bør repareres og efterfølgende monitoreres for at undersøge om bygningen sætter sig.

Vinylgulve:

Nyere vinylgulve i omklædning bibeholdes uændret.

Fodlister:

Fodlister af trælister i hallerne trænger generelt til malerbehandling, men er umildbart i fin stand.

7. Toiletter og baderum

7.1 Eksisterende forhold

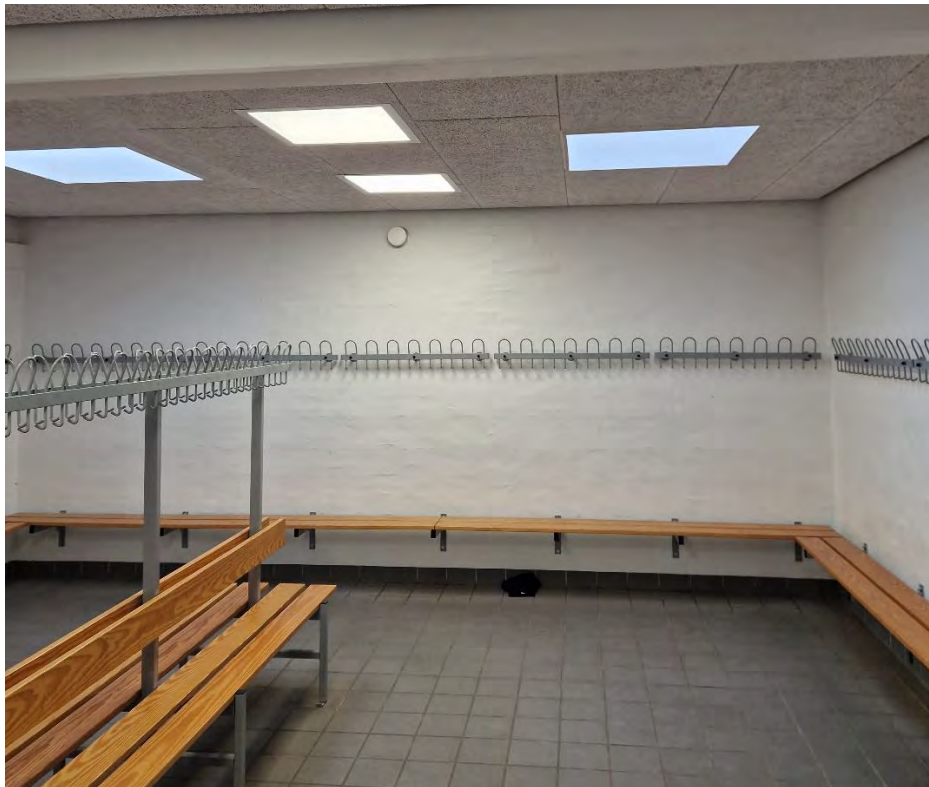
Der er toiletfaciliteter og omklædningsrum som er etableret i forbindelse tilbygningen af Hal 2 og Hal 3. Omklædningsrummene i Klub- og omklædningsbygningen er overvejende i originale materialer undtagen enkelte omklædningsrum hvor der er etableret nye gulve i 2016.

7.2 Tilstand

Hovedparten af toiletter er fra bygningernes opførelse og ikke ændret siden.

Figur 100: Toiletfaciliteter i ved Hal 2 og cafeteria.

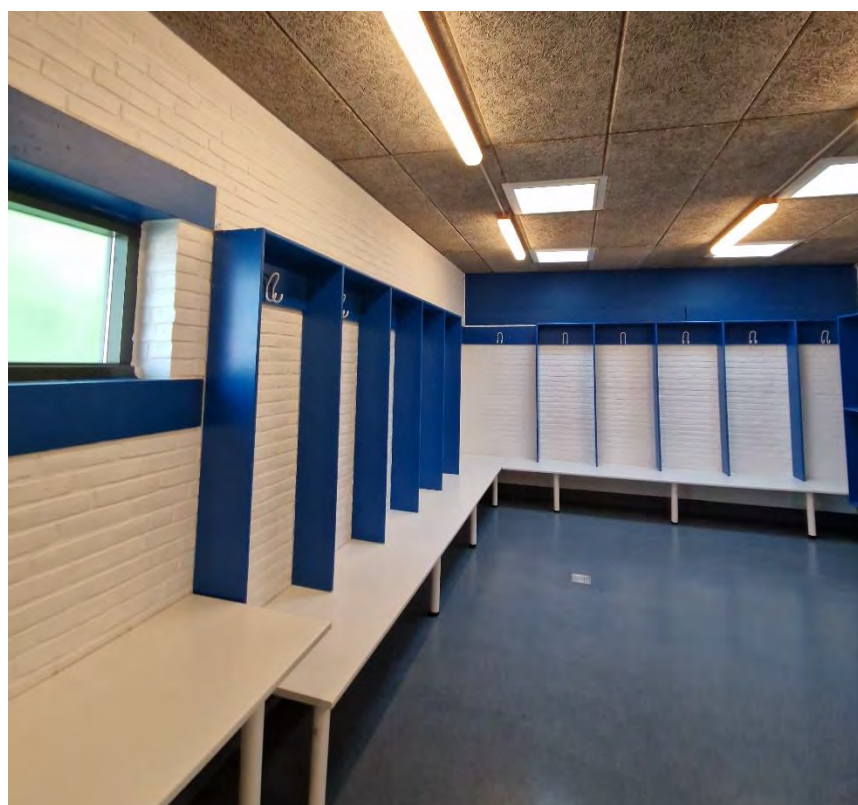
Figur 101: Omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3.

Figur 102: Gammelt klinkegulv i bade i Klub- og omklædningsbygningen.

Figur 103: Gamle omklædningsrum i Klub- og omklædningsbygningen.

Figur 104: Renoveret omklædningsrum i Klub- og omklædningsbygningen.

Toiletfaciliteter og omklædningsrum etableret i forbindelse med tilbygningen af Hal 2 og Hal 3 er alle to skyls toiletter og berøringsfrie armaturer. Toiletter og er der sket udskiftning af alle toiletter og håndvaskarmaturer. Alle toiletter i Klub- og omklædningsbygningen dermed gamle toiletter med kun et skyl, og håndvaskarmaturer er ikke berøringsfrie armaturer.

Figur 105: Toilet og armaturer mellem Hal 1 og Hal 3.

Figur 106: Nyere toiletfaciliteter i ved Hal 2 og cafeteria.

Figur 107: Nyere berøringsfri i ved Hal 2 og cafeteria.

Figur 108: Toilet og armaturer i Klub- og omklædningsbygning.

7.3 Anbefaling

Der er kun fundet et toilet indrettet for kørestolsbrugere iht. Dansk Handicap Forbunds anvisninger. Det anbefales at der kigges ind i at for etableret et toilet mere forberedt for kørestolsbruger i Klub- og omklædningsbygningen.

Toiletter og badefaciliteter som er etableret i forbindelse med opførelsen af Hal 2 og Hal 3 bibeholdes uændret. Overflader i omklædningsrummene er ligeledes i god stand bibeholdes uændret.

Håndvaske og toiletter i Klub- og omklædningsbygning kan med fordel udskiftes med nye vandbesparende armaturer. Overflader er umildbart i god stand og kan bibeholdes uændret.

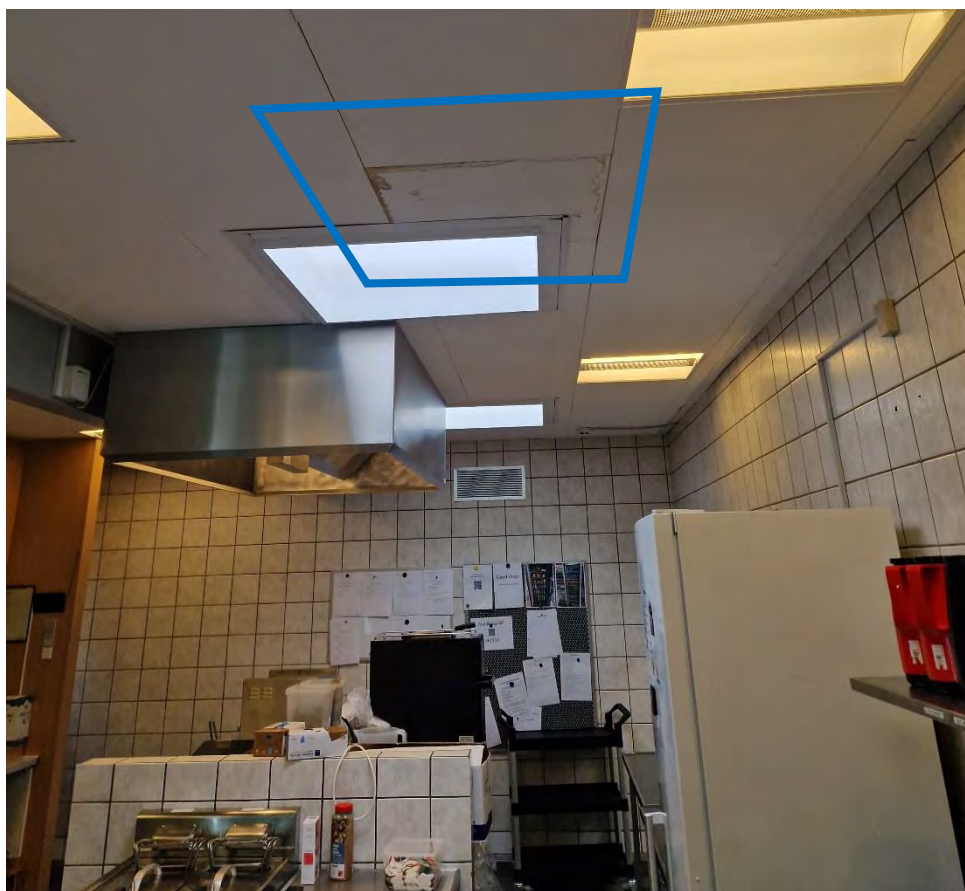
8. Køkken

8.1 Eksisterende forhold

Cafeteriaets tilhørende industrikøkken er renoveret i 2021.

8.2 Tilstand

Industrikøkkenet er generelt i god stand. Udover en vandskader i loftplader omkring ovenlys, som er formentligt relateret til de forhold som er identificeret på taget. Lysinstallationer er integreret i det nedhængte loft.

Figur 109: Industrikøkken i cafeteria med vandskade i loftet.

8.3 Anbefaling

Umildbart er der ingen anmærkninger til køkkenet.

Vandskade bør udbedres i forbindelse med den anbefalede renovering af tagkonstruktionen.

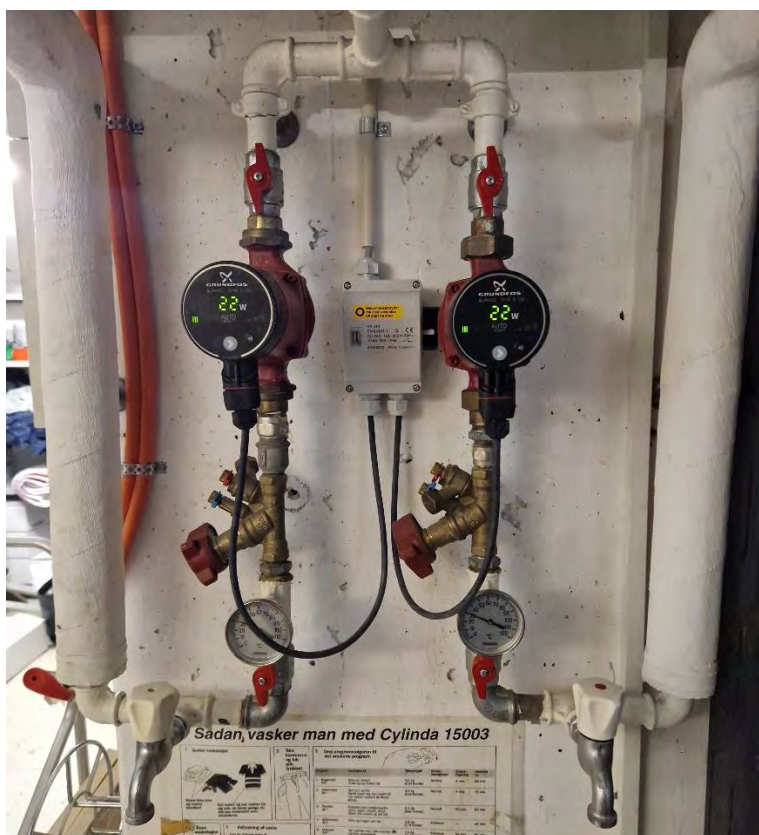
9. Vandinstallationer

9.1 Eksisterende forhold

Billund Idrætscenter er forsynet med et vandstik ført ind teknikrummet i kælderen under cafeteriaet. Varmt brugsvand, cirkulation og varmtvandsbeholder i kælderen er udskiftet i 2020.

Figur 110: Varmtvandsbeholder fra 2020 i teknikum.

Figur 111: Cirkulationspumper i kælder (Grundfos Alpha 2).

9.2 Tilstand

Vandinstallationen er som nævnt udskiftet i 2020 og fremstår derfor i rigtig god stand. Vandinstallationen er dog fuldisoleret, og rør har derfor kun i begrænset omfang kunnet besigtiges.

Da korrosionen sker indefra, vil det dog først kunne konstateres, når der er sket gennemtæring af installationen. Dette forventes dog ikke at være en risiko.

Cirkulationspumper er primært nye Grundfos Alpha 2 pumper som fremstår i rigtig god stand

9.3 Anbefaling

Vandinstallationen fremstår uden anmærkninger og bibeholdes uændret.

Toiletter og håndvaskarmaturer kan bibeholdes, det bør dog overvejes om toiletter og armaturer i Klub- og omklædningsbygning skal skiftes til vandbesparende armaturer og toiletter med to skyl.

Tapsteder i kælder som ikke er i brug kan med fordel fjernes.

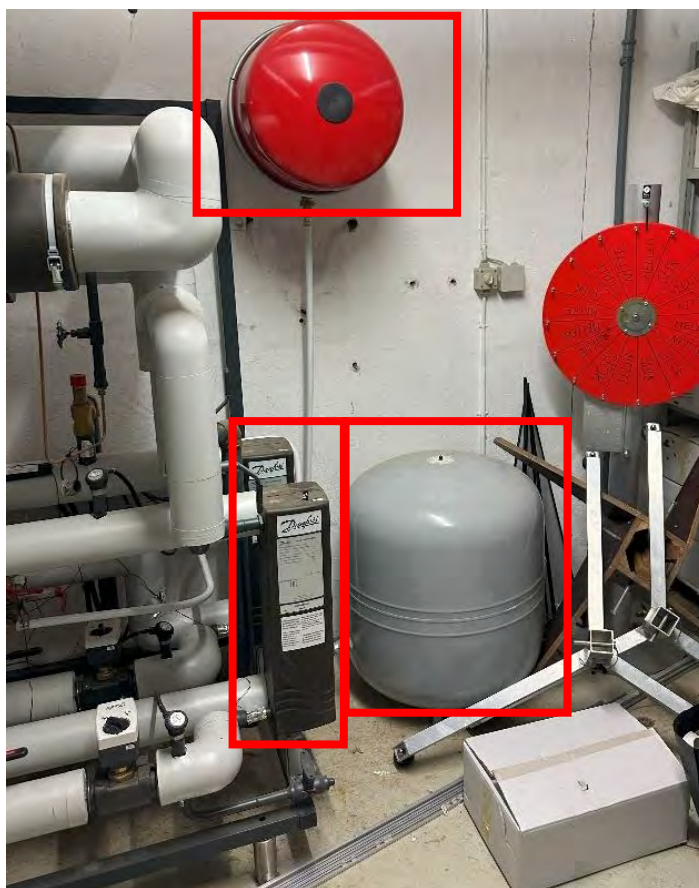
10. Varmeinstallationer

10.1 Eksisterende forhold

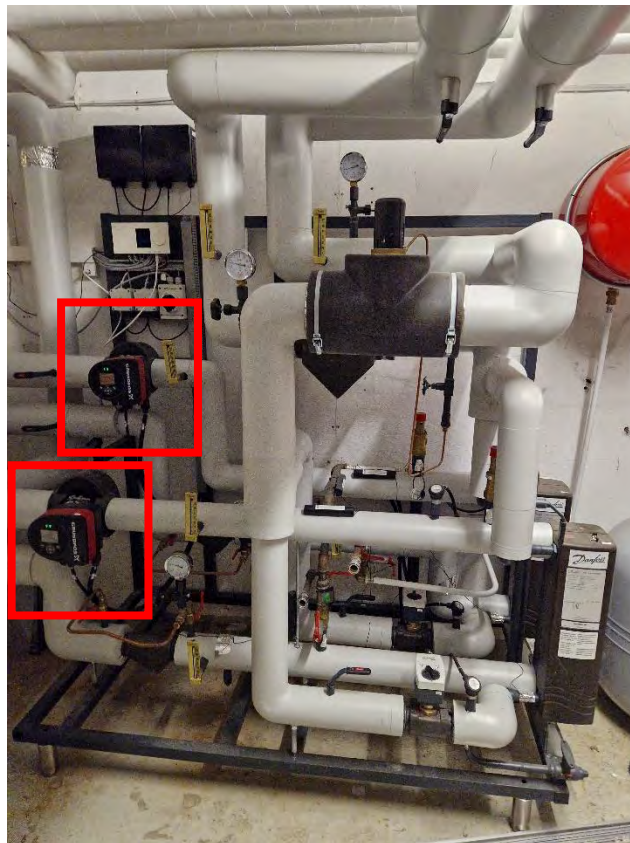
Billund Idrætscenter er opvarmet med fjernvarme fra Billund Varmeværk. Fjernvarmestik ført ind i kældergangen til teknikrummet i kælderen. Varmeinstallationer er renoveret i 2020 med primær og sekundær kreds og fremstår i rigtig god stand.

Varmeforsyningen er udført med nye cirkulationspumper af typen Grundfos Magna 3 på den sekundære kreds.

Hallerne opvarmes via indblæsningsluften, mens cafeteria, gangarealer, depoter og omklædningsrum opvarmes med radiatorer.

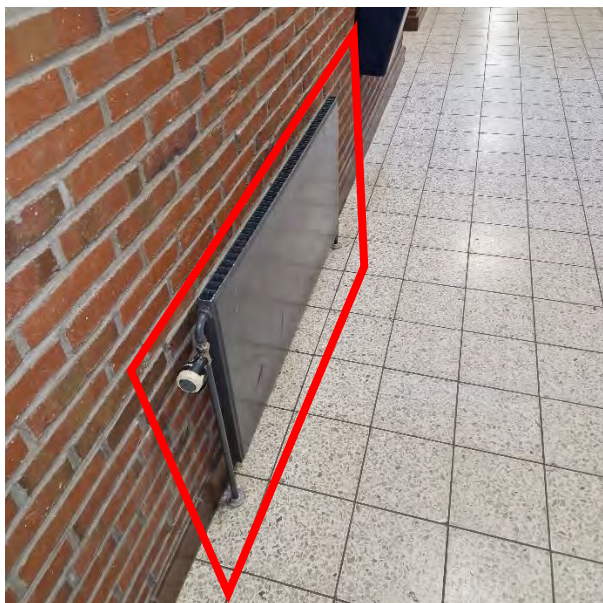
Figur 112: Fjernvarmevekslere og trykexpansion til primær og sekundær kreds i kælder.

Figur 113: Cirkulationspumper i kælder (Grundfos Magna 3).

Figur 114: Radiator i Klub- og omklædningsbygning.

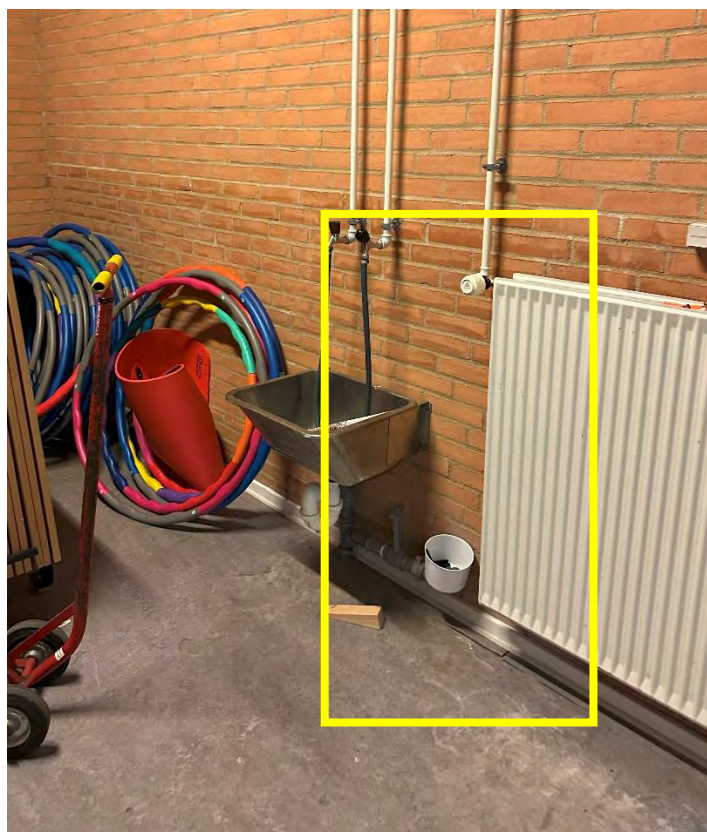

Figur 115: Radiator i gangareal mellem Hal 1 og Hal 2.

10.2 Tilstand

Tilstanden på den synlige varmeinstallation dels i teknikrummet, kældergange er visuelt besigtiget, og vurderes at være i god stand. Radiatorer fremstår ligeledes i god stand.

Vandskade i depotrum mellem Hal 2 og Hal 3 kan skyldes en utæthed i en pakning ved bøjningen eller ved termostaten.

Figur 116: Vandskade op gulv ved radiator og vask i depot ved Hal 2.

Der er ikke identificeret gennemtæring af varmeinstallationen. Og servicepersonalet melder heller ikke om udfordringer med varmeinstallationerne.

10.3 Anbefaling

Varmeinstallationer bibeholdes uændret da installationerne er fra 2020 og fremstår i rigtig god stand.

Hvis det i fremtiden bliver nødvendigt at fylde vand på kredse som indikerer utætheder på systemet under gulve. Alt efter hvor meget vand der påfyldes, skal det vurderes om der skal laves destruktive indgreb.

11. Afløb

11.1 Eksisterende forhold

Kloakering, spulebrønde og tagnedløbsbrønde, samt dræn under kælderen er ikke vurderet.

Regnvandshåndteringen er besigtiget fra tag og indefra hvor dette er muligt.

11.2 Tilstand

Tilstand og levetid på kloaksystemet er ikke vurderet. En vurdering af tilstanden kræver at der bliver lavet en TV-inspektion af kloaksystemet.

Hvis kloaksystemet er vedligeholdt kan det have en levetid op til 100 år både når det gælder plastrør og betonrør.

Regnvandshåndtering på Hal 1 er via en rende med tagbrønde. Tagbrønde er ikke udstyret med nogen form for rist eller gitter som kan forhindre grene og lignende at ryge ned i nedløbsrøret og eventuelt tilstoppe dette. Regnvand på Hal 2 føres ligeledes til tagbrønde. Brøndene er tilstoppet og bør renses da dette medfører vandophobning som kan være medvirkende til de store skader som er til stede i det sydøstlige hjørne af Hal 2. Nedløbsrør kan ses fra indvendig side, men er kondensisolerede og deres stand kan derfor ikke vurderes.

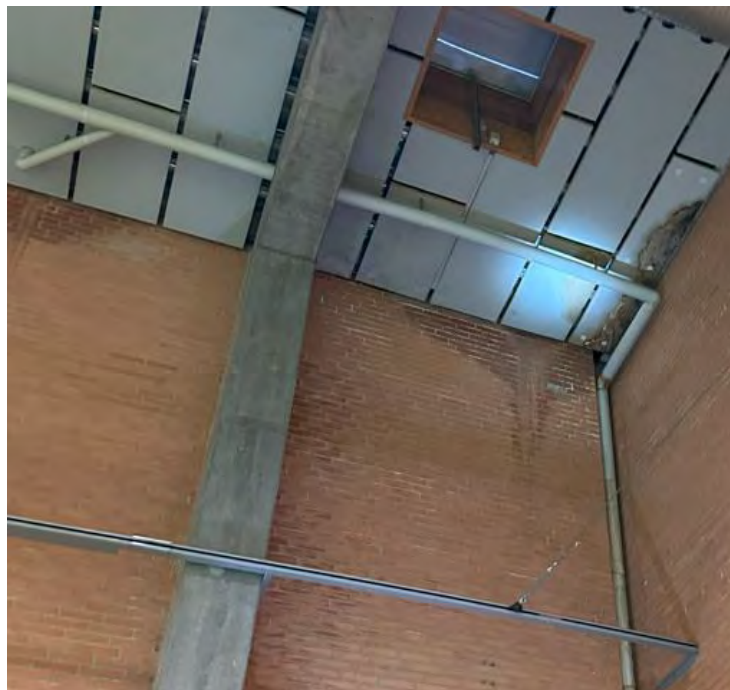
I Hal 3 føres regnvand til nedsænkede tagbrønde. Der er ikke identificeret udfordringer på besigtigelser.

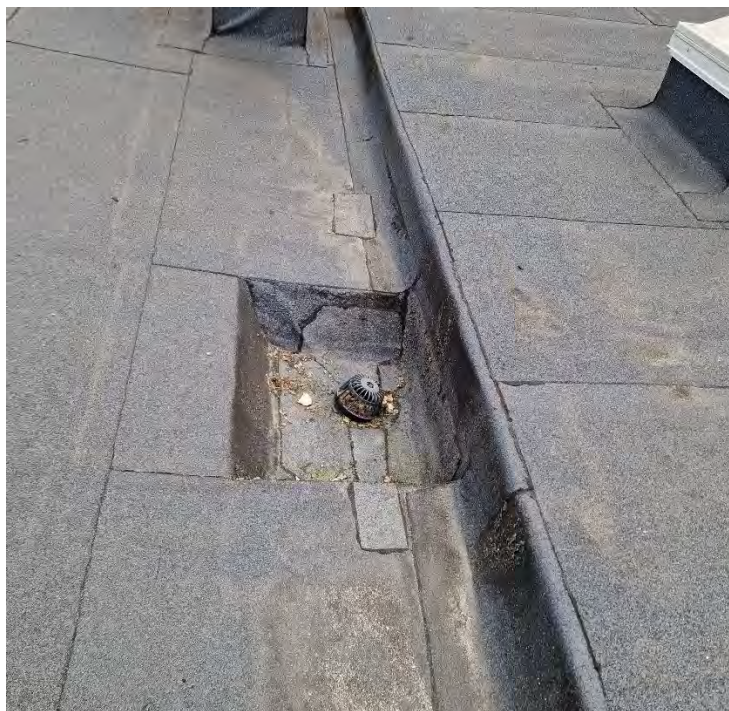
Figur 117: Afløb på taget af Hal 1.

Figur 118: Tilstoppet afløb på taget af Hal 2.

Figur 119: Vandskade omkring afløb i sydøstligt hjørne af Hal 2.

Figur 120: Afløb på taget af Hal 3.

11.3 Anbefaling

Da der ikke er lavet en vurdering af kloaksystemet, er der ikke nogen anbefalinger.

Det anbefales at der sættes riste i tagbrønde på Hal 1. Tagbrønde på både Hal 2 og Hal 3 skal renses oftere som en del af Billund Idrætscenters drift og vedligehold. Særlig på Hal 2 er tagbrønde meget tilstoppede, og vurderes at være en medvirkende faktor til ophobning vand som kan have forårsaget det vandskader som er til stede i Hal 2. Det anbefales ligeledes at sandfangsbrønde renses regelmæssigt, som en del af vedligeholdelsen af Billund Idrætscenter.

12. Ventilation

12.1 Eksisterende forhold

Billund Idrætscenter er forsynet med tre balanceret ventilationsanlæg. Anlægget som forsyner Hal 1 er placeret i teknikrummet i kælderen og er fra 2021, med indtag og afkast på taget. Anlægget som forsyner Hal 2 er placeret på taget af Hal 2 og er ligeledes fra 2021, med indtag og afkast på taget. Anlægget som servicerer Hal 3 er fra 2023 og er placeret i depotrum som tilgås fra Hal 3, indtag og afkast på taget. Cafeteria og skydeklubben forsynes af samme anlæg fra kælderen som forsyner Hal 1.

Figur 121: Ventilationsaggregat fra 2021 til Hal 1 i teknikum.

Figur 122: Indtag og afkast fra ventilationsanlæg til Hal 1, cafeteria og skydeklub.

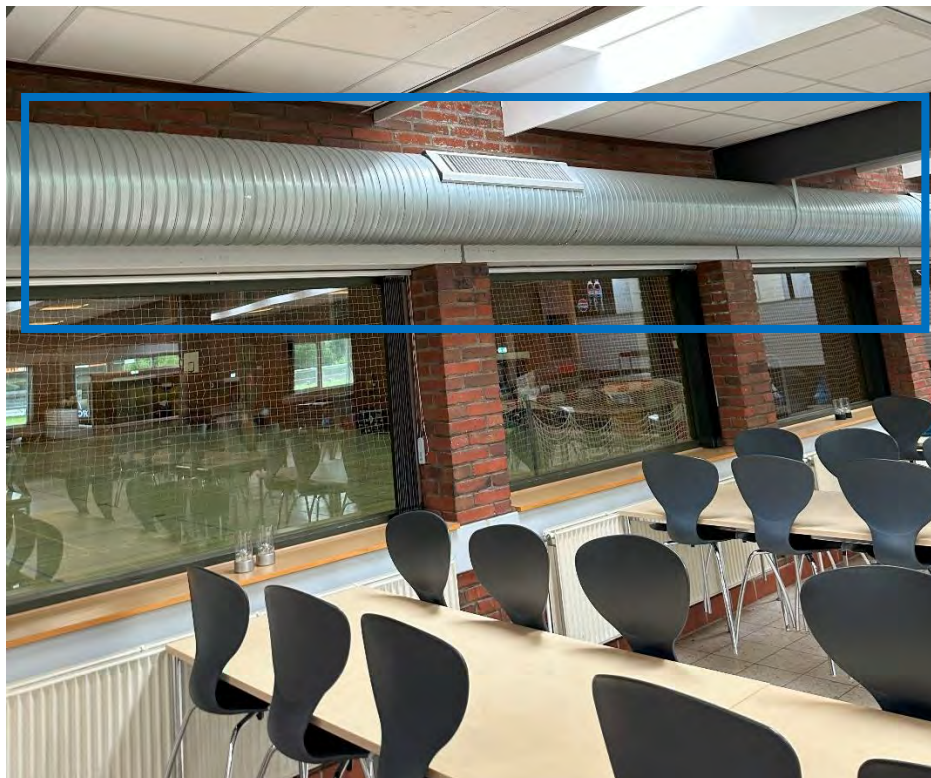
Figur 123: Ventilationsaggregat til Hal 3 fra 2023 i depot.

Figur 124: Indtag og afkast fra ventilationsanlæg til Hal 3.

Figur 125: Ventilationsaggregat samt indtag og afkast til Hal 2 på taget af Hal 2.

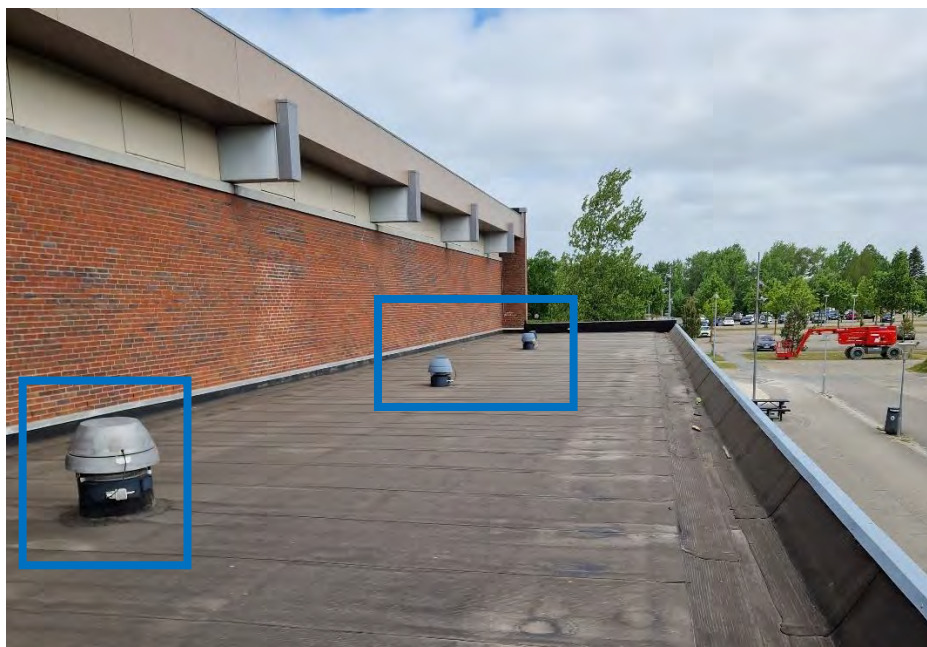

Figur 126: Indblæsning i cafeteria.

Derudover er et stort antal udsugningsanlæg placeret i de forskellige omklædningsrum og toiletter. Enkelte zoner ventileres yderligere igennem ovenlysvinduer.

Figur 127: Udsugningsarmatur i bad i Klub- og omklædningsbygning.

Figur 128: Udsugningsanlæg i aktivitetsrum ved Hal 1.

Figur 129: Udsugningsanlæg i gamerrum.

Figur 130: Til venstre ses indtag og afkast til Hal 3 til højre er udsugning fra omklædning og drengetoilet.

12.2 Tilstand

De tre eksisterende balanceret ventilationsanlæg er nye, og er i god stand. Indtag og afkast fra ventilationsanlæg er på alle placeret meget tæt på hinanden det giver en risiko for at forurenede luft fra afkastet suges direkte tilbage ind i hallerne af indsugningen og dermed ikke tilfører den tilsigtede mængde rene luft. Dette medfører et forringet indeklima og reducere ventilationsanlægget ønskede effekt.

Indtag og afkast som forsyner Hal 1, cafeteria og skydeklubben er placeret meget tæt på opkant, hvilket medfører at der samles skidt og snavs op langs siden.

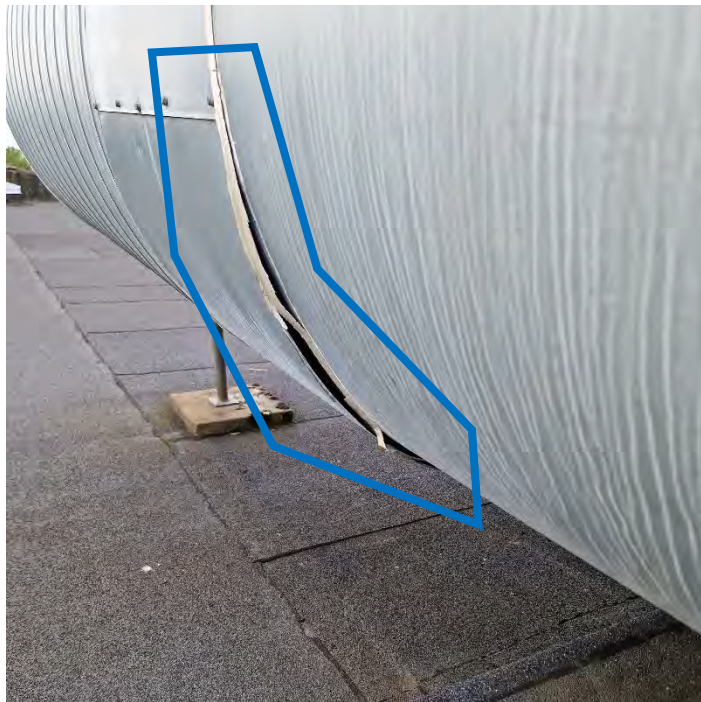

Figur 131: Afkast fra ventilation placeret tæt på opkant.

Fuger på kanaler som forsyner Hal 2 bør efterses da mange af samlingerne og fugerne bære præg af anlæggets udsatte placering på taget. Som vist på figur 132, 133 og 134 så revner eller krakelerer fugerne.

Figur 132: Beskadiget fuge på ventilationskanal til Hal 2.

Figur 133: Fuge som har sluppet ventilationskanal til Hal 2.

Figur 134: Fuge som er krakeleret på ventilationskanal til Hal 2.

Eksisterende udsugningsanlæg er klar til udskiftning, da udsugningsanlæggenes levetid er opbrugt. Derudover oplever de problemer med utætheder i forbindelse med udsugningsanlæggene.

I omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3 er der etableret udsugning i toilettet i drengeomklædning men ikke i toilettet ved pigeomklædning.

12.3 Anbefaling

Det anbefales at ventilationsanlæg til Hal 2, Hal 3 og springhallen beholdes uændret at disse er udskiftet i 2021 og er i rigtig god stand.

Ventilationsanlægget i depotrummet i Hal 3 er svært at servicere og inspicere da der ved besigtigelsen var placeret stablede stole foran anlægget. I fremtiden bør det overvejes om der kan laves en indretning hvor anlægget kan gøres mere tilgængeligt.

Afkast og indtag kan med fordel flyttes væk fra hinanden, for at forhindre at der sker en kortslutning af den forurenede luft i stedet for at blive ført ud, bliver suget ind igen.

Eksisterende udsugningsanlæg anbefales udskiftet. Dette kan med fordel ske i forbindelse med den anbefalede tagrenovering i cafeteriaet og i Klub- og omklædningsbygningen. I omklædningsrum mellem Hal 1 og Hal 3 bør udskiftningen ske med det forhold at øge luftmængden da der ses biologisk vækst i ved ovenlysvinduerne som vurderes at være forårsaget af den høje luftfugtighed. Der kan i den forbindelse etableres udsug i toilettet i pigernes omklædningsrum.

13. El og svagstrøm

13.1 Eksisterende forhold

Der er lavet ny eltavle og nødbelysning i sommeren 2024. Eltavlen er placeret i teknikrummet i kælderen. I forbindelse etablering af den nye eltavle er der blevet ryddet op i kabelbakker.

Figur 135: Kabelbakke ved eltavle i teknikrummet.

Figur 136: Ny eltavle fra 2024 i teknikrummet.

Figur 137: El-skabe til stadionlys.

Figur 138: Rackskab med IT-installationer til gamerrum, kontorer etc.

13.2 Tilstand

Da elektriske installationer er skiftet i sommeren 2024, er der ingen kommentarer til tilstanden af disse.

Kabelbakken er overfyldt på trods af oprydning, hvilket på sigt kan beskadige kablerne. Derfor bør det overvejes om det er muligt at kabbelbakken udskiftes til en større model eventuelt med opdeling efter svang-, stærkstrøm og IT.

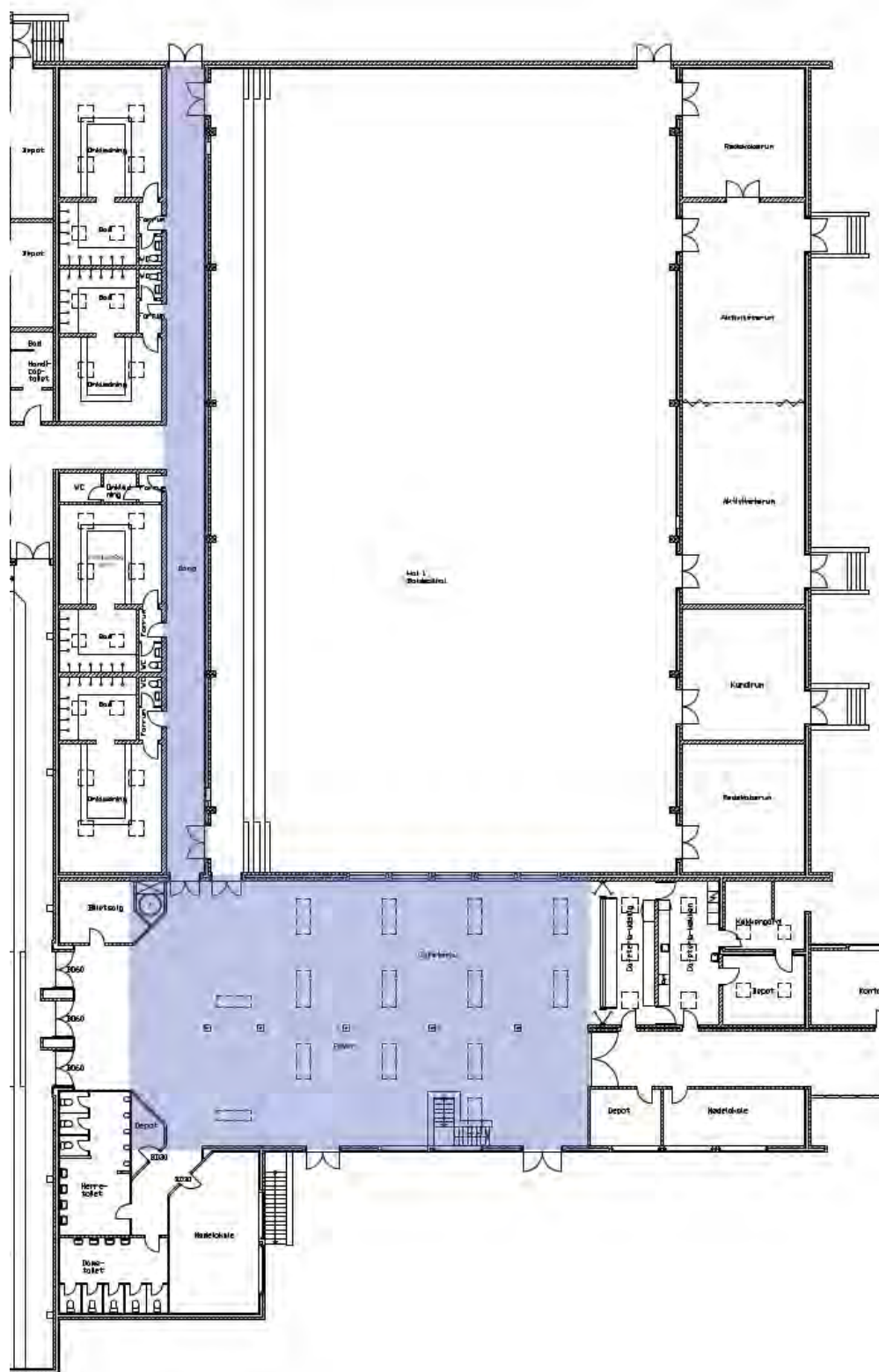
13.3 Anbefaling

Ny installationer er udført i 2024 og bibeholdes uændret.

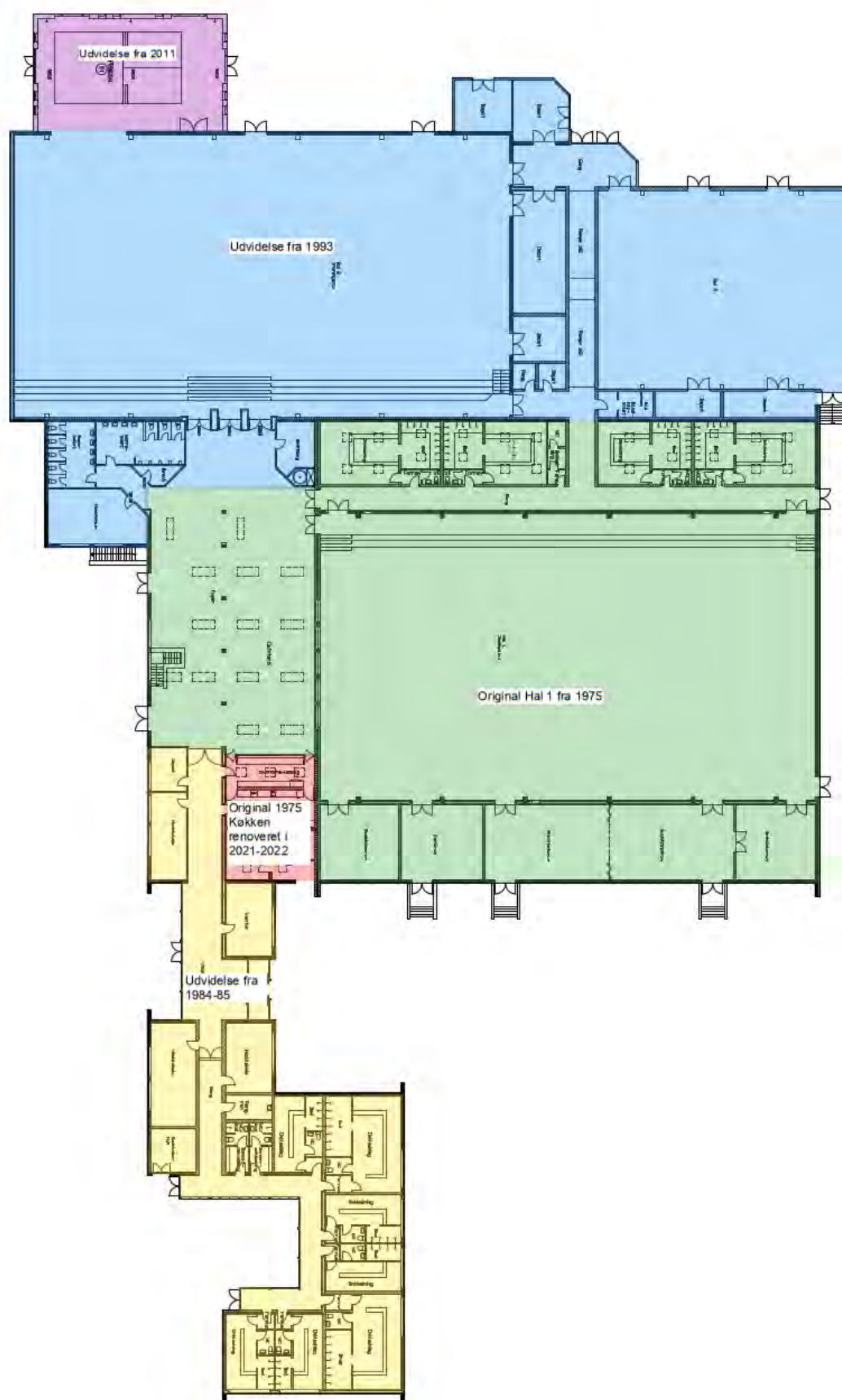
For at gøre drift og vedligehold lettere kan det overvejes om det er muligt at kabbelbakken udskiftes til en større model eventuelt med opdeling efter svang-, stærkstrøm og IT.

14. Bilag

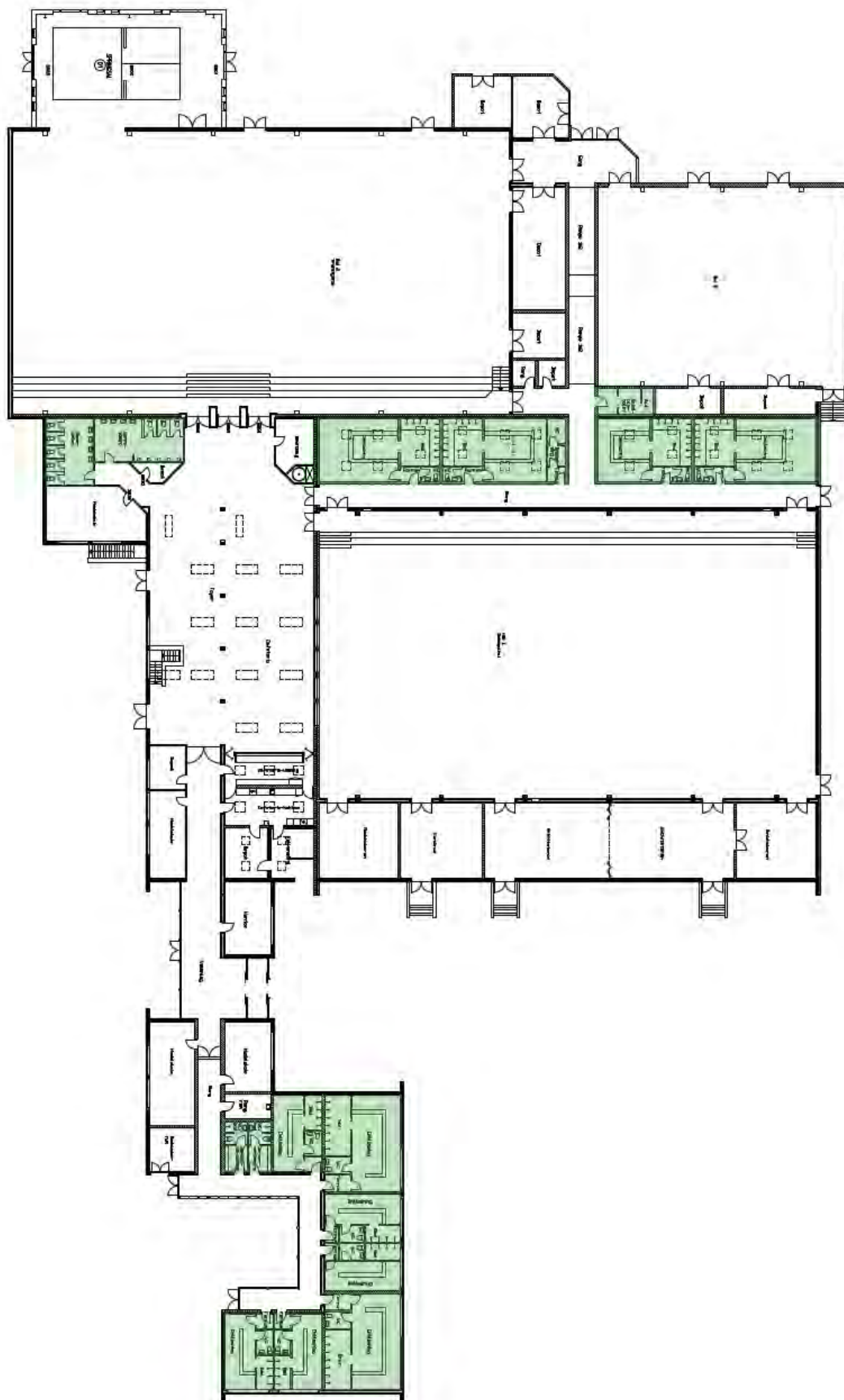
14.1 Oversigtstegning kælder

14.2 Oversigtstegning med navn på klynger og årstal for opførelse

14.3 Oversigtstegning toiletter og bad

O - Materiale vedr. Billund Idrætscenter som en selvejende institution

Sagsnr.: 24/11247

Anledning

I Budgetforlig 2025 blev det vedtaget at gøre Billund Idrætscenter selvejende, hvis brugerne ønsker det. Efterfølgende har der været nedsat en projektgruppe bestående af repræsentanter fra foreningslivet samt forvaltningen, som har udarbejdet materiale omkring Billund Idrætscenters overgang til selvejende institution.

Med denne sag overleveres det samlede projekt til politikerne med forslag til den videre proces for at gøre Billund Idrætscenter selvejende.

Indstilling

Sagen forventes afgjort i Kommunalbestyrelsen.

Direktør for Teknik, Plan og Kultur indstiller:

1. At procesdokumentet tages til efterretning
2. At der udarbejdes et budgetnotat som oversendes til Budget 2026, hvori de budgetmæssige konsekvenser ved overgang til selvejende institution indskrives

Beskrivelse af sagen

I Budgetforlig 2025 stod der følgende:

"Et blomstrende foreningsliv er fundamentet for de stærke byer. En af forudsætningerne for udfoldelsen af foreningslivet er fysiske rammer, der til stadighed udvikler sig i forhold til medlemmernes ønsker og behov. Billund Kommune satte med sidste års budgetforlig gang i en helhedsplan for Billund Idrætscenter, og forligspartierne er nu parat til næste skridt, hvor der skal tages stilling til den fremtidige ejerstruktur. Forligspartierne er parate til at gøre Billund Idrætscenter selvejende, såfremt brugerne ønsker det. Tanken er, at når ejerstrukturen er på plads, kan der efterfølgende tages stilling til udviklingen af idrætscenterets fysiske rammer."

På den baggrund har forvaltningen siden november 2024 været i dialog med brugerne, og i februar 2025 tilkendegav de, at de ønskede at indgå i en proces om at gøre Billund Idrætscenter selvejende.

Med afsæt i dette har en projektgruppe, bestående af repræsentanter fra Billund IF, et bestyrelsesmedlem fra Billund Bad og en konsulent fra forvaltningen, arbejdet fra februar til maj 2025 på at konkretisere, hvordan en overdragelse til en selvejende institution kan realiseres.

Projektgruppens vision er at skabe et lokalt forankret og udviklingsorienteret idrætscenter, der som selvejende institution får øget mulighed for at tilpasse sig brugernes behov, udvikle nye aktiviteter og styrke frivilligheden. Gruppen har i perioden afholdt en række møder med både forvaltning, politikere, juridiske rådgivere og revisorer for at belyse de økonomiske, juridiske og organisatoriske forhold ved en overgang til selveje.

Der foreligger nu et proces- og beslutningsgrundlag, som beskriver visioner, økonomi, overdragelsesforhold og anbefalinger fra projektgruppen.

Som beskrevet i notat omkring scenarier for Billund Idrætscenters faciliteter, lægges der op til, at bygningerne overdrages til en kommende selvejende forening, mens grunden forbliver kommunalt ejet.

Det foreslås, at Billund Idrætscenter følger den gældende ressourcefordelingsmodel for selvejende haller. Forvaltningen vurderer, at dette kan betyde en merudgift på 876.000 kr. årligt for Billund Kommune. Dette er hovedsageligt pga. manglende gebyrindtægter og et forøget lokaletilskud.

Derudover anbefales det, at der afsættes en samlet anlægssum i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2026 til etableringsstøtte, istandsættelse på baggrund af tilstandsrapport og igangsættelse af første fase af den tidligere udarbejdede helhedsplan. Forvaltningen udarbejder et budgetnotat, som oversendes til Budget 2026.

Det anbefales at overgangen til selvejende idrætscenter træder i kraft pr. 1. januar 2026.

Følgende bilag er vedlagt sagen:

- Procesdokument
- Udkast til vedtægter
- Notat om muligheder for overdragelse/salg af bygningerne

Beslutning Teknik-, Plan- og Kulturudvalget den 03-06-2025

Ad 1) Anbefales taget til efterretning

Ad 2) Anbefales godkendt.

BILAG:

1 - 2840636	Åben	Dokument om proces for at gøre Billund Idrætscenter_Final.pdf	(56192/25)	(H)
2 - 2839473	Åben	Udkast til vedtægt for Foreningen Billund Idrætscenter vers 23 maj.pdf	(55243/25)	(H)
3 - 2840548	Åben	Notat om scenarier for Billund Idrætscenters faciliteter.pdf	(56115/25)	(H)

NOTAT

Beskæftigelsesreform - muligheder for geninvestering af overførselsudgifter

Dato: 02-07-2025

Indledning

Beskæftigelsesreformen "Mere værdighed, større frihed og færre regler" betyder at Billund Kommune – i dette tilfælde Unge- og Arbejdsmarkedsafdelingen - skal spare 12,7 mio. kr. frem mod 2030¹. Besparelsen fordeler sig med 5,3 mio. kr. som serviceudgifter og 6,2 mio. kr. som overførselsudgifter og 1,2 mio. kr. som øvrige besparelser, når besparelsen er fuldt indfasat. De øvrige besparelser på 1,2 mio. kr. er allerede anvist fra central side.

Forvaltning

Arbejdsmarked

Sagsnr.:
25/4255

Sagsbehandler:
Flemming Christensen

Tabel 1 viser Billund Kommunes andel af besparelsen på 2,7 mia. kr. på landsplan. Besparelsen er delt ud på service- og forsørgelsesudgifter samt øvrige besparelser.

Tabel 1 Besparelser i Billund Kommune i årene 2026 og frem (2025 priser)

Besparelse i Billund Kommune i mio. kr. (2025 priser)						
Udgiftstype	2026	2027	2028	2029	2030	Varigt
I alt	4,4	8,8	10,4	10,2	12,5	12,7
Serviceudgifter	1,7	4,4	5,1	5,2	5,3	5,3
Overførselsudgifter	2,0	4,5	5,3	5,7	6,1	6,2
Øvrige besparelser	0,7	-0,1	0,0	0,3	1,1	1,2

Dette notat vil alene fokusere på muligheden for en geninvestering af den besparelse, der er som overførselsudgifter, da området ikke er underlagt serviceløftet. Derfor påvirker en geninvestering af overførselsudgifterne ikke mulighederne for at prioritere andre serviceområder, når der samlet skal budgetteres inden for serviceløftet i Billund Kommune.

Økonomisk styring

Arbejdsmarkedsafdelingens- og Ungeafdelingens budget på beskæftigelsesområdet er fordelt på henholdsvis overførsels- og serviceudgifter. Udgifter og indtægter direkte til borgerne og beskæftigelsesrettede indsatser bliver konteret som overførselsudgifter. Disse udgifter er Unge-, Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalgets budgetansvar. Udgifter og indtægter for administration af Unge- og Arbejdsmarkedsafdelingen inklusive

¹ Alle beløb i dette notat er 2025 priser.

myndighedsopgaver bliver konteret som serviceudgifter. Serviceudgifter hører under Økonomiudvalgets ansvarsområde.

Serviceudgifter

Serviceudgifter indgår i beregningen af det serviceloft, som kommunerne er underlagt fra regeringen. Jf. Billund Kommunes økonomiske styringsprincipper er der overførselsadgang mellem årene for disse udgifter. Derfor vil et eventuelt mer- eller mindreforbrug på områderne blive overført til efterfølgende år inden for bestemmelserne i kommunens økonomiske styringsprincipper. Disse udgifter er primært relateret til myndighedsopgaver og budgettet hertil varierer som udgangspunkt ikke i forbindelse med konjunkturterne. Budgettet bestemmes med udgangspunkt i forhandlingsresultatet mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi, hvor eventuelle ændringer i budgettet typisk kan henføres til DUT-forhandlingerne, når nye opgaver kommer til eller falder bort.

Overførselsudgifter

Økonomien på beskæftigelsesområdet delt i tre kasser, der styringsmæssigt ses under et:

1. Forsørgelsesudgifter til ledige og sygemeldte, der ikke er på A-dagpenge.
2. Forsørgelsesudgifter til forsikrede ledige - ledige på A-dagpenge.
3. Udgifter til aktivering, vejledning og opkvalificering, virksomhedsrettede indsatser m.m.

Overførselsudgifter er en samlet betegnelse for udgifterne til ledige og sygemeldtes forsørgelse samt udgifterne til den del af beskæftigelsesindsatsen, der ikke er myndighedsopgaver.

Kommunens udgift til forsørgelse af de ledige er stigende i forhold til den tid, den ledige har været på forsørgelse. Staten giver i begyndelsen af ledighedsperioden 80 procent i refusion. Refusionen på de 80 procent falder i fire trin til 20 procent efter ét års ledighed. Derfor har kommunerne også et økonomisk incitament til at forebygge langtidsledighed.

Fremtidige usikkerheder om muligheden for anvendelse af øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte

KL har udsendt en vejledende fordeling af reformens besparelser på øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte, der er en del af overførselsudgiftsområdet. Hensigten er at sikre, at intentionerne i reformen om besparelserne bliver implementeret, når kommunerne ses under et.

I denne ramme skal Billund Kommune tilstræbe at spare 1,6 mio. kr. på øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte i 2026.

Fordelingen af rammen er indtil videre kun vejledende, og kommunerne vil ikke blive straffet økonomisk eller på anden vis, hvis rammen overskrides. Da det samtidigt er en samlet national ramme, kan enkelte kommuner overskride deres objektive andel af rammen, hvis andre kommuner anvender en mindre del af deres objektive andel.

Det er stadig usikkert, hvordan rammen for øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte vil blive i fremtiden. KL vil følge besparelserne på øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte tæt i de kommende år, og der vil være en risiko for, at der lovgives på området, hvis kommunerne under et ikke overholder den samlede og på nuværende tidspunkt vejledende ramme.

Tidligere investeringer på områder

Billund Kommune har tidligere valgt at geninvestere i beskæftigelsesindsatsen i forbindelse med statslige sparekrav i 2021 og 2023.

I forbindelse med finansieringen af "Arnepensionen" blev dele af finansieringen fundet på beskæftigelsesområdet vedr. de unge i 2021 og de øvrige målgrupper i 2023.

Her blev der politisk besluttet ikke implementere de sparekrav, der var på overførselsudgifterne ud fra den betragtning, at en forringelse af de beskæftigelsesrettede indsatser ville risikere at fastholde borgerne i ledighed i længere tid og dermed øge udgifterne til offentlig forsørgelse. Sparekravene, som var knyttet til serviceudgifter, blev implementeret

Dette skulle ligeledes ses i sammenhæng med, at der i forbindelse med Budget 2020 og det tilhørende servicetjek var sket en reduktion i det samlede beskæftigelsesområde på 9 mio.kr., hvoraf dele af besparelsen blev fundet ved at hjemtage størsteparten af de indsatser, der hidtil blev varetaget af 2. aktør.

Beskæftigelsespolitiske resultater

I Billund Kommune er der færre ledige end de økonomiske rammevilkår forudsætter.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har siden 2019 målt på Jobcentrenes performance, hvor der korrigeres for den enkelte kommunes rammevilkår.

Ved den første måling indtog Billund Kommune en plads som nr. 13, og efter nogle udsving i corona-perioden har Billund Kommune bevæget sig op ad rangeringen, så Billund kommune ved de seneste 3 målinger har ligget nr.1.

Forvaltningen vurderer, at de tidligere geninvesteringer på overførselsudgifterne har haft en positiv direkte indvirkning på disse resultater. Ved den seneste måling fra STAR fremgår det, at der er 160 færre fuldtidsledige på offentlig forsørgelse i Billund Kommune end vores rammevilkår tilsiger. Det vurderes, at disse 160 færre fuldtidsledige skønsmæssigt medfører en besparelse for kommunekassen til forsørgelsesudgifter i størrelsesordenen 20 – 25 mio. kr. årligt.

Omvendt har geninvesteringen overførselsudgifterne betydet, at der bruges flere ressourcer i Billund kommune på beskæftigelsesindsatsen pr. fuldtidsledig borger, end der gøres gennemsnitligt på landsplan. Det vurderes, at udgifterne samlet til beskæftigelsesindsatsen er 2 – 3 mio. kr. større i Billund.

Geninvestering af forsørgelsesudgifterne

Med henblik på at fastholde den lave ledighed og de positive resultater kan det derfor overvejes at geninvestere den fastlagte besparelse på forsørgelsesudgifterne i 2026 og overslagsårene. Derigennem mindskes risikoen for, at sparekravet medfører en stigning i forsørgelsesudgifterne til borgerne. Samtidig kan kommunen i højere grad fastholde indsatsen for at imødekomme virksomhedernes rekrutteringsbehov, og de menneskelige konsekvenser, der er ved ufrivilligt at være udsat for ledighed, kan reduceres,

Ved en geninvestering kan det nuværende aktivitetsniveau på den del af beskæftigelsesindsatsen, der konteres som forsørgelsesudgifter fastholdes.

En fastholdelse af det nuværende niveau vil blandt andet betyde, at Billund Kommune fortsat kan

- Afholde en årlig Job- og lærlingemesse
- Servicere virksomhedsnetværket - dette netværk består især af virksomheder, der understøtter sårbare lediges vej til beskæftigelse
- Fastholde niveauet for den generelle virksomhedskontakt
- Bevare ukraïneindsatsen, hvor det er lykkedes at få flere end 90 % af nyankomne flygtninge i beskæftigelse
- Etablere virksomhedsmentorstøtte på de virksomheder, der ansætter borgere på kontanthjælp i lønnede timer.
- Fastholde det eksisterende niveau for øvrig vejledning og opkvalificering – indsatser der modvirker langtidsledighed
- Fastholde det eksisterende niveau for mentorstøtte til borgerne

En anden positiv konsekvens ved geninvestering af forsørgelsesudgifterne er, at risikoen for, at besparelserne på beskæftigelsesområdet medfører øget udgiftspres på socialområdet mindskes.

De beskæftigelsesrettede indsatser der i dag anvendes i form af øvrig vejledning og opkvalificering samt mentor støtte har et beskæftigelsesmæssigt sigte, men deri ligger der også elementer i af hjælpe borgerne til at fungere i hverdagen, da det ofte er en forudsætning for at kunne fungere på arbejdsmarkedet.

Hvis disse beskæftigelsesrettede tiltag bortfalder, vil der derfor være en risiko for, at borgerne i højere grad vil efterspørge indsatser fra socialområdet fremover og derved belaste kommunens serviceudgifter.

En geninvestering vil kunne ske ved, at beskæftigelsesområdet ved budgetlægningen tilføres midler i samme omfang som de udmeldte besparelser på forsørgelsesudgifterne 2026 og i overslagsårene. Derved styrkes mulighederne for at overholde det til budgetforhandlingerne udmeldte overførselsbudget, der er fastlagt uden ind beregning af den potentielle risiko for, at besparelserne på forsørgelsesudgifterne vil medføre en stigning i ledigheden.

Status på udgifter i forbindelse med beslutningen om at nedlægge Mødestedet

Baggrund

Som en del af budgetforlig 2024 blev det besluttet af lukke plejehjemmet Mødestedet. I den forbindelse blev det besluttet, at de frigjorte midler skulle forblive på området og anvendes til oprettelse af et daghjem og til investering i hjemmepleje & plejehjem. Da nedlæggelsen af plejeboligerne og frigørelsen af ressourcerne vil ske over tid, blev der afsat 5 mio. kr. i 2024 og 2025 til implementering af forandringerne.

Voksenudvalget blev på mødet den 4. december 2024 informeret omkring anvendelsen af de 5 mio. kr. i 2024. De er anvendt på følgende vis:

- Ekstra udgifter ved lukning af Mødestedet
- Øgede udgifter i hjemmeplejen til "plejehjem i egen bolig"
- Oprettelse af daghjemmet Hedelyng med 6 pladser
- Understøttelse af implementering af samstyrende teams

Midlerne vil også i 2025 blive anvendt til ekstra udgifter på ældreområdet jf. ovenstående.

Status på Mødestedet

Der sker der løbende en nedjustering af Mødestedets budget i takt med, at der bor færre borgere. I 2024 er der nedjusteret på med ca. 3 årsværk ud af 17 årsværk. Det forventes, at der i 2025 kan ske en nedjustering på yderligere i omegnen af 2 årsværk afhængig af den naturlige afgang. Den samlede reduktion vil fra primo 2026 derfor forventeligt vedrøre ca. 2,0 mio. kr., der er frigjort frem til nu som følge af beslutningen om at nedlægge Mødestedet. En andel heraf er blevet anvendt til at hæve serviceniveauet i plejehjemmene for 0,9 mio. kr. fra 2025. Restbeløbet på 1,1 mio. kr. vil kunne anvendes til at dække en andel af udgifterne til Daghjemmet Hedelyng fra 2026.

Tomgangshusleje

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at lukningen af Mødestedet skal ske ved frivillig flytning eller naturlig afgang. Der er pr. 1. august 2025 16 tomme boliger ud af i alt 27 boliger. Udgiften til tomgangshusleje i 2024 udgjorde 443.827 kr. Den estimerede udgift til tomgangshusleje i 2025 vil med de 16 tomme aktuelle boliger udgøre 1,58 mio. kr. Den samlede omkostning forbundet med tomgangshusleje ved alle 27 tomme boliger udgør 2,19 mio. kr. i 2025-priser stigende til 2,25 mio.kr. i 2026-priser og 2,32 mio. kr. i 2027-priser.

Forvaltningen er i forbindelse med budgetopfølgningen for 2025 blevet opmærksom på, at udgifterne til tomgangshusleje er at betragte som en overførselsudgift lige med øvrige udgifter til kommunale ældreboliger. Derfor indgår udgifterne hertil ikke i kommunens serviceramme – og skal derfor afsættes på overførselsbudgettet. Dette vil blive gjort fra 2026 og fremefter, ligesom det blev tilrettet i indeværende år ifm. budgetopfølgningen behandlet på Kommunalbestyrelsens møde i juni.

Ansøgning til Landsbyggefonden

Hedens Boligselskab har i marts 2025 indsendt ansøgning til Landsbyggefonden ift af renovering af de nuværende plejeboliger og etablering af et seniorbofællesskab. Sideløbende arbejdes der med modeller for renovering af Hovedbygningen med fokus på sundhed, bevægelse og fællesskab. Det må forventes en længere afklaring i Landsbyggefonden ift. ansøgningen, da der er behov for indgåelse af en ny central boligaftale for at frigøre midler til nye renoveringsprojekter i den almene boligsektor.

Plejehjem i egen bolig

Voksenudvalget har den 14. august 2024 godkendt konceptet "Plejehjem i egen bolig", som borgere i målgruppen til plejehjem kan visiteres til. Konceptet indeholder en vifte af støttemuligheder og en fleksibel og omfattende støtte i hjemmet, så borgeren kan blive længst muligt i eget hjem. Det er forvaltningens vurdering, at dette omfatter en ekstra årlig udgift på 1,8 mio. kr. indtil midlerne fra nedlukning af Mødestedet er frigivet.

Daghjemmet Hedelyng

Med budgetforligt blev Daghemmet Hedelyng oprettet med 6 pladser. Dette indebærer et budget på ca. 1,5 mio. kr. Fra 2026 forventes det, at en andel af beløbet kan finansieres fra den tidligere nævnte nedjustering af budgettet på Mødestedet med 1,1 mio. kr. Der vil derfor mangle 0,4 mio. kr. til finansiering af daghemmet i 2026 med de nuværende 6 pladser.

Forligskredsen besluttede i forbindelse med etableringen af daghemmet, at det skulle oprettes med 6 pladser og efterfølgende potentielt udvidet med 6 nye pladser efter et par år. Forligsparterne skal derfor forholde sig til den foreslåede udvidelse. Hvis daghemmet skal udvides fra 6 til 9 pladser i 2026, vil budgettet skulle tilrettes fra 1,5 mio. kr. til 2,3 mio. kr. Der vil i så fald mangle 1,2 mio. kr. fra 2026.

Afhængig af den naturlige afgang i 2026 forventes det, at der kan reduceres yderligere i personalenormeringen på Mødestedet i løbet af 2026. Forvaltningens bud på en realistisk reduktion i løbet af 2026 er yderligere 0,5 mio. kr., så de samlede frigjorte midler er 2,5 mio. kr. fra indgående til 2027. Denne forudsætning er indarbejdet i økonomitabellen nederst i notatet.

Finansieringsbehov i 2026 ved de nuværende 6 pladser (9 pladser i parentes): 0,4 mio. kr. (1,2 mio. kr.)

Finansieringsbehov i 2027 ved de nuværende 6 pladser (9 pladser i parentes): 0,0 mio. kr. (0,7 mio. kr.)

Opsamlende anbefaling

Det anbefales, at der tilføres midler til dækning af udgifter ved Daghemmet Hedelyng og til øgede udgifter til plejehjem i egen bolig i 2026 og 2027. Finansieringsbehovet i 2028 bør genvurderes ved budgethandlerne i 2027.

(mio. kr., 2026-priser)	2026	2027	2028	2029
Scenarie 1: Finansieringsbehov Daghemmet Hedelyng ved 6 pladser	0,4	0,0		
Scenarie 2: Finansieringsbehov Daghemmet Hedelyng ved 9 pladser	1,2	0,7		
Øgede udgifter til plejehjem i egen bolig	1,8	1,8		
<i>I alt (serviceudgifter) v. scenarie 1</i>	2,2	1,8		
<i>I alt (serviceudgifter) v. scenarie 2</i>	3,0	2,5		
Estimerede udgifter til tomgangshusleje	1,6	1,9		
<i>I alt (overførselsudgifter)</i>	1,6	1,9		

Note: Positiv budgetændring er en udgift

BUDGETNOTAT

Udmøntning af administrative besparelser ved budget 2026

Dato: 11-08-2025

Baggrund

Det fremgår af regeringsgrundlaget for den nuværende regering, at kommuner og regioner tilsammen skal reducere i deres administrative udgifter for 3,0 mia. kr. frem mod 2030. Kommunernes andel heraf vedrører 2,1 mia. kr., hvor Billund Kommunes samlede andel vedrører ca. 10 mio. kr. En andel heraf er blevet håndteret i de tidligere års budgetlægning, så der efter årets reduktion udestår 4,3 mio. kr.

Forvaltning

Økonomi & Digitalisering

Sagsnr.:

24/11287

Sagsbehandler:

Mike Straarup

Forslag til udmøntning

Der skal i forlængelse af årets økonomiaftale reduceres for administrative udgifter i Billund Kommune for 1,2 mio. kr. Aftaleparterne anviser flere veje til at udmønte besparelsen, herunder samarbejdsprogrammet omkring forenkling og afbureaukratisering imellem regeringen og KL samt egne, lokale forslag.

Direktionen foreslår, at der anvendes tre håndtag til at håndtere udmøntningen af reduktionen:

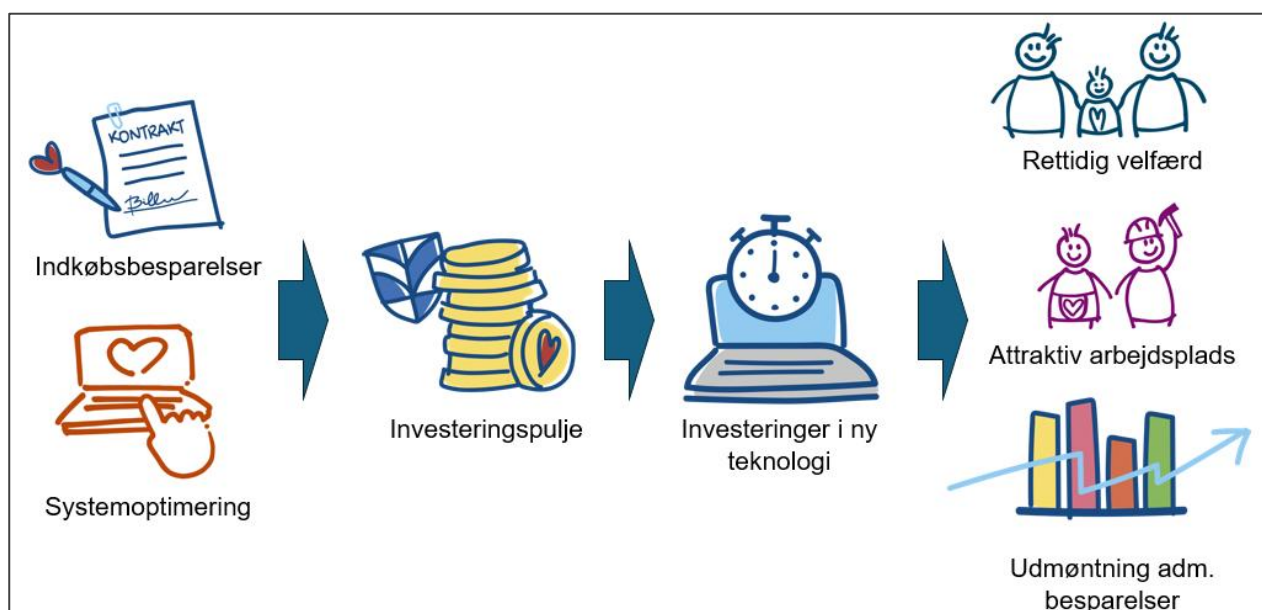
1. Digitalisering af administrationen (-0,300 mio. kr.)
2. Konkrete besparelser (-0,400 mio. kr.)
3. Rammebesparelse på restbeløbet (-0,500 mio. kr.)

De tre initiativer er beskrevet yderligere herunder.

Digitalisering af administrationen

Forvaltningen har igennem 2024 og 2025 arbejdet strategisk med gevinstrealiseringer på både udbudsområdet og igennem systemoptimeringer. Senest har Økonomiudvalget behandlet en status på arbejdet med gevinstrealiseringer på mødet d. 10. juni, hvor det blev godkendt, at de realiserede gevinster skulle indgå i den videre budgetlægning.

Forvaltningen foreslår, at de realiserede besparelser igennem 2024 anvendes til at investere i nye systemer og arbejdsgange, der skal bidrage til en øget digitalisering af den kommunale opgaveløsning. Det er forvaltningens vurdering, at de forelæggende digitaliseringstiltag vil medbringe en besparelse på 0,300 mio. kr. i 2026 stigende til 0,700 mio. kr. i varig effektivisering fra 2027 og fremefter. Den anvendte metode er illustreret øverst på næste side.

Konkrete besparelser

Regeringen og KL har i forlængelse af kravet om en reduktion i de administrative udgifter nedsat et samarbejdsprogram, der skal bidrage til at udmønte reduktionerne i kommunerne. Et led heri er arbejdet omkring regelforenklinger. Forvaltningen har gennemlæst de mange forslag til forenklinger og vurderer, at der kan findes 0,200 mio. kr. i varig besparelse som følge af forenklingen vedrørende merudgiftsydelser. Ydermere anbefaler forvaltningen, at der kan findes besparelser for 0,100 mio. kr. på hhv. abonnementer og kontingenter. Den samlede besparelse er således 0,400 mio. kr.

Rammebesparelse

Hvis Økonomiudvalget følger ovenstående forslag, vil der fortsat udestå 0,500 mio. kr. til udmøntning i 2026. Forvaltningen anbefaler, at disse fordeles som en rammebesparelse på områderne fordelt efter antallet af administrative ansatte.

De økonomiske konsekvenser af forslagene kan opsummeres i tabellen herunder.

(i hele kroner, 2026-priser)	2026	2027	2028	2029
Automatisering af bilagsbehandling	-300.000	-700.000	-700.000	-700.000
Abonnementer / kontingenter	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Afbureaukratisering, merudgiftsydele	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Rammebesparelse	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Samlet budgetændring	-1.200.000	-1.600.000	-1.600.000	-1.600.000
- heraf udgifter til personale	-1.000.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000

Ønsker fra eksterne

Ønsker fra eksterne til budget 2026

I dette afsnit fremgår de ønsker, der er indkommet til budget 2026 fra eksterne aktører. Der er modtaget ønsker på følgende:

Anlæg:

- EØ1 - Eksternt ønske fra Brugergruppen Lindegården
- EØ2 - Eksternt ønske om støjhegn ved anlægget i Filskov
- EØ3 - Eksternt ønske fra Billund Landdistriktsråd
- EØ4 - Eksternt ønske Byens Hus Sdr Omme

Drift:

- EØ5 - Eksternt ønske Kultur- og Fritidsrådet

EØ1

Til: Billund Kommune.

Voksenområdet.

Vedrørende Lindegården, Billund.

På grund af pladmangel ved nogle af vores arrangementer har vi i indeværende år ansøgt om at få sløjft en væg mellem "salen" og det tidligere "værksted", jf. vedlagte mail. Da den foreslåede løsning fra kommunen ikke vil dække vores behov, og tillige efter vores mening er en arkitektonisk dårlig løsning, frafaldt vi dette ønske.

Ønske til Budgetlægningen for 2026 – Område Ældre og Sundhed.

Dog ønskes den nedlagte væg i "billardrummet" og lokalet der benyttes af værestedet tilbageført som den oprindelig var. Der er i projektet fra kommunen ikke sat beløb på dette.

Endvidere er der behov for en opgradering af bygningen, da lokalerne efterhånden er meget slidte. Her tænkes på maling, renovering af gulvet i det store lokale, udskiftning af persiener, nogle af møblerne, og nye skabe trænger til udskiftning m.v.

Vi vil gerne hvis vi sammen med kommunen kunne gå lokalerne igennem, for at få et fælles billede af behovet.

Ved samme lejlighed vil vi gøre opmærksom på parkering i området ved Lindegården. Efter bebyggelse på "Stations" grunden er parkering blevet et problem. Der er 20 parkeringspladser, hvoraf 2 er handicap pladser og 2 er forbeholdt el-biler. Der er ved flere lejligheder kommet klager fra omkringboende.

Med venlig hilsen

På vegne af Brugergruppen Lindegården

Kent Møller Pedersen

Tlf. 20 30 81 92

kentmpedersen@gmail.com

Bilag 1:

Fra: Martin Sejersgaard-Jacobsen <msj@Billund.dk>

Sendt: 5. marts 2025 10:30

Til: kentmpedersen@gmail.com <kentmpedersen@gmail.com>

Emne: Lindegården Væg - Overslag

Hej Kent.

Tak for snakken i dag.

Som aftalt har vores ejendomsfolk set på hvad et overslag vil være på nedtagning af væggen, og isættelse af en foldevæg.

Som jeg kan forstå på dig, tager i en snak den 1. april, i brugerrådet, i forhold til opbakning til det og om alle bakker op om ønsket.

Ønsket vil kræve at der afsættes budget til det, og det skal derfor med ind i budgetprocessen i det politiske som et eksternt ønske.

Hvis i vil gå videre med det, kan i sende jeres ønske til mig, så sørger jeg for at vi får det med som et eksternt ønske, til de politiske drøftelser.

Opgaven i forhold til væggen er opgjort nedenfor.

Det er opgjort på følgende punkter.

Omfanget af opgaven er som følgende:

- Rive eksisterende væg ned
- Nivellere gulvet mellem to rum
- Lægge nyt gulv
- Rep af eksisterende vægge
- Maler
- Rep af loft
- Montere foldedør.
- Statisk afklaring (statiker)

Mulige ekstraarbejder, som med stor sandsynlighed skal til:

- Montere bærende søjle og vindstabiliserende ramme

Hvor stor den bærende og stabiliserende konstruktion skal være kan være svært af afgøre, da det afhænger af hvad statikeren finder frem til - så fremt de mener der er en udfordring.

En ekstra note er at der skal afklares med de forskellige brugergrupper derude, om der er enighed omkring hvorvidt væggen ønskes fjernet.

Ydermere var der et ønske om genetablering af en letvæg i lokalet ved siden af, der før er blevet pillet ned. Den er medregnet i prisen.

Samlet estimeret pris: 220.000 kr. eks. Moms

Det med rødt markerede vægstykke fjernes. Der opsættes foldevæg i stedet. Resterende vægstump med dør forbliver. Se herunder.

Med venlig hilsen

Martin Sejersgaard-Jacobsen

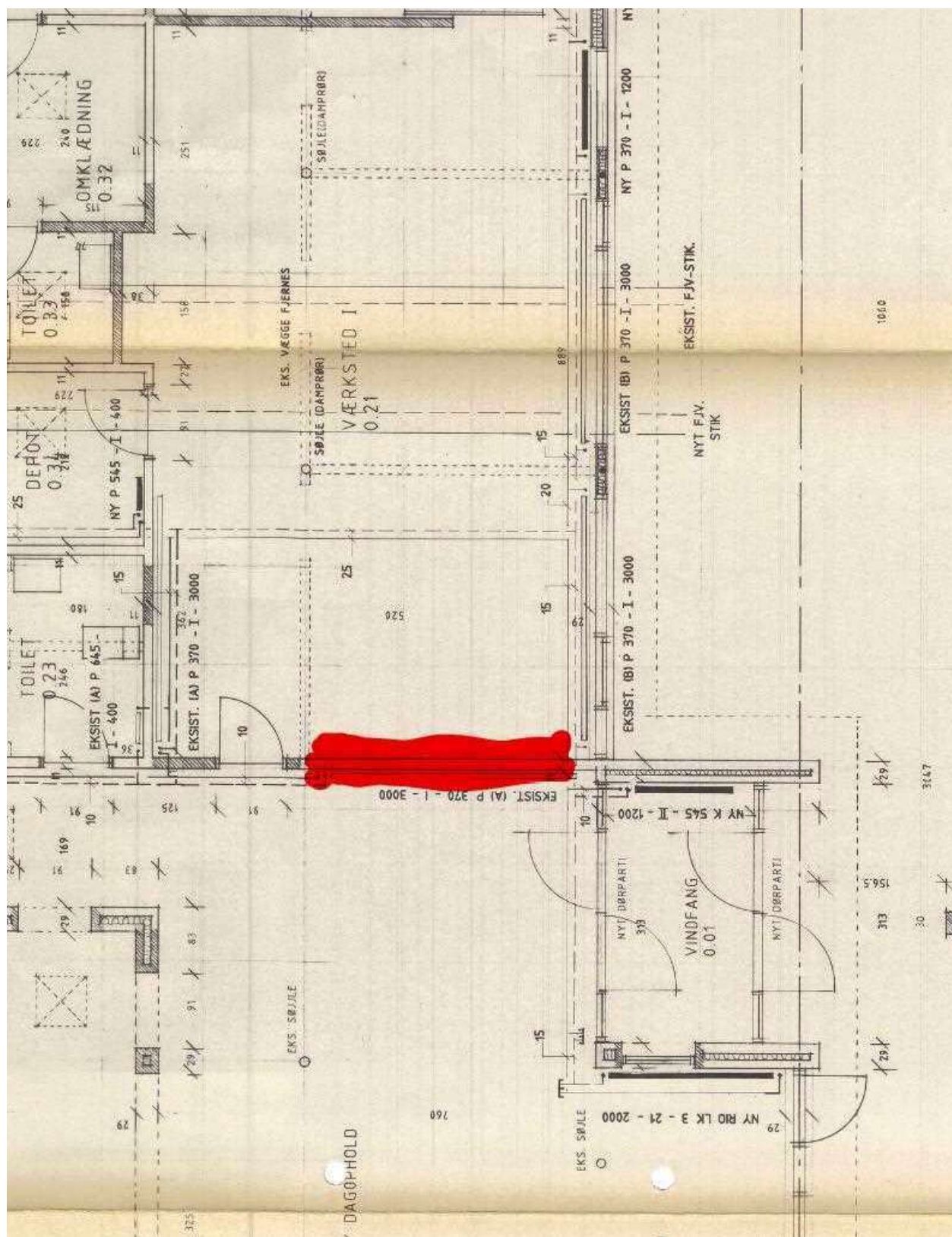
Direktør for Teknik, Plan og Kultur

Direktionen

+45 79 72 72 10

Jorden Rundt 1

7200 Grindsted

Fra: Kent Møller Pedersen <kentmpedersen@gmail.com>

Sendt: 22. april 2025 17:43

Til: Martin Sejersgaard-Jacobsen <msj@Billund.dk>

Emne: Sv: Lindegården Væg - Overslag

Hej Martin.

Vi har nu haft møde mellem brugerne og Brugerrådet på Lindegården og er nået til den beslutning, at jeg har fået bemyndigelsen til at gå videre med projektet, da der er enighed i gruppen.

Jeg havde den opfattelse at projektet var at muren/væggen blev helt åben, men har nu nærlæst din mail og kan forstå, at det kun er ca. 60% af væggen der er tale om at fjerne.

Denne løsning opfylder ikke det ønskede behov og vil nok komme til at se lidt underligt ud arkitektonisk.

Jeg har uden held prøvet at ringe til dig, vil du ringe, så vi kan tale om det.

Med venlig hilsen

Kent Møller Pedersen

Formand

Danske Seniorer Billund

Skovparken 210

7190 Billund

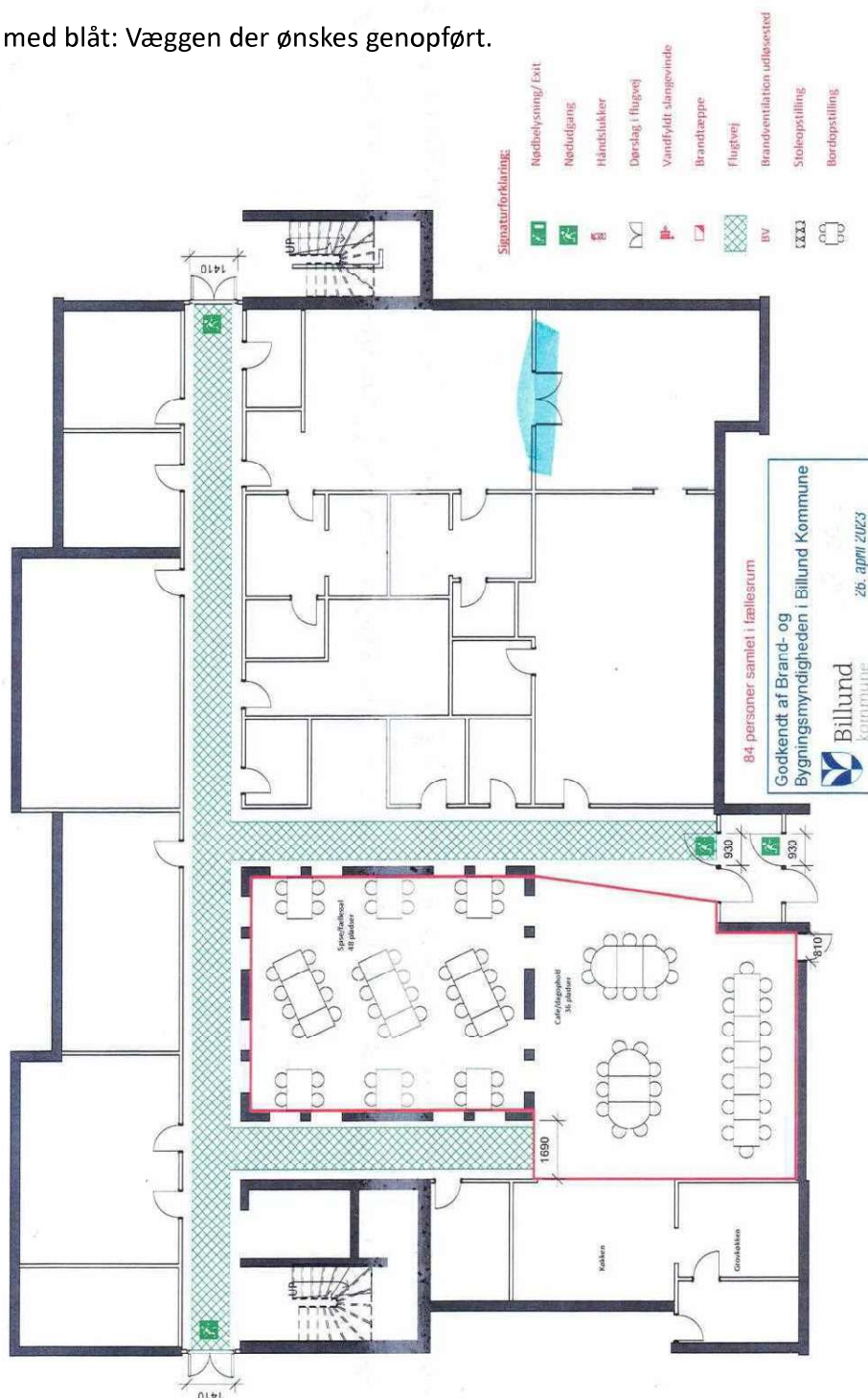
Tlf. 20308192

www.danskeseniorerbillund.dk

Efterfølgende har jeg meddelt Martin Sejersgaard-Jacobsen at vi frafalder ønsket om at nedlægge væggen.

Bilag: 2

Det med blå: Væggen der ønskes genopført.

Eksternt budgetønske vedr. budget 2026

Titel: Lindegården, Billund – aktivitetscenter

Område: Voksne, Ældre og Sundhed

Beskrivelse af projektet

Lindegården, Billund er et ud af 3 aktivitetscentre i kommunen målrettet primært pensionister og efterlønsmødtager, som ønsker fællesskab og socialt samvær til højnelse af livskvaliteten. Lindegårdens brugerråd har taget kontakt til forvaltningen med ønsker til forbedrede fysiske rammer.

Forvaltningen har understøttet brugerrådet med en økonomisk vurdering af særligt de bygningsmæssige ønsker. Brugerrådet har indhentet tilbud på de øvrige ønsker.

Der er tale om et eksternt forslag til budgetforhandlingerne.

Forslaget omfatter:

- Tilkøb af AV-udstyr
- Udskiftning af inventar
- Udskiftning af persienner
- Bygningsmæssige forbedringer i det store fælleslokale

Formål og konsekvenser

Formålet er en opgradering af aktivitetscentret for at skabe bedre rammer for de frivillige aktiviteter.

Indkøb af ekstra AV-udstyr understøtter bedre anvendelse af lokalerne, da særligt det store fælleslokale er udfordret af søjler og murpiller, som kan gøre det vanskeligt for deltagerne at følge med i foredrag mv.

Udskiftning af inventar dækker fast inventar til opbevaring, samt udskiftning af enkelte borde & stole, som er nedslidte. Der er desuden et ønske om udskiftning af persienner, som fremstår slidte og svære at rengøre.

Det store fælleslokale/cafeområdet bærer præg af nedslidning; særligt gulvene er slidte og vanskelige at rengøre. Der anbefales en samtidig malerbehandling af væggene.

Økonomi

Nyt inventar, AV-udstyr og nye gardiner udgør 130.000 kr. og er prioritet 1.

Bygningsmæssige tiltag for det store fælleslokale/caféområdet udgør 190.000 kr. og er prioritet 2.

2026-prisniveau

Anlægsønske	(i hele kroner)	2026	2027	2028	2029
Anlæg	Anlægsudgifter	320.000			
	Anlægsindtægter				
Afledt drift	Afledte driftsudgifter				
	Afledte driftsindtægter				

Note: Positiv budgetændring er en udgift

Filskov d. 9. juli 2025

Til Teknisk, Plan-og Kultur**Billund Kommune.**

Ang. støjhegn ved legepladsen, Anlægget i Filskov mod Amtsvejen 22, Filskov.

Siden Billund Kommunes etablering af en legeplads i Anlægget i Filskov i foråret 2021 har der kunnet konstateres endog meget store støjgener for en del af naboerne til anlægget. Særligt for Lars Madsen, Amtsvejen 22, er støjgenerne meget voldsomme, idet skrig og skrål fra legepladsen når et niveau, hvor hverken have eller terrasse kan benyttes i sommerhalvåret. Det ser ud til, at selve udformningen af Anlægget, med en stor skrænt op til Amtsvejen, forstærker støjen, som derved bliver så voldsom, at almindelig tale og ophold i have og terrasse er umulig, når legepladsen er i brug.

Det hører med til historien, at Billund Kommune i tidligt forår 2021 henvendte sig mundtligt til naboerne, men beklageligvis ikke afholdt nabohøring inden projektstart ligesom en helhedsundersøgelse af området også blev udeladt. Det var derfor ikke muligt at anføre evt. betænkeligheder inden etableringen af legepladsen.

I de mellemliggende år har Lars Madsen flere gange henvendt sig til Billund Kommune om de voldsomme støjgener, men er ikke blevet imødekommet i forhold til en holdbar løsning af støjgenerne. Det skal dog nævnes, at der i forløbet blevet fjernet en tovbane tæt ved Amtsvejen 22. Desværre viste dette tiltag sig ikke at være tilstrækkeligt til at dæmpe støjgenerne.

I foråret 2025 blev der etableret et besigtigelsesmøde på legepladsen mellem borgmester, Stephanie Storbank, chef for Teknik, Plan-og Kultur, Martin Sejersgaard-Jacobsen, formand for Teknik, Plan-og Kultur, Simon Nicolajsen Jørgensen, byrådsmedlem, Robert Terkelsen, byrådsmedlem, Brian Nissen, Lars Madsen og undertegnede med henblik på at finde en holdbar, langsigtet løsning.

På mødet blev det besluttet at der skulle laves støjmålinger og/eller fjernes yderligere legeredskaber. Efterfølgende har disse løsninger vist sig at være enten u gennemførlige eller utilstrækkelige. Ydermere kunne der ikke indenfor indeværende budget findes tilstrækkelige midler til en holdbar løsning. En sidste henvendelse til Teknik, Plan-og Kultur d. 25. juni affødte derfor et forslag fra Martin Sejersgaard-Jacobsen om, at sende udgiften til støjsikring til politisk vurdering i forbindelse med budget 2026. Lars Madsen billigede dette.

Chefen for Teknik, Plan- og Kultur, Martin Sejersgaard-Jacobsen har herefter været behjælpelig med nogle beregninger og anvisninger. Se nedenstående.

Lars Madsen anfører, at han synes det er en god løsning. Blot gør han opmærksom på, at højden på hegnet bør revurderes i forhold til placeringen af hans terrasse, som er beliggende i højde med Amtsvejen. I den forbindelse vurderes 3 meter i højden umiddelbart ikke at være nok.

Martin Sejersgaard-Jacobsens overslag:

"Overslag på etablering af støjhegn ved Filskov Legeplads.

Hvis der skal ske støjdemping af almindelig støj fra legepladsen, er vurderingen at det kræver opsætning af støjhegn.

Nedenfor er opstillet placering mm. det vil kræve en 3 meter høj støjvæg.

Kassetterne fås i sort eller grøn.

Der skal ske rydning af linje til støjskærmen, inden opsætning. Der er indhentet priser i forhold til Molio. Priserne er her 5.000-5.500 kr./m, dertil kommer rydning, fræsning, tilladelser, projektledelse og evt. jordhåndtering. Alle priser er ex. Moms.

Der skal desuden laves en VVM screening i forhold til påvirkning af omgivelserne. Det kræver en rådgiver, og det kan evt. udløse fuld VVM.

Samlet vil et overslag på opsætning af 40. meter støjvæg i 3. meters højde give en samlet pris på **385.000 kr. ex. moms.**

Det skal bemærkes at der kan være risiko for at støjen så vil få en anden udbredelse som kan påvirke andre omkringlæggende huse."

På vegne af lodsejer, Lars Madsen, Amtsvejen 22, Filskov.

Johan Andersen

Eksempel på støjskærm (farve sort eller grøn):

Notat - budgetforhandlingerne Billund Kommune 2026.

Ansøgning om midler til Saneringspuljen – budget 2026 og fremadrettet.

Indledning.

Saneringsudvalget kunne ved udgangen af 2024 konstatere, at alle midler – ca. 2,7 mill. kr. - var brugt op og søgte derfor om en tildeling for 2025, hvor vi modtog 500.000 kr. Saneringsudvalget tolker tildelingen derhen, at Kommunalbestyrelsen fortsat ønsker at gøre brug af udvalgets frivillige arbejde. Saneringsudvalget har her i foråret derfor indledt en visionsproces i forhold til, hvordan vi fremover forestiller os indholdet og økonomien i Saneringspuljen.

Status indtil nu.

Siden Saneringspuljens start for ca. 4 år siden er brugen af midlerne i puljen primært blevet brugt til forskønnelse af landsbyerne ved nedrivning af forfaldne huse. I et enkelt tilfælde er der givet midler til nedrivning udenfor byzone. Endelig fik Saneringsudvalget mulighed for at indgå i et udviklingsprojekt i Stenderup-Krogager med nedrivning af "Det gamle Mejeri" med senere nedrivning af eksisterende købmandsforretning.

Nedrivningerne har alle steder bevirket en forskønnelse af bybilledet og alle steder er landsbyerne blevet visuelt mere attraktive.

I perioden er der foregået nedrivninger i landsbyerne Vorbasse, Hejnsvig, Stenderup-Krogager og Filskov.

Begrundelse for kontinuerlig tildeling hvert år.

Tildelingen for 2025 satte tanker i gang hos Saneringsudvalget om fremtiden, idet muligheden for at arbejde langsigtet og dermed effektivt i udvalget bør baseres på en klar vision om indholdet i arbejdet samt en kontinuerlig tildeling af midler.

I den sammenhæng ønsker vi at nævne følgende områder, som allerede nu påvirker udgifterne til nedbrydning i opadgående retning:

1. De nye regler for nedbrydning kræver øget sortering.
2. Sortering i forhold til genanvendelse af byggematerialer.
3. Fjernelse af asbest.

Hvilke områder er Saneringspuljen til gavn for?

Saneringspuljen gavner ved sit virke flere formål i Billund Kommune.

1. Landsbyerne forskønnes.
2. Attraktiviteten forbedres visuelt.
3. Den ældre bygningsmasse nedrives eller fornyes.
4. Tilflytningen - og dermed på sigt landsbyernes overlevelse – sikres.
5. Billund Kommunes landsbyer fremstår – også for vore mange turister – attraktiv.

Vision for Saneringspuljen.

Saneringsudvalget ønsker også fremover at sikre Landsbyernes overlevelse og at gøre det attraktivt at bosætte sig i landområderne i Billund Kommune. Dette opnås ved en fortsat indsats i forhold til forfaldne bygningerne i landsbyerne. Derudover ønsker Saneringsudvalget fremover at have volumen til at kunne indgå i udviklingsprojekter som kræver lidt større økonomi. Eks. Stenderup-Krogager. I den sammenhæng

ønsker Saneringspuljen også at kunne indgå i samarbejde med både Landdistriktspuljen og LAG midlerne fra LAG Vejen-Billund. Byfornyelsesmidlerne kunne også bringes i spil i dette arbejde. På den måde kan udviklingen af større projekter fremmes.

Ovenstående kræver et fornyet syn på arbejdet i Saneringsudvalget, og vi indgår derfor gerne i en proces vedrørende indholdet af udvalgets fremtidige arbejde og foreslår flg. områder som pejlemærker fremover:

1. Saneringsudvalget under Landdistriktsrådet stiller også fremover frivillige til rådighed for arbejdet.
2. Der laves en revision af retningslinjerne for arbejdet i Saneringsudvalget i samarbejde med Billund Kommune indeholdende:
 - a. Fast tilknytning af medarbejder(e) til behandling af saneringssager hos Billund Kommune.
 - b. Aftale om faste tilbagemeldinger til Saneringsudvalget om afsluttede nedrivninger.
 - c. Aftale om faste tilbagemeldinger vedr. økonomien for Saneringsmidlerne efter afsluttede nedrivninger.
 - d. Andet.

Ansøgt beløb: 2026:

På baggrund af dette ansøger Saneringsudvalget om:

Starttildeling for 2026 på 2 mill. kr.

Efterfølgende fyldes puljen årligt op med 1 mill. kr.

Saneringsudvalget gør opmærksom på, at det gerne står til rådighed for yderligere oplysninger evt. kombineret med et møde med hele udvalget.

Venlig hilsen

Saneringsudvalget

Billund Landdistriktsråd.

Sdr. Omme Landsbyråd

Ang.: Byens Hus, Sønder Omme – Ansøgning til budget 2026

Som det fremgår af vores oplæg om mission, vision og værdier for Byens Hus, er der helt berettiget store forventninger til, hvor meget Byens Hus skal betyde for Sønder Omme.

Det bliver et vitalt omdrejningspunkt for byens fællesskab.

Men der er også en realistisk holdning som tilsiger, at det vil tage en årrække at realisere hele ideen. Når vi ser på erfaringer fra andre byer hvor projekter med sammenlignelige visioner er blevet realiseret, så står det klart, at det er et projekt der kommer til at løbe over flere år.

De to første hurdler er de akutte: Køb af hus og køb af projektledelse til at komme i gang.

Derfor er det konkrete ønske til Billund Kommunes budget 2026:

2,2 millioner til Byens Hus

– Som dækker selve købet af huset (2 millioner) og 200.000.- til projektledelse.

Byens Hus – Samlet budget (flerårigt)

Dette er et kvalificeret bud på en samlet pris på hele projektet "Byens Hus, Sdr. Omme". Det skal klart understreges, at forventningen er et projekt der vil blive realiseret i etaper over flere år.

Køb af mekanikerværksted, tidligere mejeri:

2.600.000 kr.

Skitsering, projektering og rådgivning (dette indebærer alle faser før byggeprojekt):

ca. 2.000.000 kr. eks. moms.

Byggeprojekt, udførelse, aflevering:

ca. 16.875.000 kr. eks. moms.

I alt: 21.475.000 kr. eks. Moms

Finansieringsplan:

Eksterne fonde:	60%
Lokal indsamling:	20%
Billund Kommune	20%

Byens hus

- fra historisk produktionsvirksomhed til byens kreative samlingspunkt

LCAFOLK

Indhold

Indledning	3
Baggrund	4
Målsætning	5
Bygningens historie	6
Idéudvikling	8
Eksisterende forhold	10
Fremtidige forhold	11
Fysiske rammer	19
Afrunding	20

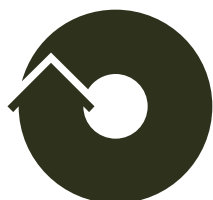
Denne rapport er udviklet af LCAfolk for venner af byens hus, for at belyse potentialerne ved byens hus som et samlingspunkt for Sønder Omme. Her undersøges de bygningsmæssige udbedringer der kræves for at tilbageføre byggeriet til dets historiske arkitektoniske kvaliteter, samt de udbedringerne som har til formål at skabe gode rammer for håndtværksmæssige fællesskaber.

Udgivelsesdato:

Februar 2025

Forfattere:

Christian Rasmussen
Tuva Sveindal

LCAFOLK

Indledning

Byens hus i Sdr. Omme har til formål at skabe et håndværksmæssigt og kreativt fællesskab for alle landsbyens beboere. I dag har byen et yrende foreningsliv med naturlige mødesteder for sportsinteresserede og friluftslivsentusiaster. Dog mangler der en oplagt arena, hvor fællesskabet omkring de håndværksmæssige og kreative interesser kan spire.

Initiativet har til formål at bygge broer mellem generationer, hvor landsbyens mere velkendte ansigter såvel som nyere tilskud kan samles om fælles interesser og aktiviteter.

Den historiske bygning, der både har huset landsbyens mejeri og senere autoforhandler, får med initiativet nyt liv, hvor traditioner og nye ideer mødes, skabes og deles.

Baggrund

Sdr. Omme står over for nogle udfordringer, der hænger sammen med bredere samfundstendenser som urbanisering og demografiske ændringer. Der er behov for initiativer, der kan styrke bosætning, inddragelse og fællesskab, og som kan være med til at gøre byen mere attraktiv for både nuværende og kommende borgere.

Mangel på unge mennesker

Der ses en tydelig tendens til, at befolkningen flytter fra land til by. I Danmark er tilvæksten størst i København og Østjylland, mens især Vestjylland oplever en negativ vækstrate, nogle steder helt ned til -15 %. Kvinder forlader oftere landdistrikterne end mænd, hvilket påvirker fertilitetsraten og befolkningsudviklingen i mindre byer som Sdr. Omme (Gadeberg, 2020). Der er en høj homogenitet i befolkningen i landsbyen, og aldersgruppen 20-35 år er underrepræsenterede. Unge flytter ofte til større byer for uddannelse og arbejde, og færre vender tilbage. Byen har fra 2017-22 oplevet en positiv befolkningsudvikling på 1,5% sammenlignet med 1,7% i kommunen som helhed. Der er kommet 26 nye borgere til de seneste fem år, men befolkningsfordelingen bliver ældre (BLDR, 2025).

Mangel på fællesskabelige arenaer

Der er et begrænset udbud af aktiviteter i byen, der samler borgerne på tværs af alder og interesser. Billund Kommunes udviklingsstrategi Fremtidens Legeplads understøtter byernes individuelle styrker og kendetegn. I Sdr. Ommes udviklingsplan er

der fokus på at skabe et stærkere fællesskab mellem eksisterende borgere og tilflyttere. Der er et særligt behov for at styrke byens fritidstilbud og skabe bedre rammer for børn og unge. Børn i de store folkeskoleklasser har svært ved at deltage i fritidsaktiviteter i Grindsted og Billund grundet mangel på transportmuligheder. Også voksne i alderen 20-60 år og unge, der ikke deltager i sport, mangler naturlige mødesteder og fællesskaber. Kommunens byprofiler peger på nødvendigheden af at udvikle fællesskaber, der favner både børn, unge, voksne og ældre, for at sikre en bæredygtig byudvikling, og byens hus vil være en oplagt arena til dette formål.

Inddragelse af nye borgere

Egnsbyer, som Sdr. Omme, er præget af stærke fællesskaber og en høj grad af samhørighed. Byen har en stærk lokal identitet, men tilflyttere kan have svært ved at blive en del af fællesskabet. Traditioner og sociale normer kan oplæves lukkede for udenforstående, hvilket kan gøre inddragelsen af både danske og internationale tilflyttere udfordrende.

Vision

I forlængelse af det eksisterende sportslige foreningsliv, den smukke omkringliggende natur og den nyeste tilføjelse af Naturrum, skal Byens hus i Sdr. Omme være et inkluderende samlingspunkt, der styrker fællesskabet og bidrager til byens udvikling. Gennem sociale, kulturelle og kreative aktiviteter skal Byens Hus skabe liv i byen, også efter lukketid, fremme trivsel og understøtte en bæredygtig udvikling, der gør Sdr. Omme til et attraktivt sted at bo og besøge. Byens Hus vil geografisk deltage i den offentlige akse gennem byen, og over åen.

Vision

Visionen er at styrke byens identitet og fællesskab ved at skabe en levende og folkerig by med et aktivt byliv og flere arbejdspladser. Målet er at nå 2.000 indbyggere i 2035 og sikre en by i vækst, hvor hovedgaden summer af liv, og hvor Byens Hus fungerer som et naturligt referencepunkt for borgere og besøgende.

Mission

Missionen er at skabe et fælles sprog og et værdiskabende mødested, hvor traditioner bevares, samtidig med at nye initiativer og fællesskaber opstår. Byens hus skal være et sted, hvor mennesker mødes, deler viden og udvikler færdigheder i et miljø præget af nærvær, fordybelse og bæredygtighed.

Værdier

Værdierne bag Byens Hus bygger på kulturarv, fællesskab og innovation. Huset skal synliggøre byens historie og samtidig være et rum for nye traditioner, integration og forbundethed mellem generationer. Med en nysgerrig og legende tilgang skal Byens Hus skabe plads til eksperimenter, læring og sociale relationer, der styrker Sdr. Ommes sammenhængskraft.

Gennem disse mål skal Byens Hus ikke blot være et sted for aktiviteter, men en central drivkraft i Sdr. Ommes udvikling – et hus, der skaber værdi for byen og dens borgere, nu og i fremtiden.

Bygningens historie

Bygningen på Hovedgaden 39 i Sønder Omme er et flot eksempel på den funktionelle arkitektur, der prægede danske stationsbyer i begyndelsen af det 20. århundrede. Da den blev påført i 1937 som et mejeri, spillede ejendommen en central rolle i byens økonomiske og sociale liv, hvilket var karakteristisk for mange stationsbyer (JWH Arkitekter, Plan Gruppen og WE Architecture, 2021). Med et samlet areal på 908 m² fordelt på 10 rum afspejler bygningens størrelse og indretning tidens behov for både produktion og fællesskab (Estate,

n.d.). Den seneste ombygning i 1986 vidner om en tilpasning til skiftende tider og behov, hvilket er typisk for stationsbyernes udvikling, hvor bygninger ofte genanvendes og omformes for at bevare deres relevans i lokalsamfundet. Dengang flyttede Ejnar Larssens autoforretning ind i de ombyggede lokaler, og gav den videreførte bygningens værdi for lokalsamfundet. Når bygningen igen står for tur for at skifte beboere, ønskes der at bibeholde den høje kulturelle og arkitektoniske kvaliteter bygningen besidder.

Idéudvikling

Byens Hus i Sdr. Omme bliver et samlingspunkt, hvor generationer mødes gennem fælles aktiviteter og oplevelser. Huset skaber grobund for sociale og fysiske fællesskaber ved at kombinere værksteder, leg, læring og mødesteder, som kan tiltrække både unge og voksne.

Unge i sociale fysiske sammenhænge

For unge bliver Byens Hus et sted, hvor de kan engagere sig i praktiske og kreative fællesskaber. Aktiviteter som knallertværkstedet, makerspace og gamingområdet giver dem mulighed for at udvikle nye færdigheder, samarbejde med jævnaldrende og samtidig have et fast mødested udenfor skoletiden. Her kan de få ansvar, lære af hinanden og bidrage til et miljø, hvor alle har en rolle at spille.

Fællesskab og aktivitet for voksne og ældre

For voksne og ældre skaber Byens Hus nye muligheder for både socialt og fagligt samvær. Værkstederne gør det muligt at dele og udvikle håndværksmæssige færdigheder, mens mødelokaler, hjemmearbejdsområder og kursusfaciliteter understøtter netværk og vidensdeling. Repaircaféen, hvor man kan reparere og genbruge ting, understøtter samtidig en bæredygtig livsstil og skaber samtaler mellem generationer.

Sammenhængskraft mellem generationer

Ved at samle funktioner for både børn, unge og voksne skaber Byens Hus et naturligt mødepunkt, hvor generationer lærer af hinanden. De yngste kan observere og blive inspireret af de ældre brugere, mens voksne kan videregive viden og traditioner til de unge. Fleksible rum sikrer, at aktiviteterne både kan fungere hver for sig og smelte sammen i fælles arrangementer.

Funktionsidéer

Funktionsidéerne er netop idéer, som kan ændres, sammenlægges eller udvikles på andre måder.

De er udviklet gennem lokalområdets beboere og interessenter. De er på idéniveau og fleksible i deres udformning.

Skabende værksteder:

- Keramikværksted med ovn og adgang til vand.
- Glasværksted med fusingovn og mulighed for glasproduktion.
- Maleriværksted til kreativ udfoldelse.
- Billedproduktion med plads til grafik og fotografi.
- Træ- og metalværksted til større håndværksmæssige projekter.
- Makerspace med 3D-printere, repaircafé og genbrugsidéer.

Sociale og læringsbaserede funktioner:

- Knallertværksted – et trygt miljø for unge, hvor de kan arbejde med mekanik og fællesskab.
- Lounge og værested for børn og unge.
- Legestue for de mindste børn og deres forældre.
- Gamingområde hvor fx Sønder Omme Esport kan få base.
- Multirum – et stort, højt rum, der fungerer som roligt loungeområde.
- Mødelokaler, kursist- og hjemmearbejdsområder, der kan bruges af både private og virksomheder.

Udstilling og vidensdeling:

- Glasburet – et udstillingsområde, med mulighed for salg, for lokale produkter og kunst produceret i Byens Hus.
- Udstillingsområde for byens historie, vidensdeling og en digital infotavle med byens aktiviteter.
- Lager til overskudsmaterialer, der kan genbruges i kreative projekter.

Byens Hus skal være åbent for alle og vil have fleksible åbningstider, så huset kan være i brug både dag og aften.

Med denne kombination af fysiske rammer og funktioner bliver Byens Hus en dynamisk motor i Sdr. Omme – et sted, hvor tradition møder innovation, og hvor fællesskab og kreativitet skaber liv i byen.

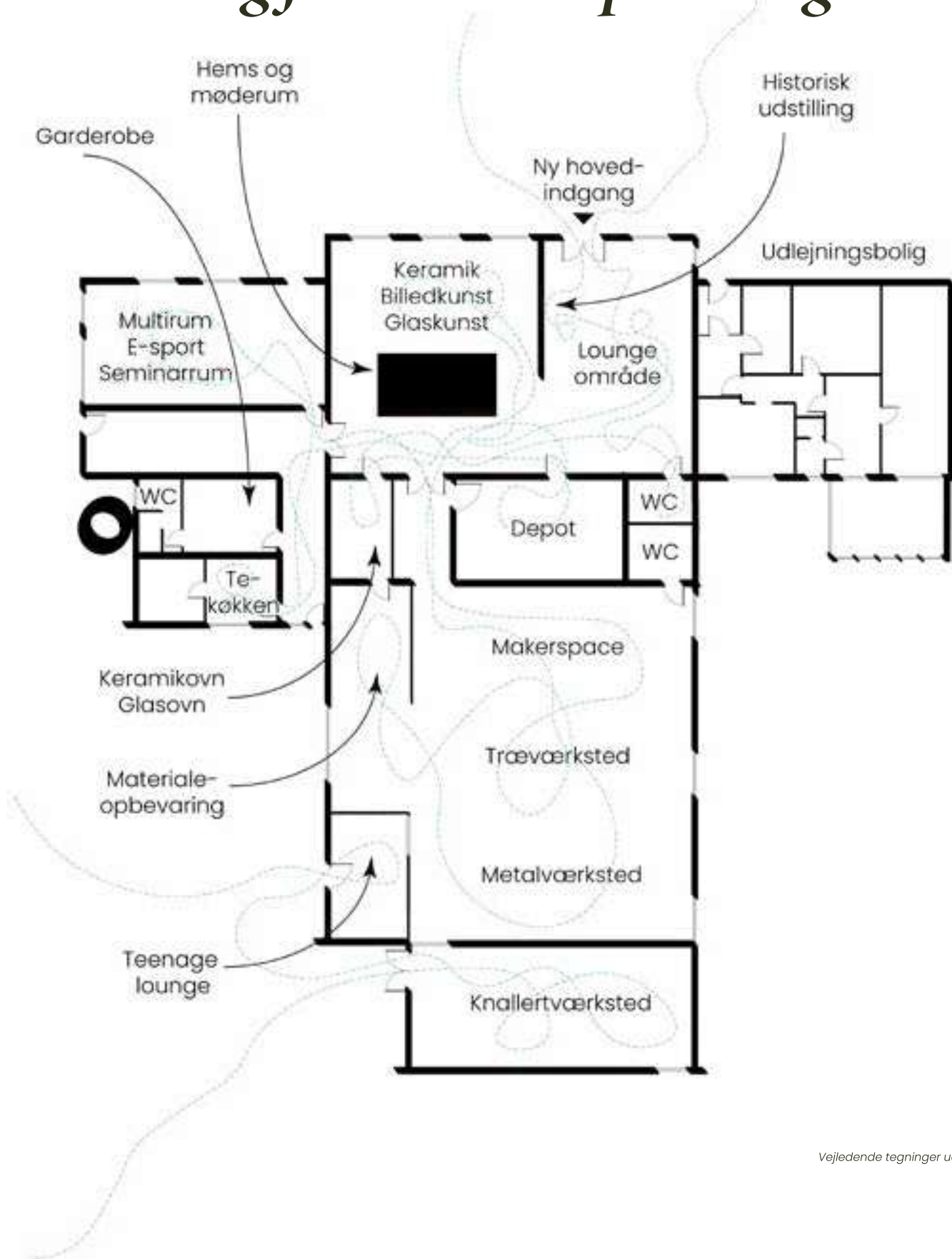

Eksisterende forhold

Fremtidig funktionsdisponering

Vejledende tegninger uden ansvar

Kreaværkstedet

Kreaværkstedet indeholder faciliteter til keramik-, glas- og billedkunstfaciliteter. Her kan personer, store som små, arbejde på håndværk, deltage i det kreative fællesskab og få adgang til værktøjer og vejledninger. Brugere får tekniske og kreative færdigheder, men også et socialt fællesskab.

Funktionskrav:

- Keramikovn
- Fusionovn
- Efterisolering
- Punktudsug
- Ventilation
- Vandtilgang

Træ- og metalværkstedet

Træ- og metalværkstedet indeholder faciliteter til bearbejdning af træ og metal. Her kan børn og unge udvikle deres håndværksmæssige færdigheder ved hjælp af erfarne voksne og ældre. Det er et kreativt værkstedsområde hvor aldersgrupper på tværs kan hjælpe og lære af hinanden.

Funktionskrav:

- Træmaskineri
- Metalmaskineri
- Efterisolering
- Svejseområde
- Punktudsug
- Ventilation
- Vandtilgang
- Kraftstik

Makerspace

Makerspacet er et innovativt værkstedsområde, hvor børn, unge og voksne kan eksperimentere med moderne teknologi og digital fabrikation. Her kan borgere udvikle færdigheder inden for 3D-print og laserskæring i et miljø, der fremmer kreativitet og vidensdeling. Makerspacet skaber en ramme for læring og samarbejde på tværs af generationer, hvor erfarne brugere kan guide nybegyndere.

Funktionskrav:

- 3D-printere
- Laserskærer
- Ventilation og udsugning
- Fleksible arbejdsborde

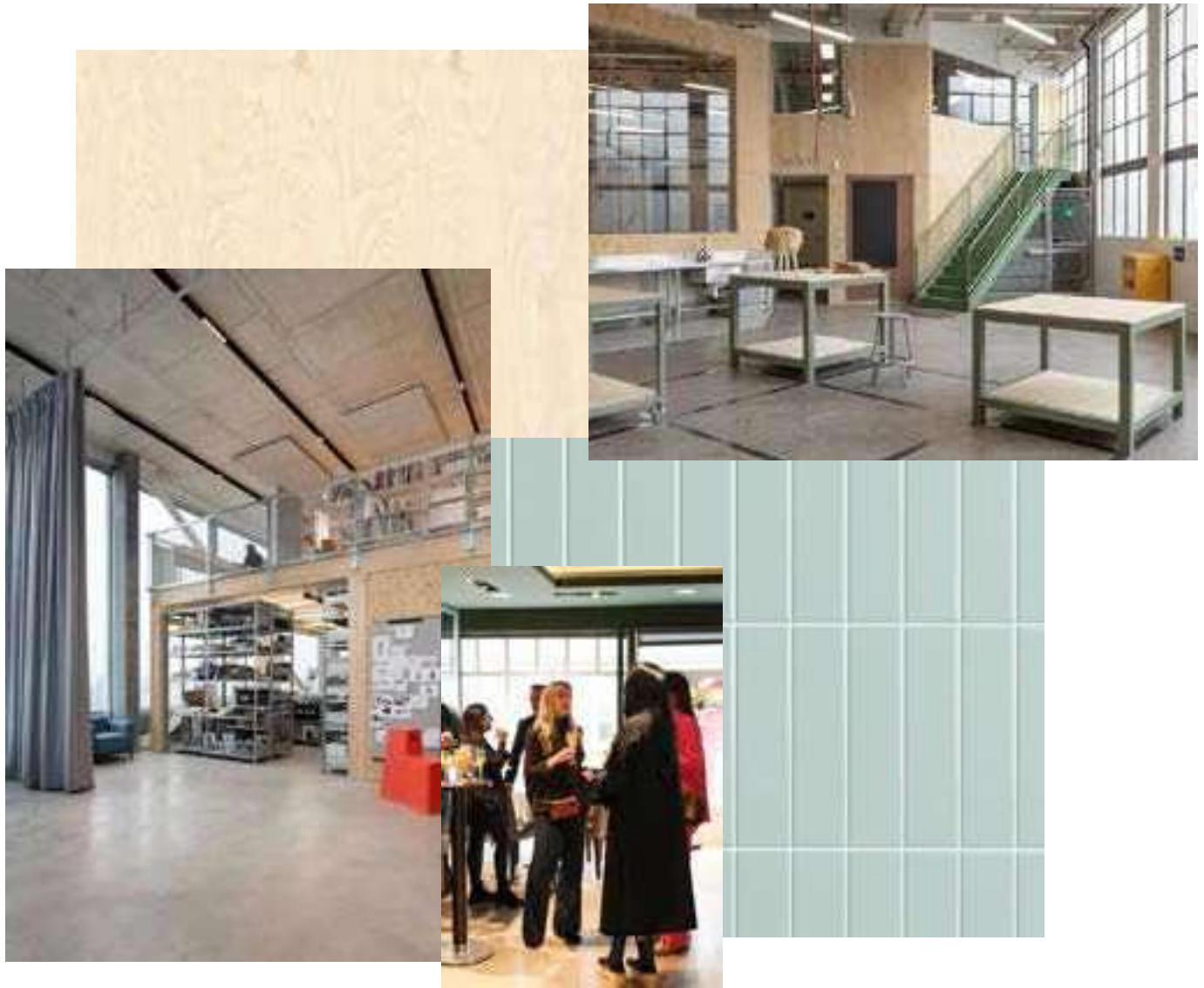

Knallertværksted

Knallertværkstedet er et praktisk værksted, hvor unge kan reparere, vedligeholde og ombygge deres knallerter i et trygt og socialt fællesskab. Her lærer de tekniske færdigheder, problemløsning og ansvarlighed, mens de arbejder sammen med erfarne voksne og mekanikkyndige. Værkstedet fungerer både som et læringsrum og et samlingspunkt, hvor unge kan mødes og dele deres interesse for mekanik og motorer.

Funktionskrav:

- Løfteborde til knallerter
- Mekanikværktøj og specialudstyr
- Ventilation og udsugning
- Sikker opbevaring og aflåselige skabe
- Adgang til strøm og trykluft

Foyer og multirum

Foyeren fungerer som Byens Hus' indgangsparti og centrale mødested. Her kombineres hjemmearbejdspladser, mødelokaler og en mini-udstilling om byens historie for at skabe et åbent og inviterende miljø. Området tilbyder en rolig atmosfære, hvor borgere kan arbejde, afholde møder eller fordybe sig i byens fortællinger. Samtidig fungerer det som en fleksibel zone, hvor besøgende naturligt mødes og orienterer sig i husets øvrige funktioner.

Funktionskrav:

- Fleksible hjemmearbejdspladser
- Mødelokaler i forskellige størrelser
- Mini-udstilling med interaktive elementer om byens historie
- Informationsskærm/kalender over aktiviteter i Byens Hus
- Akustisk regulering for roligt arbejdsmiljø
- Ventilation

Multirum

Multirummet er et alsidigt og rummeligt område i Byens Hus, der kan tilpasses forskellige aktiviteter. Det fungerer som en fleksibel ramme for kurser, seminarer og workshops, men kan også omdannes til et moderne gaming- og e-sportsområde for byens unge. Rummet skaber mulighed for læring, fællesskab og digital fordybelse, hvor både undervisning og sociale aktiviteter kan finde sted.

Funktionskrav:

- Storskærm og projektor til præsentationer og gaming-events
- Lydisolering og akustikregulering for optimal oplevelse
- Mulighed for mørklægning ved digitale arrangementer
- Ventilation

Glasburet

Glasburet er Byens Hus' udstillingsområde, hvor lokale kunstnere og håndværkere kan præsentere og sælge deres værker. Her vises produkter skabt i husets værksteder – fra keramik og glasarbejde til malerier og træhåndværk. Glasburet skaber synlighed omkring det kreative arbejde i Byens Hus og fungerer som en platform for både erfarne og nye kunstnere. Samtidig bliver det et dynamisk rum, hvor besøgende kan opleve byens kreativitet og købe unikke, lokalt producerede genstande.

Funktionskrav:

- Fleksible udstillingspodier og reolsystemer
- Salgsdisk og betalingsmulighed for lokale produkter
- Ventilation

Fysiske rammer

Byens Hus i Sdr. Omme skal gennemgå en nænsom renovering, hvor bygningens oprindelige udtryk bevares og forstærkes. Fokus er på at skabe et robust og funktionelt hus, der kan rumme en bred vifte af aktiviteter uden at gå på kompromis med bygningens historiske kvaliteter.

Renoveringen kan bl.a. omfatte:

- **Bevarelse af bygningens indre karakter:** Tilføjelse af rå og naturlige materialer skal være i fokus, så huset får en autentisk og robust atmosfære, samtidig med at den indre karakter bevares.
- **Udskiftning af vinduer:** Vinduer skiftes for at sikre energieffektivitet og et bedre indeklima.
- **Efterisolering:** Der foretages en nænsom efterisolering, så bygningen kan anvendes året rundt uden unødig varmetab.
- **Renovering af skorsten:** Skorstenen bevares og restaureres, så den forbliver en synlig del af husets udtryk.
- **Udskiftning af porte:** De eksisterende porte erstattes med en ny løsning, der både bevarer det oprindelige udtryk og sikrer bedre funktionalitet.
- **Etablering af ventilationsanlæg:** For at sikre et sundt indeklima til de mange aktiviteter installeres et nyt ventilationsanlæg.
- **Tilslutning til fjernvarme:** Bygningen kobles på fjernvarmenettet for at sikre en bæredygtig og energieffektiv opvarmning.
- **Nye varmekilder:** Nye varmekilder skal etableres i huset, der energieffektivt opretholder temperaturer året rundt.
- **Brandstrategi:** Der skal etableres en brandstrategi for bygningens nye funktion.
- **Toiletfaciliteter:** Der skal etableres flere toiletfaciliteter, der tilgodeser bygningens nye funktion samt gangbesværede.
- **Genetablering af facade:** Facaden mod hovedvejens nuværende porte fjernes, og facaden føres tilbage til sit oprindelige udtryk med de gamle mejerivinduer, så bygningen igen får et åbent og imødekommende udtryk.

Bygningen skal kunne tåle at blive brugt, uden at man skal være bange for at svine til. Derfor vil robuste materialer og fleksible løsninger være en del af renoveringen, så rummene kan rumme både kreative, håndværksmæssige og sociale aktiviteter.

Afrunding

Byens Hus i Sdr. Omme vil skabe stærkere fællesskaber, øge trivsel og styrke byens udvikling. For den enkelte borger betyder det nye læringsmuligheder, sociale fællesskaber og et sted at udfolde sig kreativt og fagligt. Lokalsamfundet vil opleve øget aktivitet, nye arbejdspladser og en styrket identitet, der gør byen mere attraktiv for både nuværende og kommende beboere. Kommunen vil drage fordel af en mere folkerig, engageret og bæredygtig by, der aktivt arbejder for sin egen udvikling. På længere sigt kan projektet endda inspirere andre byer til at skabe lignende initiativer, der fremmer lokalt fællesskab og bæredygtig udvikling.

Byens Hus er ikke blot en bygning – det er et dynamisk samlingspunkt, hvor tradition og innovation mødes. Med fælles engagement og stærke lokale kræfter vil det bidrage til en levende, folkerig og sammenhængende by, hvor mennesker mødes, lærer og skaber fremtiden sammen.

Kilder

Billund Landdistriktsråd (n.d.) *Statistisk information*. Available at: <https://bldr.dk/landdistrikter/statistik/> (Accessed: 22 February 2025).

Billund Kommune (2024) *Sønder Omme Byprofil*. Available at: [URL] (Accessed: 22 February 2025).

Estate (n.d.) *BBR-oplysninger for Hovedgaden 39, Sønder Omme*. Available at: <https://www.estate.dk/bbr-oplysninger/soender-omme/hovedgaden-39/> (Accessed: 22 February 2025).

Gadeberg, L.S. (2020) 'Livet på landet er ikke altid lykken', Videncentret Bolius. Tilgængelig på: <https://www.bolius.dk/livet-paa-landet-er-ikke-altid-lykken-48559> (Tilgået: 22. februar 2025).

JWH Arkitekter, Plan Gruppen og WE Architecture (2021) *De historiske stationsbymidter som kulturarv - udvikling eller afvikling*. Realdania. Tilgængelig på: <https://realdania.dk/publikationer/faglige-publikationer/de-historiske-stationsbymidter-som-kulturarv> (Adgang: 22. februar 2025).

Sdr. Omme Landsbyråd (2023) *Sdr. Omme Udviklingsplan 2023-2033*. Available at: [URL] (Accessed: 22 February 2025).

Illustrationsliste

Side 10

<https://www.ejendomstorvet.dk/køb/syddjylland/billund/lager-produktion/49c86494-5527-4c58-8d74-2a3d0c043d46>

Side 12

<https://www.isn-nice.com/our-school/renovation-project>
<https://dk.pinterest.com/pin/945122671802655599/>
<https://dk.pinterest.com/pin/302656037472924266/>

Side 13

<https://www.designboom.com/art/nicholas-shurey-interview-studio-visit-11-14-2020/>
<https://www.woby.design/>
<https://dk.pinterest.com/pin/85286986687594488/>

Side 14

https://www.ki.com/products/name/stout-tables/
https://dk.pinterest.com/pin/8936899256683935/
https://www.indiamart.com/proddetail/
aluminium-profile-frame-machine-enclo-
sure-24922742562.html
https://dk.pinterest.com/pin/339529259434581785/

Side 15

[illegible]

Side 16

https://amplearchitecture.com.au/fab9
https://www.huerlemann.com/work/
our-new-home-1?filter=all
https://www.onewarwickpark.co.uk/
corporate-events/

Side 17

<https://www.studiociao.com.au/studio-ciao-journal>
<https://www.ebluegaming.com/references-arena>
<https://www2.folchstudio.com/montoya/>

Side 18

https://www.kanban-j.com/kaimono/open_close/kjrk-45-top.html
<https://www.architonic.com/en/project/wiel-arets-academy-of-art-architecture/5103638?epik=dj0yJnU9RXN0SUw2THN4THhlQWtMREVONzVrRkVDWHRCc0ttMzcmcD0w-Jm49QzMwTlPSTEVoM0lnNkZhcTdLOTV6dyZ0P-UFBUQFBR2U0Fow>
https://retail-focus.co.uk/converse-renew-canvas-pop-up-at-coal-drops-yard/?fbclid=IwY2xjawlm0RFleHRuA2FlbQlXMAABHWWXQv0ppm_mP46rMWCUjdUbRz2puGKrQgfj4vWbRz2h0RkHBG-oH6WPNfNg_aem_HHZL3S4-MbRBePXyjUAXVQ
<https://www.behance.net/gallery/Archiwood-exhibition/7292789>

Grindsted 02. juni 2025

Budgetønske for Budget 2026

Kultur- og Fritidsrådet har besluttet at indsende et budgetforslag i forbindelse de kommende budgetforhandlinger til Budget 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Billund Kommune har med uddannelsespuljen under Folkeoplysningsloven skabt mulighed for, at frivillige i folkeoplysende foreninger kan få dækket udgifter til kurser og uddannelse, som styrker deres kompetencer og engagement i det frivillige arbejde. Puljen har i en årrække været fastsat til 180.000 kr.

Det er Kultur- og Fritidsrådets opfattelse, at denne pulje er et vigtigt redskab til at understøtte og kvalificere det frivillige foreningsliv i kommunen. Igennem de seneste år har Kultur- og Fritidsrådet overført midler til uddannelsespuljen fra aftenskoleområdet, hvor der har været overskydende midler. Dette er fordi uddannelsespuljen bliver søgt i et stort omfang. Puljen er i flere år blevet fuldt udnyttet.

Kultur- og Fritidsrådet foreslår derfor, at uddannelsespuljen permanent forhøjes fra 180.000 kr. til 360.000 kr. årligt. En fordobling vil give flere foreninger mulighed for at deltage i relevante kurser og bidrage til et mere kvalificeret og bæredygtigt foreningsliv.

Samtidig med en forhøjelse af uddannelsespuljen, anbefaler Kultur- og Fritidsrådet, at det vil fremadrettet være muligt at søge på op til 4.000 kr. frem for de 3.000 kr. i dag.

Det er rådets vurdering, at en investering i uddannelse og kompetenceudvikling er en investering i kvaliteten og robustheden af det lokale demokrati og foreningsliv – helt i tråd med intentionerne i Folkeoplysningsloven.

Kultur- og Fritidsrådet opfordrer derfor Billund Kommunes Kommunalbestyrelse til at prioritere en styrkelse af uddannelsespuljen i de kommende budgetforhandlinger.

På vegne af Kultur- og Fritidsrådet

Anette Grønholt Andersen

Formand for Kultur- og Fritidsrådet

Foreløbige takster

Foreløbigt takstblad til budget 2026

I dette afsnit fremgår de foreløbige takster for 2026 sammenholdt med taksterne i 2025. I visse tilfælde fremgår det, at takstberegningen afventer. Dette skyldes følgende:

- At beregningsgrundlaget for taksten afhænger af det vedtagne budget og først kan beregnes her. Eksempelvis madtakster under Voksenstøtte.
- At der afventes udmelding om fremskrivningsprocent fra f.eks. KL. Eksempelvis lokaleudlejningstakster og andre takster inden for Kultur, Fritid og Branding.
- At der afventes udmelding af en fastsat takst fra ministerier eller styrelser. Eksempelvis takster for special- og omsorgstandpleje.

Taksterne skal endelig godkendes inden budgetårets start.

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
BØRNE- OG FAMILIEUDVALGET		
Daginstitutioner for børn (pr. måned)		
Der betales for 11 måneder		
Kommunal dagpleje:		
Fuldtidsplads	3.350,00	Afventer
30 timer (forbeholdt forældre på barsels- eller forældreorlov)	2.975,00	Afventer
Kombinationstilbud i dagplejen (forbeholdt forældre med arbejdstid udenfor normal åbningstid):		
38 timer	3.140,00	Afventer
32 timer	3.015,00	Afventer
25 timer	2.870,00	Afventer
Vuggestuer:		
48 time modul	5.195,00	Afventer
40 time modul	4.435,00	Afventer
30 time modul	3.490,00	Afventer
Frokostordning	585,00	Afventer
Børnehaver:		
48 time modul	2.775,00	Afventer
40 time modul	2.415,00	Afventer
30 time modul	1.965,00	Afventer
Frokostordning	585,00	Afventer
Særlige dagtilbud:		
BU-Grindsted Syd - Sommerfuglene, pr. døgn	1.153,00	Afventer
Klubber:		
Juniorklubben (der betales for 10 måneder)	95,00	Afventer
Skolefritidsordninger (månedstakst)		
Der betales for 11 måneder. Betalingen følger indmeldelsesdato.		
Morgen	410,00	Afventer
Eftermiddag	1.820,00	Afventer
Begge (morgen/eftermiddag)	2.230,00	Afventer
Juli måned er som udgangspunkt betalingsfri. Dog kan placering af den betalingsfri måned - defineret som 4 sammenhængende uger - frit vælges i perioden fra 1. maj til 30. september. Det er muligt - helt eller delvist - at bruge SFO i den betalingsfri måned. Såfremt der gøres brug af dette, betales herfor på ugebasis med 1/4 af den ordinære takst.		
Ugetakst/feriebørn:		
Morgen	103,00	Afventer
Eftermiddag	455,00	Afventer
Begge (morgen/eftermiddag)	558,00	Afventer
Førskolebørn: (fra 1. april til uge 31)		
Heldagsplads	Se 48 timer børnehave	Se 48 timer børnehave
Mariehønen (special SFO)	Se SFO	Se SFO
Juli måned er betalingsfri. Det er muligt at bruge SFO i den betalingsfri måned. Såfremt der gøres brug af dette, betales herfor på ugebasis med 1/4 af den ordinære takst.		
Tandplejen		
Omsorgstandpleje	610,00	Taksten er lovbestemt og udmeldes i november
Specialtandpleje	2.280,00	Taksten er lovbestemt og udmeldes i november
Taksterne er lovbestemte og udmeldes i november		

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
VOKSENUDVALGET		
Madservice (i eget hjem)		
Hovedret	63,00	Afventer
Biret	47,00	Afventer
Biret ifølge med hovedret	37,00	Afventer
Servicepakken (på plejehjem)		
Frokost/aftensmad	50,00	Afventer
Morgenmad	38,00	Afventer
Mellemmåltider	38,00	Afventer
Fuldkost	140,00	Afventer
Gæstemiddag	114,00	Afventer
Fuldkost-ordning	4.261,00	Afventer
Vask		
Borger vask pr. måned - plejehjem	377,00	Afventer
Borger vask pr. måned - hjemmeboende	377,00	Afventer
Aflastning pr. uge*	129,00	Afventer
* kan ikke overstige prisen pr. måned.		
Transport		
Egenbetaling for transport til dagcenter og skærmet enhed tur/retur	78,00	Afventer
Takst pr. måned - afhængig af boligens størrelse		
Sdr. Omme Plejehjem, Rahbæksvej 18, Sdr. Omme	4.115-5.328	Afventer
Fynsgade Plejehjem, Grindsted	4.505-5.427	Afventer
Sydtoften Plejehjem, Sydtoften 100B, Grindsted	5.310-5.950	Afventer
Hejnsvig Plejehjem, Kirkevej 8g - 10s, Hejnsvig	4.262-7.155	Afventer
Ældreboliger, Lindevej 3-61, Billund	5.072	Afventer
Plejehjem Frihavnen, Degnelodden, Vorbasse	5.689-6.926	Afventer
Billund Plejehjem, Skolevej 2, Billund	5.464-6.850	Afventer
Ældreboliger, Skolevej 12 A-F, Billund	6.178	Afventer
Lindegården, Tingvejen, Grindsted	5.567	Afventer
Fasanhuset, Sydtoften 100A, Grindsted	6.373	Afventer
Fritvalgstakster for privatleverandør		
Praktisk hjælp uden moms (pr. time)	417,00	Afventer
Personlig pleje - bekvem tid uden moms (pr. time)	417,00	Afventer
Personlig pleje - aften uden moms (pr. time)	552,00	Afventer
Personlig pleje - nat uden moms (pr. time)	553,00	Afventer
Personlig pleje dag - weekend uden moms (pr. time)	532,00	Afventer
Uddelegeret Sundhedslovsydelse uden moms (pr. time)	483,00	Afventer
Forret/dessert uden moms (pr. time)	28,52	Afventer
Hovedret uden moms (pr. time)	98,55	Afventer
Takster til friplejehjem		
Opholdsbetaling på friplejehjem (pr. døgn)	1.574	Afventer
Salg af pladser til andre kommuner (Handicap og Psykiatri)		
Lyngsø (pr. døgn)	1.256	Afventer
Sydtoften 381 (pr. døgn)	2.244	Afventer
Bo-Lindegården (pr. døgn)	3.031	Afventer
Ungbo (pr. døgn)	1.499	Afventer
Beskæftigelse (pr. døgn)	381	Afventer
Job i erhverv (pr. døgn)	49	Afventer

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
TEKNIK-, PLAN- & KULTURUDVALGET		
Gebyrer		
Leje af festplads (cirkusplads)	590,06	607,17
Vejbelysning ved private fællesveje:		
Kommerciel servicevejvisning:		
Ansøgning om opsætning pr. ansøgning	5.201,63	5.352,48
Drift og vedligeholdelse pr. tavle pr. år	252,85	263,67
Udgift til indkøb af tavle+nedgravning er efter regning		
Gebyr for jordflytning	19,00	15,20
Flytning af jord - erhvervsaffald	Beregnes individuelt	Beregnes individuelt
Parkeringsfondsbidrag:		
Grindsted pr. p-plads anlagt som fladeparkering	57.526,00	57.526,00
Billund pr. p-plads anlagt som fladeparkering	57.526,00	57.526,00
P-hus parkering	Beregnes individuelt	Beregnes individuelt
P-kælder	Beregnes individuelt	Beregnes individuelt
Link til Billund Vand vedr. producentgebyr for emballageaffald		Afventer
Grindsted Svømmehal		
Enkelt billet barn	30,00	30,00
Enkelt billet voksen	60,00	60,00
Babysvømning: mor/far og 1 baby, enkelt billet	75,00	75,00
10 klipskort - børn 1 klip, voksne 2 klip, babysvømning 3 klip	245,00	245,00
30 klipskort - børn 1 klip, voksne 2 klip, babysvømning 3 klip	600,00	600,00
50 klipskort - børn 1 klip, voksne 2 klip, babysvømning 3 klip	775,00	775,00
1/2 års morgenkort inkl. lørdag - voksen	1.400,00	1.400,00
Aldersinddeling:		
0 - 1 år	Gratis	Gratis
2 - 15 år	Børn	Børn
16 - derover	Voksen	Voksen
Vorbasse Svømmehal		
Enkelt billet barn	30,00	30,00
Enkelt billet voksen	60,00	60,00
10-klipskort: barn 1 klip voksne 2 klip	245,00	245,00
30-klipskort: barn 1 klip voksne 2 klip	600,00	600,00
50-klipskort: barn 1 klip voksne 2 klip	775,00	775,00
1/2 års morgenkort tirsdag og torsdag morgen	1.125,00	1.125,00
1 mdr.	99,00	99,00
Aldersinddeling:		
0 - 1 år	Gratis	Gratis
2 - 15 år	Børn	Børn
16 - derover	Voksen	Voksen
Fælles for kommunens svømmehaller		
Foreninger/organisationer, der ikke opfylder betingelserne for at få svømmehallen stillet til rådighed, og ikke kommunale institutioner:		
Pr. time uden livredder	2.146,38	Afventer
Pr. time inkl. livredder og opsyn, mandag - fredag	2.436,22	Afventer
Pr. time inkl. livredder og opsyn, lørdag - søndag	2.519,52	Afventer
Foreninger/organisationer, der opfylder betingelserne for at få svømmehallen stillet til rådighed, og kommunale institutioner:		
Livredder, hverdage kl. 06.00-17.00	289,84	Afventer
Livredder, tillægstimer	374,28	Afventer
Varmtvandsbassin pr. time	1.078,32	Afventer

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
Vorbasse Fitness & Motion		
Deltagerbetaling		
Motionscenter		
1 mdr.	199,00	199,00
1 mdr. (inklusive adgang til svømmehal eller holdtræning)	249,00	249,00
1 mdr. (inklusive adgang til svømmehal og holdtræning)	299,00	299,00
1 mdr. alle hverdage mellem 6.30-14.00	149,00	149,00
Holdsport (spinning, power fitness, outfit mm.)		
1 mdr.	99,00	99,00
10 turskort	250,00	250,00
30 turskort	750,00	750,00
50 turskort	1.250,00	1.250,00
1 gang træning i fitnesscenter alle dage	25,00	25,00
Biblioteker		
Udlån:		
Lånerkort, børn	Gratis	Afventer
Bortkomne lånerkort	12,00	Afventer
Lånerkort (voksne)	Sundhedskort	Sundhedskort
Overskridelse af lånetid (børn)	10,00	Afventer
Overskridelse af lånetid (voksne)	20,00	Afventer
Overskridelse af lånetid med mere end 2 uger (børn)	25,00	Afventer
Overskridelse af lånetid med mere end 2 uger (voksne)	50,00	Afventer
Overskridelse af lånetid med mere end 1 måned (børn)	100,00	Afventer
Overskridelse af lånetid med mere end 1 måned (voksne)	200,00	Afventer
* børn defineres som 0-13 år		
Fotokopier		
A4	2,00	Afventer
A3	4,00	Afventer
Erstatning:		
Bortkomne /ødelagte materialer erstattes til genanskaffelsesprisen		
Museum		
Entre		
Børn (0-18 år)	Gratis	Gratis
Voksne:	65,00	65,00
Gruppeentre		
Grupperabat for grupper over 15 personer (gælder ikke ved arrangementer): 10% af normal entrépris		
Gruppebesøg med faglig omvisning og -forløb		
Gruppebesøg med faglig omvisning: entré samt omvisning for max 25 personer inden for museets åbningstid og kontortid, alle hverdage kl. 8-16.	650 + entre/pr. pers.	650 + entre/pr. pers.
Gruppebesøg med faglig omvisning: entré samt omvisning for max 25 personer uden for museets åbningstid.	1000 + entre/pr. pers.	1000 + entre/pr. pers.
Gruppebesøg, der er del af et uddannelses- og erhvervspraktikforløb	Gratis	Gratis
Grupper - arrangementer med gratis adgang til museumsfaciliteter		
mindre grupper, max 25 gæster	650 + entre/pr. pers.	650 + entre/pr. pers.
større grupper, max 49 gæster	1300 + entre/pr. pers.	1300 + entre/pr. pers.
store grupper, max 75	1950 + entre/pr. pers.	1950 + entre/pr. pers.
øvrige, max 150:	3000 + entre/pr. pers.	3000 + entre/pr. pers.
Der tilbydes et fagligt program som del af arrangementet.		
Gruppebesøg og gruppearrangementer kan entre kombineres med grupperabat på 10% v. grupper over 15 pers.		
Museum plus-kort		
Museum plus-kort, private:	250,00	250,00
plus/fordelsrabat: fri entré, invitation til udstillingsåbninger, nyhedsbreve, 20% i museumsbutik og rabat ved særlige offentlige arrangementer		
Museum plus-kort, almennyttige foreninger og offentlige institutioner, Billund Kommune*	1.500,00	1.500,00
plus/fordelsrabat: gratis adgang til faciliteter på museet, invitation til udstillingsåbninger, nyhedsbreve og rabat ved særlige offentlige arrangementer		
Museum plus-kort, øvrige foreninger**	3.000,00	3.000,00
plus/fordelsrabat: gratis adgang til faciliteter på museet, invitation til udstillingsåbninger, nyhedsbreve og rabat ved særlige offentlige arrangementer		

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
Øvrige		
Medlemmer af Karensminde Venner, særpris på Museum plus-kort (gyldig fra 2022)	100,00	100,00
*		
Almentnyttige foreninger er foreninger med en formålsparagraf med et socialt formål/sigte		
Offentlige institutioner med socialt sigte, fx plejehjem, opholdssteder m.fl.		
**		
Øvrige foreninger er foreninger med andre formål, brancheforeninger, interesseorganisationer m.fl.		
Forhøjede billetpriser ved særlige arrangementer	Varierende - annonceres løbende	Varierende - annonceres løbende
Kulturskolen		
Som udgangspunkt betales der 4 rater i løbet af en sæson. Raterne forfalder i november		
januar, marts og maj.		
Talentlinjeelever gives friplads efter retningslinjerne for kommunens		
daginstitutioner. Taksterne er gældende for sæsonen 2026/27		
Billedskole		
Billedskole, 34 ugers hold, 90 min	632,75	664,39
Billedskole 34 ugers hold, 120 min.	840,03	882,03
Talent Billund, Kunstlinjen og Tegnelinjen, 34 uger	1.254,59	1.317,32
Balletskole og moderne dans		
Danseskole, 34 uger, 30 min.	272,74	286,38
Danseskole, 34 uger, 45 min.	409,11	429,57
Danseskole, 34 uger, 60 min.	501,84	526,93
Danseskole, 34 uger, 75 min.	632,75	664,39
Danseskole, 34 uger, 90 min.	752,76	790,40
BalletYoga, 34 uger, 60 min. for voksne	796,39	836,21
Talent Billund Dans m. 1 hovedfag	1.160,82	1.218,86
Talent Billund Dans m. 2 hovedfag	1.658,24	1.741,15
Musikskole		
Musikskole – under 25 år		
Sang- og instrumentalundervisning:		
Solo 1 elev i 25 min. pr uge i 34 uger	1.200,05	1.260,05
Hold 2-3 elever i hhv. 25 eller 35 min.	676,39	710,21
Musikklubberne, 45 min. i 34 uger	501,84	526,93
Musikstarter - 10-ugers hold	916,40	962,22
Musikraketten, 45 min., 34 uger	501,84	526,93
Musikværkstedet, 45 min., 34 uger	501,84	526,93
LEGOLAND Billund Garden – 4 rater á	1.276,41	1.340,23
Talent Billund Musik	1.690,97	1.775,52
Billund Garden og Talentlinjen kræver særlig optagelsesprøve		
Sammenspil eller kor, hvis man går til sang- eller instrumentalundervisning	Gratis	Gratis
Sammenspil eller kor, hvis ingen sang- eller instrumental undervisning:		
Spirekor og Juniorkor, 45 min., 34 uger	343,65	360,83
MAK, 45 min., 34 uger	343,65	360,83
Underholdningsorkestret, 120 min.	458,20	481,11
Band, 60 min., 34 uger	414,56	435,29
Go Vocal, 135 min	261,83	274,92

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
Musikskole – over 25 år		
Sang- og instrumentalundervisning:		
Solo 1 elev i 25 min. pr uge i 34 uger	1.865,52	1.958,80
Hold 2-3 elever i hhv. 25 eller 30 min pr uge i 34 uger	1.090,95	1.145,50
Sammenspil, hvis man går til sang- eller instrumentalundervisning	Gratis	Gratis
Sammenspil, hvis ingen sang- eller instrumentalundervisning:		
Underholdningsorkestret, 120 min.	534,57	561,30
Band, 60 min., 34 uger	1.090,95	1.145,50
Instrumentleje		
Billund Kulturskole råder over et antal af instrumenter til udlejning. Se nærmere på hjemmesiden.		
Instrumentleje - 4 rater á	190,92	200,47
Unge- og Kulturhuset		
Store sal		
Foreninger - pr. dag	2.000,00	2.000,00
Erhvervsdrivende og private - pr. dag	5.000,00	5.000,00
Lille sal		
Kulturelle foreninger, private og erhvervsdrivende - pr. time	297,00	297,00
Øvelokaler		
Kulturelle foreninger, private og erhvervsdrivende - pr. time	297,00	297,00
Lokaleudlejning		
Haller		
Idrætshal med 2 omklædningsrum:		
Pr. time	642,43	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
Ekstra omklædningsrum (2 stk):		
Pr. time	54,77	Afventer
Mødelokale pr. time - alm. (20-89 m2)	160,85	Afventer
Mødelokale pr. time - stor (90-175 m2)	188,92	Afventer
Klublokaler fast lejepris pr. måned	2.471,60	Afventer
Minihal (400-799 m2) inkl. 2 omklædningsrum:		
Pr. time	384,31	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
Sale/aktivitetsrum - alm (50-99 m2)	123,07	Afventer
Sale/aktivitetsrum - stor (100-299 m2)	188,92	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
Findes der omklædningsrum, medfølger der 2 omklædningsrum i prisen		
Springcenter med tilløb (400-799 m2)	384,31	Afventer
Springcenter uden tilløb (100-299 m2)	188,92	Afventer
Skydefaciliteter indendørs	123,07	Afventer
E-sportslokale	188,92	Afventer
Skoler		
Klasseværelse, møde- og klublokaler pr. time	164,31	Afventer
Faglokaler pr. time	328,63	Afventer
Vorbasse inkl. aula og fællesarealer pr. døgn	838,70	Afventer
Billund Centret		
M1 (76 kvm - mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
M2 (64 kvm - mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
M3 (32 kvm - mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
M4 (20 kvm - mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
Kultursalen (aktivitetsrum)		Afventer
For folkeoplysende foreninger - pr. time	188,92	Afventer
For erhvervsdrivende og private - pr. time	493,53	Afventer
For erhvervsdrivende og private pr. dag	2.909,20	Afventer
Koncertsalen (aktivitetsrum)		Afventer
For folkeoplysende foreninger - pr. time	188,92	Afventer
For erhvervsdrivende og private - pr. time	363,65	Afventer
For erhvervsdrivende og private pr. dag	1.870,20	Afventer

TAKSTBLAD 2026

	Takst 2025 (2025-priser)	Takst 2026 (2026-priser)
STUDIO 1 (65 kvm - alternativ til mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
STUDIO 2 (62 kvm - alternativ til mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
STUDIO 3 (64 kvm - alternativ til mødelokale) pr. time	160,85	Afventer
Opstillinger		
Opstilling i Kultursalen	700,00	700,00
Opstilling i Koncertsalen	500,00	500,00
Opstilling i mødelokaler	300,00	300,00
Udlejning af udendørsanlæg		
1 fodboldbane + 2 omklædningsrum:		
Pr. time	328,63	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
1 håndboldbane + 2 omklædningsrum:		
Pr. time	164,31	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
1 atletikbane + 2 omklædningsrum:		
Pr. time	328,63	Afventer
Ved særarrangementer ud over 1 dag kan prisreduktion aftales		
Kunstgræsbaner i Billund og Grindsted:		
Ved booking af hel bane pr. time	1.000,00	1.000,00
Ved booking af halv bane pr. time	500,00	500,00
ØKONOMIUDVALGET		
Folkeregisteroplysninger (lovbestemt max beløb 83 kr.)	75,00	
Bopæls- og civilstandsattester (lovbestemt max beløb 83 kr.)	75,00	
Kopi af vielsesattester	85,00	
Sundhedskort (lovbestemt)	40,00	Lovbestemt og udmeldes af Sundhedsministeriet i en cirkulæreskrivelse senere på året.
Opkrævning		
Rykkergebyr pr. rykker, restancemeddelelser	250,00	Afventer
Renter ved for sent indbetaling pr. påbegyndt måned:		
Ejendomsskat, lovbestemt	0,4%	Afventer
Tilsynsafgifter miljøbeskyttelsesloven (jf. Miljøbeskyttelsesloven §88)	1,3%	Afventer
Andre restancer i henhold til Kommunalbestyrelsens beslutning	1,0%	Afventer
Skatteprocenter m.v.		
Kommuneskat (%)	24,00	24,00
Kirkeskat (%)	0,89	0,89
Kommunal grundskyld (o/oo)	7,20	7,20
Dækningsafgift på lignende offentlige ejendomme		
Grundværdi (o/oo)	9,24	9,24
Forskelsværdi (o/oo)	5,00	5,00
Grundpriser		
Frengår på kommunens hjemmeside www.billund.dk		